

ПАВЛА ДОРЖ

ЧИКЭР БИЧЛҮНЭ
Т О Л Ь

Халымг дэгтрү гарнаж
Элст 1973

ЧС(Хад.и.)

712

ПАВЛА ДОРЖ

ЧИКЭР БИЧЛҮНЭ ТОЛЬ

2-т ч Н А Р Ц.

Хальмг АССР-ин сургууль-эрдмин
министерств батрав

Хальмг дэгтр гарнач
Элст 1973

4 С (Калм.) (03)
П 12

Калмыцкое книжное издательство,
1962 г.

П 0715—053
М 126(03)—73 53—73

НҮР ҮГ

Хальмг келнэ «Чикәр бичлінә толь» хамгин түрүн болж 1962 жилд барлғада. Терүнәс нааран «Чикәр бичлінә зокалд» зөвәр ик немлт болы ясвр кегдәв. Эн тоотыг Толин эн шин һарцд орулувидн.

Толин эн һарцд орулсы ясврмуд юмна түрүнд сур-хульчнриг эврәнн төрсек келән сәэнәр дасхлінур зөрүлв. Эн Тольд үгиг чикәр бичлінәс наң, үгиг чикәр келлінд опыг икәр өггәв. Энүнә төлә үгин сүүлд бәәх тодрха биш әшгүдиг онц темдәр ([°]) темдглүвидн, үлгүрлхд: дүр (куүнә дүр), дүр[°] (юм дүр), сер (көлин сер), сер[°] (унтсан күүг[°] сер[°] гих), чон[°], күрз[°]тихин ормд, чон, күрз гиж умшад чигн, нам зәрмдән келәд чигн бәәдг йовдл харһна. Терүн деерәс эн Толь чикәр келлінә халхар чигн кергтә үзмр дөңцл болх гиж бас сангдана.

Эн Толин сүүрд хальмг литературин келнэ норм тәвгәв. Хальмг келнд хойр айлұу (говор) бәәнә: тор-худ болы дөрвд. Эн хойр айлұу хоорндан ик онц биш, болы бичлін деер яңж бичхин тускар алңтрл һарна. Энүнә тускар һарғын шиидврмұдәр һардвар қеж, алңтрулгч үгмудиг батлғадын янзарны бичүвидн.

Хальмг литературин келнд айлұусас кергтә үгмуд орла. Эн үгмудиг кергтә янзарны бичж, хальмг үгмудин көрң байжагд. Эн үгмудин чирринь сәэнәр мәдүлхин төлә орсаһар орчулж чирринь йилһүвидн, үлгүрлхд: таг (полочка), тәвц (подставка), төгәх (раздавать), түгәх (распространять), хөв (счастье), хүв (часть).

Чикәр бичлінә һол зокалмуд диглгдж, Толин да-хуль хүвәврт тодрхашар өггәв.

ТОЛЬ ОЛЗЛЬНА ТУСКАР

1. Эн Тольд үг болһын алфавитин дараһар бичгдв.

2. Хальмг үгмүдэс нань талын келнэс орсн үгмүд бас өггдв. Бәәлһиң болн чирлгч нерд нерәдгч кийскврт бичгдв, үүлдвр үгмүд — причастин ирх цагин янзар бичгдв (*hарх°, hарph°, hарhулx°*). Чилгчдән -гч, -дг, -сн гисн суффикстә причастиг, кемрәжән давхр хадвр, эс гиж дуута болн дүлә хадвр ниицж ирхлә, бичүвидн (меддг, өсси, бағлгдсн, өггч°, бүүрһсн). Деепричасть Тольд өггдсн уга.

3. Хальмг келнә айлһусар хойр зүсәр келгддг үгмүд иим янзар өггдв: **умш**, зуг **омш** биш, эс гиж: **омш** биш, **умш**. Эду мет үгмүд яһж бичхинь иим таблицәр дөң авч олж болхмн.

Алнтрулжах үгин түрүн
ниилврин эгшгүд

Түрүн ниилвртән ямаран
эгшгтә үгмүд хәәхмб?

у	эс	гиж	о
Ү	»	ө	
о	»	ө	
у	»	ү	
Ү	»	и	
әк	»	ак	

у
Ү
о
ү
Ү
әк

4. Хальмг келнә айлһусар харһдг әдл чинртә үгмүд зерглж бичгдв: **суль, арва;** эс гиж **арва, суль.**

Эн Тольд үгмүдин чинр цәәлһігджәхш. Болв олн зүсн чинртә, әдләр бичгддг үгмүдиг салу-салу бичж орсаһар чинринь медүлүвидн. Утхны сәэнэр эс медгдд-

жэх боли шин бурдсн үгмүдин чинриг бас орчулж медүлүвидн (**бацх^o**— недооценивать, **заллт^o**— управление, **буудян эдл-аху** — зерновое хозяйство).

5. Орсаһар бичгддг географин нердлэ зерглүлж хальмгаһар келгддг янзинь бас темдглүвидн. (**Китай, Китд; Россия, Эрэсэ; Ээдрхн, Астрахань**).

6. Талын келнэс орсн үгмүд бичлнэ зокал дахульд өггдв.

7. Бээлнэ нердин хөөт бийднь темдглгджэхнъ:

а) оли тооһин **-с, -д, -муд, -мүд, -уд, -үд, -ир** гид суффиксмүд. Эднэс оли тоод ямаран чилгч бичгдхнъ заагдв. Бурдэгч киискврин чилгчсэр (б.-ар, б.-эр, б.-яр, б.-хаар н. ч.) эгшгин таарлтын зокал медүлүвидн. Кемржэн үгин ард, үлгүрлхд, б. **-яр** гиж бээхлэ бурдэгч, һаргч киискврт **-я** эгшэр эклсн, залгчд **-ю** эгшгэр эклсн чилгч ирхин темдг болжана (суль, б.-яр; суляр, суляс, сулюр). Теду мет кемржэн **б.-хаар** гиж бээхлэ, ниилүлгч хадвр **-һ** бурдэгч, һаргч, залгч киискврт бичгдхин темдг болжана (**ноха, б.-хаар; нохаһар, ноха-нас, нохаһур**);

в) гөрвкү (≈) темдгэр чилгчдэн **-н** хадврта үгмүд эн хадвран гемнгч, бурдэгч, хамцуулгч киискврмүдт боли оли тоод келдгог медүлүвидн (**носн, -ар,нос,носиг,носар,носта,носд,носдас** н. ч.);

г) зэрмдэн кергтэ үглэ бий киисклнэ негдгч нүүрин **-м** чилгч, эс гиж һурвдгч нүүрин **-нь** чилг үгин ард амр киисклнэ төргч киискврин чилгчслэ негдүлж өггдв (**ах, бт-инм, -иннь; ахинм, ахиннь**);

д) нег ниилвртэ үгмүдин хөөн иим (*) темдг тэвж, үгиг киискхлэ, хүврэхлэ, эс гиж эднэс үг бурдэхлэ удан эгшгтэ болдгинь медүлүвидн: **то*** гиснэс **тооһин, тоолх^o, су*** гиснэс **суула, суусн, суулн** гиж удан эгшгтэхэр бичгдхмн.

Кемржэн эн (*) темдгин хөөн оли тооһин **-с, -д** суффикс бээхлэ, удан эгшг цуг киизң киискврт бичгддгинь медүлжэнэ (**то*, -с, тос, тооһин, тоод, тооһас** н. ч.; **хөн,* -д, -хөд, хөөнэ, хөөнд, хөөнүр** н. ч. Кемржэн иим (*) темдгин хөөн **-муд, -мүд** суффиксмүд бээхлэ, удан эгшг киизң боли оли тооһин нерэдгч киискврт бас бичгддгинь медүлжэнэ (**сүл,* -мүд, сүүл-мүд, сүүлин, сүүлд^o, сүүлтэ** н. ч.).

8. Чинрлгч нерд бичлһнә тускар ямаран чигн тем-
дг тәвгдсн уга. Кемржән ямаран нег чинрлгч нериг
һанцар олзлсн цагт, тер чинрлгч нериг бәәлһнә нернә
бичлһнә зокалд багтаж бичж болхмн (күри—күрнгәр,
күрнәд, күрнгүр; бор—бориг°, борар, борд н. ч.).

9. Баһрулгч чинртә тоолгч нерд -хн суффиксәр
дамжүлж бичгдв (негхн, хойрхн, нәәмхн, арвхн, зуу-
хн).

10. Зәрм үүлдвр үгмүдии хөөн өдгә цаг медүлгч
-ч, -чана, -чәнә, эс гиж -ж, -җана, -җәнә гисн суффикс
бичгдв. Кемржән үүлдвр үгин хөөн эдү мет ямр чиги
суффикс уга болхла, тер үгд онъдин -ж, -җана, -җәнә
гисн суффикс бичгдхмн.

ХАСГДСН ҮГМҮД ТЕМДГЛЛН.

Үгмүдин хөөн бээх хасгдсн үгмүдин болн темдгүдин цээлһлт.

- а } төргч киискврин чилгчс
- э }
- анм } бий киисклнэ түрүн нүүрин чилгчс төргч киискврт.
- энм }
- ар } бүрдэгч киискврин чилгчс
- эр }
- б } бүрдэгч киисквр
- (б) — балжн
- бт — бий киисклнэ төргч киисквр

- гуд } оли тооин суффикс
- гүд }
- г. } гемнгч киисквр
- г. к. }
- һар } бүрдэгч киискврин чилгчс
- һэр }
- д } өггч киискврин чилгчс
- т }
- ≈ д — оли тооин суффикс

- ж, — жан^ə} үүлдэр үгин цаг медүлгч суффиксмүд
- ж, — жан^ə}
- ин, — ын — төргч киискврин чилгч
- инм, — ынм — бий киисклнэ түрүн нүүрин чилгчс төргч киискврт.
- иннь, — ыннь — бий киисклнэ һурвдгч нүүрин чилгчс төргч киискврт

- м — түрүн нүүрин хув
 — муд } оли тоохин суффиксмүд
 — мүд }
 — н — төргч киискврийн чилгч
 — нм — бий киисклнэ түрүн нүүрин чилгч төргч киискврт.
 — ннь — бий киисклнэ нурвдгч нүүрин чилгч төргч қиискврт.
 — нр — оли тоохин суффикс.
 ө. ц.— өдгэ цаг
 ө. } өггч киисквр
 ө. к. }
 — с — оли тоохин суффикс
 т. к.— төргч киисквр
 — уд } оли тоохин суффиксмүд
 — ўд }
 — ч,— чана } үүлдвр үгин цаг медүлгч суффиксмүд.
 — ч,— чэнэ }
 ч. н.— чинрлгч нерн
 ≈ — чилгч и хадвр геедрлн.
 * — үг хуврсн цагт удан эгшг бичлн.
 ° — үгин сүүлд бээх тодрха биш эгшг темдгллн.

ХАЛЬМГ ҚЕЛНЭ АЛФАВИТ

А а	Ә ә	Б б	В в	Г г	Һ һ
Д д	Е е	Ё ё	Ж ж	Җ җ	З з
И и	Й й	К к	Л л	М м	Ң ң
Ң ң	О о	Ө ө	П п	Р р	С с
Т т	Ү ү	Ү ү	Ф ф	Х х	Ц ц
Ч ч	Ш ш	Щ щ	Ҙ	ҙ	Ҋ
Э э	Ю ю	Я я			

А

аав[°] -нр, бт -инм, -иннь
аавинэр
аах[°] -с, т. к. -ин, бт -инм, -иннь
аах[°] -сав[°] -с, ө. к. -д
аадмг, ө, к. -т, б, -ар
аак[°] т. к. -ин, ө. -д, б. -ар
аакинэр
ааль
аальллхи, т. к. -а, б. ≈ар
аальулх[°]
аальлх[°]
аальта
аарглан (блокада), т. к. -а,
ө. к. -д
ааргллхи, т. к. -а, б. ≈ар
аарглх[°]
аармг, ө. к. -т, б. -ар
аару, -с, т. к. -н, б. -ар
бт, -нм, -ннь
аарх (вялка), -с, ө. к. -д,
б. -ар
аарцг, ө. к. -т, б. -ар
аату, -с, б. -ар
аац: юмана аац
абажур, -муд, ө. к. -т, б. -ар
абазынец, -нр
абазынк[°] -с, ө. к. -д, б. -эр
абазинск[°] ч. н., абазинэ
абзац, -с, ө. к. -д, б. ар
абиссинейц, нр
Абиссиния, т. к. -э (Абиссинэ),
ө. к. -ъд, б. -эр

абиссинк[°] -с
абиссийнск[°] ч. н., абиссинэ
абонемент, -с, ө. к. -д, б. -эр
абонент, -нр, ө. к. -д
абонентк[°] -с
абхаз (күн), -нр, ө. к. -д
абхазец -нр, б. -эр
абхазк, -с, ө. к. -д, б. ар
абхазск[°] ч. н., абхазин
Абхазск[°] Автономн Советск[°]
Социалистическ[°] Республика
ав[°] (бери)
ав[°] (влечение), ө. к. -д
аваль, т. к. -ин, ө. -д, б. -яр
аванс, т. к. -ин, ө, -т, б. -ар
авансх[°]
аварец, -нр, ө. к. -д, б. -эр
аварий, т. к. -ин, ө. -т
аварийн, ч. н.
авгта
август (ноха сар), ө. к. -д
авх[°] -нр, т. к. -ин, б. -ар
авдг тенкэн уга
авдр, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
иннь
авдр: бусин авдр
авдан орулх (завлечь)
авиабаз, -муд, ө. к. -д
авиабензин, т. к. -э, б. ≈хэр
авиабилет, -муд, ө. к. -д
авиабригад, -муд, ө. к. -т
авиазавод, -муд, ө. к. -т
авиаконструктор, -муд, ө. к. -т
авиамотор, -муд, ө. к. -т

авианосец, -муд
 авиаотряд, -муд, ө. к. -т
 авиалофт, -с, т. к. -ын, ө. -д
 авиатехник, -үд
 авиатехникч, -нр
 авиатор, -муд, ө. к. -т
 авиац, -с, ө. -д, б. -ар
 авиацийн, ч. н., авиации
 авиационно-спортивн, ч. н.
 авиашкол, -муд, т. к. -ын,
 б. -ар
 авлач, -нр
 авлгдлн, т. к. -а, б. ≈ар
 авлн,° -с, т. к. -ин
 авлн, т. к. -а, б. ≈ар
 авлн,° -нр
 авлгдх°
 авлгч°
 авлм,° ч. н.
 авлх° (занлечь)
 аврач,° -нр, ө. к. -д
 аврлт,° т. к. -ин, ө. -д
 аврх,° -ч, -чана
 австралиец, -нр
 австралийк,° -с
 австралийск,° ч. н., австралин
 Австралийск° ниицэн
 Австралия, т. к. -ин, ө. -ъд
 австриец, -нр
 австрийк,° -с
 австрийск,° ч. н., австрин
 Австрия, т. к. -ин, ө. -т, б. -ар
 австро-венгерск,° ч. н.
 австро-германск,° ч. н.
 австро-итальянск,° ч. н.
 авт орх°
 авта
 автобаз, -муд, ө. к. -д
 автобиограф, -с, ө. к. -д
 автобиографическ,° ч. н.

автоброневый
 автобус, -муд, ө. к. -т
 автобусн, ч. н.
 автовокзал, -муд, т. к. -ын
 автогараж, -муд
 автогонщик, -үд
 автограф, -с, ө. к. -д
 автозавод, -муд, т. к. -ын, ө. -т
 автокар, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 автоколонн, т. к. -а
 автокөлгн
 автокран, -с, т. к. -а, б. -ар
 автол, т. к. -ын, б. -ар
 автомат, -муд, т. к. -ын, ө. -д
 автоматический, ч. н.
 автоматчик, -үд
 автоматчиц, -с
 автомашин, ≈д, т. к. -э,
 б, ≈һәр
 автомеханик, -ө. к. -д, б. -эр
 автомеханикч,° -нр
 автомобиль, -муд, т. к. -ин
 автомобильн, ч. н., автомоби-
 лин
 автомобильно-тракторн, ч. н.
 автоном, -с, ө. к. -д, б. -ар
 автономн, ч. н., автономин, ав-
 тономт
 автотракторн, ч. н.
 авх,° -ч, -чана
 авхуллн, т. к. -а, б. ≈ар
 авхулх°
 авц°
 авцта°
 авчкх°
 авъяс, ө. к. -т
 аг, ө. к. -т
 агдилзен, т. к. -а, б. ≈ар
 агдилзх°
 агдих°

агент, -нр, ө. -д	ад (гем), т. к. -ин, ө. -т
агзрх [°] -ж, -җана	адг
агитатор, -муд, ө. к. -т	адг аран
агитац, -с, ө. к. -д	адг-ядхдан
агитацибн, ч. н., агитацин	адһалһн, т. к. -а, б. ≈ар
агитбригад, -муд, т. к. -ын,	адһах [°]
ө. -т	адһлдан, т. к. -а, б. ≈ар
агитац кех [°] агитацлх [°]	адһлһн, т. к. -а, б. ≈ар
аглі [°]	адһлт [°] т. к. -ын, ө. -д
аграрн, ч. н.	адһм
агрегат, -муд, т. к. -ын, ө. -д	адһмта
агрессор, -муд, ө. к. -т	адһн-шидгн
агрессивн, ч. н.	адһсн
агрессъ, т. к. -ин, ө. -т, б. -эр	адһу, адһа
агроминимум	адһх [°]
агроном (ном, медрл)	Аддис-Абеба (б), т. к. -ин,
агрономч, -нр	б. -ар
агрономическ [°] ч. н.	аджар (кун)
агротехник	Аджарск [°] Автономн Совётск [°]
агротехникч, -нр	Социалистическ [°] Республика
агсгдх [°]	администратор, -муд, ө. к. -т
агсм	администратыйн, ч. н.
агсмилһн, т. к. -а, б. ≈ар	администрац, т. к. -ин, ө. -д
агсмих [°] -ж, -җана	адрах [°]
агсх [°] -ж, -җана	адрг, ө. к. -т, б. -ар
агт (мэрн), ө. к. -т, б. -ар	адрлһн, т. к. -а, б. ≈ар
агта	адрун, т. к. -а, б. ≈ар
агтллін, т. к. -а, б. ≈ар	адрутх [°] -ж, -җана
агтлх [°]	адрх [°] -ж, -җана
агч [°] (клен)	адта
агчлһн, т. к. -а, б. ≈ар	адсх [°] -с, ө. к. -д
агчм (миг)	аду өеклін
агчмин зуур	адулх [°]
агчх [°] -ж, -җана	адун, ≈д, б. ≈ар
ah [°] -нр	адусн, ≈д, б. ≈ар
ahар	адуч [°] -нр, ө. к. -д, бт- иим,
ahарин-дәэнә церг	иннъ
ahаршн	адъютант, -нр, т. к. -ын, ө. -д
ahу, т. к. -и, б. -ар	адыгей (кун)
ahурсн, ≈д	Адыгейск [°] Автономн таңһч [°]
Ahш (Царицын)	ажг авх [°] (чуять)

ажгллін, т. к. -а, б. ≈ар
 ажгллт[°], т. к. -ын, ө. -д
 ажглх[°]
 аждг
 ажрһ[°] -с, бт -инм, -иннь
 ажрһ[°] адун
 ажрһсх[°]
 азербайджан (күн)
 Азербайджанс[°] Советск[°] Со-
 циалистыйск[°] Республика[°]
 азд
 азделлін, т. к. -а, б. ≈ар
 азделх[°]
 Азия, т. к. -ин (Азин), ө. -ьд,
 б. -яр
 Азбук тенгс
 азот, т. к. -ын, ө. -д
 азотн кислота
 азр-базр
 айва, т. к. -н, б. -гар
 айлһу, -с, т. к. -н, б. -гар
 айлт[°] т. к. -ын, ө. -д
 айс, ө. к. -т
 айс-кейс уга
 айсллін, т. к. -а, б. ≈гар
 айслх[°]
 айста
 айстан
 айта
 акад
 акаделлін, т. к. -а, б. ≈ар
 акадлх[°]
 академ, -с
 академик, -уд
 академицк[°] ч. н.
 акварель, т. к. -ин, б. -эр
 аккредитив, -с, ө. к. -д
 аккомпанемент, ө. к. -д
 аккомпанементлх[°]
 аккумулятор, -муд, ө. к. -т
 акр (алоэ)

акрмдлін (спазма), т. к. -а,
 б. ≈ар
 акрмдх
 акробат, -ир, т. к. -ын, ө. к. -д
 акробатичек[°] ч. н.
 акт, т. к. -ын, ө. -д
 актёр, -муд, ө. к. -т
 актив
 актрис, -муд, ө. к. -т
 акұл (заңсн), -муд
 акустик, т. к. -ин, ө. -д
 акушерк[°] -с
 акх[°] -ж, -жана
 әкций, т. к. -ин (акции), ө. -д,
 б. -ар
 алач[°] ир, ө. к. -д
 албан (күн)
 Албания, т. к. -я (Албания),
 ө. к. -ьд, б. -яр
 алви, ≈д, б. ≈ар
 алви, -гуд, ө. к. -д, б. -гар
 алвт, -ир, т. к. -ын, ө. -д
 алг (пегий)
 алг керә
 алгебр, ө. к. -т, б. -эр
 алгебраичек[°] ч. н.
 алд[°] -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 алдг (упущение), -уд, ө. к. -т
 алдл уга
 алдллін, т. к. -а, б. ≈ар
 алднд[°] герин алднд[°]
 алдр
 алдрх[°] -ж, -жана
 алдршах[°]
 алдршг
 алдршлт[°] ө. к. -д, б. -ар
 алдршх[°] -ж, -жана
 алдх[°]
 алдш уга
 Алжир, ө. к. -т
 алимент, -с, ө. к. -д

аллһи, -а, б. ≈ар	альви
аллдан, т. к. -а, б. ≈ар	альд°
алләй, -муд, т. к. -ин (аллей-ин) ө. к. -д	альдагшан
аллоскоп, -с	альдаран
Алмә-Атә (б), т. к. -н, б. -тар	альдас
алмс, -муд, ө. к. -т	альк°
алң болх	алькнь
алңтрах°	альков
алңтрлһи, -а, б. ≈ар	альмин, ≈д, б. ≈ар
алңтрм	альмна иш°
алңтрулгч° эгшгүд	альпинист, -ир, ө. к. -д
алңтрулгч° хадврмуд	альпинизм
алңтрулх°	Альпы, т. к. -нн, ө. к. -д, б. -ар
алңтрак° -ж, -жана	альх° ташлһи, т. к. -а, б. ≈ар
алс	альхдх°
алс булс авх°	альхн, ≈д, б. ≈ар
алс тусх°	альчах°
алс хайх°	альчур, -муд, ө. к. -т
алслх°	алюмийн, т. к. -э, б. -эр
Алта, т. к. -н, б. -тар	алия
алтлх°	Аляска, т. к. -ин, б. -ар
алтн, т. к. -а, г. ≈ыг, б. ≈ар	алятулх°
Алтн hasн	алятых° -ж, -жана
алтн утцн, б. ≈ар	ам алдх°
алти халвһ° (колпик)	ам саатулх°
алтта	амар келлһ° өргжүллһи
алфавит, -муд, ө. к. -д. б. -эр	амбár, -муд, ө. к. -т
алх° (зер-зев), -с, ө. к. -д	амбулатор, -муд, ө. к. -т
б. -ар	амһа, -с, т. к. -н, б. -тар
алх° (йовдл)	амһалх°
алх° (юм алх)	ämдач° -ир
алхан уга	амдлһи, т. к. -а, б. -ар
алхх°	амдх°
алхц, -с	амёб, -с, ө. к. -д
алң°	Америка, т. к. -ин, ө. -д, б. -эр
аль° (дай)	американец, -ир
аль-бис	американск° ч. н., змéрикин
альбом, -с	Америкйн Нийлсн Штатмуд
альвллһи, т. к. -а, б. -ар	амлх°
альвлх°	Аммáн (б), т. к. -а, б. -ар
	ами, ≈д, б. ≈ар

амн үгэр	ангийн, т. к. -э, б. -эр
амортизац, -с	Англия, т. к. -ин (Англин)
амортизацилх°	ө. -ьд, б. -яр
ämпер, ө. к. -т	англыйск° ч. н. англин
амр	англь (күн)
амр зэнг°	андһар
амр келгч° (простое сказуемое)	андһарлх°
амр киисклhn (простое склонение)	анди
амр немлт° (простое дополнение)	андруллhn, т. к. -а, б. ≈ар
амрах°	андрулх°
амралhн	андрх°
амрг, -уд, ө. к. -т	андсх° -с, ө. к. -д
амрлhn, т. к. -а, б. ≈ар	анз° (пение)
амрлт° т. к. -ын, б. ≈ар	Анкара, т. к. -н, ө. -д
амр то (простое число)	анкёт, -муд, ө. к. -д
амр уга	аннексь, т. к. -ин, ө. -т.
амрх° -ч, -чана	ансамбль, т. к. -ин, б. -яр
амрхн	Антарктика, т. к. -ин, ө. -д
амслhн, т. к. -а, б. ≈ар	антирелигиозн, ч. н.
Амстердам (б), т. к. -ин, б. -ар	антыйчн, ч. н.
амт° дарх°	анъгдх°
амта	анър (гранат)
амтан алдх°	анъх°
амтлх°	анъч
амтн, т. к. -а, г. ≈ыг, б. ≈ар	аң, -гуд, ө. к. -д, б. -гар
амтта	аңайг
амтштх°	аңах°
амтшх°	аңуч° -ир, ө. к. -д, б. -ар
Аму-Дарьй, т. к. -н, б. -ар	аңучллhn, т. к. -а, б. ≈ар
амулц	аңучлулх°
амулнта	аңучлх°
Амур (нол), ө. к. -т, б. -ар	аңэрх°
амха	аңилhн, т. к. -а, б. ≈ар
амха-жаажц	аңих° ө. ц. -на
анархист, -ир, ө. к. -д	аңхарг
анатомическ° ч. н.	аңхн (цаг)
	аңхрх° -ж, -жана
	аңхун
	аорт, -с, т. к. -ын, ө. -д
	апельсийн, т. к. -э, б. -эр
	аппендицит (гем), ө. к. -д

Аппенинск^o тоха арл
аппарат, -муд, т. к. -ын, ө. -д
апрель (мэрн сар), т. к. -ин,
б. -эр
ар^o
ар^o назра
ар^o зах^o
Ар^o мөст^o дала
ар^o үзг
араб (күн), ө. к. -д
Аравия, т. к. -ин, ө. к. -д
аралдх^o
аралжын, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
Аральск^o тенгс
аран, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
арат^o, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
аратьнг^o, -уд. ө. к. -т
араха
арбитр, -муд, ө. к. -т
арбитраж
арва, суль
арва, т. к. -н, б. -ар
арванцг, ө. к. -т, б. -ар
арви, т. к. -а, б. ≈ар
арвс
арвуулн
Аргентина, т. к. -э (Аргенти-
нэ), б. -эр
арф^o (способ)
арған барх
арғдх^o
арғинь хээх^o
арғмж^o, -с, бт -инм, -иннь
арғсн, ≈д, б. ≈ар
арғта
арғул
арғулдлhn, т. к. -а, б. ≈ар
арғулдулх^o
арғулдх^o
арғулхн
арғх^o

ард^o
ардагшан
ардан
ардас^o
ардасть
APE (Арабск^o Республикин
Египет)
арёнд, т. к. -ин, ө. -д
арендатор, -муд, ө. к. -т
арендлх^o
арз^o, ө. к. -д
арз^o-бирз^o
арзах^o
арзһр
әрий, т. к. -ин (арийин), б. -эр
арин күн
арифметик, ө. к. -д, б. -эр
арифметичск^o, ч. н., арифмети-
кин
арифмометр, -муд, ө. к. -т
Арктика, т. к. -ин, ө. -д
арктическ^o, ч. н., арктикин
арл, -муд, т. к. -ын
арм (дротик)
арматур, ө. к. -т
Армения, т. к. -э, ө. -ьд, б. -эр
армян (эрмэль), -муд, т. к. -а
Армянск^o Советск^o Социалистий-
ческ^o Республик
арнжлhn (волокита)
арнзл, т. к. -ын, б. -ар
арнилх^o
арних^o
арсенал, т. к. -ын, г. -ыг
арслц, -гуд, ө. к. д, б. -гар
арсм
арсмилhн, т. к. -а, б. ≈ар
арсмч^o, -ир
арсмчлх^o
арсн, ≈д, б. ≈ар, бт -амм,
-аннь

арси-көрсн	асрлін, т. к. -а, б. ≈ ар
арсч°-көрсч°	асрмж°
артиллér, ө. к. -т	асрмжлгч°
артист, -ир, ө. к. -д	асрмжта
арф, -с, ө. к. -д	асрмл, т. к. -ын
архайг, -уд, ө. к. -т	асрулач°
архалх°	асрулгч°
архд, -муд, ө. к. -т	асруллін, т. к. -а, б. ≈ ар
археолóг, ө. к. -т	асрх°
археоблогч,° -нр	ассистéнт, -ир, ө. к. -д
архýв, -с	ассимиляц
архýвн, ч. н., архивин	ассоциáц
архипелáг, -уд, ө. к. -т	астроном
архитéктор, -муд, ө. к. -т	астрономч° -нр
архитектúр, ө. к. -т	асфальт, -с, т. к. -ын, ө. -д
архитектúрн, ч. н.	асфальтлх°
арц° (модн)	асх° -ж, -жана
арцан	асх°: һал асх°
арцлдх°	асхар
арцх°	асхдг
арчгдх°	асхлін, т. к. -а, б. ≈ ар
арчлін, т. к. -а, б. ≈ ар	асхлт° т. к. -ын, ө. -д
арчх° -ж, -жана	асхн
аршан, т. к. -а, б. ≈ һар	асхрдг
аршаллін, т. к. -а, б. ≈ һар	асхрлін, т. к. -а, б. ≈ ар
аршалх°	асхрлт° т. к. -ын, ө. -д
аршм,	асхрх° -ж, -жана
аса	асхх° -ж, -жана
асата	ата булалдлін *
асах°	ата булалдх°
асбéост, ө. к. -д	ата-марhan
асллн, т. к. -а, б. ≈ ар	атáк, -уд, ө. к. -д, б. -ар
асмн, т. к. -а, б. ≈ ар	атаклх°
асмнх°	атан (конкурс)
аспирáнт, -нр, т. к. -ын, ө, -д	атархлт° -с, ө. к. -д, б -ар
аспирантúр, ө. к. -т	атархх° -ж, -жана
аспирýн, т. к. -ә, б. -әр	ательé -с, т. к. -и, б. -һәр
асрач° -нр	атых°
асргдх°	Атлантическ° дала
асргч°	атлас. -муд, ө. к. -т
асрдг	атлéт, ө. к. -д

атльг,	-уд,	ө.	к.	-т,	б.	-ар	ахрдх°						
атмосфér,	ө.	к.	-т				ахрдхх°						
атмосфéрн,	ч.	н.					ахрхн						
атмосфéрин	дарлт°						аху						
атн,	т.	к.	-а,	б.	-ар		ахулх°						
áтом,	-с						ахун° (гагара шовун)						
áтомн,	ч.	н.					ахуч°						
атташé,	-с,	т.	к.	-и,	б.	-hэр	ац° -муд,						
аттестáт,	-муд,	т.	к.	-ын,	ө.	-д	ө.	к.	-д	ата бэрх°			
аттестáц							ацан,	≈ д,	б.	≈ har			
аттестацлх°							ацаарлт°	т.	к.	-ын,	ө.	-д	
ату,	-с,	б.	-har				ацаархх°						
атх° (пригоршня),	ө.	к.	-д	б.	-ар		ацата						
атх° (сожми)							ацг авх°						
атхгдх°							ач° (заслуга)						
атхлhн,	т.	к.	-а,	б.	≈ ap		ач° (грузи)						
атхм							ач° (внук),	-нр					
атхр							ачата						
атхх° -ж,	-жана						ачлгдх						
аудитóр,	-муд,	ө.	к.	-т			ачлh° -с,	ө.	к.	-д			
Афганистáн,	т.	к.	-а,	б.	-ар		ачлhн,	т.	к.	-а,	б.	≈ ap	
Афиýы,	т.	к.	-э,	б.	-эр		ачллhн,	т.	к.	-а,	б.	≈ ap	
афиш,	-муд,	ө.	к.	-т			ачлх°						
Африка,	т.	к.	-ин,	б.	-эр		ацрхх°						
ах° -нр,	ө.	к.	-д,	бт	-инм,	-иннь	ачта						
ах-дүүhнин							ачх° -ж,	-жана					
ах-дүүhр							аш° -муд,	ө.	к.	-т,	б.	-ар	
ах-дүүhрлт°	ө.	к.	-д				аш°-лан						
ахинéhер							ашлвр						
ахлач° -нр							ашк° -с						
ахлачлх°							ашта						
ахлгч°							аштнь						
ахллhн,	т.	к.	-а,	б.	≈ ap		Ашхабáд (б),	ө.	к.	-т,	б.	-ар	
ахлх°							аэродром,	-с					
ахир							аэромайк,	-уд					
ахр							аэраплán,	≈ д,	б.	≈ har			
ахр тууль							аэропорт,	-с,	т.	к.	-ын,	ө.	-д
ахр эгшгүд							аэропочт°	т.	к.	-ын,	ө.	-д	
ахрар							аэростáт,	-муд,	т.	к.	-ын	ө.	-д
ахрдах°							аэрошкóл,	-муд,	т.	к.	-ын,	б.	-ар
ахрдуллhн,	т.	к.	-а,	б.	≈ ap								

аю, -с, б. -hap	еэтэ
аю-кейү уга	еэтрүлх°
аюдан	еэх° -ж, -жэнэ
аюднь	еэх:° сүүдрээн еэх°
аюл, т. к. -ын, б. -ар	эвд°
аюлта	эвдлх°
аюч°	эвр
аяртан	эврлх°
аяр шидр	эвртэ
	эврх°
	эгр
	эгрлт,° ө. к. -д, б. -эр
	эгрх°
	эдл
э*	эдл беөртэ (равнобедренный)
э тасрх°	эдл зөв° (равноправие)
э угаhap	эдл хажута (равносторонний)
э-чимэн уга	эдлэр
ээвлхэ	эдлцлт° (равенство), т. к. -ин,
Ээдрхн (Астрахань), т. к. -э,	ө. к. -д
б. ≈эр	эдлцулгч°
ээлhlн, т. к. -э, б. ≈эр	эдлцуллhn, т. к. -а, б. ≈эр
ээлhn, т. к. -э, б. ≈эр	эдлцулх°
ээлх° -ж, -жэнэ	эдлцх°
ээлдэч° -ир, бт -инм, -иннь	эдс, ө. к. -т, б. -эр
ээлдтхэ	эдслх°
ээлдх°	эл (сосед)
ээлдхл	эм° аврх°
ээлдхх°	эм° аридлhn, т. к. -а, б. ≈ар
ээмэн (испуг)	эм° орулх°
ээмг, -үд, ө. к. -т, б. -эр	эм° тасрх°
ээмсх°	эмэн харслhn
ээмтхэ	эмэрн шордх°
ээмх°	эмд°
ээмшг, -үд, ө. к. -т	эмд°-менд°
ээмшгтэ	эмдэр
ээпс көл	эмдрл
ээрг, ө. к. -т	эмдрлhn, т. к. -э, б. ≈эр
ээрм (армия)	эмдруллт,° ө. к. -д, т. к. -ин
ээрсн, б. ≈эр, бт -энм, -иннь	эмдрулгч° күчн
ээрсте	эмдрулх°

әмдрх[°]
 әмлх[°]
 әмн, т. к. -ә, б. ≈әр
 әмн орх[°]
 әмн уга
 әмн чидләрн
 әмн-шир уга
 әмнч[°] (эгоист)
 әмнчлән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әмрүлх[°]
 әмсхл
 әмсхлән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әмсхл[°]
 әмсхх, [°]-жәнә
 әмтәрүлх[°]
 әмтәхн
 әмтин
 әмтин сән
 әмтиң, т. к. -ә, б. ≈әр
 әмттә
 әңг[°]
 әңгллән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әңглгч[°]
 әңглх[°]
 әңгр (турпан)
 әңгрлән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әңгрлт[°]
 әңгрх, [°]-ж, -жәнә
 әңкллән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әңклх[°]
 әрә
 әрә гиж[°]
 әрә-керә
 әрә киитә
 әрә күрх[°]
 Әрәсә (Россия), т. к. -н, б. -һәр
 әрвж[°] уга, әрвжго
 әрвллән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әрвллт, ө. к. -д
 әрвлх[°]
 әрви

әрвң
 әрвч[°]
 әрк, [°]-с, ө. к. -д, б. -эр
 әркдлән, т. к. -ә, б. ≈әр
 әркдх[°]
 әркнч, [°]-нр, ө. к. -д
 әрлх, [°]-ж, -жәнә
 әрлх[°]
 әрун
 әрх[°]
 әср

Б

ба*
 баав, [°]-нр, бт -инм, -иннь
 баажа, -с
 баал[°] (валки), -муд, т. к. -ын,
 б. -ар
 баата
 баатр, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 баахн
 баһр
 баувха, -с
 баг, -муд, ө. к. -т, бт -инм, -иннь
 багаж, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 Багдад (б), ө. к. -т, б. -ар
 багла
 багллән т. к. -а, б. ≈ар
 баглрлт, [°] ө. к. -д, б. -ар
 баглрх, [°]-ж, -жана
 баглрллән, т. к. -а, б. ≈ар
 баглх[°]
 багталт[°]
 багтах[°]
 багтмһа
 багтамж[°] (ёмкость)
 багтх[°]
 багц, [°]-с, ө. к. -д, бт -инм, -иннь
 багш, [°] нр, ө. к. т, бт -инм,
 -иннь

багшлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 багшлх°
 багшх°
 баһ°
 баһ°-саһ°
 баһ° чинртә (незначительный)
 баһлх°
 баһлцг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иниъ
 баһрх°
 баһцр
 баһчуд
 баһрулгдг
 баһрулгдх°
 баһрулгч° (уменьшаемое)
 баһруллήн, т. к. -а, б. ≈ар
 баһрулх°
 бадм° цецг
 бадм° ара (чолун)
 бадрг
 бадярх°
 бадярта
 баз,° -нр, т. к. -ин, б. -ар
 базг
 базх°
 базис, ө. к. -т, б. -эр
 базр, -муд, ө. к. -т
 бадья, -с, т. к. -н, б. -гар
 байдарк° -с
 байжлдлήн
 байжлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 байжулх°
 байжх° -ж, -жана
 байк° -с
 Байкал нур
 байн, т. к. -а, б. -ар
 байр
 байринэр
 байр-бах° уга
 байрллт, т. к. -ын, ө. к. -д
 байрлулх°

байрлх°
 байрта-бахта
 байсах
 байслήн, т. к. -а, б. ≈ар
 байсмж°
 байсңү
 байсхлт° (торжество), т. к. -ын,
 ө. к. -д
 бак, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 бакалéй, -муд, т. к. -ин, ө. -д
 бакалéйн, ч. н.
 бакенбáрд, -муд, т. к. -ын, ө. -т
 баклажáн, ≈д, т. к. -а, б. ≈гар
 бактериолóг, ө. к. -т
 бактериологч° -нр
 бактериологическ° ч. н.
 Бакý (б), т. к. -н, б. -гар
 бакур (кучтә), ө. к. -т
 бал, т. к. -ын, б. -ар
 баланс, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 балвлжан, ≈д, т. к. -а, б. ≈гар
 балв° цокх
 балвлх°
 балврлт° т. к. -ын, ө. -д
 балврх°
 балг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
 инни
 балh:° нег балh° усн
 балhсн, ≈д, т. к. -а, б ≈ар
 балhсна эргн (пригород)
 балhц,° -с
 балерин, -муд, т. к. -с, б. -эр
 балет, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 балетмéйстер, -муд, ө. -т
 балéти, ч. н., балетин
 балдр
 балдруллήн, т. к. -а, б. ≈ар
 Балкáны, т. к. -а, б. -ар
 балкон, -с, б. -ар
 баллон, -с, т. к. -а, б. -ар
 балм°

балт, [°] -с, т. к. -ин, ө. -д	барж [°] уух [°]
балта, -с, т. к. -н, б. -нар	баритон
Балтийск [°] тенгс	баркас, -муд, ө. к. -т
балус (воск), ө. к. -т, б. -ар	барлгдх [°]
балцлх [°]	барллхи, т. к. -а, б. ≈ үр
бальзам, т. к. -ин, б. -ар	барлмр
бальзамлх [°]	барлх [°]
бальчг, ө. к. -т	барна, -с, т. к. -н
бальчта	барни [°]
бальчр	баррикад, -муд, ө. к. -т
бальчхр, бильчхр	барометр, ө. к. -т
бамб [°] цецг	барс, -муд, ө. к. -т
банан, -с, б. -ар	барун
Бангладеш, т. к. -ин, ө. к. -т,	барун үзг
б. -эр	барх: [°] ичрэн барх, [°] архан барх
банд, [°] -муд, ө. к. -д	бархлзх [°]
бандит, -нр, ө. к. -д	барч, [°] -нр, ө. к. -д
Бангкок (б), ө. к. -д, б. ≈ ар	барш, [°] -муд, ө. к. -т, б. -ар
банк, [°] -с, ө. к. -д	баршллхи, т. к. -а, б. ≈ ар
бандероль, -муд, т. к. -ин, ө. -д	баршлх [°]
банкёт, -муд, ө. к. -д	бас [°] (база), -муд, ө. к. -т, б. -ар
банкир, -муд, ө. к. -т	бас [°] (еще)
банковск, [°] ч. и., банкин	баслг, -уд, ө. к. -т. б. -инм,
бант, -с, т. к. -ын, ө. -д	иннь
бань, -с, т. к. -ин, ө. к. -д,	баслгдх [°]
б. -яр	баслгта
бар (барс), ө. к. -т	басллхи, т. к. -а, б. ≈ ар
бар (барлх)	басллт, [°] ө. к. -д, б. -ар
барабалхлхи, т. к. -а, б. ≈ ар	баслх [°]
барабалхуллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	Басн (пятница), т. к. -гин,
барабалхх, [°] -ж, -жана	ө. -д, б. -гар
барабалхулх [°]	Басн одн (Венера)
баран, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ нар	бассейн, -с, т. к. -э, б. -эр
баран болх [°]	бассейнтэ
барата	бат, [°] т. к. -ын, ө. -д
барг (ноха), -уд, ө. к. -т	батальон, ≈ д, б. ≈ нар
бардмилхи, т. к. -а, б. ≈ ар	батар
бардмингч [°]	батарей, -муд, т. к. -ин
бардминх [°]	батист, ө. к. -д, б. -эр
бардмч [°]	батлвр
барж [°] -муд, ө. к. -д	батлгдх [°]

батллін, т. к. -а, б. ≈ ар	башмг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
батллт,° т. к. -ын, ө. -д, б. -ар	-иннь
батлх°	башрдах°
батбн, -с, т. к. -а, б. -ар	башрдаллін, т. к. -а, б. ≈ ар
батржах	башрдх°
батрллін, т. к. -а, б. ≈ ар	баян, т. к. -а, б. -ар
батрлт,° т. к. -ын, ө. к. -д	баячуд
батта	бә*
батруллін, т. к. -а, б. ≈ ар	(веха)
батрулх°	бә*
батрх°	(будь)
батх° (угорь), -с, ө. к. -д	бәэвн, т. к. -гин, ө. -д, б. -гэр
батх° (изгарь в трубке)	бәэгллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
батхн,° -с, т. к. -ын, б. -ар	бәэгх°
батхнта	бәэдл
батхта	бәэдл-жиріл
баул, -муд, т. к. -ын, б. -ар	бәэллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
бах°	бәэллінә нерн
бахлур, ө. к. -т, б. -ар	бәэлт° (бытие), т. к. -ин,
бахмж°	ө. к. -д, б. -эр
бахмжта	бәэмж° (действительность)
бахн,° -с, т. к. -ын, б. -ар	бәэрн, ≈ д, б. ≈ әр
бахр (головня)	бәэршллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
бахта	бәэршн hazр
бахтах°	бәэршүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
бахтллін, т. к. -а, б. ≈ ар	бәэрш,° -ж, -жәнә
бахтм	бәэсн, ≈ д, б. ≈ әр
бахтх°	бәэх°
баху	бәэхтә
бахунг	бәэц° (быт), ө. к. -д
бацйлл, -мұд, т. к. -ин	бәэши, -гүд, т. к. -гин, ө. к. -д,
бацллін, т. к. -а, б. ≈ ар	б. -гэр
бацлт,° ө. к. -д, б. -ар	бәэрсн, ≈ д, т. к. -ә, б. ≈ әр
бацх°	бәрән, т. к. -ә, б. -һәр
бачм	бәрәтә
бачмар	бәрәч°
бачмдллін, т. к. -а, б. ≈ ар	бәрг угa
башанһ (вобла)	бәргдллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
башкир, -мұд, ө. к. -т	бәргдм°
Башкйрск° Автономн Советск°	бәргдх°
Социалистичек° Республика	бәрллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
	бәрлдән, т. к. -ә, б. ≈ һәр
	бәрмж°

бәрмт[°]
 бәрмтлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 бәрмтлх[°]
 бәрмттә
 бәрнә, -с, т. к. -н, б. -һәр
 бәрүл, -мұд
 бәрүлгдх[°]
 бәрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 бәрх:[°] кел бәрх[°]
 бәрц,[°] -с, ө. к. -д
 бәрц:[°] му бәрц[°]
 бегемот, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 бедр (бочонок), ө. к. -т, б. -әр
 бедрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 бедрх[°]
 беелә, -с, б. -һәр
 беерә (мера длины)
 беерх[°]
 безг, ө. к. -т
 безглх[°]
 безмәдх[°]
 безмән, ≈д, б. ≈һәр
 Бейрут (б), т. к. -ын, ө. -д,
 б. -ар
 бек,[°] -с
 бекр (осетр), ө. к. -т
 бел (склон), -мұд
 бел[°] (талия), -мұд
 белвнцг, -ұд, ө. к. -т, б. -әр
 белвсн
 белг, -ұд, ө. к. -т, бт -инм, -иннь
 белглх[°]
 Белград (б), ө. к. -т, б. -ар
 белдәч[°] (заготовитель), -нр
 белдвр
 белдгдх[°]
 белдгч[°]
 белдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 белдх[°]
 белкүсн

белләтистик
 белн
 белорус, -муд, ө. к. -т
 Белоруссия, т. к. -ин, ө. к. -ыт,
 б. -яр
 Белорусск[°] Советск[°] Социали-
 стический Республик
 белтрг, -ұд, ө. к. -т
 белчр, ө. к. -т, б. -әр
 бельгиец, -нр
 Бельгия, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -әр
 Бемб[°] (суббота)
 бензйн, б. ≈һәр
 бер[°] (невестка), -әд, ө. к. -д,
 б. -әр
 бер тегш[°]
 бертәһәд: седкл бертәһәд
 бергн, т. к. -ә, б. ≈әр
 берз,[°] -с, ө. к. -д, б. -әр
 берк[°]
 Берлін (б), т. к. -ә, б. -әр
 берм
 бермсг
 бермслін, т. к. -ә, б. ≈әр
 бермсх[°]
 берн,[°] -с, т. к. -ин, б. -әр
 берсн, т. к. -ә, б. ≈әр
 бертолетов давсн
 бесéдк,[°] -с
 бетк,[°] -с
 бетон, т. к. -а, б. -ар
 беш, -мұд, ө. к. -т
 бешч,[°] -нр
 би (я)
 би* (танец), -с, т. к. -ин
 (бинин), б. -һәр
 библиограф, -с, ө. к. -д
 библиографичск,[°] ч. н.
 библиографч,[°] -нр
 библиотек, -ұд, ө. к. -д
 бигц[°] (снаряжение)

бигцлх°	бильцг, -уд, т. к. -ин, ө. к. -т
бигшллх°	бильцглх°
бигшх,° -ж, -жэнэ	бильярд, -муд, ө. к. -д
бидн	бинт, -с, ө. к. -д
бидтэ	бинтлх°
биз:° ирх° биз°	биограф, -с, ө. к. -д
бизһлх°	биографч,° -ир, ө. к. -д
биив,° -с	биологичек,° ч. н., биологин
бииз,° -муд, ө. к. -д, б. -эр	биологч,° -ир
биил° (вили), -муд; цепг	бир тэвэд уульх°
биил° (танцуй)	бирд
биилцнх,° ө. ц. -нэ	бирж,° -муд, ө. к. -д
биилх°	Бирма, т. к. -ин, б. -эр
биинг (вентерь), -уд. ө. к. -т	бирачилн, т. к. -э, б. ≈hэр
биич,° -ир	бирачилх°
бий°	бирачих°
бий° киисклнн	бисквйт, ө. к. -д, б. -эр
бий° цээлнлт°	биткрх
бийэн	бичэч,° -ир, ө. к. -д, бт -инм,
бийэн шалнлнн	-иннь
бийдэн	бичвр (записка), -муд, ө. к. -т
бийркг	бичг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
бийрклнн, т. к. -э, б. ≈эр	иннь
бийркх°	бичгдлнн (подписка), т. к. -э,
била	б. ≈эр
билг, -уд, ө. к. -т	бичлнн, т. к. -э, ө. к. -д, б. ≈эр
билг-эрдм	бичлт, ө. к. -д
билглх°	бичлцх°
билгтэ	бичмр (письменный)
билдгр	бичх°
билдр цокх°	биш°
билжлх°	бишркх°
биллнн, т. к. -э, б. ≈эр	бишрл
биллүр, -муд, ө. к. -т	бишрлнн, т. к. -э, б. ≈эр
биллх°	бланк,° -с, ө. к. -д
билрэх°	блиндаж, -муд, ө. к. -д
билрх°	блок, -уд, т. к. -ин, ө. к. -д
билрш уга	блокад, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т
билтр (пистон), -муд, ө. к. -т,	блокирбк,° -с, ө. к. -д
б. -эр	блокнот, -муд, ө. к. -д

блузк° -с, т. к. -ин, ө. к. -д	болжарх°
блюминг, -с, т. к. -ин, ө. к. -д	болгар (кун)
бо*	Болгария, т. к. -ин, ө. к. -т
бог, -муд, ө. к. -т, б. -ар	б. -ар
богзг	бол
богчх°	болһаlһи, т. к. -а, б. ≈ар
богжул	болһамж°
богшурһа, -с, т. к. -н, б. -ар	болһамжта
боһнь	болһамжтаhар
боһча	болһах°
боһчх° -ж, -жана	болһгдсн
бод, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т	болһгдх°
бод-бод гих°	болһлһи, т. к. -а, б. ≈ар
бодарт° ирх°	болһн
бодвах°	болһсн
бодвр	болһх°
бодврта	болд, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
бодлһи, т. к. -а, б. ≈ар	болдлhlhi, т. к. -а, б. ≈ар
бодн, -гуд, т. к. -гин, ө. к. -д	болзг, -уд, ө. к. -т
б. -гар	болзглх°
бодрхг	болзгта
бодх°	болзх°
бодь, -с, т. к. -ин, ө. к. -д, б.	Болівия, т. к. -ин, б. -эр
-яр	болл уга
бойнь, -с, т. к. -ин, ө. к. -д, б.	болм
-яр	болмар
бозлг (зурмн)	болмж° (возможность)
бокал, -муд, т. к. -ын	болсн-бүтсәрнъ
бокрдх°	боль° уга, болшго
бокрлhiн (воспрещение), т. к. -з	болт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
б. ≈ар	болтха
бокрх° (запретить)	болх°
бокс (спорт), ө. к. -т, б. -ар	болхла
боксёр, -муд, ө. к. -т	больнийц, -с, ө. к. -д, б. -эр
бокур (смирный).	большевизм
болв°	большевик, -уд
болв° чигн	большевистск° ч. н.
болвсн	бомб° -с, ө. к. -д
болвсрлhiн, т. к. -а, б. ≈ар	бомблх°
болвсрлт°	боогч°
болвсрулх°	бооһач° -нр

боодг (сноп), -уд, ө. к. -т	бот (носн), -муд, т. к. -ын,
боодг (плотина), -уд, ө. к. -т	ө. к. -д, б. -ар
боодха, -с, б. -гар	ботаник
боодхата	ботаникч [°] -нр, ө. к. -д
боожун	ботаническ [°] ч. и. ботаникин
боожх [°]	ботаха, -с, т. к. -н, б. -гар
боолһи, т. к. -а, б. ≈ар	ботхи, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
боомт [°] -с, т. к. -ын, ө. к. -д	бочк [°] -с, бт -инм, -иннь
боомтта йовдл	боштл (ольха), т. к. -ын,
боох [°]	ө. к. -д
бооцан, т. к. -а, б. ≈ар	бө,* т. к. -инн, б. -хэр
бооцата	бөг: бөгэн бөгл [°]
бооцсн темдг	бөгдл
бооцх [°]	бөгдл болх [°]
бор [°]	бөгл (раб)
бор [°] көрсн	бөгл [°] (юм бөглх)
боран	бөглэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
бората	бөгллһи, т. к. -э, б. ≈эр
борвтр	бөгллт [°] -с, ө. к. -д, б. -эр
бордлһи, т. к. -а, б. ≈ар	бөглрх [°]
бордх [°]	бөглх [°]
борзнта	бөгс, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
боркру	бөгчих [°]
борлг	бөгц [°] -с, ө. к. -д, б. -эр
борт, т. к. -ын, ө. к. -д, г. к. -ыг	бөдн [°] -с, т. к. -ин, б. -эр
бортмеханик, -уд, ө. к. -д	бөк, -нр, ө. к. -д
бортх [°] -с, ө. к. -д	бөких [°]
борцлх [°]	бөкн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
борш, ө. к. -д, б. -ар	бөкрдлһи, т. к. -э, б. ≈эр
бослһи, т. к. -а, б. ≈ар	бөкүн [°] -с, т. к. -ин, б. -эр
бослт [°] -с, т. к. -ын, ө. к. -д	бөкх [°] -ж, -жэнэ
босх [°] (терүг босх)	бөкхр
босх (тер босх)	бөл, [°] -нр
босх [°] өндс босх [°]	бөлвэ, -с, б. -нэр
босхач [°] -нр, ө. к. -д	бөлвэлх [°]
босхгдх [°]	бөлг, -уд, ө. к. -т
босхлһи, т. к. -а, б. ≈ар	бөөр, [°] -мүд, ө. к. -т
босхлт [°] -с, ө. к. -д, т. к. -ын,	бөөрг, -уд, ө. к. -т
б. -ар	бөөсн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
босхх [°]	бөөлжрһи, [°] т. к. -ин, б. -эр
	бөөлжуулх [°]

бөөллін, т. к. -ә, б. ≈әр	будгдх°
бөөлцн (аң), т. к. -ә, б. ≈әр	будглх°
бөөлцн (бөөлжх)	будгч° -ир, ө. к. -д., бт -инм,
бөөлцн хутхх°	-иннь
бөрв,° -с, ө. к. -д, б. -әр	буддизм
бөрг (хот), -үд, ө. к. -т	будильник, -үд, ө. к. -д
бөрг (захис), -үд, ө. к. -т	будлін, т. к. -а, б. ≈ар
бөркр	буди, ≈д, т. к. -а, г. к. ≈ыг
бөс, -мұд, ө. к. -т	будн-цаң
бөтг (туфли), үд, ө. к. -т	буднтрх°
Бразилия, т. к. -ин (Бразилин),	буднтруллін, т. к. -а, б. ≈ар
ө. к. -ъд, б. ≈әр	будта
брэзент, -с, ө. к. -д	будх°
бригад, -муд, ө. к. -т	бузр-азр
бригадир, -мұд, ө. к. -т,	бузр-була
бт, -инм, -иннь	бузрдалған, т. к. -а, б. ≈ар
бригадн, ч. н.	бузрдах°
Британия, т. к. -я (Британия),	бузрдхлін, т. к. -а, б. ≈ар
ө. к. -ъд, б. -яр	бузрдхх°
бром, т. к. -ин, б. -ар	бузрдх°
броневік, -үд, ө. к. -д	буйн, т. к. -а, б. ≈яр (буяр)
броненосец, -мұд, ө. к. -д	буйсах°
бронепоезд, -мұд, ө. к. -д	буйслін, т. к. -а, б. ≈ар
брошк,° -с, ө. к. -д	буйсх° -ж, -жана
брошюр, -муд, ө. к. -т	буксир, ө. к. -т, б. -әр
Брюссель, т. к. -ин, ө. к. -д,	буксирт° авх° буксиридх°
б. -әр	бул, -муд, т. к. -ын (жөөлн
бу* (ружье), -с, т. к. -һин	ноосн, өрүлг)
(бууһин), б. -хар	бул° (булх)
бу* (амулет)	булагч°
бу тусх°	булаһаң,° -ир
буг, -муд, ө. к. -т	булалған, т. к. -а, б. ≈ар
буһ,° -муд, т. к. -ин, б. -ар	булг, -үд, ө. к. -т
буһу, -с, т. к. -н, б. -хар	булалт,° -с
буһш, -муд, ө. к. -т	булах°
будан, т. к. -а, б. -хар	булгта
Будапешт (б), ө. к. -д, б. -әр	булгшы
будата	булнар°
бударх°	булһлх
будаң,° -ир, ө. к. -д	булһн,° -с, т. к. -ын
будг, -үд, ө. к. -т	булһрлін, т. к. -а, б. ≈ар

булһрлт [°]	т. к. -ын, ө. к. -д	булһчх [°]	бүрһүдлін, т. к. -а, б. ≈ ар
булк [°]	-с, ө. к. -д	булгих [°]	бүрһүдх [°]
булмг,	ө. к. -т, б. -ар	булгих [°]	бүржуазий, т. к. -ин, ө. к. -д,
булн,	-гуд, т. к. -гин, ө. к. -д,	бүлгих [°]	б. -эр
б. -гар		булгих [°]	бүржуазн, ч. н.
булңт [°]	т. к. -ын, ө. к. -д	булгий	бүржүй
булрлн,	т. к. -а, б. -ар	булгнх [°]	бүржнх [°]
булрх [°]		бураз [°]	бүрз [°] -с
булстр,	ө. к. -т	буллак,	бүрлак, -уд, ө. к. -д
булталх [°]		буллн,	бүрлн, т. к. -а, б. ≈ ар
булталх [°]		буллт [°]	бүрлт [°] т. к. -ын, ө. к. -д
бултлн,	т. к. -а, б. ≈ ар	булм	бүрм (паром), -с
бултулгдх [°]		булмха	бүрмха
бултулх [°]		булнгт,	бүрнг, -уд, ө. к. -т
бултх [°]		булнк [°]	бүрнк, бүрз
булх [°]		булнха	бүрнха
булхач, [°]	-нр, ө. к. -д	буру	бүру
булхлн,	т. к. -а, б. ≈ ар	буру хандх [°]	бүру хандх [°]
булхм		бурунгар	бүрунгар
булхулх [°]		бурута	бүрута
булхх [°]		бурутлн,	бүрутлн, т. к. -а, б. ≈ ар
бульвар,	-муд, ө. к. -т	бурутх [°]	бүрутх [°]
бульглх [°]		буруттх [°]	бүруттх [°]
бульгх [°]		бурушагч [°]	бүрушагч [°] хүвс
бультрмха		бурушалн,	бүрушалн, т. к. -а, б. ≈ ар
бультрх [°]		бурушалт [°]	бүрушалт [°] т. к. -ын, ө. к. -д
бульчн,	-гуд, т. к. -гин, ө. к. -д,	бурушах [°]	бүрушах [°]
б. -гар		бурх [°]	бүрх [°]
бульчнта		бурхн,	бүрхн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар
бульчра,	-с, т. к. -н, б. -нгар	бурчг,	бүрчг, -уд, ө. к. -т
бульшг (грош)		бурш,	бүрш, ө. к. -т
бум (сто тысяч)		буршмг,	
бумазей,	т. к. -ин, б. -эр	бурят,	бүрят, -нр, ө. к. -д
бумб [°]	-с, т. к. -ин, ө. к. -д	буслнгдх [°]	бүслнгдх [°]
бумблв [°]		буслнх [°]	бүслнх [°]
бур-бур гих [°]		бусллн,	бүсллн, т. к. -а, б. ≈ ар
бура,	-с, т. к. -н, б. -нгар	бусл [°]	бүсл [°]
бурнсн (верба),	т. к. -а, ө. ≈ ар	бусрг,	бүсрг, -уд, ө. к. -т
бурну,	-с, т. к. -н, б. -нгар	бусргта	бүсргта
бурнудач [°]	-нр, ө. к. -д	бут [°]	бүт [°] өвснэ бут [°]

бут[°] цокх[°]
 бутербрöд, т. к. -ын, ө. к. -т
 бутс (кустарник)
 бутхаач[°]
 бутхачх[°]
 бутхачлhiн, т. к. -а, б. ≈ ар
 бутхата
 бутхаг, ө. к. -т, б. -ар
 бутхагта
 буудл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 буудя, т. к. -н, б. -нап
 буудян эдл-аху
 буулhlнн, т. к. -а, б. ≈ ар
 буулhn, т. к. -а, б. ≈ ар
 буулх[°]
 буулх[°]
 буульлhn, т. к. -а, б. ≈ ар
 буульлт[°], т. к. -ын, ө. к. -д
 буульх[°] -ж, -жана
 буур, [°] -муд, ө. к. -т, бт -инн,
 -инн
 буурах[°]: үнинь буурах[°]
 буурл
 буурлhn, т. к. -а, б. ≈ ар
 буурлда, -с, ө. к. -д, б. -нап
 буурлт[°] -с, ө. к. -д, т. к. -ын,
 г. к. -ыг
 буурлтх[°]
 буурха
 бууцан
 буцлhn, т. к. -а, б. ≈ ар
 буцлт[°] -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 буцх[°]
 буфет, -муд, ө. к. -д
 бух[°] -муд, ө. к. -д
 бухад цеглх[°]
 Бухарест (б), ө. к. -д, б. ≈ эр
 бухгалтер, -муд, ө. к. -т
 бухсх[°] -ч, -чана
 Буэнос-Айрес (б), ө. к. -т,
 б. -эр

бухх[°]
 бушхг, -уд, ө. к. -т
 буя, т. к. -н, ө. к. -д
 бүдрх[°]
 бүгж[°] -с, б. -эр
 бүдүн
 бүдүн күзүhэн үзүлх[°]
 бүдүрлhn, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүдүрүллhn, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүдүрх[°]
 бүкл
 бүклднь
 бүкллhn, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүл, [°] -муд, т. к. -ин
 бүләдүлх[°]
 бүләдх[°]
 бүлэн
 бүләллhn, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүләлх[°]
 бүлтэ
 бүлтэх[°]
 бүлткр
 бүлтрлhn, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүлтрх[°]
 бүлү, -с, т. к. -н, б. -нэр
 бүлүдәч[°] -нр, ө. к. -д
 бүлүдлhn, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүлүдх[°]
 бүлүр, -муд, ө. к. -т
 бүлх[°]
 бүмнх[°]
 бүрэ, -с, т. к. -н, б. -нэр
 бүрэдх[°]
 бүрэсллhn (обивка), т. к. -э,
 б. ≈ эр
 бүрэсн, ≈ д, т. к. -э, б. ≈ эр
 бүрәч[°] -нр, ө. к. -д
 бүргд, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т
 бүргдг элсн
 бүргх[°]
 бүрдэгч[°] -нр, ө. к. -д

бүрдэхэч [°]	-нр	бүслэр [°]	-мүд, ө. к. -т
бүрдэлт [°]	-с, ө. к. -д	бүсллн, т. к. -э, б. -эр	бүсллт [°] -с, ө. к. -д
бүрдэлнн, т. к. -э, б.	≈эр	бүслх [°]	
бүрдэмж [°]	-с, ө. к. -д	бүтэгдх [°]	
бүрдэх [°]		бүтэхэд [°]	
бүрдэц [°]	-с, ө. к. -д	бүтэхэл, -мүд, т. к. -ин, ө. к. -д	
бүрдэцтэ		бүтэх [°]	
бүрдлнн, т. к. -э, б.	≈эр	бүтн	
бүрдх [°]		бүтн-булэн	
бүрилх [°]		бүтндэн	
бүркэ, -с, т. к. -н, б.	-хэр	бүтнднь	
бүркэн, ≈д, т. к. -э, б.	≈эр	бүтнгү	
бүркг		бүтү	
бүркгдүлх [°]		бүтү ниильвр	
бүркгдх [°]		бүтүхэр	
бүркх [°]		бүтүлх [°]	
бүрлдэх [°]		бүтх [°]	
бүрлдлнн, т. к. -э, б.	≈эр	бүүл, -мүд, б. -эр	
бүрлдүлгч [°]		бүүмн, т. к. -э, б. ≈эр	
бүрлдх [°]		бүүр, ө. к. -т	
бүрлзүлх [°]		бүүрг, -үд, ө. к. -т	
бүрлзх [°]		бүүрхлт [°]	
бүрн		бүүрхн	
бүрн-бүтн		бүүрх [°]	
бүрндин		бүүрллнн, т. к. -э, б. ≈эр	
бүрнкэ, бүрнкү		бүүрллт [°] -с, ө. к. -д	
бүртклнн, т. к. -э, б.	-эр	бүүрлх [°]	
бүрткэлт (контроль), ө. к. -д,		бүшкүр, -мүд, ө. к. -т	
б.	-эр	бүшкүрдх [°]	
бүрткх [°]		бүшкүрч [°] -нр	
бүрткэч [°]	-нр, ө. к. -д	бүч [°] -мүд, ө. к. -д	
бүрткх [°]		бүчр, -мүд, ө. к. -т	
бүрүл [°]		бүчртэ	
бүрү, -с, т. к. -н, б.	-хэр	бюджэт, т. к. -ин, ө -д	
бүрүц [°]		бюллетэнь, -с, т. к. -э, ө. к. -д,	
бүс, -мүд, ө. к. -т, бт	-инм, -инн	б.	-эр
бүслэвр [°] (экватор), -мүд, ө. к.		бюро, т. к. -н, б. -хар	
-т		бюрократ, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д	
бүслвр, -мүд, ө. к. -т			
бүслэтэ			

бюрократизм
бюрократическ^о, ч. н.
бюст, -с, т. к. -ын, ө. к. -д

В

вагон, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap
ваз, -муд, ө. к. -д, т. к. -ин
вазелин, ≈д, т. к. -э, б. ≈hэр
вакс, ө. к. -т
вакцин, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
валенк^о, -с, ө. к. -д
валют, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
вани, -с, т. к. -а, б. -ар
варень, -с, т. к. -э, б. -эр
вариант, -с, ө. к. -д
Варшава, т. к. -ин (Варшавин), ө. к. -д
вассал, -муд, т. к. -ын
ватин, -с, т. к. -э, б. -эр
ватт, т. к. -ын, ө. к. -д
Вашингтон, т. к. -а, б. -ар
вёдомость, т. к. -ин, ө. -д, б. -яр
вексель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
Великобритания, т. к. -я (Великобритания), ө. к. -ыл, б. -яр
великодержавн, ч. н.
Веллингтон (б), т. к. -а, б. -ар
велосипед. -муд, ө. к. -т,
т. к. -ин
Вена (б), т. к. -н (Венан),
ө. к. -д, б. -hap
Бёнгрия, т. к. -ин, б. -эр
Венесуэла (б), т. к. -ин, б. -эр
вентилятор, -муд, ө. к. -т
вентиляц, -с, ө. к. -д
вентиляцлх^о
веранд, -муд, ө. к. -д, т. к. -ын
вермишель, т. к. -ин, ө. к. -д,
б. -эр

верстак, -уд, т. к. -ин, ө. к. -д
вертолёт, -муд, ө. к. -д, б. -ар
верфь, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
вестийбуль, -муд, т. к. -ин,
ө. к. -д, б. -яр
ветеринар, -муд, ө. к. -т, б. -ар
ветчина, т. к. -н, б. -hap
взвод, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т
винтобвк^о, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
витамин, -с, т. к. -э, б. -эр
витрин, -с, т. к. -э, б. -эр
ВЛКСМ (Цугсоюзин Ленинск^о
Коммунистическ^о байчудын
нициэн)
водород, ө. к. -т, т. к. -ын, -муд
вожат, -ир, т. к. -ын, ө. к. -д,
бт -ынм, -ыннъ
вождь, -ир, т. к. -ин (вождин),
ө. к. -д, б. -яр
вокзал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
Волгоград, т. к. -ын, ө. к. -т
волейбол, -муд, т. к. -ын, б. -ар
воскресень (нарн өдр), т. к. -э
вторник (мигмр), т. к. -ин,
ө. к. -д
ВТУЗ (техническ ах сургууль)
ВЦСПС (Цугсоюзин Профессиональн Союзмудын Центральн Совет)
Вьетнам, т. к. -ин, б. -ар
вымпел, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д

Г

га (гектар)
Гаага (б), т. к. -н, б. -hap
Гавана (б), т. к. -а, б. -ар
газ, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д
газет, -муд, ө. к. -д, бт, -иннъ,
-инм

Гайти (б), т. к. -ин, б. -эр	гекц, [°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
галантерей, т. к. -ин, ө. к. -д,	гекх, [°] -ж, -жэнэ
б. -эр	гелң, -гүд, ө. к. -д, б. -тэр
галантерейн, ч. н., галантерей-	гем (ирх), -с, бт -иннъ, -инм
ин	гем (haphx), т. к. -ин, б. -эр
галерей, т. к. -ин, ө. -д, б. -эр	гемэн эрх [°]
гәлстук, -уд, ө. к. -д, бт -иннъ,	гемнгч [°]
инм	гемнлін, т. к. -э, ө. к. -д,
гальг, -ұд, ө. к. -т, б. -ар	б. ≈ әр
Гана (б), т. к. -и, б. -тар	гемнлт, [°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
гараж, -муд, ө. к. -д, б. -ар	гемнх [°]
гарнизон, ≈ д, б. ≈тар, бт.	гемоглобін, т. к. -э, б. ≈эр
иннъ, -ам	гемтә
гастроном, -с, т. к. -ин. б. -ар	гемтмһә
гвардь, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -яр	гемтх [°]
Гватемала (б), т. к. -ын, б. -ар	гемшәгдх [°]
гев-гентки	гемшәгч [°]
гегән, т. к. -э, б. ≈тар	гемшәлін, т. к. -э, б. ≈эр
гегәрлін, т. к. -э, ө. к. -д	гемшәх [°]
гегәрлт, [°] т. к. -ин, ө. к. -д	гемшх, [°] -ж, -жэнэ
гегәрх, [°] -ж, -жэнэ	генәд-гесәд
гегәтә	генәртә
гегемон	генәр, -т. к. -ин, ө. к. -т
геглзх [°]	генәртх [°]
гегс, -мұд, ө. к. -т, б. -эр	гендлін, т. к. -э, б. ≈эр
гедәлх [°]	гендн (ноха)
гедәх [°]	гендн (харқын һазр)
гедгр	гендх [°]
гедргән	генералитет, -с, ө. к. -д, т. к.
гедс гих [°]	-ин
геевр, -мұд, т. к. -ин, ө. к. -т	генеральн, ч. н.
геедрлт, [°] -с, ө. к. -д	генератор, -муд, т. к. -ин,
геедрх, [°] -ж, -жэнэ	ө. к. -т
геелїн, т. к. -э, б. ≈эр	генн
геелт, [°] -с, ө. к. -д	генрх [°]
геех, [°] -ж, -жэнэ	гент [°]
гейурх, [°] -ж, -жэнэ	гентки
гейурлт, [°] т. к. -ин, ө. к. -д	генштаб, -с, ө. к. -д, б. -ар
гекс гих [°]	геогрাফ, т. к. -ин, ө. к. -д
	географыческ, [°] ч. н., географин
	географч, [°] -нр, т. к. -ин, ө. к. -д

геодéзъ, т. к. -ин, ё. к. -д,
б. -эр
геолóг, т. к. -ин, ё. к. -д
геологíческ, ч. н., геологин
геоблóгч,° -нр, т. к. -ин, ё. к. -д
геомéтр, т. к. -ин, ё. к. -т
геометрíческ,° ч. н., геометрин
гер, -муд, ё. к. -т, бт -иннь,
-инм
гер-мал
герэсллнн, т. к. -э, б. ≈эр
герэслх°
герэсн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
герб, -с, т. к. -ин, ё. к. -д
гербтэ
гергн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
гердх°
герин даалhвр
герл, -муд, т. к. -ин, б. -эр
герлтэ
герлтх°
Гермáния, т. к. -я, ё. к. -ьд,
б. -яр
герой, -муд, т. к. -ин, б. -яр
герч,° -нр, ё. к. -д, бт -иннь,
-инм
герчллнн, т. к. -э, б. ≈эр
герчллт,° -с, ё. к. -д, б. -эр
герчлх°
гесвч,° ё. к. -д, б. -эр
гесн, ≈д, т. к. -э, б. -эр
гетвр, ё. к. -т
гетéч,° -нр, ё. к. -д, б. -эр
гетлнн, ё. к. -э, б. -эр
гетлгч,° -нр, ё. к. -д
гетлггч,° -нр, ё. к. -д
гетлгх°
гетллнн, т. к. -э, б. ≈эр
гетлх° (освободиться)
гетх,° -ж, -жэнэ
гецл, -муд, т. к. -ин

ги, гиñэд
гибрид, -муд ё. к. -т
гигант
гигиён, т. к. -э, б. -эр
гигиеническ,° ч. н.
гиñэд
гидравлическ,° ч. н.
гидроплán, т. к. -а, -нэр
гижг, -уд, ё. к. -т
гижгвч°
гижгтэ
гинглх°
гингн
гингрлнн, т. к. -э, б. ≈эр
гингрулх°
гингруллнн, т. к. -э, б. ≈эр
гингрх°
гингруллт,° -с, ё. к. -д
гиних°
гиир (гиря)
гнич,° -нр, т. к. -ин, ё. к. -д
гинчлгдх°
гинчлдх°
гинчлуллнн, т. к. -э, б. ≈эр
гинчлулх°
гинчлх°
гий чигн
гилвклнн, т. к. -э, б. ≈эр
гилвклт,° -с, ё. к. -д
гилвкх°
гилвлзлнн, т. к. -э, б. ≈эр
гилвс гилнн
гилгр
гилгртх°
гилвслх°
гилвсн, ≈д, т. к. -э, б. -эр
гилжих°
гилжр
гилих°
гилц-гилц гих°
гилц уга

гилднур, -муд, ө. к. -т
 гилдтрүлх[°]
 гилс гих[°]
 гильз,[°] -муд, ө. к. -д
 гилтә
 гимна́зъ, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 гимна́стик, -уд, ө. к. -д
 гимнастиче́ск,[°] ч. н.
 гинеко́лог, т. к. -ин, ө. к. -т
 гинекологч, -нр
 гинж,[°] -с, ө. к. -д, б. -эр
 гин гих[°]
 гицшх,[°] -ж, -жәнә
 гипотез, -муд, ө. к. -д
 гипотенуз, -муд, ө. к. -д
 гипноз, -муд, ө. к. -д
 гипс, ө. к. -т
 гирлг, -уд, ө. к. -т
 гитар, -муд, ө. к. -т
 глиссер, -муд, ө. к. -т
 глобус, -муд, ө. к. -т
 голландец, -нр
 Голландия, т. к. -ин, ө. к. -ъд
 б. -яр
 голландск,[°] ч. н., голландин
 Гондура́с (б), т. к. -ин, б. -ар
 гонорар, -муд, ө. к. -т
 горилл, -муд
 горком, -с
 Горно-Алтайск[°] (б)
 Горно-Алтайск автономн таңһч[°]
 Горно Бадахшанск автономн
 таңһч[°]
 горняк, -уд, ө. к. -д
 горсовет, -муд, ө. к. -д
 го́спиталь, -муд, ө. к. -д. б. -яр
 гостиниц, -с, б. -эр
 госуда́рств,[°] -с, ө. к. -д
 государства́нн, ч. н.
 гөвр-гөвр гих[°]
 гөвс гих[°]

гөлм (сеть, перемет), -с, б. -эр
 бт -инм, -иннь
 гөнгллт,[°] -с, т. к. -ин, ө. -д
 гөнглх[°]
 гөңгн
 гөңгрлһн, т. к. -ә, б. ≈эр
 гөңгруллһн, т. к. -ә, б. ≈эр
 гөңгруллт[°]
 гөңгрүлх[°]
 гөңгрх,[°] -ж, -жәнә
 гөр, ө. к. -т, б. -эр
 гөрәсн, ≈ д, б. ≈эр
 гөрвкн
 гөрдлһн, т. к. -ә, б. ≈эр
 гөрдх[°]
 градус, -муд, ө. к. -т
 гражданин, -муд, б. -эр
 граждәнк, -с,
 граждәнск,[°] ч. н.
 граждәнств,[°] ө. к. -д, б. -ар
 градусин гөлм (градусная
 сеть)
 градусник, -уд, б. -эр
 грамм
 грамматик, -уд, ө. к. -д
 грамматиче́ск,[°] ч. н., граммати-
 кин
 грамматиче́ск[°] цуцлт[°]
 граммофон, -с, б. -ар
 гранат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 графин, -с, б. -эр
 графйт, ө. к. -д
 грек, -уд, ө. к. -д
 Гренландия, т. к. -ин. ө. к. -ъд,
 б. -яр
 Гречия, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 греческ,[°] ч. н.
 гринн
 гринн

гromoотвöд, -муд, т. к. -ын
ө. к. -т
гроссмейстер, -муд, ө. к. -т
грузин, -муд, б. к. -эр
Грузиñск° Советск° Ссциалистичéск° Республика
Грузия, т. к. -ин, ө. к. -ьд, б. -яр
ГСО (санитарн харслтд белн)
ГТО (куч-келснэ харслтд белн)
гү*
гүвдлдэн
гүвдлнн, т. к. -э, б. ≈эр
гүвдлдх°
гүвдх°
гүвх°
гүдэх°
гүдгр
гүдлнн, т. к. -э, б. ≈эр
гүду
гүдүдэн
гүдх°
гүжрдх°
гүжрдуллнн, т. к. -э, б. -эр
гүжрдулх°
гүжрлт° ө. к. -д, б. -эр
гүжрмг
гүжрх°
гүзэн, ≈д, б. ≈hэр
гүзэллнн, т. к. -э, б. ≈эр
гүзэлх°
гүлврг, -уд, б. -эр
гүлгн өвчн (рак)
гүлдгр
гүлмн, ≈д, т. к. -э
гүн* (саадг гүн), -д, б. -hэр
гүн* (нукн), т. к. -э, б. -эр
гүнгс гих°
гүр (моль), ө. к. -т, б. -эр
гүр (руда), ө. к. -т, б. -эр
гүрэ, -с, б. -hэр
гүргдх°
3*

гүргү (разгар)
гүрм
гүрмр
гүртм
гүртмднь
гүртцн (арык), т. к. -э, б. ≈эр
гүрх°
гүткэх°
гүткх°
гүтх°
гүүдэх°
гүүдкх°
гүүдл
гүүдлнн, т. к. -э, б. ≈эр
гүүдүллнн, т. к. -э, б. ≈эр
гүүдүлх°
гүүдх°
гүүж harх°
гүүлгэн, т. к. -э, б. ≈hэр
гүүлнн, т. к. -э, б. ≈эр
гүүлдх°
гүүлт° ө. к. -д, б. -эр
гүүмг
гүүнэр
гүүх°
гүүцэн, т. к. -д, б. ≈эр

h

hab
hab кун
habл, -муд, т. к. -ын, б -ар
hавшун
hавшунар
haha, -с, т. к. -н, б. -har
hадах°
надр, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т

надрлач[°] -нр, ө. к. -д
 надрлх[°]
 наза
 назахас[°]
 назахур
 назак[°]
 назр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 назаллһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 назрин бүсләр[°]
 назрин нәрдгч[°]
 назрлх[°]
 нал (шатх), -муд, т. к. -ын
 нал (көзрин), т. к. -ын
 нал асх[°]
 налв,[°] -с, ө. к. -д
 нальвх[°]
 налдр
 налдр-хулдр
 налдм шин[°]
 налдх[°]
 налзлх[°]
 налзн
 налзрх[°]
 налзу
 налзурлһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 налзурулх[°]
 налзурх[°]
 налун, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ har
 нальг
 ham гем (сан)
 hamhp
 hanz,[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 hanzh, -с, т. к. -ин, б. -ар
 hanzhlx[°]
 hanц[°]
 hanцар
 hanцхиң
 hanьдг
 hanьдгллһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 hanьдглх[°]

haң (халун), т. к. -гин, ө. к. -д,
 б. -гар
 haң (юм haңх), т. к. -гин,
 ө. -д, б. -гар
 haңhp-хуңhp гих[°]
 haңдлһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 haңдх[°]
 haңнар,[°] -муд, ө. к. -т
 haңната
 haңнлһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 haңнх,[°] ө. ц. -на
 haңнх[°] (визжать)
 haңхлһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 haңхх[°]
 har, -муд, ө. к. -т, бт -иннъ,
 -инм
 har бичмр (шрифт)
 har хоосн
 harг (оглавление), -уд, ө. к. -т
 harhlһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 haphx[°]
 harлт,[°] -с, ө. к. -д (производи-
 тельность)
 harдач,[°] -нр, ө. к. -д
 harдвр, ө. к. -т
 harдgдх[°]
 harдlһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 harлdsн
 harдх[°]
 harлһиң, т. к. -а, б. ≈ ар
 harлhta
 harлt[°] (расход), ө. к. -д,
 т. к. -ын
 harмуль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 harмульч, -нр, ө. к. -д
 harу (убыток), -с, б. -har
 harуд, -муд, ө. к. -т
 harудта
 harута
 harутулх[°]
 harутх,[°] -ж, -жана

һарх [°] -ч, -чана	һәргллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
һарц [°] (выпуск), -с, ө. к. -д	һәрглүлх [°]
һарц [°] (козырь)	һәрглх [°]
һасн, ≈д, б. ≈ар	һәргтә
һаслы	һәргтәвр
һатлх [°]	һәргтх [°]
һатллһи, т. к. -а, б. ≈ар	һәрд [°] -ир, ө. к. -т
һатлхи	ho
һатлх [°]	ho-hольшг
һатц [°]	hoһdx [°]
һатцас [°]	һодһр
һатцдан	һодль (стрела без наконечника)
һаха, -с, б. -hap	һожасн, -д, т. к. -а, б. ≈ар
һаха сар (сентябрь)	һожһиллһи, -т. к. -а, б. ≈ар
һахач [°] -ир	һожһнта
һахуль [°] -муд, ө. к. -д, б. -яр	һожһнулх [°]
бт -иннь, -инм	һожһнх [°] -ж, -жана
һацаан	һозһр
һацах [°]	һол (река), -муд, т. к. -ын
һацлхи, т. к. -а, б. ≈ар	һол (основной, главный)
һацх [°]	һол (сердцевина)
һашг	һол-һол гих [°]
һашл	һол мәчмұд
һашудлхи, т. к. -а, б. ≈ар	һол судци (аорта)
һашудх [°] -ж, -жана	һолһа, -с, б. -hap
һашудулх [°]	һолһалгч [°] -ир, ө. к. -д
һашун	һолих [°]
һашута	һолх [°]
һә	һолын белчр
һәәвһә	һолын ниилвр (приток реки)
һәәзң	һолын сурул (протока)
һәәлт [°] -с, ө. к. -д	һолын экн (исток реки)
һәәлх [°]	һолч [°] -ир
һәәхмж [°] -с, ө. к. -д	һольң-һольң гих [°]
һәәхмжтә	һольшг
һәәхүл, -муд	һольшгар
һәәх [°]	һольшллһи, т. к. -а, б. ≈ар
һәәхх [°]	һольшглх [°]
һәрәдх [°]	һонһр
һәрғ	һонър

һооднь	һундл төрх°
һоожж° harх°	һундлн, т. к. -а, б. ≈ эр
һоожлт,° т. к. -ын, ө. -д	һундлта
һоожур, -муд, ө. к. -т	һундх°
һоожж,° -ж, -жана	һундрх°
һоолгдх°	һунжн, ≈ д, б.. ≈ ар
һоолх°	һунн, ≈ д, б. ≈ ар
һоорх,° -ч, -чана	һунта
hop-hop гих°	һунърх°
һорһлда	һуншлн, т. к. -а, б. ≈ ар
һортыг (циркуль)	һуншх,° -ж, -жана
һорък,° -с, ө. к. -д	һунна
һосн, ≈ д, б. к. ≈ ар	һунну, (гнусавый)
һосч,° -ир, т. к. -ин, б. -ар	һурвдвар
һотьвкулх°	һурвдгч°
һотьхр (матъхр)	һурвлh,° -с, б. -ар
һотьхлзх°	һурвдхла
һох, -с, ө. к. -д	һурвлжн
һохг, -уд, ө. к. -т	һурви ёңцгтэ
һохилн, т. к. -э, б. ≈ эр	һурвулы
һочкнж° инәх°	hyphy
һочкнх°	һурфул (шовун), -муд, т. к. -ын
һохлх°	һурних°
һош-һош гих°	һута
hy* (сала-сартг), -с, т. к. -гин,	һутагч°
б. -hap	һуталн, т. к. -а, б. ≈ ар
hy* (темн), -с, т. к. -гин,	һутах°
б. -hap	һутл, т. к. -ын, б. -ар, г. к. -ыг
һувчих°	һуташго
һудр	һутлн, т. к. -а, б. ≈ ар
һудылх°	һутмж,° т. к. -ин, б. -ар
һудых°	һутмжта
һүй,° -муд, т. к. -ин, б. -яр	һутр
һүйр, ө. к. -т	һутр : ичр-һутр уга
һуйрдх°	һутх°
һуйрта	һуужмул, -муд, т. к. -ын, г. к.
һулмт,° -с, т. к. -ын, г. к. -ыг,	-ыг, б. -ар
ө. к. -д	hyужж,° -ж, -жана
һульжн	hyуль hyух°
һундах°	hyульһлт° (нищенство), -с,
һундл, т. к. -ын, г. к -ыг, б. -ар	ө. к. -д

хуульһнч[°] -ир, ө. к. -д
хуурhl, -муд, т. к. -ын, г. к. -ыг
хучн
хучдгч[°]
хучта

Д

да*
даавр, -муд, ө. к. -т, бт. -инм,
-иннь
дааврта
даалһвр, -муд, ө. к. -т
даалһврта
даалһврта керг
даалһгдх[°]
даалһн, т. к. -а, б. ≈ар
даалhx[°]
даалт[°] -с, ө. к. -д
даальн, -гуд, ө. к. -д, б. -гар
даамһа
даарлhn, т. к. -а, б. ≈ар
даармтха
дааруллhn, т. к. -а, б. ≈ар
даарулх[°]
даарх[°] -ч, -чана
даах[°]
даб гих[°]
дав deer[°]
дав[°] зуур[°]
дава
давдра (гем)
давлhn, т. к. -а, б. ≈ар
давсг, -уд, ө. к. -т, бт. -иннь,
-инм
давсллhn, т. к. -а, б. ≈ар
давслх[°]
давсн, т. к. -а, б. ≈ар
давста
давтвр
давтлhn, т. к. -а, б. ≈ар
давтнх[°]

давтх[°] -ж, -жана
даву
давуһар
давуллhn, т. к. -а, б. ≈ар
давулх[°]
давх[°]
давхр
давхр зэнг[°]
давхрг, -уд, ө. к. -т
давхр нерн
давхцлhn, т. к. -а, б. ≈ар
давхцх[°]: ки давхцх[°]
давшх[°] -ж, -жана
дагестан (күн)
дагестанец, -ир
дагестанк[°] -с
Дагестанск[°] Автономн Советск[°]
Социалистическ[°] Республика
дагжх[°] -ж, -жана
дагни (фея), -с, т. к. -н,
б. -hәр
дагцл (диспут), т. к. -ын,
б. -ар
даһм, -с, даһмм, бт. -иннь,
-инм
даһмнх[°]
дадмг
дадмгллhn, т. к. -а, б. ≈ар
дадмгллт[°] т. к. -ин¹, ө. к. -д
дадмглх[°]
дажран
дажрач, -ир, ө. к. -д
дажрлhn, т. к. -а, б. ≈ар
дажрлт (иго), т. к. -ын, ө. к. -д
дажрх[°] -ж, -жана
дайллhn, т. к. -а, б. ≈ар
дайллт[°] -с, т. к. -ын, ө. к. -д
дайлх[°]
дал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
дала, -с, т. к. -н, б. -har
дала-лам

далашң	дамшлтта
далваг, -уд, ө. к. -т	дамшулх°
далвлзх°	дамшх° -ж, -жана
далвң, -уд, т. к. -гин, б. -гар,	Дәния, т. к. -ин, ө. к. -ъд, б. -яр
ө. к. -д	даң, т. к. -гин, б. -гар ө. к. -д
далврң (дора һазр)	даңгар
далвч° -с, т. к. -ин, ө. к. -д	даңгин
далвчлх°	даңһар
давшур, -муд, ө. к. -т	даңта
далһа	даңдх°
далһа суулh°	даңцуулх°
далһр	даңцх°
далд°	даңшан, т. к. -а, б. ≈hap
далд° сурһуль (заочное обуче-	дарапар
ние)	даралдлhн, т. к. -а, б. ≈ар
далдар	даралдуллhн, т. к. -а, б. ≈ар
далдллhн, т. к. -а, б. ≈ар	даралдулх°
далдлх°	даран, т. к. -а, б. ≈hap
далн	даран-даранднь
далң, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гар	дарандан
далта	даранднь
дальжилhн, т. к. -ә, б. ≈эр	дарапани биш°
дальжилh°	дарапата
дальжн	дарапач°
дальтрлhн, т. к. -а, б. ≈ар	дарапчлт° т. к. -ын, ө. к. -д
дальтрлт° т. к. -ын, ө. к. -д	дарвах°
дальтрмха	дарвр
дальтрх°	дарг өгл уга
дам даалhx°	даргдх°
дамбрллhн	даргч°
дамбрллт° -с, т. к. -ын, ө. к. -д,	дардах°
б. -ар	дардһр
дамбрлх°	дарлhн, т. к. -а, б. ≈ар
дамжg, т. к. -ин, ө. к. -т	дарлт° -с, т. к. -ын, ө. к. -д
дамжуулhн, т. к. -а, б. ≈ар	дармг
дамжуулh°	дарнх°
дамжх°	дару
дамих° ө. ц. -на	дару-дарунь
дамшлhн, т. к. -а, б. ≈ар	даруһас°
дамшлт° т. к. -ын, ө. к. -д,	дарук°
б. -ар	дарунь

дарх [°]	-ж, -жана	дээч [°]	-нр, ө. к. -д, бт -инм,
дархн		-иннь	
дарцг	-уд, ө. к. -т, б. -ар	дээчрхг	
дарцлнн, т. к. -а, б.	≈хар	дэврэч [°]	-нр, ө. к. -д, бт -инм,
дарцлдх [°]		-иннь	
дарчкх [°]		дэвргч [°]	
дарх [°]		дэврлнн, т. к. -э, б.	≈эр
даршлт [°]	-с, т. к. -ын, ө. к. -д	дэврлт [°]	
даслнн, т. к. -а, б.	≈ар	дэврх [°]	-ж, -жэнэ
даслт [°]	-с, т. к. -ын, ө. к. -д	дэвтнэ (пласт)	
дасх [°]	-ж, -жана	дэвүр	
дасгдх [°]		дэвүртэ мэри	
дасхх [°]		дэвх [°]	-ж, -жэнэ
дах [°]		дэкэд	
дахгч [°]		дэки	
дахлдан, т. к. -а, ө. к. -д		дэкнэс [°]	хувах [°]
дахлдх [°]		дэн*, ≈д, т. к. -э, б.	≈хэр
дахулх [°]		дэнгл	
дахуль [°]	т. к. -ин, ө. к. -д, б. -яр	дэр	-мүд, ө. к. -т, б. -эр
дахх [°]	-ж, -жана	дэрвкх [°]	
дахцх [°]		дэргх [°]	
дач [°]	-муд, ө. к. -д	дэрк [°]	
дашкан		двигатель	, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
дашкалх [°]		девэ	, т. к. -н, б. -хэр
даян (созерцание)		девэлэ	
даянчлнн, т. к. -а, б.	≈ар	девл	, -мүд, бт -инм, -ирнь
даянч [°]	-нр, ө. к. -д	девлтэ	
дээвллнн, т. к. -э, б.	≈эр	девн-делко	
дээвлулх [°]		деврх [°]	-ж, -жэнэ
дээвлх [°]		девскр	, -мүд, ө. к. -т, бт -инм, -иннь
дээллдлнн, т. к. -э, б.	≈эр	девслт [°]	ө. к. -д, б. -эр
дээллдх [°]		девсн	, -гүд, ө. к. -д, б. -гэр
дээлх [°]		девсх [°]	-ж, -жэнэ
дээр [°]	-мүд, ө. к. -т	девтэх [°]	
дээси	≈д, т. к. -э, б.	девшгч [°]	(прогрессивный)
дээси, ≈д, т. к. -э, б.	≈эр	девшлнн, т. к. -э, б.	≈эр
бт -инм, иннь		девшлт [°]	(прогресс)
дээсрхг		девшх [°]	-ж, -жэнэ
дээсрхлнн, т. к. -э, б.	≈хэр	дегэ	, -с, т. к. -н, б. -хэр
дээсрхх [°]	-ж, -жэнэ	дегэллдх [°]	

дегэллін, т. к. -э, б. ≈эр	деерм (разбой)
дегэлх°	деермч° -нр, ө. к. -д
дегд	деермчлх°
дегдлх°	деенчи: сур деенши
дегдмл, т. к. -ин, ө. -д, б. -эр	дезинфекц° -с
дегдрх°	декабрь (бар сар), ө. к. -т,
дегжлін, т. к. -э, б. ≈эр	б. -яр
дегжлт° т. к. -ин, ө. -д, б. -эр	декабрист, -нр, ө. к. -д
дегжн°	декадник, -үд, ө. к. -д
дегжх°	декан, -муд, б. -ар
деглэ	декламац, -с
дегтр, -мұд, ө. к. -т, бт -инм,	декларац
-иннь	декларацлх°
дегтрллт° (брошюровка)	декорат, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
дегтрлх°	декрет, -муд, ө. к. -д, б. -эр
дегц°	декретн, ч. н.
деевр, -мұд	дел, -мұд, т. к. -ин, бт -инм,
дееврлх°	-иннь
деегүр	дель° (лепесток), -с, ө. к. -д
деегүрдлін, т. к. -э, б. ≈эр	делгәтә
деегүрдх°	делггдх°
деегшән	делгрлін, т. к. -э, б. ≈эр
деегшлх°	делгрлт° -с, ө. к. -д
деед°	делгрнгү
деед° бийд°	делгрүлх°
деед° өмн° үзг	делгрүллін, т. к. -э, б. ≈һәр
дееж° т. к. -ин, б. -эр	делгрх°
деепричасть, -муд, ө. к. -т,	делгү
б. -яр	делгүдән
деер°	делгх° -ж, -жәнә
деер° дор° уга	делдгр
деерәһүр	делдл, т. к. -ин, ө. к. -д
деерәс°	делдәч° -нр, ө. к. -д
деерк°	делдлін, т. к. -э, б. ≈эр
деерлклін, т. к. -э, б. ≈эр	делдлт° -с, ө. к. -д, б. -эр
деерлклт° ө. к. -д	делди
деермчләч° -нр, ө. к. -д	делдх°
деермчллт, ө. к. -д, б. -эр	делегат, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д,
деерлкүллін, т. к. -э, б. ≈эр	бт. -ынм, -ыннь
деерлкх	
деерлхг	

делегатск[°] ч. н., делегатын
делегац, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
делегацлх[°]
Дели (б), т. к. -н, б. -һәр
делкә, т. к. -н, б. -һәр
деллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
делм
делмдх[°]
делн, -гүд, т. к. -гин, ө. к. -д,
б. -гәр
делнәтә
делнх[°]
делскх[°]
делтр, ө. к. -т, б. -әр
делсх[°] -ж, -жәнә
делүн, ≈д, т. к. -ә, б. -һәр
делх[°]
дем, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
дембр
дембрлт[°] (торжество), ө. к. -д
демнүл, т. к. -ин, ө. к. -д
демнүлх[°]
демнх[°]
демонстрант, -нр, ө. к. -д
демонстратив, ч. н.
демократ, -нр, ө. к. -д
демократизацлх
демократичск[°] ч. н.
демократичн, ч. н.
демонстрац, -с, т. к. -ин
демонстрацлх[°]
дендр (постамент), -мүд.
ө. к. -т, б. -әр
деншг, -үд, ө. к. -т, б. -әр
денцх[°] -ж, -жәнә
депресс, т. к. -ин, ө. к. -т,
б. -әр
депо, -с, т. к. -н, б. -һар
депутат, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д
депутац, -с, т. к. -ин, ө. к. -д

дер, -мүд, ө. к. -т, бт -инм,
-инъ
дердәх[°]
дердһр
деревнь, -с, т. к. -ә, ө. к. -д,
б. -әр
дерлх[°]
дернә
дернндг, -үд, ө. к. -т, б. -әр
дерс-дерс гих[°]
дерслх[°]
детдом, -с
десант, -с, т. к. -ын, ө. -д, б. -ар
десятин, -д, т. к. -ә, б. -һәр
десятник, -үд, ө. к. -д, б. -әр
джаз, -муд, ө. к. -д, б. -ар
Джакарта (б), т. к. -ын, б. -ар
джигит, -нр, ө. к. -д, б. -әр
джигитовк[°] -с, ө. к. -д, б. -ар
джигитовклх[°]
джут, т. к. -ын, ө. к. -д
диагноз, -муд, т. к. -ын
диаграмм, -с, т. к. -ин
диалект, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
диалектик
диалектичск[°] ч. н. диалекти-
кин
диаметр, -мүд, ө. к. -т
диафрагм, -с, бт -инм, -инъ
диван, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap,
бт -амм, -аннъ
диверс, -муд, ө. к. -т, б. -әр
диверсионн, ч. н.
дивизь, -мүд, ө. к. -д, б. -әр
дивизиднн, ч. н.
диг (итог), -мүд, т. к. -ин,
ө. к. -т
диг-таг
дигллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
диглх[°]
дигрх[°]

дигтэ-тагта	довкрх°
дигтэхэр	довнда, -с, т. к. -н, б. -хар
дизель, -муд, ө. к. -д, б. -эр	девн, -гуд, т. к. -ин, ө. к. -д
диилэч° -ир, ө. к. -д	довц-довц гих°
диилвр, -муд, ө. к. -т, б. -эр	довр-довор гих°
диилвртэ	довтлач° -ир, ө. к. -д
диилгддо	довтлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
диилгдх°	довтллт° т. к. -ын, ө. к. -д
дииллхи, т. к. -э, б. ≈ эр	довтлх°
дииллт° -с, т. к. -ин, ө. к. -д	довун
диилх°	догдлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
дининг-дуунг	догдлт° (потрясение), -с,
динирлхи, т. к. -э, б. ≈ эр	ө. к. -д
динирлт, -с, т. к. -ин, ө. к. -д	догдлуулх°
диинрүлх°	догдлх°
диинрх°	догшар
диктант, -с, т. к. -ын, ө. к. -д	догши
диктатор, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т	догшрлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
диктатүр, ө. к. -т	догшрх°
диктор, -муд, ө. к. -т, бт -инм,	доһлзх° -ж, -жана
-иннь	доһллхи, т. к. -а, б. ≈ ар
дими	доһлц
динамик, -уд, ө. к. -д	доһлц эмгн
динамит, -муд, ө. к. -д	доһлц нульмста
диплом, -с, бт, -инм, -иннь	доһлх°
дипломат, -ир, ө. к. -д	дока, -с, т. к. -н, б. -хар
дипломатический, ч. н.	доклад, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т
дипломи, ч. н.	доклэн
директив, ч. н.	доклэх°
директор, -муд, ө. к. -т	доктор, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
дирекц, -с	-иннь
дирижабль, -муд, ө. к. -д, б. -яр	документ, -с, ө. к. -д
диск° -с	докур, -муд, ө. к. -т
диспансер, -муд, ө. к. -т	докъя, -с, т. к. -н, б. -хар
диспетчер, -муд, ө. к. -т	докъялхи, т. к. -а, б. ≈ ар
диспут, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д	докъялх°
диссертация, -с, т. к. -ин	доладгч°
дистанц° -с, т. к. -ин	долалулн
дифтерийт, т. к. -ин, ө. к. -д	долан
дневник, -уд, ө. к. -д	долата
Днепр, т. к. -ин, ө. к. -т	

долах°	дора
долвх°	дорагшан
долвр (кривой)	дораһур
долда, -с, т. к. -н, б. -hap	дорацулгч°
долдаллһиң, т. к. -а, б. ≈ар	дорацуллһиң, т. к. -а, б. ≈ар
долдалулх°	дорацулх°
долдалх°	дорацх°
долдарх°	дорашк°
доллар, -муд, ө. к. -т	дорва, -с, б. -hap
дольг, -уд, ө. к. -т	дорд° үзг
дольган, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap	дордх°
дольгаллһиң, т. к. -а, б. ≈ар	дорк°
дольгалулх°	дорм: тус дорм
дольгалх°	доск° -с, ө. к. -д
дольглх°	дота
дольгтың	дотад°
дольцаң, т. к. -а, б. ≈hap	дотаж° -с, б. -ар
дольцлһиң, т. к. -а, б. ≈ар	доталгдгч°
дольцх°	доталлһиң, т. к. -а, б. ≈ар
дольх°	доталх°
дом	дотаран орх°
домб, -с, ө. к. -д	дотарандан
домбр, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т	дотл (известь), т. к. -ын
домбрч° -нр, бт -инм, -иннь	ө. к. -д
домг (легенда)	дотр
Доминиканск° республик	дотр-дундын
домкрат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д	дотраснь
домн (домна), -с, т. к. -ын,	дотрк°
б. -ар	доцент, -нр, ө. к. -д
домнх°	дош: киртэ дош
домч°	дошдг яман
донам°	дошлһиң, т. к. -а, б. ≈ар
донжг, -уд, ө. к. -т	дошлт° -с, т. к. -ын, ө. к. -д
донжгта	дошх° -ж, -жана
дonta	дөгэн, т. к. -ә, б. ≈hэр
донһдх°	дөгэтэ
донк°	дөгэх°
донҳах°	дөгд, -муд, ө. к. -т
допризывник, -уд, ө. к. -д	дөглт° -с, ө. к. -д
дор hazр	дөгх° -ж, -жэнэ
дор ормднь	дөлэн

дөлвкх[°]
 дәм уга, дәмго
 дәңжын, -д, б. ≈әр
 дәнн
 дәң, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гәр
 дәңилт[°] -с, ө. к. -д
 дәңкл (пособие), -муд
 дәңкл: үәмр дәңкл
 дәңч[°]
 дәңнгч[°]
 дәңнх[°] ө. ц. -нә
 дәөглгч[°] -ир
 дәөгллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 дәөглх[°]
 дәөгллт[°] -с, ө. к. -д
 дәрә, -с, т. к. -н, б. -һәр
 дәрв[°] көлдх[°]
 дәрвдгч[°]
 дәрвлжын
 дәрви
 дәрвиә
 дәрвүлн
 дәргллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 дәрглх[°]
 дәрлдән, т. к. -ә, б. ≈һәр
 дәрлдх[°]
 дәрх[°]
 дәрх[°]: халу дәрх[°]
 дәт
 дәчдгч[°]
 дәчин
 дәчтә
 дәш, -муд, ө. к. -т
 драм, -с, т. к. -ин, б. -ар
 драмкружбк, -уд, т. к. -ин,
 ө. к. -д
 драматүрг, т. к. -ин, ө. к. -д
 драматүргч, -ир, ө. к. -д
 драматичск[°] ч. и.
 драп, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 драпирабк[°] -с

дрезин, -мүд, т. к. -ә, б. -һәр
 ду суңх[°]
 Дублин (б), т. к. -ә, б. -әр
 дуг гих[°]
 дугту (чехол), -с, т. к. -н,
 б. -гар
 дуһрул (юла), -муд, т. к. -ын,
 г. к. -ыг
 дуһрул[°] (эргүлх)
 дуһрх[°]
 дуһу, -с, т. к. -н, б. -гар
 дуладлін, т. к. -а, б. ≈ар
 дуладуллін, т. к. -а, б. ≈ар
 дуладулх[°]
 дуладх[°]
 дуладхх[°]
 дулан
 дулан бүслүр (тепловые пояса)
 дуларлін, т. к. -а, б. ≈ар
 дуларх[°]
 дун,* ≈д, т. к. -а, б. ≈гар
 дун-шун уга
 дунд[°] т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 дундк[°]
 дундлад
 дунднь
 дундлх[°]
 дундур
 дун,-гуд, т. к. -гин, ө. к. -д
 дунһира
 дунһраг, -уд, ө. к. -т
 дунһралх[°]
 дуншу (бура)
 дуншур (бillion)
 дур уга
 дурдх[°]
 дурнав[°] -с
 дуралһлін, т. к. -а, б. ≈ар
 дуралн, т. к. -а, б. ≈ар
 дуралх[°]
 дурарн

дурах°	дуудгч°
дурго	дуудлїн, т. к. -а, б. ≈ар
дурдлт° (посвящение), -с,	дуудлт° -с, т. к. -ын, ө. к. -д
ө. к. -д	дуудулх°
дурдах°	дуудх°
дурдх°	дукр
дурдулх°	дуукрлїн, т. к. -а, б. ≈ар
дурлх°	дууллїн, т. к. -а, б. ≈ар
дурн	дуулх° (шлем), -с, т. к. -ин,
дурдан	ө. к. -д
дурнднь	дуулх° (петь)
дурншң	дууран (шиль)
дурслх°	дусах°
дурсн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар	дууслїн, т. к. -а, б. ≈ар
дурта	дуусх° -ж, -жана
дурсхл (мемориальная над-	дута
пись), т. к. -ын, б. -ар	дууч° -нр, бт -инм, -иннъ
дуршалїн, т. к. -а, б. ≈ар	душ, -муд, ө. к. -т
дуршах°	дү, * -нр, т. к. -гин, б. -həр
дуршалгч°	дүлә: дүң-дүлә
дуршалх°	дүлә хадвр
дуршх° -ж, -жана	дүләрүлгч°
дусал, -муд, т. к. -ын	дүләрүлмәр
дусах°	дүләрүлх°
дуссн	дүләрх°
дутвр, ө. к. -т	дүлх°
дусх° -ж, -жана	дүмбр, ө. к. -т
дутгдл, т. к. -ын, б. -ар	дүңгэ
дутл, т. к. -ын, б. -ар	дүңгэ: чини дүңгэ
дутлїн, т. к. -а, б. ≈ар	дүңгэх°
дутм: келх° дутм	дүңгһр
дуту	дүңгин (примерный)
дуту уга	дүңлә: хар дүңлә
дуту-дунд	дүңглзх°
дуту-дундта	дүңис гих°
дуту хүв°	дүңнх° ө. ц. -нә
дутх°	дүңнхд°
духи, -с, т. к. -и, б. -həр	дүңцэ
духуцх°	дүңцэн
дууhan өгх°	дүңцүл
дуудвр, -муд, ө. к. -т	дүңцүлгч°

дүнцүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 дүнцүлт[°], ө. к. -д
 дүнцүлх[°]
 дүнцүлхд[°]
 дүнцү[°]
 дүр (образ)
 дүр[°] (вложи)
 дүрвих[°]
 дүржінх[°]
 дүркіх[°]
 дүрм
 дүрсін, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 дүрх[°] -ж, -жәнә
 дүсәһед
 дүс[°]
 дүсәх[°]
 дүүвр
 дүүгән, т. к. -ә, б. ≈һәр
 дүүгәтә
 дүүглін, т. к. -ә, б. ≈әр
 дүүгх
 дүүжллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 дүүжлх[°]
 дүүжін, -гүд, ө. к. -д, б. -гәр
 дүүжқ хоңха
 дүүлніх[°]
 дүүнр
 дүүрән, т. к. -ә, б. -һәр
 дүүрглін, т. к. -ә, б. -әр
 дүүргх[°]
 дүүрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 дүүрк
 дүүрх (наполнять), -ч, чәнә
 дүүрх[°] (посадить невесту с со-
 бой на седло)

E

евәл
 евәх[°]
 еврәй, -мұд, т. к. -ин, б. -әр

еврәйк[°] -с
 еврәйск[°] ч. н., еврейин
 Еврәйск[°] автономн тақың[°]
 Европа, т. к. -ин, ө. -д, б. -ар
 европеец, -нр
 европейск, ч. н., европин
 еврх[°] (провалиться)
 Египет, ө. к. -д, т. к. -ин
 егіпетск[°] ч. н., египтии
 египтәнин
 египтәнк[°] -с
 единиц, -с
 единоличник, -үд, ө. к. -д
 елдң, -гүд, ө. к. -д, б. -гәр
 елдңнх[°] ө. ц. -нә
 ёлк[°] -с, ө. к. -д
 емрг
 ең (каприз)
 ең-гоң
 еңг[°] (ковш), -с, ө. к. -д
 еңнх[°] ө. ц. -нә
 еңнәч[°]
 еңсг
 еңтә
 еңч[°]
 Ереван (б), т. к. -а, б. -ар
 Ессентуки (б), т. к. -н, б. -һәр
 естественн, ч. н.
 естествознা�нь, т. к. -я, б. -яр
 ефре́йтор, -муд, ө. к. -т, т. к. -ин

Ж

жакет. -мұд, ө. к. -т, б. -әр
 жакетк[°] -с, бт -инм, -инни
 жандарм, -с
 жандармәр
 жандармск[°] ч. н., жандармин
 жанр, муд, ө. к. -т, б. -ар
 жаргон, -с, т. к. -а, б. -ар
 жатк[°] -с, ө. к. -д, б. -ар

Женёва (б), т. к. -ин, б. -эр
 жилищно-коммунальн
 жилфонд
 жмых, т. к. -ин, б. -эр
 жнейк[°] -с
 журнал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 жюрий, -с, т. к. -ин, ө. -д,
 б. -həр

Ж

жаавадх[°]
 жаагх[°] -ж, -жана
 жаал (сом), -муд, т. к. -ын
 жавсхлзх[°]
 жаһамул, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 жаһл: жаһл улан
 жаһињх[°]
 жаһињлт[°] т. к. -ын, ө. -д
 жаһињлн, т. к. -а, б. ≈ар
 жажлх[°]
 жала (слизь)
 жалв[°] -с
 жалвадх[°]
 жалу (полынь)
 жалхлзх[°]
 жам[°] (одуванчик), -с
 жаңһр
 жаңһрта
 жатаг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 жахн-жахн
 жаҳр (якорь), -муд, ө. к. -т
 жаҳр (статный)
 жаң[°] (нашатырь), -с, т. к. -ин
 же болтлан
 же гитлән, жегтлән
 жегәд
 живикнх[°]
 живр, -муд, ө. к. -т

живржнх[°]
 живртә
 живртәх[°]
 живрти
 живсәдх[°]
 живсң
 живх[°]
 жиг уга
 жиг-жиг гих
 жигрг, -үд, ө. к. -т
 жигтә
 жигүр күрм
 жигүр хутхлн
 жигүрлх[°]
 жигүртә
 жигүртлн, т. к. -ә, б. ≈эр
 жигшүр
 жигшурллн, т. к. -ә, б. ≈həр
 жигшурлх[°]
 жигшүртә
 жигшх[°] ө. ц. -ж, -жәнә
 жид, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -инъ
 жидh[°] (способность)
 жижг (мелкий)
 жииглн, т. к. -ә, б. ≈эр
 жииглдх
 жиигх[°]
 жииглт[°] ө. к. -д
 жиинх[°]
 жиитклзх[°]
 жиитң
 жил, -муд
 жиләтк[°] -с
 жилә
 жилв[°] -с
 жилвкх[°]
 жилвтә
 жилвтсн
 жилвтх[°]
 жилдлн, т. к. -ә, б. -эр

жилдх°	жирс-жирс гих°
жилһи	жиртәліх°
жилдх°	жиртәх°
жили цааран	жиртхә
жилих°	жиртхр
жилк,° -с	жисән (движение)
жилктә	жисси
жилмәх°	жисх° -ж, -жәнә
жим	жич° -нр, бт -ин, инъ
жимгр	жовр-жовр гих°
жимих,° аман жимих°	жовун
жиндүр, -мұд, ө. к. -т	жодв
жиндүрлх°	жола, -с, бт -ин, -нъ
жиң киитн	жолач° -нр
жиң авх°	жолв,° -с
жиңгс хол°	жолвкх°
жиңнідг	жолм° -с
жиңнілін, т. к. -ә, б. ≈эр	жомба, -с, т. к. -н, б. -хар
жиңнілт,° ө. к. -д	жомнілін, т. к. -а, б. ≈ар
жиңнүлх°	жомнх°
жиңнх,° ө. ц. -нә	жоодмг үсн
жирв° хайх°	жора
жирвдх°	жораллін, т. к. -а, б. ≈ар
жиргх°	жоралх°
жирглін, т. к. -ә, б. ≈эр	жорвих°
жиріл, т. к. -ин, б. -әр	жөөкн (вяз)
жирілн	жөөлдх°
жирілін, т. к. -ә, б. ≈эр	жөөлдкх°
жирілтә	жөөлкн
жирілтәһәр	жөөлн темдг
жиріх°	жөөлн цаһан (липа)
жирд гих°	жөөлрүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
жирдгч°	жөөлрүлх°
жирих°	жува (десять миллионов)
жирклн	жулдһр
жирлін, т. к. -ә, б. ≈эр	жулдр
жирлзх°	жульжн,° -с, т. к. -ын, б. -ар
жирмәхә, -с, т. к. -н, б. -хар	жуңарг өңг°
жирмсг	жуңшу, т. к. -н, б. -хар
жирн	журд харх°
	жуург: нуста жуург

жуук[°]
жуукллін, т. к. -а, б. ≈ ар
жушурх[°]

3

за* (заах)
за* (модн)
За* (hol)
заавр, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
-иннъ
зааглх[°]
заагрлін, т. к. -а, б. ≈ ар
заагрх[°]
заагур
заагурнь орулх[°]
заагч, -нр
зааһач, -нр
заалін, т. к. -а, б. ≈ ар
заар, ө. к. -т, б. -ар
заарг, ө. к. -т, б. -ар
заарг үнр
заарта
заах[°]
забой, -муд, т. к. -ин, б. -яр
заварх[°]
зав[°] (досуг)
зав[°] уга
завгурдх[°]
завдх[°]
завкөм, -с
завөд, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т
завср, -муд, ө. к. -т
завсрлх[°]
завхоз, -муд
завх[°] (потеха)
завхта (потешный)
заг*, -муд, ө. к. -т
заглюн
зайлма (кобчик), -с, б. -гар

4*

зайрмг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
захсн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар
захсч, -нр, ө. к. -д, бт -инм,
-иннъ
зад, [°] т. к. -ын, ө. к. -т, б. -ар
зад[°] татх[°]
задһа
задһа-зәедк
задһалх[°]
задһарх[°]
задллт, ө. к. -д, б. ≈ ар
задын хутхур
закаллт, ө. к. -д, б. -ар
закан, т. к. -а, б. -гар
заквр, -муд. ө. к. -т, бт -инм,
-иннъ
заклін, т. к. -а, б. -ар
заклт, ө. к. -д, б. -ар
закмж, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
закх[°]
зал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
зала, -с, т. к. -н, б. -гар
залата
залата бор богшурна
залач, -нр, ө. к. -д
залгдх[°]
залгч, -нр
залһа, -с, т. к. -н, б. -гар
залһидан, т. к. -а, б. ≈ гар
залһивр, ө. к. -т, б. -ар
залһач, -нр
залһамж[°]
залһврта
залһидач, -нр, ө. к. -д, б. -ар
залһидуллін, т. к. -а, б. ≈ ар
залһидулх[°]
залһидх[°]
залһидан, т. к. -а, б. -гар
залһидцх[°]
залһих[°]
заллін, т. к. -а, б. ≈ ар

заллт[°] -с, ө. к. -д
 залмж[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 залу, -с, т. к. -н, б. -гар
 залуруллн, т. к. -а, б. ≈ар
 залурулх[°]
 залурх[°]
 залурхг
 залута
 залушг
 залх[°]
 залху
 залхурлн, т. к. -а, б. ≈ар
 залхурх[°]
 залц[°]
 заль[°] -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр
 зальврх[°]
 зальгц[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 зальгх[°]
 зам, т. к. -ин, б. -ар
 зам улан хаалх[°]
 заман (кухня), т. к. -н, б. -гар
 замдг
 замг, -уд, ө. к. -т
 замгта
 замч[°]
 зан[°] -муд, т. к. -ын, б. -ар
 занди
 зандрх[°]
 занхр
 занур, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 занч[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -ар
 занять, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр
 занх[°]
 зац, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гар
 зац-бээдл (обычай)
 зац-бээр[°] (нравственность)
 зац-зац гих
 зацхрач[°] тэгэ

зацх[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -ар
 зацхрх[°]
 зацзих[°]
 зацнх[°]
 занта
 заншал (традиция)
 запонк[°] -с, ө. к. -д
 зар* (мускус), -муд, т. к. -ин,
 ө. к. -т
 зар (объявление)
 зара, -с, т. к. -н, б. -гар
 заратрлн, т. к. -а, б. ≈ар
 заратруллн, т. к. -а, б. ≈ар
 заратрулх[°]
 заратрх[°]
 заргдх[°]
 зарх[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 зарх, т. к. -ин, ө. к. -д
 зархц[°]
 зарлач[°] -нр
 зарллн, т. к. -а, б. ≈ар
 зарлх[°]
 зарм[°] сөг
 зарх[°]
 зарц[°] -нр, т. к. -ин, ө. к. -д
 зарядк, -с, ө. к. -д
 засг, -уд, ө. к. -т
 засглгч[°]
 засгллн, т. к. -а, б. ≈ар
 засглх[°]
 зассн
 засх, -ж, -жана
 зать, -с, ө. к. -д, б. -яр
 затьта
 зах[°] (хувцна), -с, т. к. -ин
 зах[°] (хазрин), -с, т. к. -д
 захдк[°]
 захдх[°] -ж, -жана
 захлх[°]
 заяллн, т. к. -а, б. ≈ар

заяи, т. к. -а, б. \approx hap
 заяна
 заях[°]
 заяч, [°]-нр
 зэ, * т. к. -хин, б. -хэр
 зээдлхин, т. к. -э, б. \approx эр
 зээдлнхин, т. к. -э, б. -эр
 зээдк
 зээднх
 зээдх
 зээлхин, т. к. -э, б. \approx эр
 зээлүлхин, т. к. -э, б. \approx эр
 зээлүлх
 зээлх
 зээнрүлхин, т. к. -э, б. \approx эр
 зээнрүлх
 зээнрх
 зээтэ[°]
 зээсн, -гуд, т. к. -гин, б. -гэр,
 е. к. -д
 зэмлх[°]
 зэнг, [°]-с, е. к. -д, б. -эр
 зэнг[°]-зэ^{*}
 зэнглвр (фраза), -муд, е. к. -т,
 б. -эр
 зэнглврлт[°] (фразеология),
 т. к. -ин, е. к. -д, б. -эр
 зэнг[°] орулх
 зэнгдлхин, т. к. -э, б. \approx эр
 зэнгдл (узел)
 зэнгдэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
 зэнглхин (информация)
 зэнглх
 зэнгч, [°]-нр
 зэрлг, -уд, т. к. -ин, е. к. -т
 зэрм[°]
 зэрм[°]-зүрм[°]
 зэрмдэн
 зэрмснь
 звенб, -с, т. к. -н, б. -hap
 зе, * -нр, т. к. -хин, б. -хэр

зев, [°]-с, т. к. -ин, е. к. -д
 зеврх^c
 зевтэ
 зег, * -муд, е. к. -т, б. -эр
 зегсн, \approx д, т. к. -э, б. \approx эр
 зеегтэ
 зеенчр
 зеерг
 зеерглхин, т. к. -э, б. \approx эр
 зеерглх[°]
 зеергн, [°]-с, т. к. -э, б. -эр
 зеерд[°]
 зеерш, [°]-ж, -жэнэ
 зекүн
 зел, -муд, т. к. -ин, е. к. -д
 зеллх[°]
 зем
 зем: көгшн зем
 зем билу
 земг: көгшн земг
 земдг, -уд, е. к. -т
 земрх[°]
 земсг, -уд, е. к. -т
 земш
 земш: зер-земш
 зенгулх[°]
 зенкр, -муд, е. к. -т
 зер-зев, [°]-с, е. к. -д
 зер-зевсглт[°] (вооружение)
 зер-земг
 зервк[°]
 зерг[°] (господин)
 зерг[°] (степень) —
 зерглэн, т. к. -э, б. \approx хэр
 зерглх[°]
 зергллц[°] (параллельность)
 зерлг
 зерлгшх[°]
 зертэ-зевтэ
 зершг
 зес

зестә	золһлцх°
зеткөр, ө. к. -т, б. -эр	зольх°
зеткүртә	зольви
зивг, -үд, ө. к. -т, б. -эр	зольврх°
зиндм	зольвчлх°
значбк, -уд, ө. к. -т	зооглх°
зо (нурһн), -с, т. к. -һин,	зоогта
б. -har	зоодх
зо (уулын нурһн)	зоолг, ө. к. -д, б. -ар
зовах°	зоологичск, ч. н., зоологин
зовалһн, т. к. -а, б. ≈ар	зоологч° -нр
зовк° -с, ө. к. -д	зоопарк, -с, ө. к. -д
зовлһ° -с, т. к. -ин, ө. к. -д	зоотехник, -үд, ө. к. -д
зовлһн, т. к. -а, б. ≈ар	зооц° -с
зовлн, -уд, т. к. -гин, ө. к. -д	зорһсн, т. к. -а, б. ≈ар
зовлцта	зорһслх°
зовньлһн, т. к. -а, б. ≈ар	зорх°
зовньсн	зорхн, -с, б. -ар
зовњх°	зорулх°
зовх°	зө*
зог* (угощение)	зөв°
зог* (насмешка)	зөв° дундын бүслүр
зогдр, -муд, ө. к. -т	зөв° угаһар
зогсал, -муд, т. к. -ын, б. -ар	зөвтә
зогсалһн, т. к. -а, б. ≈ар	зөвэр
зогсах°	зөвин дундын
зогслһн, т. к. -а, б. ≈ар	зөвин уршг (обстоятельство ус- ловия)
зогсх° -ж, -жана	зөвлэр° ө. к. -т, б. -эр
зогслт° (застой), ө. к. -д, б. -ар	зөвллһн, т. к. -э, б. ≈эр
зоһдлһн, т. к. -а, б. ≈ар	зөвлх°
зоидх°	зөвтә
зодвр, -муд, ө. к. -т	зөвтән багтх°
зодлһн, т. к. -а, б. ≈ар	зөвүр
зодх°	зөвүр-зовлц угаһар
зокал, -муд, т. к. -ын, б. -ар	зөвүртә
зокаста	зөвчлгдх°
зоклцан (гармония)	зөвчллһн, т. к. -э, б. ≈эр
зоклцата	зөвчлх°
зокъял	зөвшэл, -муд, т. к. -ин, б. -эр
зокх°	зөвшэлт° (ваза), -с, ө. к. -д
золһлдан, т. к. -а, б. ≈har	

зөвшәргч°	
зөвшәрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	зуд, т. к. -ын, ө. к. -т
зөвшәрх°	зузан
зөвшх° -ж, -жәнә	зузарулх°
зөг, -мұд, ө. к. -т, б. -әр	зул° -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
зөгтә	зула
зөңг: көгши зөңг	зуллін, т. к. -а, б. -ар
зөнгрх°	зултрін° -с, т. к. -ын, б. -ар
зөнткх°	зулх°
зөндән	зун (то)
зөөвр, -муд, ө. к. -т	зун° (цаг)
зөөһәч° -нр	зуни (летний)
зөөкә	зуна
зөөр°	зүңғір, -уд, т. к. -ин, ө. к. -д,
зөөх°	б. -ар
зөрг, ө. к. -т, б. -әр	зүні
зөрглх°	зура, -с, т. к. -н, б. -гар
зөргтә	зураслх°
зөргтәһәр	зураллт° ө. к. -д
зөрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	зурасн, -д, т. к. -а, б. -ар
зөрліңгч°	зурач° -нр
зөрлілін, т. к. -ә, б. ≈әр	зург, -уд, ө. к. -т
зөрлің°	зурған, т. к. -а, б. -гар
зөрмг, ө. к. -т, б. -әр	зурхата
зөрмгәр	зурлін, т. к. -а, б. -ар
зөрмглх°	зурмн, -д, т. к. -а, б. -ар
зөрмлт° ө. к. -д, б. -әр	зурн° -с, т. к. -ын, б. -ар
зөрү	зурлт° -с, ө. к. -д, б. -ар
зөрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр	зуруль, -муд, т. к. -ин
зөрүллт° -с, ө. к. -д	зурх°
зөрүлх°	зурхач° -нр, т. к. -ин, б. -ар
зөрх°	зурц° (зарисовка), -с, ө. к. -д
зөрц°	зусг, -уд, т. к. -ин, ө. к. -т
зу	зуслх°
Зу (Лхаса)	зуслн, -гуд, ө. к. -д, б. -гар
зу гар	зусн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
зу шаху	зуста
зуг	зута
зуһу	зутаһул, т. к. -ын, б. -ар
зуһудм	зутах°
зуһудх°	зутлін, т. к. -а, б. ≈ар

зутн, т. к. -гин. ө. к. -д,
 б. -гар
 зууза, -с
 зуульч, -нр
 зуульчлх[°]
 зуульчлхн, т. к. -а, ө. к. -д
 зууньрх[°]
 зуур (хаалхд)
 зуур (хольх)
 зуур (агчмин зуур)
 зуурасн
 зуурд[°]
 зуурдын үкл
 зуурлдлн, т. к. -а, б. ≈ар
 зуурлдх[°]
 зуурм
 зуурх[°], -ч, -чана
 зууца: ик зууца
 зуух[°] (очаг)
 зуух[°] (кусать)
 зууш уга
 зү*
 зүгэр
 зүг-заг гиһэд
 зүгдг
 зүгдгх[°]
 зүдвр, т. к. -ин, ө. к. -т
 зүдвртэ
 зүдлхн, т. к. -э, б. ≈эр
 зүдсн
 зүдх[°]
 зүлггдх[°]
 зүлглхн, т. к. -э, б. ≈эр
 зүлглдлхн, т. к. -э, б. ≈эр
 зүлгур, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 зүлгх[°]
 зүлд[°]
 зүлдэн даах[°]
 зүн (уйдг), ≈д, т. к. -э,
 б. -хэр, бт -энм, -эннь[°]

зүн (үзг)
 зүр, -мүд, ө. к. -т
 зүркн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 зүс[°] буру
 зүсм, -с
 зүсн
 зүсн эмтн (раса)
 зүсн-зүүл[°]
 зүткэ
 зүткэн
 зүткэтэ
 зүткэч[°], -нр
 зүтклхн, т. к. -э, б. ≈эр
 зүтклт[°] -с, ө. к. -д
 зүтклдэн
 зүтклдлхн, т. к. -э, б. -эр
 зүткүлх[°]
 зүткх[°]
 зүүдлх[°]
 зүүдн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 зүүлэр: кергин зүүлэр
 зүүлхн, т. к. -э, б. ≈эр
 зүүлх[°]
 зүүллхн, т. к. -э, б. ≈эр
 зүүлн гем
 зүүлх[°]
 зүүцэн
 зүүцл холва (сочинительный
 союз)
 зүүцнгү
 зүүцүллхн
 зүүцүлх[°]
 зүүцх[°]

И

ивг-чивг
 ивлхн, т. к. -э, б. ≈эр
 ивлх[°]
 ивлцн
 ивржнх[°]
 ивт[°]
 ивтднь

ивтркэ	изэр-бизр
ивтрлхн, т. к. -э, б. ≈эр	Израиль, т. к. -ин, б. -эр
ивтрух°	иигэд-тиигэд
иг*, -муд, ө. к. -т, б. ≈эр	иигэн-тиигэн гүүх°
игзэр	иигс-тиигс гих°
игзэрлх	иигтл-тиигтл
ид (сила), ө. к. -т, б. ≈эр	иигх°
ид° (ешь), -жэ, жэнэ	иим°
идэллхн, т. к. -э, б. ≈эр	иим-тиим°
идэлх°	ик°
идэн, т. к. -э, б. ≈хэр	ик° зунь
идэн-будан	икэр
идг, -үд, ө. к. -т	икдүллхн, т. к. -э, б. ≈эр
идгч°	икдүлгдх°
иддг	икдүлх°
идеал, -муд, бт -ыннь, -ынм	икдх°
идеализац, т. к. -ин, ө. к. -д	икин шиир°
идеализм	икикнь
идеализацилх°	икр, -муд, ө. к. -т
идеалистичск,° ч. н.	икрин өрэсн
идеальн, ч. н.	икрллхн, ө. к. -э, б. ≈эр
идей, -муд, т. к. -ин (идейин)	икрхг
идейн, ч. н.	икрхх°
идеолоg, -уд, ө. к. -т	ил°
идеологч,° -нр, т. к. -ин, ө. к. -д	ил° ниильвр
идл (достоинство), т. к. -ин	илэсн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
идл (пастбище)	илгэвр (послание), -муд,
идлхн, т. к. -э, б. ≈эр	ө. к. -т
идр наста	Ил° хол (Или)
идх°	илв,° -с, бт -инм, -иннь
идш, -муд, ө. к. -т, б. ≈эр	илвч°, -нр
идшлх°	илгэгдх°
Ижл (хол), т. к. -ин	илгэгч°
ижл (ижлдсн)	илгэлхн, т. к. -э, б. ≈эр
ижлдлхн, т. к. -э, б. ≈эр	илгэлт°, ө. к. -д
ижлдүлх°	илги, т. к. -э, б. ≈эр
ижлдх°	илги цаасн (пергамент)
изн-татц гих°	илдлхн, т. к. -э, б. ≈эр
изобретатель, -муд, т. к. -ин,	илдн (лишай), т. к. -э, б. ≈эр
б. -эр	илднь келхд
изолятор, -муд, ө. к. -т, б. -ар	илдкгдх°

илдкл, -мүд, т. к. -ин, ө. к. -д	инэлх ^о
илдклнн, т. к. -э, б. ≈эр	инэлдх ^о
илдкх ^о	инэмсг
илдр-бидлр	инэмсклнн, т. к. -э, б. ≈эр
илдх ^о	инэмсклх ^о
илжрл, т. к. -ин, ө. к. -д	инэмтхэ
илжрн	инвентарь, -муд, ө. к. -т,
илжртлнь буслх ^о	б. -яр
иллнн, т. к. -э, б. ≈эр	ингүш, -муд, ө. к. -т
иллюминц, -с, т. к. -ин	Индия, т. к. -ин, ө. к. -ъд, б. -эр
иллюминцлх ^о , иллюминац кех ^о	Индонэзия, т. к. -ин, ө. к. -ъд,
иллюстрц, -с	б. -эр
иллюстрцлх ^о , иллюстрац кех ^о	иньг, -уд, ө. к. -т, б. -эр
илмн-жилмн	иньг-амрг
илркэ	иньгинэр
илркэлх ^о	иньгллт ^о , -с, ө. к. -д
илүлх ^о	индеец, -ир
илүр, -муд, ө. к. -т	Индийск ^о дала
илурдлнн, т. к. -э, б. ≈эр	Индó-Китай, т. к. -ин, б. -яр
илурдх ^о	Индостан, т. к. -а, б. -ар
илх ^о	индси, ≈д, б. ≈эр
им ^о , -с, т. к. -ин, ө. к. -д	индстлнн, т. к. -э, б. ≈эр
имитц, -с	индстуллнн, т. к. -э, б. ≈-эр
имкрэсн	индстулх ^о
имкрлнн	индстх ^о , ж, -жэнэ
имкrh ^о	инду, -муд, ө. к. -т
иммунитет, -с, ө. к. -д	индивидуальн, ч. н.
имнлнн, т. к. -э, б. ≈эр	индивидум, -с
имнх ^о	индустриализацлх ^о
империализм	индустр, ө. к. -т
империалист, -нр, ө. к. -д	индустриализац, -с
империалистичск ^о , ч. н.	индустриальн, ч. н.
импорт, т. к. -ын, ө. к. -д	инеरтн, ч. н.
ймпортлх ^о	инеरц, -с
импровизац, -с	инженер, -муд, ө. к. -т,
импровизацлх ^о	бт. -инм, -инн
имрх ^о	инженерно-техническ ^о , ч. н.
имтэ	инжр, ө. к. -т
инэдн, т. к. -э, б. -эр, бт, -энм,	инициатив, -с, шунлт, -с
-энн	инициатор, -муд, ө. к. -т
инэдтэ	инквизиц, -с

инкубáтор, -муд, ө. к. -т	ирг° (края юрты), -с
иирл, -муд	ирг° даралдад
инспéктор, -муд, ө. к. -т, б. -ар	иргч°
инстáнц°, -с	ирз°-бирз°
инстíйнкт°, т. к. -ин, ө. к. -д	ирзéх°
институт, -муд, ө. к. -д, б. -ар	ирл (пилюля), -муд
инструктаж, -муд	Ирландия, т. к. -ин, ө. к. -ьд,
инструктажлх°	б. -яр
инструктор, -муд, ө. к. -т	ирлhi, т. к. -э, б. ≈эр
инстрóкц°, -с	ирлг° (перспектива), ө. к. -д,
инструмéнт°, -с, ө. к. -д, б. -эр	б. -эр
инсциенировклх°	ирлцéн (соответствие)
инсциенировк°, -с	ирлцэтэ
интеллéкт, -с, ө. к. -д	ирлцнгү (соответствующий)
интеллектуáльн, ч. н.	ирлцуллhi (сочетание), т. к. -э,
интеллигéнти, ч. н.	б. -эр
интеллигéнц°, -с	ирлцшго
интеллигéнт, -ир	ирм цацу
интенсíйн, ч. н.	ирмэг, -үд
интервáл, -муд, т. к. -ын,	ирмх°
б. -ар	ирц-дарц
интервéнт, -с, ө. к. -д	ирригáц, -с
интервéнц°, -с	иртэх°
интервью, -с, т. к. -н, б. -гар	ирх°
интернационáл, т. к. -ын, б. -ар	ирхтэ
интернационализм	искéх°
интернациональн, ч. н.	искусств
инцхэлhi, т. к. -э, б. ≈эр	искусственн, ч. н.
инцхéх°	искх°
ицгн, т. к. -э, б. ≈эр	Ислáндия, т. к. -ин, ө. к. -ьд,
Иордáния, т. к. -я, б. -яр	б. -яр
ипподрóм, -с	исл (окись)
ир°, -муд, ө. к. -т	ислhi, т. к. -э, б. ≈эр
Иráк, ө. к. -д	исмл
Иráн, т. к. -а, б. -ар	испан (кун)
ирáнец, -ир	Испáния, т. к. -я, ө. к. -ьд, б. -яр
ирбéх	испáнск°, ч. н., испания
ирвлзлhi, т. к. -э, б. ≈эр	истребитель, -муд, ө. к. -д,
ирвлзх°	б. -эр
ирвск° -үд, ө. к. -т	исх°, ж, -жéнэ
ирг° (валух), -с, ө. к. -д, б. -эр	Италия, т. к. -ин, ө. к. -ьд, б. -яр

итальянск [°] , ч. н., италин	ишклдүр, -мұд, ө. к. -т
итальянец, -нр	ишкли
иткдгән уурх [°]	ишклцгәр
иткл	ишклх [°]
иткл цаасн	ишкм (шаг)
итклһи, т. к. -ә, б. ≈әр	ишкмәр
итклини һашг	ишкмдг
итклтә	ишкмнх [°]
иткмж [°] , -с, ө. к. -д, б. -әр	ишкрәч [°] , -нр
иткмтхә	ишкргч [°]
иткуллһи, т. к. -ә, б. ≈әр	ишкрлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
иткулх [°]	ишкрлт [°] , ө. к. -д
иткх [°]	ишкрх [°] , -ж, -жәнә
итлг, -ұд, ө. к. -т	ишкур, -мұд, ө. к. -т, б. -әр
иту (рябчик), т. к. -н, б. -һәр	ишкх [°]
ицәлһи, т. к. -ә, б. ≈әр	ишлх [°]
ицг, ө. к. -т, б. -әр	иштг, -ұд, ө. к. -т
ицгтә	иштәһәр
ицгтәһәр	июль (така сар), т. к. -ин,
ицл (надежда), -мұд, т. к. -ин	ө. -д, б. -яр
ицлт [°] , -с, ө. к. -д	июньск [°] , ч. н., июлини
ицх [°]	июнь (мөчн сар), т. к. -ин,
ичән, т. к. -ә, б. ≈әр	б. -яр
ичәх [°]	йилһи, т. к. -ин, ө. к. -т
ичг	йилһвртә
ичгтә	йилһән
ичкеvt [°]	йилһлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
ичлһи, т. к. -ә, б. ≈әр	йилһлт [°] , -с, ө. к. -д
ичмән (ячмень)	йилһмсг
ичр, ө. к. -т	йилһргч [°]
ичр-һутр уга	йилһрүлгч [°] , -нр
ичр күрх [°]	йилһрүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
ичртә	йилһрх [°]
ичх [°]	йилх [°]
иш [°] , -мұд, ө. к. -т	йир
ишкә, -с, т. к. -н, б. -һәр	йирдән
ишк [°] (ямана), -с	йирин
ишк [°] (юм ишкх)	йиртмж [°]
ишкәрх [°]	йисн
ишкдл	йисн зүн
ишклһи, т. к. -ә, б. ≈әр	

йисдгч°	йох°
йовн̄ар	йотированн, ч. н.
йовн̄дх°	йохих°
йовн̄и	йөрэгч°, -ир
йовн̄и суух°	йөрэл, -муд, бт. -инм, -иннь
йовдл, -муд, т. к. -ын, бт, -ынм, -ыннь	йөрэлн̄и, т. к. -э, б. ≈эр
йовдн	йөрэх°
йовдн̄гарнь	йөркг
йовдн̄х°, ө. ц.-на	йүр авх°
йовдсн	йүүлн̄и, т. к. -э, б. ≈эр
йовлн̄и, т. к. -а, б. ≈ар	йүүлх°
йовлцх°	йүүлх°
йовуд	йүүрх°
йовуд угн̄ар	йүүх°
йовулач°	
йовулгч°	
йовуллн̄и, т. к. -а, б. ≈ар	
йовулх°	
йовх°	
йовц° (темп), -с, ө. к. -д. б. -ар	
йозур, -муд, ө. к. -т, бт -инм, -иннь	
йозурлх°	
йор	
йорал, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д, бт, -ынм, -ыннь	
йорлгдх°	
йорлх°	
йорллн̄и, т. к. -а, б. ≈ар	
йослл (церемония)	
йослх°	
йосн, -д, т. к. -а, б. -ар	
йосндан	
йоснла ниитэ	
йосрхг	
йосрхлн̄и, т. к. -а, б. ≈ар	
йосрх°	
йоста	
йот, т. к. -ын, ө. к. -д	
йотун, ≈д, т. к. -а, б. ≈нар	
	ка
	ка тусх°
	кааклзх°
	каалх°
	каамих°
	каарлдх°
	каарх°, -ч, -чана
	кабардин (кун)
	кабардйнк°, -с
	Кабардино-Балкарск° Автоном- ни° Совётск Социалистиче- ских Республик
	кабардйнск°, ч. н. кабардинэ
	кабель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
	кабельн, ч. н. кабелин
	кабин, -с, т. к. -э, б. -эр
	кабинёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
	кабинэтн, ч. н., кабинетин
	кабинк°, -с
	Кабул (б), т. к. -ын
	кавалер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
	кавалерийск°, ч. н.
	кавалерист, -ир, ө. к. -д, б. -эр

K

кавёрн, -с, т. к. -э, б. -эр
 кавжтара
 кавказк[°], -с
 кавказск[°], ч. н., кавказин
 кавнцг
 кавычк[°], -с, ө. к. -д
 кагор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кадёт, -нр, ө. к. -д, б. -эр
 кадётск[°], ч. н., кадетин
 кадж[°], -с
 кадр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кадриль, т. к. -ин, б. -эр
 кадров, ч. н.
 кадушк[°], -с
 казарм, -с
 казах (хасг), -с, ө. к. -д б. -ар
 Казахск[°] Совётск[°] Социалистический[°] Республика
 казачк[°], -с
 казейн, т. к. -э, б. -эр
 каземат, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 Кайр (б), ө. к. -т, б. -эр
 кайрск[°], ч. н., канрин
 какао, т. к. -и, б. -гар
 календарь, -муд, т. к. -ин
 ө. -т, б. -яр
 калибр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 калибрлх[°]
 калибрбвк[°], -с
 калибрвщик, -уд
 калибрвщиц, -с
 калий, т. к. -ин, (калин), ө. к.
 -ъд, б. -яр
 калийн, ч. н.
 калийно-фосфорн, ч. н.
 калош, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 калькулятор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 калькулайц, -с
 калькуляционн, ч. н.
 кальпих[°]

кальпх[°]
 кальцекс, ө. к. -т, б. -эр
 кальций, т. к. -ин (кальцин),
 б. -ар
 кальцит, ө. к. -д, б. -эр
 кальц
 кальчн-кальчн гих[°]
 кальчхр
 камб[°] шарлжн
 камбал (зәһсн), -муд, т. к. -ын
 Камбодж
 камбодж (күн)
 камбоджайск, ч. н.
 камер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 камзол, -муд, т. к. -ын
 кампань, -с, т. к. -я, б. -яр
 кампадь, т. к. -ин, ө. к. -д б. -яр
 кампара, т. к. -н, б. -гар
 камчадал, -муд, т. к. -ын
 б. -ар
 камчадалк[°], -с
 камчадальск[°], ч. н.
 канав[°], -с
 Канада, т. к. -ын, б. -ар
 канад (күн)
 канадк[°], -с
 канадск[°], ч. н. канадын
 канализац, -с
 канализационн, ч. н.
 канализацлх[°]
 канат, -муд, т. к. -ын, ө. -д
 канат хаалх[°]
 канд[°] цэ
 кандидат, -нр, ө. к. -д, б. -ар
 кандидатк[°], -с
 кандидатск[°], ч. н. кандидатын
 кандидатур, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 каникул, -муд, т. к. -ын, бг
 -ынм, -ыннъ
 каникулярн, ч. н., каникулын

канцеляр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 канцелярск[°], ч. н.
 канцелярско-бюрократическ[°]
 каңқах[°]
 каңқих[°]
 капитål, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 капитализм
 капиталист, -ир, ө. к. -д, б. -эр
 капиталистическ[°] ч. н.
 капитальн, ч. н.
 капитан, -муд, т. к. -а, ө. к. -ыг
 капот, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 капрон, т. к. -а, б. -ар
 капсюль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 каптаж, -муд
 капюшон, -с, т. к. -а, б. -ар
 карабин, -с, т. к. -ә, б. -эр
 караг
 караглх[°]
 каракалпак[°], -уд
 каракалпакск[°], ч. н.
 Карап-Калпакск[°] Автономн Со-
 вётск[°] Социалистическ[°] Рес-
 публика
 каракалпачк[°], -с
 Каракас (б), ө. к. -т, б. -ар
 каракуль, т. к. -ин, б. -яр
 карандаш, -муд, ө. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, -инн
 карантин, т. к. -ә, б. -эр
 Карабчи (б), т. к. -н, б. -һәр
 Карабчаево-Черкесск[°] автономн
 таңһч[°]
 карбид, ө. к. -т, б. -эр
 карболк[°], -с
 карборунд, ө. к. -т, б. -ар
 карборундов, ч. н.
 карбюратор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 кардһр

кардах[°]
 кардиограмм, -с
 карёл, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 карёлк[°], -с
 карёльск[°], ч. н.
 Карельск[°] Автономн Советск[°]
 Социалистическ[°] Республик
 карёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 карикатүр, муд, ө. к. -т, б. -ар
 карикатурист, -ир, ө. к. -д,
 б. -эр
 карикатүрн, ч. н.
 карикатүрщик, -үд
 карках[°]
 карнавал, -муд, т. к. -ын
 карнавальн, ч. н.
 карниз, -муд
 карн (гонг)
 карт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д б. -ар
 картер, -муд
 картечь, -с, т. к. -ин, б. -эр
 картон, -с, т. к. -а, б. -ар
 картотек, -үд, ө. к. -д
 карточк[°], -с
 картуз, -муд, бт -инм, -инн
 карусель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 кәрцер, -муд, ө. к. -г, б. -эр
 каръер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 каск[°], -с
 каскад, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т,
 б. -ар
 касс, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кассёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 кассётк[°], -с
 кассир, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 кассирш, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 кастелянш, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кастёрк[°], -с
 кастроль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 каталог, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 катализांц, -с

каталоңең, -ир	кев° (янз)
каталоңк°, -с	кев (кех)
каталоңск°, ч. н.	кев°-янз°
катапульт, -с, ө. к. -д, б. -ар	кевәсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
катель, -мүд, ө. к. -т, б. -эр	кевәр° (формула)
катерпиллер, -мүд, ө. к. -т,	кевг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
б. -эр	кевкур, ө. к. -т, б. -эр
катоқ, -уд	кевләр°, ө. к. -т
католик, -ұд	кевлін, т. к. -ә, б. ≈әр
католиҹеск°, ч. н.	кевлл
католиҹк°, -с	кевлун
катушк°, -с	кевлұллін, т. к. -ә, б. ≈әр
Қаунас, (б), ө. к. -т	кевлұлх°
каустыческ°, ч. н.	кевлх°
кауҹүк	кеврдг
кафे, -с, т. к. -н, б. -һәр	кевс, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
кафедр, -мүд, ө. к. -т, б. -эр	кевтә
кафе-ресторан, -с, т. к. -а, б. -ар	кевтән
кафтән, -с, т. к. -а, б. -ар	кевтгч
кахетин (қүн)	кевтлін, т. к. -ә, б. ≈әр
кахетінк°, -с	кевтн
качалк°, -с, бт -инм, -иннь	кевтр, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
кашемир, -мүд, ө. к. -т, б. -эр	кевтсн
кашмир (қүн)	кевтуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
кашмиրк°, -с	кевтулх°
кашнә, -с, т. к. -н, б. һәр	кевтх°
кают, -муд, ө. к. -д, б. -ар	кевх°
кәәрилдх°	кевшл (уклад)
кәәрих°	кевшх°, -ж, -жәнә
квадратур, ө. к. -т, б. -ар	кегддг
квалификац, -с	кегдл (изделие), -мүд
квалификациөнн, ч. н.	кегдлін, т. к. -ә, б. -эр
квартал, -муд, т. к. -ын, б. -ар	кегдмл (искусственный)
квартет, -мүд, ө. к. -д, б. -эр	кегдулх°
кварц, -с	кегдх°
квас, -муд, ө. к. -т, б. -ар	кегль, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
квитанц°, -с, бт -инм, -иннь	кедг
ке (налей)	кедги° (овод), т. к. -ин, б. -эр
ке (делай)	кедмн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
ке (красивый)	
ке сәәхн	

кедү	келгүлх°
кедүкн	келгх°
кедх°	келгч°
кеегшән	келдүр, -мұд, ө. к. -т, б. -эр
кееһәр	келкә (немой)
кееһүр	келкә (связка), -с
кеел°	келкәрлін, т. к. -ә, б. ≈эр
кеелтә	келкәрүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
кеелтлін, т. к. -ә, б. ≈эр	келкәрүлх°
кеелтүллін (осеменение)	келкәрх°
кеемсг	келкәтә
кеер°	келкх°
кеер° одлін	келл уга
кеерлін, т. к. -ә, б. ≈эр	келлін, т. к. -ә, б. ≈эр
кеерлт°	келлцх°
кеермж°, -с, ө. к. -д	келлт° (произношение), ө к. -д
кеерүлгч° үг° (эпитет)	келмр (устный)
кеерүл	келмрч°, -ир
кеерүллін, т. к. -ә, б. ≈эр	келин, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр
кеерүллт°, -с, ө. к. -д	келин-эмти
кеерүлх°	келин-эмтнә хоорндык°
кеерх°	келтә
кезә	келтәлін, т. к. -ә, б. ≈эр
кезәһәс° авн	келтәлх°
кезә° болв° чиги	келтәлт°, ө. к. -д
кезәнә	келтәх°
кезәнәк°	келткә
кезәнәс° нааран	келтклзх°
кезәңк°	келүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
кеэл	келүллт°, ө. к. -д
кеекрлін, т. к. -ә, б. ≈эр	келүлх°
кеекрлт, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр	келх°
кеекрх°	келцх°
кеел°, -ир	кем
кеел° бәргдх°	кемәлін
кеевр (рассказ), -мұд, ө. к. -т,	кемән
б. -эр	кемб°
кеелдгч°	кемжән-керә уга
кеелдлін, т. к. -ә, б. ≈эр	кемжәлгдх°
кеелгүләч°, -ир	кеемжәллін, т. к. -ә, б. ≈эр
кеелгүллін, т. к. -ә, б. ≈эр	кеемжәллт°, ө. к. -д

кемжэлх°	керглэч° (потребитель), -нр
кемжэн, т. к. -э, б. ≈һәр	керглгддг
кемжэтәһәр	керглгдлһн, т. к. -э, б. ≈әр
кемклдән, т. к. -э, б. ≈һәр	керглгдх°
кемклдлһн, т. к. -э, б. ≈әр	кергллһн, т. к. -э, б. ≈әр
кемклдүллһн, т. к. -э, б. ≈әр	кергллт (потребность), ө. к. -д
кемклдүлх°	керглүллһн, т. к. -э, б. ≈әр
кемклдх°	керглүлх°
кемкх°	керглх°
кемллһн, т. к. -э, б. ≈әр	керго
кемлүллһн, т. к. -э, б. ≈әр	кергсл (необходимость), -мұд,
кемлүлх°	т. к. -ин, б. -эр
кемлх°	кергт° эс° авх°
кемр	кергтә
кемржән	кердг
кемгә	керл, -мұд
кемтллһн, т. к. -э, б. ≈әр	керлдән, т. к. -э, б. ≈һәр
кемтлүлх°	керлдлһн, т. к. -э, б. ≈әр
кемтлүллһн, т. к. -э, б. ≈әр	керлдүллһн, т. к. -э, б. ≈әр
кемтрулх	керлдүлх°
кемтрлһн, т. к. -э, б. ≈әр	керлдх°
кемтруллһн, т. к. -э, б. ≈әр	керлдцхәх
кемтрх°	керм°, -с
кемтрхә	кермн, ≈д, т. к. -э, б. ≈әр
кен	керсг
кенә	керсн, -гүд, т. к. -гин, б. -гәр
кенә-яна уга	керсү
кенәр	керсүдх°
кенз°	керүл
кенчр, -мұд, ө. к. -т, б. -эр	керүл татх°
бт -инм, -инн	керүл-циүгән
кеңкрг, -үд, ө. к. -т, б. -эр	керүлч°, -нр
кеңкргч°, -нр	керх° (связывать)
кепк°, -с, бт -инм, -инн	керчәр°, -мұд
кер	керчгдлһн, т. к. -э, б. ≈әр
кер һалзн	керчгдх°
керә, -с, т. к. -н, б. -һәр	керчлһн, т. к. -э, б. ≈әр
керг, -үд, ө. к. -т, б. -эр	керчлдән, т. к. -ә, б. ≈һәр
керг-үүл	керчм
керг-үүлдвр	керчмр

керчх°	киизң киисквр (косвенный па- деж)
кесг	киилг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
кесг дәкж°	киилх°
кесг сааж° келх°	киилүр (насос)
кестән	киилурдх°
кет°, -мұд, ө. к. -д, б. -эр бт -инм, -инп	киим°
кетрә	кииркх°
кетч°, -с, ө. к. -д, б. -эр	киисквр, -мұд, ө. к. -т, б. -эр
кефир, ө. к. -т, б. -эр	киискгдлһн, т. к. -ә, б. ≈эр
кех°	киискгдгч°
кец°, -с, ө. к. -д, б. -эр	киискгдх°
кецәгч°	киисклһн, т. к. -ә, б. ≈эр
кецәл (урок), -мұд, ө. к. -д, б. -эр	киисх°
кецәлһн, т. к. -ә, б. ≈эр	киисн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр
кецәлх°	киистлән
кецәлдлһн, т. к. -ә, б. ≈эр	киисх°, -ж, -жәнә
кецәлдх°	киит° урсх°
кецәлт°, ө. к. -д	киитә
кецәх°	киитәр
кецвр (структуря)	киитн
кецтә	киити зурктә
кецу	киитрлһн, т. к. -ә, б. ≈эр
кецхр	киигрүллһн, т. к. -ә, б. ≈эр
ки* (газ)	киитрүлх°
ки (стандарт)	киитрх°
ки авх°	киитрхг
ки һәәд° һарх°	киитрхлт°, ө. к. -д
ки һәәзң	киигрхх°
ки давхцх°	киитцн
ки йовдл	киитцр
кив°	кий, т. к. -ин (кийин), б. -эр
кив°: йир кив° (памятливый)	киләсн
киг, ө. к. -т, б. -эр	кильр
кигдүн	килврдлһн, т. к. -ә, б. -эр
кизәр, -мұд, ө. к. -т, б. -эр	килврдүллһн, т. к. -ә, б. ≈эр
киивр	килврлх°
кииһән авх°	килврдх°
кииһс	килһ°
киидән	килһсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр
	килмж°

- килмжтэ
 килмжтэхэр
 килмжлх[°]
 килнц[°], -с
 килц, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гэр
 килцкр
 килцллхн, т. к. -э, б. ≈эр
 кило
 киловатт, -с, ө. к. -д, б. -ар
 киловольт, ө. к. -д, б. -ар
 килограмм, -с
 килограмм-чидл
 килограммомётр, -муд, ө. к. -т,
 б. -эр
 килолитр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 километр, -муд, ө. к. -т
 б. -эр
 километраж, -муд
 кильк[°], -с
 ким, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 кимд[°]
 кимдэр
 кимдрлхн, т. к. -э, б. ≈эр
 кимдрүллхн, т. к. -э, б. ≈эр
 кимдрұлх[°]
 кимдрх[°]
 кимзэ (линейка)
 кимоно, т. к. -н, б. -гар
 кимр, т. к. -ин, ө. к. -т
 кинэн
 кинлхн, т. к. -э, б. ≈эр
 кинлт[°], т. к. -ин, ө. к. -д
 кинмхэ
 кино, -с, т. к. -н, б. -гар
 киноактёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 киноактрис, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 киноаппарат, -муд, ө. к. -д,
 б. -ар
 киноаппаратүр, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
- киноартист, -ир, ө. к. -д, б. -эр
 киноартистк[°], -с
 кинобудк[°], -с
 кинодокумéнт, -с, ө. к. -д, б. -эр
 киноконцéрт, -с, ө. к. -д, б. -эр
 киножурнал, -муд, т. к. -ын
 кинозал, -муд, т. к. -ын
 киноискусств, -с
 кинокадр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кинокартин, -с, т. к. -э, б. -эр
 кинокөдләч[°], -ир
 киномонтёр, -муд
 киномеханик[°], -ир
 киномонтаж, -муд
 кинооператор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 киноочерк, -с
 кинопередвижк[°], -с
 киноплёнк[°], -с
 кинопродукц[°], -с
 кинопрожёктор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 кинопроизводств, -с
 кинопрокат, ө. к. -д, б. -ар
 кинорежиссёр, -муд, ө. к. -т,
 киностудь, т. к. -ин, ө. -д, б. -яр
 киносценар, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кинотеатр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кинотéхник
 кинотéхникч[°], -ир
 киноустановк[°], -с
 кинофабрик, -уд
 кинофиқац, -с
 кинофильм, -с
 кинофотоплёнк[°], -с
 кинохроник, -уд
 киноэкран, -с, т. к. -а, б. -ар
 кинх[°]
 киоск, -с
 киоскёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар

кип, -мұд, ө. к. -д, б. -әр
 кир, ө. к. -т, б. -әр
 кирә: мини кирә
 кир-хур
 кирәр, кир дүңгәр
 кирәрн
 киргіз, -муд, ө. к. -д, б. -әр
 киргізк[°], -с
 киргізск[°], ч. н., киргизин
 Киргізск[°] Совéтск[°] Социалистический Республика
 кирһлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 кирһен
 кирһx[°]
 киржнх[°]
 киркрән, т. к. -ә, б. ≈әр
 киркрх
 кирлцә, -с, т. к. -н, б. -hәр
 кирпіч, -муд
 кирпиchin
 кирс, -муд, ө. к. -т, б. -әр
 кирслх[°]
 кирстнр
 кирсллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 кирслх[°]
 кирсхр
 киртә
 киртәлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 киртәх[°]
 киртлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 киртсн
 киртулліц, т. к. -ә, б. ≈әр
 киртулх[°]
 киртх[°]
 киry, т. к. -н, б. -hәр
 киryлә
 киryхә
 кирцәһинъ аox[°]
 кирцәмр
 кирцән (критерий), т. к. -ә, б. -hәр

кирцлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 кирцүлхд[°]
 кирцх[°]
 кирцхд
 кисвр, ө. к. -т, б. -әр
 киртмhә
 кисей, т. к. -ин (кисейин), б. -әр
 кисель, -муд, т. к. -ин, б. әр
 кислород, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т, б. -ар
 кислородн, ч. н., кислородын
 кислота, -с, т. к. -н, б. -hәр
 кислт[°], -с, ө. к. -д, б. -әр
 кисточек[°], -с
 кит, -муд, ө. к. -д, б. -әр
 кит[°], -муд, т. к. -ин, ө. к. -д
 китайст, -нр
 Китай, т. к. -ин, б. -яр., Китд
 китайск[°], -с
 Китд (Китай)
 китд (кун)
 китд (валет)
 кичг, -үд. ө. к. -т, б. -әр
 кичгллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 кичглууллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 кичглуулх[°]
 кичглх[°]
 кишг, ө. к. -т, б. -әр
 кишго
 Кишинёв (б), т. к. -ин, б. -ар
 кишлак, -уд
 кишмиш, ө. к. -т, б. -әр
 кладóвк[°], -с
 кладовщик, -үд
 кладовщик, -с
 класс, -муд, ө. к. -т, б. -ар

классик, -ұд
 классифиқац, -с
 классов, ч. н. классин
 клевер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 клеёнк^o, -с
 клетк^o, -с
 клеточк^o, -с
 клёш, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 клиент, -с, ө. к. -д, б. -эр
 климат, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 климатыск^o, ч. н., климатын
 клиник, -ұд
 клиническ^o, ч. н., клиникин
 клишэ, -с, т. к. -н, б. -һәр
 клуун, -с, т. к. -а, б. -ар
 клуб, -с, ө. к. -д, б. -ар
 клумб^o, -с, ө. к. -д, б. -ар
 кнопк^o, -с, бт -инм, -иннь
 кобальт, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 кобзарь, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 ковбойк^o, -с
 ковыңг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 ковш, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 когдах^o
 когдаһр
 кодекс, ө. к. -т, б. -эр
 козырек, -с
 колб^o, -с, ө. к. -д, б. -ар
 колбас
 колбасник, -ұд
 колбасн, ч. н., колбасин
 коленкор, -муд, ө. к. -т
 коллектив, -с, ө. к. -д, б. -эр
 коллективизац, -с
 коллективизацлін
 коллективизацлх^o, коллективи-
 зац кех^o
 коллективизм
 коллективист, -ир, ө. к. -д

коллективистк^o, -с
 коллективи, ч. н., коллективин
 коллективность, т. к. -ин
 коллектор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 коллекционёр, -муд, ө. к. -т
 б. -эр
 коллекц, -с, ө. к. -д, б. -эр
 Коломбо, т. к. -ин, б. -ар
 колонк^o, -с, ө. к. -д, б. -ар
 колонн, -с, т. к. -а, б. -ар
 колоннаң, -муд, т. к. -ын, ө. к.
 -т, б. -ар
 колоннь, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 колосник^o, -ұд, ө. к. -д, б. -эр
 колпак, -уд, ө. к. -д, б. -ар
 Колумбия (б), т. к. -ин, ө. к.
 -д, б. -ар
 колхоз, -муд, ө. к. -д, б. -ар,
 б. -инм, -иннь
 колхозник, -ұд, ө. к. -д, б. -эр
 колхозниц, -с
 колт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д, б.
 -ар
 командаrm, -с
 командир, -муд, ө. к. -т, б. -эр,
 бт -инм, -иннь
 командирб^o, -с
 командировклх^o
 командлгч^o, -ир
 командлх^o
 комбайн, -с, ө. к. -д, б. -ар
 комбайнёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 комбайнёрк^o, -с
 комбаt, -ир, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 комбинат, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 комбинезон, -с, т. к. -а, б. -ар
 комбрый, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 комһр
 комвзвод, -муд, т. к. -ын, ө. к.
 -т, б. -ар

комдив, -с	композиц, -с
комёдъ, -муд, т. к. -ин, ё. к. -д, б. -эр	компост, -с, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар
комендант, -бр, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар	компот, -муд, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар
коми (кун)	компресс, -муд, ё. к. -т, б. -эр
Коми Автономн Советск ^о Социалистическ ^о Республика	компрессор, -муд, ё. к. -т, б. -ар
комилён, т. к. -э, б. ≈эр	комсод, -муд, т. к. -ын, ё. к. -т, б. -ар
кóми-пермяк, -уд	комсомол, т. к. -ын
кóми-пермячк ^о , -с	комсомолец, -бр
комиссар, -муд, ё. к. -т, б. -ар	комсомолий, т. к. -ин (комсомолийин)
комиссариат, -муд, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар	комсомолк ^о , -с
комиссарь, -муд, т. к. -ин, ё. к. -т, б. -эр	комсомольск ^о
комитет, -муд, ё. к. -д, б. -эр	комсорт, -с, ё. к. -д, б. -ар
комих ^о	комсостав, -с
коммун, -с, т. к. -а, б. -ар	конвейер, -муд, ё. к. -т, б. -эр
коммунальн, ч. н.	конвейерн, ч. н.
коммунальнобээцин	конверт, -с, ё. к. -д, б. -эр
коммунар, -муд, ё. к. -т, б. -ар	Конго, т. к. -н, б. -ар
коммунизм	конгресс, -муд, ё. к. -т, б. -эр
коммуникац, -с	конгрессмен, -муд, т. к. -э, б. -эр
коммунист, -бр, ё. к. -д, б. -эр	конденсатор, -муд, ё. к. -т, б. -ар
коммунистическ ^о , ч. н., коммуна	конденсац, -с
коммунистк ^о , -с	конденсированн, ч. н.
коммутатор, -муд, ё. к. -т, б. -ар	кондуктор, -муд, ё. к. -т, б. -ар
коммюнике, -с, т. к. -н, б. -эр	кондукторск ^о , ч. н., кондукторин
комод, -муд, т. к. -ын, ё. к. -т, б. -ар	кондукторш, -муд, ё. к. -т, б. -ар
компания, -с, т. к. -я, б. -яр	конкурс, -муд, ё. к. -т, б. -ар
компарт ^ь , -с, т. к. -ин, б. -яр	консерв, -с
компас, -муд, ё. к. -т, б. -ар	консервн, ч. н., консервин
компенсац, -с	консонант, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар
комплекс, ё. к. -т, б. -эр	консонантизм
комплексн, ч. н.	
комплект, -с, ё. к. -д, б. -эр	
композитор, -муд, ё. к. -т, б. -ар	
композитор	

конспект, -с, ө. к. -д, б. -эр
 конституц, -с
 конституциоնн, ч. н.
 конституцио́нно-демократи́ческ^o, ч. н.
 констру́ктор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 конструктивизм
 констру́ктор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 констру́кторск^o, ч. н.
 конструкц, -с
 конструкционн, ч. н.
 консул, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 консульск^o, ч. н.
 консульств, -с
 консультант, -ир, т. к. -ын ө. к. -д, б. -ар
 консультантк^o, -с
 консультацио́нн, ч. н.
 консультатиац, -с
 контейнер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 контейнерн, ч. н.
 контингент, -с, ө. к. -д, б. -эр
 континент, ө. к. -д, б. -эр
 континентальн, ч. н.
 контор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 конторк^o, -с
 конторщик, -уд
 конторщиц, -с
 контр-адмира́л, -муд, т. к. -ын
 контролёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 контролёрш, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 контрольн, ч. н.
 контрольно-ревизио́нн, ч. н.
 конус, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 конусн, ч. н., конусин
 конференц, -с
 конфёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр.

конфи́скац, -с
 конфи́скацлх^o, конфи́скац кех^o
 концентрат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 концерт, -с, ө. к. -д, б. -эр
 концерти, ч. н., концертин
 концертно-эстради, ч. н.
 концессь, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -ар
 конъкий, -с, т. к. -н, б. -хэр
 конъяк, -уд
 конюшнь, -с, т. к. -я, б. -яр
 конкх^o
 кооператив, -с
 кооперативн, ч. н.
 кооператор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кооперац, -с
 координат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 коочилн
 коочилх
 коочих^o
 коочи
 коочхр
 Копенгаген (б), т. к. -э, б. -эр
 копкц-копкц гих^o
 кореец, -ир
 коре́йск^o, ч. н.
 Коре́йск^o Оли-эмтнэ Демократи́ческ^o Республика
 корешок, -уд
 Корея; т. к. -ин (корейин), б. -эр
 корпадх^o
 корпорац, -с
 корпус, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 корпусной, ч. н.
 корректиро́вк^o, -с
 корректиро́вщик, -уд

корректиро ^в щиц, -с	көвәлүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
коррётор, -муд, ө. к. -т, б. -ар	көвәлүлх [°]
корректүр, -муд, ө. к. -т	көвг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
корреспондент, -нр, ө. к. -д,	көвж [°] (шайба)
б. -эр	көвлін, т. к. -ә, б. ≈әр
корреспондентк [°] , -с	көвің, -гүд, т. к. -гин, б. -гәр
корреспондёнц, -с	көвнәтә
корси ^{кан} (күн)	көвүлх [°]
корси ^{кан} к [°] -с	көвүн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈һәр
корси ^{кан} ск [°] , ч. н.	көвүчл ^х [°]
коруңд, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар	көвүчллін, т. к. -ә, б. ≈әр
косайл ^к , -с	көвүчлүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
көсинус, -муд, ө. к. -т, б. -ар	көвүчлүлх [°]
космическ [°] , ч. н., космосин	көвх [°]
космонавт, -нр, ө. к. -д	көвчг, -үд, ө. к. -т, бт -инм,
космополит, -нр, ө. к. -д, б. -эр	-инн
космополитизм	көг, ө. к. -т, б. -эр
көсмос, ө. к. -т, б. -ар	көг тәвх [°]
Коста ^Р ика (б), т. к. -н,	көг хәрх [°]
б. -хар	көгж [°] , -с
костёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар,	көгжем (музыка)
бт -инм, -инн	көгжрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
костыль, -муд, т. к. -ин, б. -эр	көгжрх [°]
костюм, -с	көгж ^х [°]
косынк [°] , -с	көгл, -муд
котлёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр	көглжрх ^и н, т. к. -ә, б. ≈әр
котхр (хамр)	көгсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
кофе, т. к. -ин, б. -һәр	көгстн
кофейник, -үд	көгшә
кофт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар	көгшн
ко ^х хн	көгшрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
кочегар, -муд, ө. к. -т, б. -ар	көгшрлт [°] , ө. к. -д
кочегарк [°] , -с	көгшруллін, т. к. -ә, б. ≈әр
кочергә, -с, т. к. -н, б. -хар	көгшрх [°]
кошар, -муд, ө. к. -т, б. -ар	көдә, -с, т. к. -н, б. -һәр
коэффициент, -с, ө. к. -д, б. -эр	көдлгх
кө* (сажа)	көдләч [°] , -нр, ө. к. -д, б. -эр
кө* (гнать)	көдллт [°] , ө. к. -д
көвә, -с, т. к. -н, б. -һәр	көдлмш, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
көвәллін, т. к. -ә, б. ≈әр	
көвәлх [°]	

көдлмшч[°], -ир
 көдлх[°]: сөлд[°] көдлх[°]
 көдрг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
 көдрлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көдрүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көдрх[°]
 көзр, -муд, ө. к. -т, б. -эр,
 бт -инм, -иннь
 көэрц[°]
 көэрч[°], -ир
 көк[°] (синий)
 көк[°] (соси)
 көк[°] балм болх[°]
 көк[°] буурл
 көк[°] һалзң
 көк[°] хутн (цапля)
 көк шовун (синица)
 көкәр[°], көкүл күүкд
 көквр
 көквтр
 көквш (селезень), ө. к. -т,
 б. -эр
 көклін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көкн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр
 көкрлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көкрңү
 көкруллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көкрулх[°]
 көкрх[°]
 көкх[°]
 көл, -муд
 көл-көдлх[°]
 көл нұцқн
 көл усн
 көлвәдлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлвәдх[°]
 көлврүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлврүлх[°]
 көлврх[°]
 көлгн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлдлін, т. к. -ә, б. ≈эр

көлдх[°]
 көлрәлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлрәх[°]
 көлрлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлрх[°]
 көлслгдлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлслгдх[°]
 көлсллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлслуллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлслулх[°]
 көлслх[°]
 көлсн, т. к. -ә, б. ≈эр
 көлстә
 көлтә: чамас[°] көлтә
 көлчәх[°]
 көмрх[°]
 көмрлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көмрлт[°], ө. к. -д, б. -эр
 көмрүлх[°]
 көмрх[°]
 көндә
 көндәллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көндәрүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көндәрүлх[°]
 көндәрх[°]
 көндәх[°]
 көндлн
 көндлниднь
 көндрәлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көндрл
 көндрлін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көндрх[°]
 көнжл, -муд
 көнжллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көнжлүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 көнжлүлх[°]
 көнжлх[°]
 көңгл: хадын көңгл
 көңкилін, т. к. -ә, б. -эр
 көңкилт, -с, ө. к. -д, б. -эр
 көңких[°]

көңкилт [°]	көрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
көңкін [°]	көрн, -гүд, т. к. -гин, ө. к. -д
көөвр, ө. к. -т, б. -әр	б. -гәр
көөгдх [°]	көрнлх [°]
көөгул	көрслх [°]
көөлін, т. к. -ә, б. ≈әр	көрсн, -д, т. к. -ә, б. -әр
көөгдлін, т. к. -ә, б. ≈әр	көрсн: арсн-көрсн
көөлдулх [°]	көрстә (хувци)
көөлдх [°]	көртг, -үд, т. к. -ин, б. -әр
көөмг	көртглін, т. к. -ә, б. ≈әр
көөмгллін, т. к. -ә, б. ≈әр	көртглх [°]
көөмглх [°]	көртгтә
көөрг, -үд, ө. к. -т, б. -әр	көрх [°] , -ч, -чәнә
көөргтә	көсрә
көөрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	көтләч [°] , -нр
көөрх [°]	көтлвр
көөс [°] -көлс [°] алдх [°]	көтлврч [°] (лидер), -нр, ө. к. -д
көөсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	көтлвр холва
көөстә	көтлгх [°]
көөс [°] цаҳрх [°]	көтлгч [°]
көөрк [°]	көтллт [°] , ө. к. -д, б. -әр
көөрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	көтлүлгч [°]
көөрх [°] , -ч, -чәнә	көтлүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
көөрцг, ө. к. -т, б. -әр	көтлүлх [°]
көр (часн, ова), -мұд, ө. к. -д,	көтлх [°] .
б. -әр	көтрәх [°]
көр [°] (даарх)	көтрлдх [°]
көр (көркүн)	көтрх [°]
көрә (көрх)	көтч [°] , -нр, т. к. -ин, ө. к. -д
көрә (көрәдх), -с, т. к. -н,	көшг, -үд, ө. к. -т, б. -әр
б. -нр	көшә, -с, т. к. -н
көрәдлін, т. к. -ә, б. ≈әр	көшгллін, т. к. -ә, б. ≈әр
көрәдүллін, т. к. -ә, б. ≈әр	көшүн
көрәдүлх [°]	көшүр, -мұд, ө. к. -т, б. -әр
көрәдх [°]	көшүрдх [°]
көргәгдх [°]	көшх [°] , -ч, -чәнә
көргәлін, т. к. -ә, б. ≈әр	КПСС (Советск [°] Союзин Ком-
көргәлх [°]	мунистическ [°] партия)
көргәх [°]	краевої, ч. н.
көркін	край, -муд, т. к. -ин, б. -яр
көрл (архсн)	(крайар)

крайисполком, -с, б. -ар
 крайком, -с
 краковяк
 кран, -муд, т. к. -а, б. -ар
 крановщик, -үд, ө. к. -д, б. -эр
 крановщиц, -с
 кредит, -мүд, ө. к. -д, б. -эр
 крейсер, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
 крекинг, -с, ө. к. -д, б. -эр
 крем, -с, т. к. -ин, б. -эр
 Кремль, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 крем-сод
 креолин, т. к. -ә, б. -эр
 крепдешин, т. к. -ә, б. -эр
 крепостной, ч. н.
 кресл, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
 крестьянин, -мүд, т. к. -ә, б. -эр
 крестьянк^o, -с, т. к. -ин, б. -ар
 крестьянск, ч. н.
 кризис, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
 кризисн, ч. н., кризисин
 кристалл^o, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 кристаллизаци, -с
 кристаллическ^o, ч. н., кристал-
 лын
 критико-библиографическ, ч. н.
 кронциркуль, -муд, т. к. -ин,
 б. -яр
 кросс, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 кросуворд, -муд, т. к. ын,
 ө. к. -д, б. -ар
 кружк^o, -с, бт -инм, -иннь
 кружковой, ч. н.
 кружок, -уд, б. -ар
 крупә, -с, т. к. -н, б. -har
 крупорушк^o, -с, ө. к. -д, б. -ар
 Куала-Лумпур (б), ө. к. -т
 куб, -с, ө. к. -д, б. -ар
 Куба (б), т. к. -н, б. -har
 кубатур, -муд, ө. к. -т, б. -ар

кубик, -үд, т. к. -ин, б. -эр
 кубический, ч. н., кубин
 кубок, -уд, ө. к. -д, б. -ар
 кубомётр, ө. к. -т, б. -эр
 кувц^o, -нр, ө. к. -д, б. -ар
 кудх^o
 күзов, -с, т. к. -ин, б. -ар
 кукни
 кукни-кукни гих^o
 кулак, -уд, ө. к. -д, б. -ар
 кулачеств
 кулд-кулд гих^o
 кулык^o
 кулс хәләх^o
 кулс-кулс гих^o
 куль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 культармәец, -нр, ө. к. -д
 культиватор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 культкомисс, -мүд, т. к. -ин,
 ө. к. -т, б. -эр
 культмассов, ч. н.
 культотдёл, -мүд, т. к. -ин
 культпоход, т. к. -ын, б. -ар
 культпросвет қөдлмш
 культкөдлмш, -мүд, ө. к. -т,
 б. -эр
 культкөдлмшч^o, -нр, б. -эр
 культсектор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 культур, ө. к. -т, б. -ар
 кульгүри, ч. н., культурии
 культурано-политическ^o, ч. н.
 культурано-просветительн, ч. н.
 культурано-сурһмжлгч^o, ч. н.
 культурано-техническ^o, ч. н.
 культурано-туужлгч^o, ч. н.
 культфонд, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 культфронт, -с, ө. к. -д, б. -ар
 кунжут, ө. к. -д, б. -ар
 купе, -с, т. к. -н, б. -hэр

купон, -с, т. к. -а, б. -ар	күлглх°
купюр, -муд, ө. к. -т, б. -ар	күллін, т. к. -ә, б. ≈әр
куратор, -муд, ө. к. -т, б. -ар	күлмн чикн
курорт, -с, ө. к. -д, б. -ар	күлт°, -с, ө. к. -д, б. -әр
курортн, ч. н., курортын	күлүлін, т. к. -ә, б. ≈әр
курортник, -ұд, б. -әр	күлүлх°
курортниц, -с	күлциғу
курортно-санатбрн, ч. н.	Күм° (Кума)
курс, -муд, ө. к. -т, б. -ар	күмн
курсант, -нр, ө. к. -д, т. к. -ын	күмн-әмтн
курсантк°, -с	күмн-төрлтн
курсив, -с	күмсг, -ұд, ө. к. -т, б. -әр
курсбок°, -с	күмсгтә
куртк°, -с	күмсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
куръер, -муд, ө. к. -т, б. -әр	күн*, т. к. -ә, б. ≈һәр
куръерш, -муд, ө. к. -т, б. -әр	күнд°
кухарк°, -с	күндән геех°
кухнь, -с, т. к. -я, б. -яр	күндән гиигнәс° өгх°
кучер, -муд, ө. к. -т, б. -әр	күндлін, т. к. -ә, б. ≈әр
кушетк°, -с	күндллт°, ө. к. -д, б. -әр
кувкәх°	күндлх°
кувх°	күндрәлх°
ку тусх°	күндркәх°
ку* (кех)	күндркх°
кугдллт°, ө. к. -д, б. -әр	кундрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
кугдлх°	кундрх°
кудр	кундтә
кузувч°, -с	куңкә
кузун, ≈д, т. к. -ә, б. ≈һәр бт -әним, -әниь	куңкл (мудрый)
кузүтә	куңкилн, т. к. -ә, б. ≈әр
кукл, -муд	куңкнлт°, ө. к. -д, б. -әр
кукр, ө. к. -т, б. -әр	куңкнсн
кукрсх°	куңкнх°
кулә, -с, т. к. -н, б. -һәр	куңшг үнр
кулә (жди)	кур (дебаты), ө. к. -т, б. -әр
куләгч°	кур (труп), ө. к. -т, б. -әр
куләлін, т. к. -ә, б. ≈әр	кур° (дойди)
куләх°	кур ду
кулә	кур кех°
кулә	курә, -с, т. к. -н, б. -һәр
	курггдх°

күргдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрглін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күргн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 күргн ах[°]
 күр дү
 күргуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күргүлх[°]
 күргх[°]
 күргчллін, т. к. -ә, б. -әр
 күрд[°], ө. к. -д, б. -әр
 күрд гих[°]
 күрдәллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрдәлх[°]
 күрдәх[°]
 күржқнлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күржқнлт[°], ө. к. -д
 күржқнұллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күржқнұлх[°]
 күржқнх[°], ө. ң. -нә
 күрз[°], -с, ө. к. -д, б. -әр
 бт -инм, -иннь
 күрзделлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрздуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрздулх[°]
 күрзdx[°]
 күриллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрилдх[°]
 күрилт[°], ө. к. -д
 күрих[°]
 күркән
 күркрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күркpx[°]
 күрл (король в картах)
 күрл (бронзовый)
 күрл мәңгн (бронза)
 күрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрм
 күрмәр
 күрн[°], -с, т. к. -ин, б. -әр

күрн
 күрнцлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күрнtx[°]
 күртмж[°]
 күртәх[°]
 күртәмж[°]
 күртл
 күртлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күртуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күртүлх[°]
 күртх[°]
 күрх[°], -ч, -чәнә
 күсдундур
 күсл (цель), -муд
 күсм, -м
 күсх[°] (нацелить), -ч, -чәнә
 күүкд
 күүкн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 күүкчлх[°]
 күүкш[°]
 күүнәрклін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күүнәркx[°]
 күүнәшх[°]
 күүндән, т. к. -ә, б. ≈hәр
 күүндвр, -муд, ө. к. -т, б. -әр
 күүндлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күүндүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күүндүлх[°]
 күүндх[°]
 күүнши[°]
 күүрг
 күүрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күүрлт[°] (крушение)
 күүрсн (ясень)
 күүрсн (разрушенный)
 күүрх[°], -ч, -чәнә
 күүтә
 күүтр, -муд, ө. к. -т, б. -әр
 күүчлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 күүчлт[°]
 күүчх[°]

күцэвртэ
 күцэгдлін, т. к. -ә, **б.** ≈әр
 күцэгдх°
 күцэгч°
 күцэхәч°, -нр
 күцэлін, т. к. -ә, **б.** ≈әр
 күцэлх°
 күцэлт°
 күцэмж° (достижение), -с,
 ө. к. -д, б. -эр
 күцэмжтә
 күцэмжтәһәр
 күцэнгү
 күцвр, -муд, **ө. к. -т**
 күцл, т. к. -ин, б. -эр
 күцлін, т. к. -ә, **б.** ≈әр
 күцлт° (успех), **ө. к. -д, б. -эр**
 күцлттә
 күцлттәһәр
 күцмж°, -с, **ө. к. -д**
 күцсх°
 күцц°
 күч°-көлсн, т. к. -ә, **б.** ≈әр
 күч°-көлснә һарһлт
 күч° уга
 күч° үзүлх°
 күчәр
 күчлін, т. к. -ә, **б.** ≈әр
 күчлт°, т. к. -ин, **ө. к. -д,**
 б. -эр
 күчлх°
 күчи, т. к. -ә, **б.** ≈әр
 күчи бишәр
 күчи уга
 күчи-чиidl (мошь)
 күчиндх°
 күчр
 күчрдәгч°
 күчрдәх°
 күчрдлін, т. к. -ә, **б.** ≈hәр
 күчрдх°

күчтә
 күчтәһәр
 күшл, -муд, т. к. -ин
 кювет, -муд, **ө. к. -д, б. -эр**

Л

 ла
 лаанқ°
 лаг, -муд, **ө. к. -т, б. -ар**
 лаборант, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -д
 лаборатор, -муд, **ө. к. -т**
 лабораторч°, -нр
 лав°
 лавк° -с, **ө. к. -д, б. -ар**
 лавта
 лавтаһар
 лавшг, -уд, **ө. к. -т, б. -ар**
 лағерь, т. к. -ин, **ө. к. -т,**
 б. -эр
 лам, -нр
 лан-шаң болх°
 ланта-шаңта
 лаш: хар лаш
 лаш худл
 лашх°
 Лаос, **ө. к. -т, б. -ар**
 ларәк, -уд, бт -ним, инни
 Латвийск° Советск° Социали-
 стическ° Республика
 Латвия, т. к. -ин, **ө. к. -д,**
 б. -ар
 латүнь, -с, т. к. -я, **б. -яр**
 латыш, -муд, **ө. к. -т, б. -эр**
 лауреат, -нр, т. к. -ын,
 ғ. к. -ыг

лац[°] -с, т. к. -ин, ө. к. -д
лезгийн, -мүд, т. к. -э, б. -эр
лезгийск[°] -с
лейборыст, -нр, ө. к. -д, б. -ар
лейтенант, -нр, т. к. -ын,
ө. к. -д
лектор, -муд, ө. к. -т
лекц[°] -с
Лéна (нол), т. к. -н, б. -гар
Ленинград, т. к. -ын, ө. к. -т
ленинец, -нр
ленини́зм
ленинск[°] ч. н.
лёнск, ч. н.
лент[°] -с, ө. к. -д, б. -эр
летчик, -уд, б. -эр, ө. к. -д
летчиц, -с
либерализм
либеральн, ч. н.
Либерия (б), т. к. -ин, б. -эр
либретто, т. к. -ин, б. -эр
Ливáн, т. к. -а, б. -ар
Лíвия, т. к. -ин, б. -эр
лиглгр (приземистый)
лимон т. к. -а, б. -гар
лингвист, -нр, ө. к. -д, б. -эр
лингвистик, т. к. -ин, ө. к. -д
линéйк[°] -с
лир (акация)
лирик, т. к. -ин, ө. к. -д
лирикч[°] -нр
Лиссабон (б), т. к. -а, б. -ар
листовк[°] -с
листок, -уд
лит (календарь), -муд, ө. к. -д,
б. -эр
Литва, т. к. -н, б. -гар
литёйщик, -уд
литератор, -муд, т. к. -ин,
ө. к. -т

литератúр, ө. к. -т, бт -инм,
-иннь
литовец, -нр
Литовск[°] Советск[°] Социалисти-
ческ[°] Республика
литр, -муд, ө. к. -т
лифт, -с, ө. к. -д
Лихтенштейн (б), т. к. -э,
б. -эр
лиш, -муд, ө. к. -т
ловс
лозунг, -с, ө. к. -д
локомотив, -с, ө. к. -д
Лондон (б), т. к. -а, г. к. -ыг,
б. -ар
лоңх[°] -с
лото, -с, т. к. -н, ө. к. -д,
б. -гар
лоторéй, -муд, т. к. -ин, б. -эр
лоторéйн, ч. н., лоторейн
лошлдур, ө. к. -т
лошх[°], -с, ө. к. -д
лу
лу сар (февраль)
лугшх[°] -ж, -җана
луби[°] (доспехи), -с
лунаход, -муд, ө. к. -т, б. -ар
луржңих[°]
луувн, -гуд, б. -гар
люк, -муд
Люксембург (б), ө. к. -д, б. -ар
лыж, -муд, т. к. -ин, б. -эр

M

маажлїн, т. к. -а, б. ≈ар
маажлдх[°]
маажулдг, -уд, ө. к. -т, б. -ар

маажуллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 маажулдгта
 маажулх[°]
 маажур, -муд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 маажурдлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 маажх[°], -ж, -жана
 маажурдх[°]
 мааклдлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 маальг, ө. к. -т, б. -ар
 маальгта
 маань (стяг), т. к. -ин, б. -яр
 мааслдх[°]
 маасхлзлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 маасхлзх[°] (ухмыльнуться)
 мавзолей, -мұд, т. к. -ин,
 б. -эр
 магазин, ≈ д, т. к. -ә, б. ≈ hәр,
 бт -әнм, -әннь
 магнитофон, -с, т. к. -а, б. -ар
 магнь, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -яр
 магтал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 магтмж[°], -с
 магтх[°]
 магталта
 магтлін
 маһд
 маһд уга
 маһдлт[°]
 маһдлх[°]
 маһдта
 Мадрид, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -эр
 мадъяр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 мазут, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 мазъ, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д
 май (хөн сар), т. к. -ин,
 б. -яр (маяр)
 май темән
 майг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 майк[°], -с, т. к. -ин, ө. к. -д

майор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 мак, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 макарон, -с, т. к. -а, б. -ар
 макёт, -мұд, ө. к. -т, б. -эр
 мал, т. к. -ын, б. -ар
 мал-аһурси, т. к. -а, б. ≈ ар
 мал-гер
 малтар[°], -муд, ө. к. -т
 малтарта
 малтлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 малтмр
 малтх[°]
 малч[°], -ир, бт -инм, -иннь
 маля, -с, т. к. -н, б. -хар
 мамонт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 мана
 манаҳс
 манаһар
 манаҷ[°], -ир, бт -инм, -иннь
 манг (дурман)
 мангрулх[°]
 мандалх[°]
 мандллт[°], ө. к. -д, б. -ар
 мандарин, -с, б. -эр
 мандат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
 бт -инм, -иннь
 мандатн, ч. н.
 мандллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 мандлулх[°]
 мандлх[°]
 мапдолин, -с, б. -эр
 манж[°] авха
 манж[°] заһсн (краснoperка)
 манёвр, ө. к. -т, б. -ар
 манёврлх[°]
 манеж, -мұд, ө. к. -д, б. -эр
 Манила (б), т. к. -ин, б. -эр
 манифестац, -с
 манифест, -с, ө. к. -д, б. -эр
 манлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 Монреаль (б), т. к. -ин, б. -яр

мáнтий, т. к. -ин, ө. к. -ьд,
б. -яр
манул, -муд, т. к. -ын, б. -ар
мануртх^о
манурх^о
мануфактур, -муд, ө. к. -т
манухн (чучело), -с, б. -ар
манх^о
Манц^о (нол)
Манъчжуря, т. к. -ин, ө. к. -т,
б. -ар
маңгар, ө. к. -т, б. -ар
маңгарлх^о
маңд, -муд, ө. к. -т
маңдур
маңдурк^о
маңдуртан
маңдуртын
маңис, -муд, ө. к. -т, б. -ар
маңна, -с, т. к. -н, б. -hap
бт -нм, -ннь
маңсих^о
маңсхр
маңхр
маңхн
маңхрх^о
маралжн, т. к. -а, б. ≈ар
мárганец
маргарын, т. к. -ә, б. -эр
марған, т. к. -а, б. ≈hap
марғх
марз
мар্যец, -нр
Марийск^о Автономн Советск^о
Социалистическ^о Республика
марк, -с
марксизм
марксизм-ленинизм
марксист, -нр, ө. к. -д
марксистск^о ч. н.
марксистско-ленинск^о ч. н.

марл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
мармелад, т. к. -ын, ө. к. -т,
б. -ар
Марокко, т. к. -н, б. -hap
Марс, т. к. -ин, б. -ар
март^о (мона сар), т. к. -ын,
ө. к. -д
маргдш уга
марлнн, т. к. -а, б. ≈ар
мармтн
мартуллнн, т. к. -а, б. ≈ар
мартулх^о
марх^о
марш
маршал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
маршрут, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
масштаб, -с, ө. к. -д
мат
Матар (Козерог), ө. к. -т
математик
математикч^о -нр
математическ^о ч. н.
матéрий, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -эр
материал, -муд, т. к. -ын,
б. -ар
материалызм
материалыстическ^о ч. н.
материалын, ч. н.
матерíк, -уд
матилх^о -ж, -жэнэ
матих^о -ж, -жэнэ
матриц, т. к. -ин, ө. к. -д,
б. -эр
матрос, -муд, ө. к. -т
матч^о
матыхлзлнн, т. к. -а, б. ≈ар
матыхлзх^о
матыхр
мах^о-мерә уга
махла, -с, т. к. -н, б. -hap
махльг

махмуд
 махмуд: тавн эркт^о махмуд
 махи, т. к. -а, б. ≈ ар
 махорк^о -с, бт -инм, -иннь
 махсг
 махта
 махч^о -нр
 мацг, ө. к. -т
 маш
 машидх^о
 машинизацлх^о
 машинист, -ир, т. к. -ин, ө. к. -д
 машинистк^о -с
 машйнк^о -с
 машич^о -нр
 маштг
 машурдтлан идх^о
 машурдх^о
 машурх^о
 маяк, -уд, ө. к. -д, б. -ар
 мэ*, -с
 мэс хоосн
 мээрг
 мээллхн, т. к. -э, б. ≈ эр
 мээлх^о
 мээртх^о
 мэкр
 мэнгрси, т. к. -э, б. ≈ эр
 мёбель, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 мёбельн, ч. н., мебелин
 мег-мег гих^о
 мегдэлт^о т. к. -ин, ө. к. -д
 мегдэх^о
 мегшх^о
 медаль, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр, бт. -инм, -иннь
 медэрулх^о
 медэтэ
 медэт^о -нр
 медгдгч^о

медгдмэр
 медгдх^о
 меддг
 медж^о умшлхн
 медицин, т. к. -э, б. -эр
 медицинск^о ч. н.
 медл^о -муд
 медлгч^о -нр, ө. к. -д, б. -эр
 медлхн, т. к. -э, б. ≈ эр
 медмж^о
 медмжэн уга
 медпүнкт, -с, ө. к. -д
 медрл
 медрлтэ
 медүлгч^о
 медүллхн, т. к. -э, б. ≈ эр
 медүлх^о
 медүлчкх^о
 медх^о
 меекэ
 междометь, -с, ө. к. -д, б. -эр
 межэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
 межэллхн
 межэлх^о
 мейэркгч^о
 мейэрклхн, т. к. -э, б. ≈ эр
 мейэрклдэч^о
 мейэрклдлхн, т. к. -э, б. ≈ эр
 мейэркх^о
 мек^о ө. к. -д, б. -эр
 мек^о-такс^о уга
 мекэр
 меклэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
 меклгдх^о
 мекллхн, т. к. -э, б. ≈ эр
 меклх^о
 Мексика, т. к. -ин, ө. к. -д
 мекч^о -нр
 мел
 мелиорац, -с
 мелкобуржуазн, ч. н.

мелмэх°	металліческ° ч. н.
мелмгр	металлург, ө. к. -д
мелмлзх°	металлургч° -ир
мемуар, -муд, ө. к. -т	мстеобр, -муд, ө. к. -т
менд°	метеорйт, -муд, ө. к. -д
мендллїн, т. к. -ә, б. ≈эр	метеоролоғ, т. к. -ин, ө. к. -д
мендлх°	метеорологч° -ир
мендлцхэх°	метеорологическ° ч. н.
менрл	метклдэн
менрлїн, т. к. -ә, б. ≈эр	метклдх°
менрх°	методик
меньшевик, -үд	метр, -муд, ө. к. -т
меньшевистск° ч. н.	метраж, -муд
меню, -с, б. -гар	метрик, -үд
мен, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гэр	метрическ° ч. н.
менг°	метро, -с, т. к. -н, б. -гар
менчх° ө. ц. -нэ	метрополитен, -с, т. к. -ә,
менслїн, т. к. -ә, б. ≈эр	б. -эр
менсүлх°	механизац, -с
менсчх°	механизм, -с, бт -инм, -инъ
мерә, -с, т. к. -н, б. -хәр	механик, ө. к. -д
мерәсн, т. к. -ә, б. ≈эр	механикч° -ир
мерәч° -ир	механическ° ч. н.
мергһр, мергр	Мéхико (б), т. к. -н, б. -гар
мергжлт° (квалификация), -с	мецкә, -с, ө. к. -д, б. -хәр
ө. к. -д	Мигмр (вторник)
мергжлїн, т. к. -ә, б. -эр	миистә
мергжлттә	минишн
мергжх° -ж, -жәнә	миихлзлїн, т. к. -ә, б. ≈эр
мергн	миихлзх°
меридиан, -с, б. -ар	микроб, -с, ө. к. -д, б. -ар
меткә	микробиолоғ, т. к. -ин, ө. к. -д
Меркурий, т. к. -ин, ө. к. -т	микробиологч° -ир
меркд	микроскоп, -с, б. -ар
мерх°	микроскопическ° ч. н.
*мес, -муд, ө. к. -т, -эр	микрофон, -с, т. к. -а, б. -ар
местком, -с	милитариизм
мет	милитаризац, -с
металл, -муд, т. к. -ын, б. -ар	милитаристическ° ч. н.
металлист, -ир, ө. к. -д	милиц, т. к. -ин, б. -эр

милиционёр, -муд, ө. к. -т, бт -инм, -иннъ
 миллиметр, -муд, ө. к. -т
 миллионёр, -муд, ө. к. -т
 минерал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 минералог, т. к. -ин, ө. к. -д
 минералогч[°] -ир
 минеральн, ч. н.
 мин (мина), -с, т. к. -ин, б. -эр
 мин (верно, да)
 мини
 миниһэр
 министерств, -с
 министр, -муд, ө. к. -т
 миноносец, -муд
 Минск (б), т. к. -ин, б. -эр
 минут, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 минчих[°]
 минь ода
 минһәд
 минһин, т. к. -ә, б. ≈эр
 минһдгч[°]
 миркhr
 мирких[°]
 мис,* -муд, ө. к. -т, б. -инм, -иннъ
 миск[°] -с
 мисхл
 митинг, -с, ө. к. -д, б. -эр
 мишәлһин, т. к. -ә, б. ≈эр
 мишәх[°]
 мишг, -үд, ө. к. -т, бт -инм, -иннъ
 мобилизац, -с
 мобилизацлх[°] мобилизац кех[°]
 мoha, -с, т. к. -н, б. -har
 мoha заһси, мoha жа (минога)
 мoha сар (март)
 мohлцг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 мohлцглх[°]

модель, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 модн, ≈д, г. к. ≈ыг, б. ≈ар
 модч[°] -ир
 модърун
 модърунар
 моки, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 мокта
 молдаван (кун)
 Молдавск[°] Советск[°] Социалистический[°] Республика
 молжур, ө. к. -т, б. -ар
 Монако, (б), т. к. -ин, б. -ар
 монополь, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -яр
 Монтевидео (б), т. к. -н, б. -har
 монтёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 монтхр
 монумéнт, -с, ө. к. -д, б. -эр
 моңл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 Монһл Улсин Республика
 монхhr
 мордвін, -муд, б. -эр
 мордвінк[°] -с
 Мордовск[°] Автономн Советск[°] Социалистический[°] Республика
 мордуллhin, т. к. -а, б. ≈ар
 мордх[°]
 морж, -муд, ө. к. -д
 Морзé, т. к. -н, б. -hэр
 мормих[°]
 мóрфий, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
 морфолог, т. к. -ин, ө. к. -д
 морфологч[°] -ир
 Москва, т. к. -н, б. -har, -нм, -ниъ
 мотобр, -муд, ө. к. -т, бт -инм, -иннъ
 моторизац, -с
 моторист, -ир, ө. к. -д, б. -эр, бт -инм, -иннъ

МОТОЦЫКЛ, -мүд, т. к. -ин	мөрг заһсн (карп)
МОТР, -муд, ө. к. -т	мөрллін, т. к. -ә, б. ≈эр
МОШКЛІН, т. к. -а, б. ≈ар	мөрлх°
МОШКРХ°	мөрн, ≈д, б. ≈эр
МОШКХ°	мөрн һол
МӨЛГР	мөрни дел deer
МӨЛЖХ° -ж, -жәнә	мөрн сар (апрель)
МӨЛКХ°	мөрн царцаха
МӨЛТ° ЦОКХ°	мөрншн
МӨЛТЛХ°	мөртә
МӨЛТРХ° -ж, -жәнә	мөрч°
МӨН	МӨСЛХ: нег мөслх°
МӨНДР, -мүд, ө. к. -т, б. -эр	мөсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр
МӨҢГЛХ°	мөсн (слой)
МӨҢГН, ≈д, т. к. -ә, ө. к. -д,	мөстә
б. ≈эр	мөстәх°
МӨҢГН үсн	мөстлін, т. к. -ә, б. ≈эр
МӨҢГТӘ	мөстх°
МӨҢК°	мөткә
МӨҢКИНД°	мөч° -мүд
МӨҢКРҮЛЛІН, т. к. -ә, б. ≈эр	мөч°-мөчәрнь
МӨҢКРҮЛХ°	мөчи, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр,
МӨӨЛҮР	bt -әним, -әннъ
МӨӨРЛІН, т. к. -ә, б. ≈эр	мөчин сар (июнь)
МӨӨРСЛХ°	мөшкән, т. к. -ә, б. ≈һәр
МӨӨРСН, ≈д, б. ≈эр	мөшкәч° -ир
МӨӨРСТӘВР	мөшклін, т. к. -ә, б. ≈эр
МӨӨРХ° -ч, -чәнә	мөшклдх°
МӨР, -мүд, ө. к. -т	мөшклдән
МӨР ДАРХ°	мөшкх°
МӨР-ШОР	му*
МӨРӘ, т. к. -н, б. -һәр	музей, -муд, т. к. -ин (музей-ин), б. -эр
МӨРӘЛЛІН, т. к. -ә, б. ≈эр	музéйн, ч. н. музéйин
МӨРӘН ҰЗХ°	музыкант, -ир, т. к. -ын, ө. к. -д
МӨРГӘЧ°	мука (тупой)
МӨРГЛІН, т. к. -ә, б. ≈эр	мугадх°
МӨРГЛДХ°	муклін, т. к. -а, б. ≈ар
МӨРГН, ≈д, б. ≈эр	муках°
МӨРГҮЛ, -мүд, bt -инм, -иниы	мукх°
МӨРГҮЛЛІН, т. к. -ә, б. ≈эр	
МӨРГХ°	

мульжх*
 мундир, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 мундһи
 мундс, -муд, ө. к. -т
 мундяс
 мунхг
 мунхгвр
 мунхгрулгч°
 мунхгруллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 мунхгрулх
 мунхгрлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 мунхгрх°
 мус,° -муд, ө. к. -т, б. -ар
 мусг гих°
 мусхлзлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 мусхлзх°
 мууд° орх°
 мууднь күрх°
 муудх,° -ж, -жана
 муульта
 муурагч°
 муурах°
 муурдх,° -ж, -жана
 муурлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 муурлт,° ө. к. -д
 мууруллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 муурулх°
 муурх,° -ч, -чана
 муута
 муутхл
 муутхмж,° -с
 муутхх°
 муухн
 муфт, -с, ө. к. -д
 мухла, -с, т. к. -н, б. -гар
 мухлаллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 мухлаллт° (кабала)
 мухлалх°
 муштг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь

муштрлх°
 муштрбк,° -с
 мышъяк

Н
 на*
 наагдалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 наагддг
 наагдх°
 нааһур
 наад° бәрх°
 наадач,° -нр
 наадһа, -с, т. к. -н, б. -гар
 нааддг
 наадк°
 наадксынъ
 наадлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 наадн, ≈д, т. к. -а, ө. к. -д
 б. -ар
 наадндан шилтх°
 наадх,° наач,° наачана
 наалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 наалдасн, т. к. -а, б. ≈ар
 наалдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 наалдмг
 наалдмһа
 наалдуллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 наалдулх°
 наалдх
 наалт,° т. к. -ин, ө. -д, б. -ар
 наалу°
 нааньгар
 наар° гих°
 нааран
 наарандан
 наарандынъ
 наах,° -ж, -жана
 наац°
 наборщик, -уд

наган, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ hар
 нагдалһи, т. к. -а, б. ≈ ар
 нагдах°
 наһц° эк°
 наһцир
 наһцх°
 найн: үвлин найн
 найдгч°
 найта
 наку-таку уга, наку уга
 налах°
 налхhр
 нальцhш
 нам
 нам гиһич
 намhр
 намлх°
 намр
 намраha
 намрh°
 намрзң, -гуд, ө. к. -д, б. -гар
 намршлх°
 намршх°
 намхндан
 намч°
 намчлх°
 намчрх°
 намчта
 намша (сүмсн)
 намшрх°
 нанар
 нанд°
 нанчх° -ж, -жана
 нань
 нар-цар
 нарéч, -с, ө. к. -д, б. -эр
 нарбдничеств
 нарн, т. к. -а, б. ≈ ар
 нарн өдр (воскресенье)
 нарн тусх°
 нарн утдан орх°

нарн цецг
 нарт, ° -с, ө. к. -д, б. -ар
 наряд, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 насва, -с, т. к. -н, б. -гар
 насн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар
 насни турш
 наснь харш
 наста
 настх°
 насчх°
 натр, ө. к. -т, б. -ар
 нафталйн, т. к. -э, б. ≈ hэр
 нахл
 национализм
 националист, -ир, ө. к. -д
 националистический, ч. н.
 начн (кречет), т. к. -а, б. -ар
 нача́льник, -үд
 нашар (парусина)
 нэ (надежда)
 нээһэн олх
 нээдир
 нээж, ° -ир
 нээжлдлhн, т. к. -э, б. ≈ эр
 нээжлдх°
 нээжлт, ° т. к. -ин, ө. к. -д
 нэл
 нээлвр, ө. к. -т
 нээлвртэ
 нээлзүр, -муд, ө. к. -т
 нээлүлх°
 нээлх°
 нээмэ (наем)
 нээмэгдлhн, т. к. -э, б. -эр
 нээмэдлhн, т. к. -э, б. ≈ эр
 нээмэдлх°
 нээмдгч°
 нээмн, т. к. -э, б. ≈ эр
 нээрлhн, т. к. -э, б. ≈ эр
 нээрлх°
 нээрсг

нээрүлж° бичлүүн (изложение)	негдгч°
нээрүллүүн, т. к. -э, б. ≈эр	негдлүүн, т. к. -э, б. ≈эр
нээрүллт° (состав), ө. к. -д,	негдлт° -с, ө. к. -д, б. -эр
б. -эр	негдсн
нээрүлх	негдл (единение)
нээрүлтэ° -с, ө. к. -д, б. -эр	негдүллүүн, т. к. -э, б. ≈эр
нээтг	негдүлх°
нээтхүүлүүн, т. к. -э, б. ≈эр	негдх°
нээтхүүлдг	негдмл (единный)
нээтхх°	негжлүүн, т. к. -э, б. ≈эр
нээхллүүн, т. к. -э, б. ≈эр	негжх° -ж, -жэнэ
нээхлүүллүүн, т. к. -э, б. ≈эр	негн
нээхлүүлх°	негидэн тохрх°
нээхлх°	негнь олдгдх°
нэр	негтэ
нэр кех°	негр, -мүд, ө. к. -т
нэр-наадн	негхн
нэрэр	нежэд =
нэрдүллүүн, т. к. -э, б. ≈эр	нежэдэр
нэрдүллт°	некэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
нэрдүлх°	некэч° -ир
нэрдх°	неквр, -мүд, ө. к. -т
нэрлүү	некдг
нэрн	неклүүн, т. к. -э, б. ≈эр
нэриэр	некмж° -с
нэрхн	некмрч° -ир, ө. к. -д
не (да)	некмх°
невчкн зуур°	некмр
нег алхм	некмсг
нег аю	некх°
нег зүсн мөчмүд (однородные	немгдх°
члены)	нэмгч°
нег кевтэн	нэмлүүн, т. к. -э, б. ≈эр
нег мөсллүүн, т. к. -э, б. ≈эр	немлт° (дополнение), -с, ө. к. -д
нег-негэн	нэмнэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
нег-негнэннъ	немр
нег то	нэмүр
нег улү	нэмх°
негатив, -с	
негдвэр	
негдвар	

немш, -ир, ө. к. -т	ниднинк°
нең (весьма)	ниднин
нең тавта	ниидр (совокупно)
Непал (б), т. к. -ын, б. -ар	ниилвр (слог)
нер harх°	нииллдх°
нер-нерэрнь	нииллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
нерәдгдх°	нииллт°, ө. к. -д
нерәдгч°	ниилу зәңг°
нерәдгч° зәңг°	ниилүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
нерәдгч° цәэлһилт°	ниилүлх°
нерәдлһи, т. к. -ә, б. ≈әр	ниилх°
нерәддг	ниит° (общий)
нерәдх°	ниитә
нерлһи, т. к. -ә, б. ≈әр	нииткх°
нерлгч° (подлежащее)	ниих°
нерллһи, т. к. -ә, б. -әр	ниицән, т. к. -ә, б. ≈һәр
нерлх°	ниицәтә
нерн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	ниицәтәһәр
нерн төлә	ниицлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
нерн цәэлһилт° -с, ө. к. -д	ниицлт°
нерсг	ниицүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
нерслһи, т. к. -ә, б. ≈әр	ниицүлх°
нертә	ниицх°
нертә то	Никарағуа, т. к. -н, ө. к. -д,
нерх°	б. -har
нетрусн	нилх°
нефть, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр	нилхлх°
ни	нилч°
ни-негн	нилчәр
ни-негтә	нилчлх°
ни-негтәһәр	нилчтә
нигт	нилчтә-ниһүртә
нигтәр	нимгәр
нигтлх°	нимгн
нигтрх°	нимгнәр
нивт°	нимгрлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
Нидерлାнды, т. к. -ын, ө. -д,	нимгрх°
б. -ар	нирв° (казначей)
ниднә	нимтр
ниднәһә	нимтрх°
нидиек°	

ниргэн, т. к. -э, б. ≈ həp
 ниргүлх°
 нирглһн, т. к. -э, б. ≈ əр
 нирглт°, ө. к. -д,
 ниргулх°
 ниржинүлх°
 ниргх°
 нисәч° -нр
 нисгч
 нисдг
 нислһн, т. к. -э, б. ≈ əр
 нисллһн, т. к. -э, б. ≈ əр
 нислх°
 ниссн
 нисх°
 ниткrh°
 Новая Зеландия, т. к. -ин
 б. -яр
 ногт° -с, ө. к. -д, б. -ар
 ногтлх°
 ноһала (зайченок), -с, т. к. -н,
 б. -hap
 ноһан, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ hap
 ноһата
 ноһатрх°
 ноһцхлзх°
 нодрн
 нойлулх°
 нойлх°
 нойн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ яр
 (нояр)
 нойрхг
 нойрхлһн, т. к. -а, б. ≈ ar
 нойрхгч°
 нойрхх°
 ноклзх°
 nom (наука), -с, т. к. -ин, б. -ар
 nomhар
 nomhн
 nomhн дала
 nomhнар

nomhрах°
 nomhрлһн, т. к. -а, б. ≈ ap
 nomhруллһн, т. к. -а, б. ≈ ap
 nomhрулх°
 nomhpx°
 номенклатур, ө. к. -т
 номер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 номерллһн, т. к. -э, б. ≈ əр
 номерлх°
 номинальн, ч. н.
 nomhх°
 nomt° (ученый)
 номта
 ноолдан, т. к. -а, б. ≈ hap
 ноолдач° -нр
 ноолдуллһн, т. к. -а, б. ≈ ap
 ноолдулх°
 ноолдх°
 ноолур
 ноолурта
 ноолх°
 ноосн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ap
 нооста
 Норвегия, т. к. -ин, б. -эр
 норhx°
 норм, -с
 норх°
 нотрусн, т. к. -а, б. -ар
 ноха, -с, т. к. -н, б. -hap
 ноха заһсн (дельфин)
 нохашн
 нохцрха
 нојбрь (үкр сар)
 нөг-сөг уга
 нөгцл
 нөгцл мечмуд (второстепенные
 члены)
 нөжг
 нөкд, - нр, ө. к. -т.
 нөкәдүр
 нөкд, -муд, ө. к. -т

нөкдинэр	нүрһи, ≈ д, б. ≈ ар, бт -анм,
нөөлүр (нәрн)	-аннь
нөөрму	нурлһи, т. к. -а, б. ≈ ар
нөөлүртэ ноосн	нурлт [°] -с, т. к. -ын, ё. к. -д
нөөрмүхәр	нуру
нөөрмүлх [°]	нурх [°]
нөөрсг	нусн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар
нөөрсн	нуста
нөөрсх [°]	нусха
нөөрүл	нутг, -уд, ё. к. -т, бт -инм,
нөөх [°] чидлэн нөөх [°]	-иннь
нөр,* -мүд, ё. к. -т, б. -эр	нутглх [°]
нөр сергх [°]	нутгтан хайх [°]
ну*	нуувр, ё. к. -т
нух [°] дарх [°]	нуувч [°]
нуһлар [°] -муд, ё. к. -т, б. -ар	нуул уга
нуһласн, т. к. -а, б. ≈ ар	нуулһи, т. к. -а, б. ≈ ар
нуһлгддг уга	нуулт [°] -с, т. к. -ын, ё. к. -д
нуһлгдх [°]	нуумтха
нуһллһи, т. к. -а, б. ≈ ар	нууц [°]
нуһлур, -муд, ё. к. -т	нуучинэр
нуһлх [°]	нуучлх [°]
нуһлц [°] -с	нуух [°] (нүднә ѡөр)
нуһрсн, ≈ д, б. ≈ ар	нуух [°] (юм нуух)
нуһрстир	нухлһи, т. к. -а, б. ≈ ар
нуһрх [°]	нухмр
нуһсн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар	ну*
нудрлһи, т. к. -а, б. ≈ ар	нүгшх [°]
нудрлт [°] т. к. -ын, ё. к. -д	нүд [°] гердх [°]
нудрм	нүд [°] далд [°]
нудрх [°]	нүд [°] дальтрулх [°]
нуль	нүддг
нульһрн	нүдлһи, т. к. -э, б. ≈ эр
нульмур, -муд, ё. к. -т	нүдллһи, т. к. -э, б. ≈ эр
нульмх [°]	нүдлх [°]
нумн, т. к. -а, б. -ар, бт -анм,	нүдн, ≈ д, т. к. -э, б. ≈ эр,
-аннь	бт, -эннь, -энм
нур,* -муд, ё. к. -т, б. -ар	нүдн-амн болх [°]
нурах [°]	нүдүр (пест), -мүд, ё. к. -т
нурһлж [°]	нүдх [°]
	нүкн, ≈ д, т. к. -э, б. ≈ эр

нұктә
нұл*
нұр*, -мұд, ө. к. -т, бт -инм,
-инъ
нұр-наран ухах°
нұр орч нерн (личное место-
имение)
нұр үздг
нұру
нұудл, -мұд, т. к. -ин, б. -эр
нұуллін, т. к. -ә, б. ≈эр
нұулін, т. к. -ә, б. ≈эр
нұулігуллін, т. к. -ә, б. ≈эр
нұулігулт° (эвакуация), -с,
ө. к. -д, б. -эр
нұулх°
нұурлғч° тұрұлғч° -ир
нұурси, т. к. -ә, б. ≈эр
нұурцуллін, т. к. -ә, б. ≈эр
нұурцх°
нұх°
нұцкәр
нұцклін, т. к. -ә, б. ≈эр
нұцклх°
нұцкн
нұцкндән шаху
нұцкртлнъ
Нью-Йорк (б), т. к. -ин, ө. к. -д

О

о дәрк°
о хәәрхн
оаэис, -мұд, ө. к. -т
облигা�ц, -с, бт -инм, -инъ
обоз, -муд, ө. к. -д, бт -инм
обойм, -с, бт -инм, инъ
оборудовань, т. к. -я, б. -яр
обсерватбр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
обществ, -с

общын, -с, т. к. -ә, б. -эр
объект, -с, ө. к. -д, б. -эр
объектив, -с, б. -эр
объективн, ч. н.
овуга
ова, -с, т. к. -н, б. -хар
ова элси (дюны)
овалгдууллін, т. к. -а, б. ≈ар
овалгдуулх°
овалгдх°
оваллін, т. к. -а, б. ≈ар
овалх°
овата
овхр
овж°, -с, т. к. -ин, б. -ар
овур
овурта
овхалх°
овхр
овхрнуллін, т. к. -а, б. ≈ар
овхрулх°
овхлздг
овхр
оhtр
оhtрhy, т. к. -н, б. -хар
оhtрлгдх°
оhtрллін, т. к. -а, б. ≈ар
ода
ода deerэн
одаин
одвр, -муд, ө. к. -т
оддг
одеколон, ≈д, т. к. -а, б. ≈хар
Одесса (б), т. к. -ин, б. -эр
одлін, т. к. -а, б. ≈ар
одмн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
одн, ≈д, т. к. -а, г. к. ≈ыг
б. -ар
одиши
одта
одуллін, т. к. -а, б. ≈ар

одулх^о
 одх^о, -ж, -жана, очана
 одч^о (звездочет), -нр
 оккупা�ц, -с
 оккупацилх^о, оккупац кех^о
 оклзх^о
 окх^о
 окоп, -с, ө. к. -д
 округ, -уд, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 окружной, ч. н.
 октябрёнок, -уд, ө. к. -д, б. -ар
 октябрь (хулхн^о сар), т. к. -ин,
 ө. к. -т, б. -яр
 октябрьск^о, ч. н.
 олар
 олвр, -муд, ө. к. -т
 оловтр
 олдл, т. к. -ын
 олдлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 олдуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 олдулх^о
 олдх^о
 олз^о
 олз^о-ору
 олз^о-орш
 олз^о-тус
 олзлач^о, -нр, т. к. -ин, б. -ар
 олзлгч^о
 олзллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 олзлм
 олзуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 олзулух^о
 олзлх^о
 олзрхх^о
 олзта
 олзтаһар
 олзч^о
 олимпиад, -муд, т. к. -ын
 ө. к. -т, б. -ар
 оллхи, т. к. -а, б. ≈ар

олмһа
 олн, т. к. -а, г. к. -ыг, б. -ар
 олн-эмтн
 олн дундын
 олн зүсн
 олн то
 олн цег
 олнцг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 олн, -гуд, т. к. -гин, ө. к. -д,
 б. -гар
 олсн (лён), ≈д, т. к. -а,
 б. ≈ар
 олсн (юм олх)
 олдхлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 олдхх^о
 ольц^о
 ома,-с, т. к. -н, б. -hap, бт -нм,
 -иннь
 омг, ө. к. -т, бт -инм, -иннь
 омгллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 омглулгч^о
 омглуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 омглулх^о
 омглх^о
 омгта
 омгшагч^о, -нр
 омгшалт^о, -с, ө. к. -д
 омгшалхи, т. к. -а, б. ≈ар
 омгч^о
 омоним, -с
 омрувч^о, бт -инм, -иннь
 омрун, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap
 онц^о
 онц^о-онц^о
 онц^о-онцднь
 онцдан
 онцлгдх^о
 онцлдх^о
 онцллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 онцлт^о, т. к. -ын, ө. к. -д

онцулх°	ондарулх°
онцлх°	ондарх°
онцрлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	онкр
онцрлт°	онх°
онч°	онх° тусх°
ончлх°	оцхл
ончрлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	ооглх°
ончрулгч°, -нр	ооль, -муд, ө. к. -д, б. -яр
ончруллһн, т. к. -а, б. ≈ ар	оон,° -с, б. -ар
ончрулх°	ооср, -муд, ө. к. -т
ончрх°	ооср-жола уга
ончта	оосрлх°
ончтаһар	оосрлдх°
онъг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,	оосрллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
-иннь	оочллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
онъгллһн, т. к. -а, б. ≈ ар	оочлуллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
онъглт, -с, т. к. -ин, ө. к. -д	оочлулх°
онъгта	оочлх°
онъгтаһар	оошах°
онъдин	оошк°, -с, ө. к. -д
онъдиндән	опер (опера), -муд, ө. к. -т,
онъс, -муд, ө. к. -т, бт -инм,	б. -эр
-иннь	оператívн, ч. н.
онъслата	оперáтор, -муд, ө. к. -т
онъсллһн, т. к. -а, б. ≈ ар	операциónн, ч. н.
онъслуллһн, т. к. -а, б. ≈ ар	оперáц -с,
онъслулх°	оперéт, -муд, ө. к. -д
онъслх	оппозíц, -с
оңһадг, ө. к. -т	оппозиционéр, -муд
оңһах	оппортунизм
оңһлзх°	оппортунист, -нр, ө. к. -д
оңһрха	оппортунистíческ°, ч. н.,
оңһрхата	ор hanц°
оңһи,° -с, бт -инм, -иннь	ор hanцхн
ондан	ора, -с, т. к. -н, б. -hap
онданар	орагдх°
ондарргдх°	ораллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
ондарулгч°	оралдан
ондаруллһн	оралдата
ондаруллт,° т. к. -ин, ө. к. -д	оралдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
	оралдмһа

оралдніу
 оратлні, т. к. -а, б. ≈ар
 оралдулх°
 оралдх°
 оралх°
 оранжерей, -мұд, т. к. -ин,
 б. -әр (оранжерейәр)
 оратсн
 оратуллні, т. к. -а, б. ≈ар
 оратулх°
 оратх°
 орах°
 орац°, т. к. -ин, б. -ар
 орацин, -д, т. к. -а, б. ≈ар,
 бт -ам, -ани
 организм, -с
 органическ°, ч. н.
 оргч°
 орһудул, -муд
 орһлні, т. к. -а, б. ≈ар
 орһмж°, т. к. -ин, б. -ар
 орһулык°
 орх°
 орд-цәрд
 орд°-харш°
 ёрден, -с, т. к. -ә, б. -әр
 ёрденоносен, -ир
 ёрдер, -мұд, е. к. -т, б. -әр
 оркваз°
 ёркестр, -мұд, е. к. -т
 орклні, т. к. -а, б. ≈ар
 оркмж°, -с, т. к. -ин, б. -ар
 оркмжлх°
 оркрлні, т. к. -а, б. ≈ар
 оркрх°
 оркран
 оркрулх°
 оркрлдан
 оркх°
 орлні, т. к. -а, б. ≈ар

орлң (изверг), -гуд, т. к. -гин,
 е. к. -д, б. -гар
 орлцан, т. к. -а, б. ≈ар
 орлт° (доход), е. к. -д
 орлцач° -ир, е. к. -д
 орлцгч°
 орлцлні, т. к. -а, б. ≈ар
 орлцулх°
 орлцх°
 орль-һарль
 орм, -с
 орм уршг
 орм-торм
 ормалдх°
 ормах°
 ормд°
 ормднь
 орн, ≈д, б. ≈ар
 орн-нутг, -уд, е. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, -иннь
 орндг, -уд, бт. -инм, -иннь
 орнһ° (носорог), -с
 орс, -муд, е. к. -т, бт -инм, иннь
 орсаһар
 орта уг
 ортг, -уд, е. к. -т
 ортглх°
 ору(прибыль), т. к. -н, б. -гар
 ору-һару (бюджет)
 орулгдх°
 орулгч°
 орулнш
 оруллні, т. к. -а, б. ≈ар
 орулх°
 орута
 орфограф, т. к. -ип, е. к. -д
 орх°
 орхнъ
 орц°

орц° зэнг° (вводное предложение)
 орч° нерн
 орчд°
 орчлн, т. к. -гин, ө. к. -д,
 б. -гар
 орчулач°, -нр
 орчуллнн, т. к. -а, б. ≈ ар
 орчуллт°, т. к. -ын, г. к. -ыг
 орчулх°
 орш (выручка)
 оршалнн, т. к. -а, б. ≈ ар
 оршаһач°, -нр, ө. к. -д
 оршах°, -ж, -жана
 оршл (введение), т. к. -ын,
 г. к. -ыг
 оршта
 орштаһар
 оршх°
 осетин, -муд, т. к. -ә, б. -эр
 Осло, т. к. -н, б. -хар
 Ост-Индия, т. к. -ин, ө. к. -ъд,
 б. -әр
 остяк, -уд
 остяцк°, ч. н.
 отг, -уд, ө. к. -т
 отдел, -муд, бт -инм, -иннь
 отрасль, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр
 отряд, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 отх, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 отхн
 отхрулгдх°
 отхруллнн, т. к. -а, б. ≈ ар
 отхрулх°
 отхрх° (виться)
 отхта
 отч° (костоправ), -нр
 офицер, -муд, ө. к. -т
 офицерск°, ч. н. офицерин

официант, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 Охотск° тенгс
 охр сүл (копчик)
 оцл
 очн, ≈ д, б. ≈ ар
 очишн
 очр (скипетр)
 очр (алмаз)
 очрлх°
 очта
 оюн (горностай)
 оюн (бигл)

Θ

Θ*
 ө-хар° модн (дубрава)
 ө-модн (лес)
 ө-шуhy модн (тайга)
 өвэрд°
 өвгэрг
 өвгн, ≈ д, т. к. -ә, б. ≈ эр,
 бт -энм, -эннь
 өвгрен
 өвдг, -уд, ө. к. -т, б. -инм,
 -иннь
 өвдглх°
 өвдкур, ө. к. -т
 өвдкуртэ
 өвдкуртэһэр
 өвдлнн, т. к. -ә, б. ≈ эр
 өвдх°, -ж, -жэнэ
 өвк°, -с
 өвк° эцк°
 өвклзх°
 өвкр
 өвкс-өвкс гих°
 өвр (рога), -муд, ө. к. -т
 өвр (мозоль)

өвр° (юм өврх)	өгрх°
өвр (пазуха)	өгтм
өврэх°	өгтмнх°
өврлһн, т. к. -э, б. ≈эр	өгүллһн, т. к. -э, б. ≈эр
өврлт°	өгүлх°
өврм	өгх°, -ч, -чэнэ
өврмж°	өдгэ
өвртэ	өдмг, -уд, т. к. -ин, ө. к. -т,
өврх°	бт -инм, -иннь
өвс° хадлһн	өдн, ≈д, б. ≈эр
өвсн, т. к. -э, б. ≈эр	өдр, -муд, ө. к. -т
өвү (бесприютный)	өдр сө хойр
өвү-өнчи	өдр жил ирвэс°
өвцүн, ≈д, т. к. -э, б. ≈һэр бт -энм, -енни	өдр өнжх°
өвчлһн, т. к. -э, б. ≈эр	өдрэ
өвчтэ	өдрэ кемжэн
өвчх°	өдрэр
өгэнч°	өдрин дуусн
өгэнчллһн, т. к. -э, б. ≈эр	өдрин тес
өгэнчлх°	өжг
өгәч, -ир	өжгнг, -уд, ө. к. -т, бт -инм, -иннь
өггддг	өйэ
өггдх°	өйэдх°
өггч°	өйэтэ
өггч° кинсквр	өкәлһн, т. к. -э, б. ≈эр
өгжәлһн (гипербола), т. к. -э, б. -≈эр	өкәлһнлһн, т. к. -э, б. ≈эр
өгжәх°	өкәлһүлх°
өгжм (задорный)	өкәлх°
өгйэ, -с, т. к. -н, б. һэр, б. -нм, -нни	өкэр°
өгйэх°	өкэрлһн, т. к. -э, б. ≈эр
өгйэллһн, т. к. -э, б. ≈эр	өкэрлмг
өгйэллт° (кредит), т. к. -д б. -эр	өкэрлт°
өглн°, -с, б. -эр	өкэрлх°
өглһн, т. к. -э, б. ≈эр	өкэх°
өгмг	өл
	өл-буурл
	өл даах°
	өл-маңхи
	өлвкх°
	өлвр

өлг
 өлг-эд
 өлгә, -с, т. к. -н, б. -һәр
 өлгәдләнн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өлгәдх°
 өлггдх°
 өлгләнн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өлглзх°
 өлгмр
 өлгң-өлгң гих°
 өлгтә
 өлгүр, -мұд, ө. к. -т
 өлгх°, -ж, -жәнә
 өлгчн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 өлкәдх°
 өлн
 өлң
 өлң өвсн
 өлслінн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өлслт°
 өлсулләнн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өлсулх°
 өлсх°, -ж, -жәнә
 өлчр (выносливый)
 өмәрән
 өмәрлх°
 өмәрлүлләнн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өмәрлүлх°
 өмн
 өмн бийд°
 өмн үзг (юг)
 өмнәвч°
 өмнәс°
 өмнәснъ
 өмнк°
 өмркл
 өмсдг
 өмскдсн
 өмскүл
 өмсқх°

өмссн
 өмсх° (надеть)
 өн* (разум)
 өндәлх°
 өндәх°
 өндглләнн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өндглх°
 өндгн, ≈д, б. ≈әр
 өндр
 өндэр
 өндртән
 өндртнъ
 өндс гих°
 өнжх°
 өнжх°: өдр өнжх°
 өнр
 өнр-өргн
 өнртх°
 өнцг, -ұд, ө. к. -т, бт -инм, -иннъ
 өнцгтә
 өнч°
 өнч° авх°
 өнчи
 өнчин-өвү
 өнчрх°
 өнг, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -әр
 өнг° алдх°
 өнг° бий
 өнг° таньх°
 өнгә күн
 өнгәвр
 өнгәгч°
 өнгәлнн, т. к. -ә, б. ≈әр
 өнгәлх°
 өнгәлт°
 өнгән барх°
 өнгәр
 өнгәх°
 өнглләнн, т. к. -ә, б. ≈әр

өңглх°	өөмсн, ≈ д, т. к. -ә, б. ≈ әр
өңгр	өөмүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өңгрлін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өөмүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өңгрұллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өөмүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өңгрұлх°	өөмүлх°
өңгрен	өөмх°
өңгрх°	өөн°
өңгрхг	өөндән
өңгсг	өөндін орулх°
өңгтә	өөр° (мини өөр)
өөгдх°	өөр° (гемин өөр)
өөгләч° (обидчик)	өөрд°
өөгллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өөрдк° ч. н.
өөглұллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өөрдлін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өөглұлх°	өөрдүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өөглх°	өөрдүлх°
өөд° уга	өөрдх°
өөд° болх°	өөрдхелін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өөдән	өөрдхәх°
өөдән даалһвр	өөрдхх°
өөдән һарһлт°	өөрлін, т. к. -ә, б. ≈ әр
өөдәнәр	өөрлүлх°
өөдәндән	өөрлх°
өөдллін, т. к. -ә, б. -әр	өөрнъ
өөдллт° (подъем)	өөртә
өөдлүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өөрхн
өөдлүлх°	өөрхн-өөрхн
өөдлх°	өөтә (чадвр)
өөдм	өөтә (әдл биш)
өөк° бәрх°	өөч°
өөкн, т. к. -ә, б. ≈ әр	өөчрх°
өөкн чолун	өр (недра)
өөллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өр (заря)
өөллт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -әр	өр-дүң
өөлм°	өр өвдх
өөлт°	өр өвч°
өөлүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өр жөөлн
өөлүлх°	өр ңәәх°
өөлх°	өрә, хора, -с, т. к. -н
өөмлін, т. к. -ә, б. ≈ әр	өрәл°
	өрәсн
	өрвір
	өрвк°

өрвкх	өртхр
өрвлзх°	өрү
өрвүлх°	өрүлг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
өрг, -үд, ө. к. -т	өрү-хәрү уга
өргә, -с, т. к. -н, б. -һәр	өрүһәр
өргәр	өрүн
өрггдх°	өрүни
өргдлһн, т. к. -ә, б. ≈эр	өрүнәс° авн
өргдүллһн, т. к. -ә, б. ≈эр	өрх°
өргдүллт° (расширение), -с,	өрх°: сальк° өрх°
ө. к. -д	өрцг, -үд, ө. к. -т
өргжлт°, -с, ө. к. -д (разви-	өрцлт°
тие)	өрцх°
өргжх, -ж, -жәнә	'өрч° -с, т. к. -ин, ө. к. -д
өрглһн, т. к. -ә, б. ≈эр	өрчллһн, т. к. -ә, б. -эр
өргмж°	өрчлх°
өргмжллт, т. к. -ин, ө. к. -д	өршәңгү
өргмжтә	өршәңгүтә
өргн (широкий)	өршәңгүтәһәр
өргн (челюсть), ≈д, т .к. -ә,	өршәх°
б. ≈эр	өсвкх°
өргндән	өскә, -с, т. к. -н, б. -һәр
өргнднь	өсклһн, т. к. -ә, б. ≈эр
өргүллһн, т. к. -ә, б. ≈эр	өсклн
өргүлх°	өсклт°
өргх°	өскх°
өрк°, -с	өслт°, -с, ө. к. -д
өрк°-бүл°	өсрглһн, т. к. -ә, б. ≈эр
өрлә	өсрх°
өрлг (полководец)	өсрүн: халун өсрүн
өрлх°	өсрүнднь
өрм (сверло)	өсрх°
өрм (сливки), т. к. -ин, б. -эр	өсх°, -ж, -жәнә
өрмг, -үд ө. к. -т	өтг, ө. к. -т, б. -эр
өрмгтә	өткн
өрмдх°	өткәр
өрмтх°	өткнәр
өрн, т. к. -ә, б. ≈эр	өткрлһн, т. к. -ә, б. ≈эр
өрн-үүрг	өткүллһн, т. к. -ә, б. ≈эр
өртә	өткүлх°
	өткөх°

өтн, ≈ д, т. к. -ә, б. ≈ әр
 өттә
 өтлсн
 өтлх°
 өтр
 өтрлх°
 өтрткүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
 өтрткулх°
 өтрх°
 өцклдүр
 өшә неклін
 өшән, т. к. -ә, б. ≈ һәр
 өшіндін
 өшәркг
 өшәрклін, т. к. -ә, б. ≈ әр
 өшәрклт°, т. к. -ин, ө. к. -д
 өшәркх°
 өшрлін, т. к. -ә, б. ≈ әр
 өшрх°

П

папироc, -муд, ө. к. -т
 павильон, -с, т. к. -а, ө. к. -д,
 б. -ар
 падрлт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
 падрх°
 падрх°: һал падрх°
 пакёт, -муд, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 Пакистан, т. к. -а, б. -ар
 пакт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 палуб, -с, ө. к. -д, б. -ар
 пальм, -с
 пальто, -с, т. к. -н, б. -тар
 бт -нм, ннъ
 Панама, т. к. -ин, б. -ар
 панорам, -с
 панр, -муд, ө. к. -т

папк°, -с
 Парагвай, т. к. -ин (Парагвай-
 ин), б. -яр
 параграф, -с, ө. к. -д
 парад, т. к. ын-, ө. к. -т. б. -ар
 парашют, -муд, т. к. -ын, ө. к.
 -д, бт -инм, -иннь
 парашютист, -нр, ө. к. -д, б. -эр
 парашютн, ч. н., парашютын
 Париж (б), ө. к. -д, б. -эр
 парикмахер, -муд, ө. к. -т
 парк, -с, ө. к. -д, б. -ар
 паркёт, -муд, ө. к. -д
 парламент, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 парник, -үд, т. к. -ин, ө. к. -д
 паровоз, -муд, бт -инм, -иннь
 парт°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
 бт -инм, -иннь
 партнер, -муд, ө. к. -т
 партіец, -нр
 партизан, -муд, т. к. -а, б. -ар
 партизанск°, ч. н., партизана
 партком, -с
 партбрг, -с, ө. к. -д, б. -ар
 парторганизац, -с
 партстаж, т. к. -ин, ө. к. -д
 парти, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
 б. -яр, бт -инм, -иннь
 парфюмёр, ө. к. -т, б. -эр
 парч°, т. к. -ин, ө. к. -д
 паспорт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
 паспорти, ч. н., паспортын
 пассажир, -муд, ө. к. -т
 паст, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 патент, -с, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 патенттэ
 патефон, -с, т. к. -а, б. -ар,
 бт -анм, -аннь
 патриот, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д

патриотизм	планетарь, -муд, ө. к. -т, б. -яр
патриотический, ч. н.	плантац, -с
патрон, ≈ д, т. к. -а, б. ≈hap	планшет, -муд, ө. к. -д, б. -эр
патруль, -муд, ө. к. -д, б. -яр	пластик, -с
патерь, ө. к. -т, б. -ар	платин, -с, т. к. -э, б. -эр
пэ (пай), т. к. -хин, б. -hэр	плацкарт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
пэгх°	плащ, -муд, бт -инм, -иннь
педагог, -муд, ө. к. -д, б. -ар	плёнк°, -с
педагогик	плёнум, -с, т. к. -ин, б. -ар
педагогический, ч. н.	плитá, -с, т. к. -н, б. -hap
педаль, -муд, ө. к. -д, б. -яр	плитк°, -с, т. к. -ин, б. -эр
пекарь, -с, т. к. -я, ө. к. -д,	пломб°, -с, ө. к. -д, б. -ар
б. -яр	плотник, -уд
Пекин (хуучи Беежин), т. к.	площадк°, -с
-э, б. -эр	плуг, -муд, ө. к. -д, б. -ар
пенал, -муд, т. к. -ын, б. -ар	пляж, -муд, ө. к. -д, б. -ар
пенсионер, -муд, ө. к. -т	повестк°, -с
пенсия, -с, т. к. -н, б. -hэр	погон, ≈ д, т. к. -а, б. ≈hap
пенсия, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т,	пограничник, -уд
б. -эр, бт -инм, -иннь	погреб, -с, ө. к. -д
Перу (б), т. к. -н, б. -hap	подвал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
пианин, -муд, т. к. -э, б. -эр	подшипник, -уд
пиджак, -уд	подъезд, -муд, т. к. -ин, ө. к.
пив°, т. к. -ин, ө. к. -д	б. -д, б. -эр
пират, -муд, ө. к. -т	поезд, -муд, ө. к. -д
пилгулх°	пол, -муд, т. к. -ын, б. -ар
пиллх°	полигон, -с, т. к. -а, б. -ар
пилот-пилд гих°	полиграф, ө. к. -д
пилот, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д	поликлиник, -уд
пионер, -муд, ө. к. -т	политик, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
пионерск°, ч. н., пионерин	политичк°, -нр
пирамид, -муд, ө. к. -т	политический, ч. н., политикин
пирожки, -с, т. к. -а, б. -ар	политкружок, -уд
пирожок, -уд, ө. к. -д, б. -ар	политотдёл, -муд, т. к. -ин,
пирств (пристав), -с	б. -эр
пистул, -муд, т. к. -ын, б. -ар	полк, -с
питомник, -уд	полковник, -уд
пичких°	полпрёд, -муд
плакат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д	польк°, -с
планер, -муд, ө. к. -т	Польша, т. к. -ин, ө. -т, б. -ар
планёт, -муд, ө. к. -д	

полюс, -муд, ө. к. -т
 поляк, -уд
 полярн, ч. н.
 полярн мөст[°] зон
 полярн эргм (полярный круг)
 полярник, -уд
 помад, т. к. -ын, ө. к. -т
 помпах[°]
 помёщик, -уд
 помидор, -муд
 помп[°], -с, ө. к. -д
 понедельник (Сарн)
 понтон, -с, т. к. -а, б. -ар
 порсг (корсак)
 порт, -с, ө. к. -д
 портах[°]
 портвейн, -с, т. к. -э, б. -эр
 портрёт, -муд, ө. к. -д
 портсигар, -муд, ө. к. -т
 португáлец, -нр
 Португáлия, т. к. -ин, ө. к. -ьд
 б. -яр
 портфель, -муд, т. к. -ин, ө. к.
 -д, б. -эр
 пёршень, -муд, т. к. -э, ө. к. -д,
 б. -эр
 потолок, -уд
 почт[°] (почта), -с, т. к. -ын,
 ө. к. -д, б. -ар
 почтч[°] (почтальон), -нр
 почтамт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 поэзь, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 поэм, -с
 поэт, -нр, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 пө
 правительств (залв^о), -с
 правительственн, ч. н., прави-
 тельствин (залврин)

Прага (б), т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -ар
 практик, т. к. -ин, ө. к. -д
 практикант, -нр, т. к. -ын,
 практикч[°], -нр
 практическ[°], ч. н.
 предмет, -муд, ө. к. -д,
 бт -инм, -иннь
 предпрятие, -муд, т. к. -ин,
 ө. к. -д, б. -яр
 президент, -нр, ө. к. -д
 президиум, -с
 прейскурант, -с, т. к. -ын,
 ө. к. -д
 премьер, -муд, ө. к. -т
 пресс, -муд, ө. к. -т, б. -инм,
 -иннь
 прибор, -муд, ө. к. -т, б. -инм,
 -иннь
 приёмник, -уд
 призм, -с
 примус, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 приинцип, -с, ө. к. -д, б. -эр
 причаст[°], т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр
 пробирк[°], -с, ө. к. -д
 проблем, -с
 программ, -с
 программн, ч. н., программин
 прогресс, -муд, ө. к. -т
 прогресслх[°]
 провинц[°], -с
 проект, -с, ө. к. -д
 продукт, -с, ө. к. -д
 продукц, -с
 производств[°], -с
 производственн, ч. н., произ-
 водствин
 прокурор, -муд, ө. к. -т
 прокуратүр, ө. к. -т
 пролетар, -муд, ө. к. -т, б. -ар

пролетариát, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар
пролетаризáц, -с
пролетárск°, ч. н.
промышлéнн, ч. н.
промышленность, т. к. -ин,
ө. к. -д, б. -яр
пропагáнд, т. к. -ын, ө. к. -д
пропагандист, -ир, ө. к. -д
пропагандлх°
пропéллер, -муд, ө. к. -т
пропорц°, -с
пропорциональн, ч. н.
проспéкт, -с, ө. к. -д
простыня, -с, т. к. -н, б. -har,
бт -нм, -ннь
протéз, -муд, бт -инм, -иннь
противогáз, -муд, бт -инм, -иннь
профбилéт, -муд, ө. к. -д
профессиональн, ч. н.
профéссор, -муд, ө. к. -т
профéссы, -муд, т. к. -ин,
ө. к. -т, б. -эр, бт -инм, -иннь
профиль, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
б. -эр
профсоюз, -муд, ө. к. -д, б. -ар
профсоюзн, ч. н. профсоюзин
процéнт, -с, ө. к. -д
процéсс, -муд, ө. к. -т
психолóг, ө. к. -д
психологч°, -нр
публицист, -нр, ө. к. -д
пугач, -муд
пуд, -муд, ө. к. -т
пудр, -муд, ө. к. -т
пулемёт, -муд, ө. к. -д
пулемётчик, -уд
пункт, -с, ө. к. -д
пунктир, -муд, ө. к. -т, б. -эр
путёвк, -с
пурглн, т. к. -э, б. ≈эр

пургулх°
пургх°
Пурвэ (четверг)
пүүгх°
Пхенъян (б), т. к. -а, б. -ар
пьес, -муд, ө. к. -т
пюпитр, -муд, ө. к. -т
пятниц (Баск)

Р

рабкóоп, -с, ө. к. -д
рабкóр, -муд, ө. к. -т
рабочком, -с
рагу, -с, т. к. -н, б. -har
радáр, -муд, ө. к. -т
радиально-поршневой, ч. н.
радиально-сверлильн, ч. н.
радиáтор, -муд, ө. к. -т
радиац, -с
радий, т. к. -ин (радин),
ө. к. -ьд, б. -яр
радио, -с, т. к. -н, б. -har
радиоаппарат, -муд, т. к. -ын,
ө. к. -д
радиоаппаратúр, -муд, ө. к. -т
радиовещань, -с, т. к. -я, б. -яр
радиогазéт, -муд, ө. к. -д
радиограмм, -с
радиодокъя, -с, т. к. -н, б. -har
радиожурнал, -муд, т. к. -ын
радиозавóд, -муд, т. к. -ын,
ө. к. -т, б. -эр
радиозалнан, т. к. -а, б. ≈har
радиоконцéрт, -с, ө. к. -д
радиолокатор, -муд, ө. к. -т
радиолокац, -с
радиомастерской, -муд, т. к. -ин,
б. -яр
радиопередатчик, -уд
радиопередач, -с

радиоприбор, -муд, ө. к. -т
 радиоприёмник, -уд
 радиосонсач[°], -нр
 радиостанц[°], -с
 радиосунчуг, -уд, ө. к. -т
 радиотелемеханик, -уд
 радиотелескоп, -с, ө. к. -д
 радиотелефон, -с, т. к. -а
 радиотехник
 радиотехник[°], -нр
 радиотехническ[°], ч. н.
 радиоузел, -муд
 радиофикац, -с
 радиофильм, -с
 радиофикацлх[°]
 радиохимий, т. к. -ин, б. -эр
 радиоцентр, -муд, ө. к. -т
 радиоэлемент, т. к. -ин, ө. к. -д
 радист, -нр, ө. к. -д
 радиостк[°], -с, ө. к. -д, б. -эр
 радиус, -муд, ө. к. -г
 радион, т. к. -а, б. -ар
 райисполком, -с
 райком, -с
 район, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ hap
 райсовет, -муд, ө. к. -д
 ракёт, -муд, ө. к. -д
 ракётк[°], -с
 ракётн ч. н., ракетин
 рам, -с
 рамк[°], -с
 рамбулье, т. к. -н, б. -hэр
 ранг
 Рангун (б), т. к. -а, б. -ар
 ранец, -с
 рапорт, -с, ө. к. -д
 расписаńь, -с, т. к. -я, ө. к. -д,
 б. -яр
 ратификац, -с
 ратификационн, ч. и.

раунд, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 рафинад, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -т
 рационализатор, -муд, ө. к. -т
 рационализац, -с
 рационализацлх[°]
 рагий, т. к. -ин (рачин), б. -ар
 реактив, -с
 реактивн, ч. н.
 реакц, -с
 реакционн, ч. н.
 реализм
 реалист, -нр, ө. к. -д
 реалистическ[°], ч. н.
 ребус, -муд, ө. к. -т
 ревизионн, ч. н.
 ревизбр, -муд, ө. к. -т
 ревизъ, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 ревком, -с
 ревкомисс, -муд, т. к. -ин,
 ө. к. -т, б. -эр
 ревматизм, бт -инм, -иннь
 револьвэр, -муд, ө. к. -т,
 бт. -инм, -иннь
 революц, -с
 революционер, -муд, ө. к. -т
 революционерк[°], -с
 революционизацлх[°], революцио-
 низацлгдх[°]
 революцрулх[°], революц кех[°]
 революционн, ч. н.
 революционно-демократическ[°],
 ч. н.
 ревтрибунал, -муд, т. к. -ын,
 б. -ар
 регистратор, -муд, ө. к. -т
 регистрацур, -муд, ө. к. -т
 регистрац, -с
 регистрационн, ч. н.

регистрацлх°
 регламент, -с, ө. к. -д
 реглан, т. к. -а, б. -ар
 регулятор, -муд, ө. к. -т
 редактор, -муд, ө. к. -т
 редакц°, -с
 редакцлх°
 режиссёр, -муд, ө. к. -т
 резе́ц, -с
 резйн, ≈ д, т. к. -э, б. ≈ hэр
 резолюц, -с, б. -ар
 рейд, -муд, ө. к. -д
 рейк°, -с
 Рейн, т. к. -э, б. -эр
 рейс, -муд, ө. к. -т
 рейсфёдер, -муд, ө. к. -т
 рейсхин, -с, т. к. -э, б. -эр
 рейтүз, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 реклам, -с
 рекламац, -с
 рекомендáц, -с
 реконструќц°, -с
 рекорд, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 рекордн, ч. н.
 рекордсмéн, -муд, б. эр
 рекордсмénк°, -с, бт -инм, -иннь
 реќтор, -муд, ө. к. -т
 рельс, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 ремесленник, -уд
 ремесло, -с, т. к. -н, б. -har
 ренегат, -нр, ө. к. -д
 ренегатк°, -с
 ренегатск°, ч. н.
 рентген, т. к. -э, б. -эр
 рентгеносьёмк°, -с
 рентгенотехник, -уд
 рентгенотехническ°, ч. н.
 реометр, -муд, ө. к. -т
 реостат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 репертуар, -муд, ө. к. -т
 репетиц, -с

репетицлх°
 рапортаж, -муд
 рапортёр, -муд, ө. к. -т
 рапродуктор, -муд, ө. к. -т
 рапродукц°, -с
 рапспиратор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 рапспублик, -уд, бт -инм, -иннь
 рапспубликанец, -нр
 рапспубликанск°, ч. н.
 рапссбр, -муд, ө. к. -т
 рапторан, -с, т. к. -а, б. -ар
 рапторт, -с, ө. к. -д
 раптушёвк°, -с, бт -инм, -иннь
 рапферат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 раптушёр, -муд, ө. к. -т
 рапферэндум, -с
 рапферент, -нр, ө. к. -д
 рапфлекс, -муд, ө. к. -т
 рапфлектор, -муд, ө. к. -т
 рапформ, -с
 рапформатор, -муд, ө. к. -т
 рапформац, -с
 рапцензент, -нр, ө. к. -д
 рапцензлх°
 рапцензь, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д
 б. -эр, бт -инм, -иннь
 рапцепт, -с, ө. к. -д
 рапцептур, т. к. -ин, ө. к. -т
 рапшето, -с, т. к. -н, б. -har
 Рýга (б), т. к. -н, б. -har
 рýкша, -с, т. к. -н, б. -har
 Рим (б), т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 рýмлянин, -муд, т. к. -э, б. -эр
 римск°, ч. н., римин
 Рýо-де Жанéйро (б), т. к. -ин
 рифм° (даршлт)
 рихтобк°, -с
 ролик, -уд
 ром, т. к. -ин, б. -ар
 роман, -муд, т. к. -а, б. -ар
 романс

романтизм
 ромб°, -с, ө. к. -д
 рондó, -с, т. к. -н, б. -hap
 Россия (Эрэсэ), т. к. -ин (Рос-
 сийин)
 Российск° Советск° Федератívн
 Социалистíческ° Республика
 российск°, ч. н. эрэсэн
 ротатор, -муд, ө. к. -т
 руберойд, -муд, ө. к. -д
 рубильник, -үд
 рулон, -с, т. к. -а, б. -ар
 руль, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр
 румб°, ө. к. -д, б. -ар
 румын, -муд, т. к. -а, б. -ар
 Румыния, т. к. -я (Румыня),
 ө. к. -д, б. -яр
 румынк°, -с
 русалк°, -с
 рычаг, -уд, ө. к. -д, б. -ар

C

са*
 саавр (удой), -муд, ө. к. -т
 бт -инм, -иннь
 саагдх°
 саагдшго
 саадг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 саак°
 саак° кевтэн
 саакль, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -яр
 саалхи, т. к. -а, б. ≈ар
 саалт°, т. к. -ын, ө. к. -д
 саалтг, -уд, ө. к. -т, б. ≈ар
 саалтглхи, т. к. -а, б. ≈ар
 сааль°, т. к. -ин, ө. к. -д
 саальч°, -ир, бт -инм, -иннь
 саам°

саамд°: эн саамд°
 саамнх°
 саарл
 саармг
 саасадх°
 саата
 саатах°
 саатлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 саатуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 саатулх°
 саатх°, -ж, -жана
 саах°
 сав°, -с, бт -инм, -иннь
 сава, т. к. -н, б. -hap
 саван алдх°
 саван уга
 савг (совок), -уд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 савх°
 савилхи, т. к. -э, б. ≈эр
 савилх°
 савих°
 савл, -муд, т. к. -ын, бт -ынм,
 -иннь
 савн, -гуд, т. к. -гин, ө. к. -д,
 б. -гар
 савндлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 савнх°
 савр (лапа), -муд, ө. к. -т
 савх°
 саг
 саг-сергг
 саг-сергглх°
 сагар
 саглавр, ө. к. -т, б. -ар
 саглгч
 сагллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 сагллт, ө. к. -д, б. -ар
 сагллт° диктант
 саглрлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 саглр

саглр харһа	салдс, -муд, ө. к. -т
саглрх°	саллһи, т. к. -а, б. ≈ ар
саглууллһи, т. к. -а, б. ≈ ар	саллт°, т. к. -ын, ө. к. -д
саглуулх°	салм (смола), -с
саглх°	салмдх°
сагса (яства)	салмта
сагсг, -уд, ө. к. -т, б. -ар	салң
сагсхр	салңһу
саһг, -уд, ө. к. -т	салтр
сад, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т,	салу
бт -ынм, -ыннъ	салу-салу
садч°, -ир	салфетк°, -с, ө. к. -д, бт -инм,
садв°	-иннъ
садвта	салх°
садн, т. к. -а, г. к. ≈ ыг, б. ≈ ар	Сальгадор (б), ө. к. -т, б. -ар
садовбдств, -с	сальки, т. к. -а, б. ≈ ар
садрг, -уд, ө. к. -т	салькишң
садрха, т. к. -н, б. -har	салькта
сажлһи, т. к. -а, б. ≈ ар	салют, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
сажх°	сам°, -с, бт -инм, -иннъ
сазн, -с. т. к. -а, б ≈ ар	саман, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ har
сай (миллион), ө. к. -д, б. -яр	самбр (доска), -муд, ө. к. -т
сакман	самһа
сакманч°, -ир ө. к. -д	самһаhar
Саксун (Сарепта)	самһадлһи, т. к. -а, б. ≈ ар
сал, -муд, т. к. -ын, г. к. -ыг	самллһи, т. к. -а, б. ≈ ар
сала, -с, т. к. -н, б. -har	самлх°
саларлһи, т. к. -а, б. ≈ ар	самир, ө. к. -т, б. -инм, -иннъ
саларх°	самовар, -муд, ө. к. -т,
салат, -муд, т. к. -ын ө. к. -д	бт -инм, -иннъ
салвллһи, т. к. -а, б. ≈ ар	самодёятельность, т. к. -ин,
салвлх°	б. -яр
салвруллһи, т. к. -а, б. ≈ ар	самолёт, -муд, ө. к. -д, б. -инм,
салврулх°	-иннъ
салврх°	самолёт-снаряд, -муд, ө. к. -т
салврах таалъ	самрх°, -ж, -жана.
салг, -уд, ө. к. -т	самурай, -муд, т. к. -ин, б. -яр
салһлһи, т. к. -а, б. ≈ ар	Сан-Марино (б), т. к. -н,
салх°	б. -har
салдах°	Сан-Сальгадор (б), ө. к. -т,
салдрh°, -с	б. -ар

сан-сарвч
 сана авлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 сана зовлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 сана орулх°
 саналдлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 саналдх°
 санамр
 санамрар
 санамрдх°
 санан, т. к. -а, б. ≈ар
 санан зовм
 санан-седкл
 санан уга
 санандм орх°
 саната
 санатбр, -муд, ө. к. -т
 саначрхлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 саначрхх°
 санвр
 сангдлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 сангдх°
 санжлή, -с, бт -инм, -иннь
 санитарн, ч. н., санитарин
 санитарч°, -нр, ө. к. -д
 санл (мысль), т. к. -ын, б. -ар
 санлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 санлт° (мышление), ө. к. -д
 санлч° (мыслитель)
 санмср уга
 санснас° үлү
 санх° (мыслить)
 Сан-Хосé (б), т. к. -н, б. -нэр
 санскрít, ө. к. -д, т. к. -ин
 сантéхник
 сантэхникч°, -нр
 сантимётр, -муд, ө. к. -т
 сантонин, т. к. -э, б. -эр
 Сант-Яго (б), т. к. -н, б. -нэр
 сан, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гар
 сангин идэн

саңна, -с, т. к. -ан
 саңса
 саңхах°
 сапёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 сапёрн, ч. н. сапёрин
 сар, ө. к. -д, б. -ар
 сар болһн
 сар-мөчи
 сара, -с, т. к. -н
 саралжн (решетка)
 саравч° (козырек), -с
 сарафан, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 сарва, -с, т. к. -н, б. -нэр
 сарвлзлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 сарвлзх°
 сарвч°, -с, т. к. -ин
 сарж°, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 саржыллήн, т. к. -а, б. ≈ар
 саржынх°
 сарлг (як), -уд, ө. к. -т
 сарлц
 сарм
 сармта
 сарнах°
 сарнір
 сармтх°
 Сарң (понедельник)
 сарпйнк° (эд), -с, ө. к. -д
 Сарпуль (Ставрополь)
 сарсаһад тусх°
 сарсаллήн, т. к. -а, б. ≈ар
 сарсах°
 сарсхр
 сартг (трефи), -уд, ө. к. -т
 сартг: сала-сартг
 сартхр
 сарул
 сарулдх°
 сарх°: сав°-сарх°
 сатиң, ≈д, т. к. -э, б. ≈нэр
 Сатурн, т. к. -а, б. -ар

Саудовск^о Аравия, т. к. -ин
 б. -ар
 сафьян, т. к. -а, б. ≈hap
 сахарин, т. к. -ә, б. -әр
 сахл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 бт -инм, -иннь
 сахлта
 сахных^о
 саху
 сә кех^о
 сәевр
 сәәһән хәэх^о
 сәәнәр
 сәәр^о, -мүд, ө. к. -д, б. -әр
 сәәрм, -с, ө. к. -д, б. -әр
 сәәрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сәәрүлх^о
 сәэтә
 сәэтр
 сәәхн
 сәәхрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сәәхрх^о
 сәвәсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 сәвүр, -мүд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сәвүрдх^о
 сәвх^о
 сәвәтә
 сәкгдх^о
 сәкл
 сәклін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сәкул
 сәкусн, т. к. -ә, б. ≈әр
 сәкх^о; үрән сәкх^о, хот сәкх^о
 сән
 сән дураг
 сән тавта
 сән-сәәхн
 сәңгрцг, -үд, ө. к. -т, б. -әр
 сәңгрцг: сән сәңгрцг
 сәрвх^о

сәрмсг (чеснок), -үд, ө. к. -т,
 б. -әр
 сәрсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 сәрц^о (балабан самец), -с
 свárщик, -үд, ө. к. -д
 свéдень, -с, т. к. -ә, б. -әр
 сверловщик, -үд
 светофор, -муд, ө. к. -т
 свýтер, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сводк^о, -с, ө. к. -д
 сеáнс, -муд, ө. к. -т
 сев^о (бузина)
 севг (сито), -үд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 севг (веснушки), -үд, ө. к. -т
 севглх^о
 севгр (күүкн)
 севгтә
 Сéверо-Осетíнск^о Автонóмн
 Совéтск^о Социалистичес^о
 Респúблика
 севин
 севслх^о
 севркә, -с, т. к. -н, б. -hәр
 севшх^о (веять), -ж, -жәнә
 сег, -мүд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сегэн
 сегэрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сегэрх^о
 сеглэтр, -мүд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 сеглх^о
 сегркә
 сегркэллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сегсрдг, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сегсрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сегсрлдх^о
 сегсрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр

сэгсрүлх^о
 сэгсрх^о
 седвэр^о, -мүд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 седвр, -мүд, ө. к. -т
 седдг
 седёлк^о, -с, ө. к. -д
 седжэх^о
 седкл, бт -инм, -иннь
 седкл хамцлт^о (солидарность)
 седклэн бишрэх^о
 седлн, т. к. -э, б. ≈эр
 седн
 седнлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 седнх^о
 седх^о
 сежг, -уд ө. к. -т,
 сежглнн, т. к. -э, б. -эр
 сежглх^о
 сежгтэ
 сежх^о
 сейф, -с, ө. к. -д
 секгддг
 секгдх^о
 секлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 секретариат, ө. к. -д, б. -ар
 сект, -с, ө. к. -д
 сектор, -муд, т. к. -ын, ө. -д,
 б -ар
 секунд^о, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 секундант, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д
 секундомэр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 секх^о: үүд^о секх^о
 секц^о, -с
 селэлх^о
 селэн, ≈д, б. ≈һэр
 селэнэ эдл-аху
 селэнэ эдл-ахун артель
 селвг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь

селвг өгх^о
 селвг өглнн, т. к. -э, б. ≈эр
 селвгдх^о
 селвгтэ
 селвгч^о, -нр
 селвлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 селвлт^о
 селвцэн
 селвх^о
 селгэхэр
 селгэдлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 селгэдх^о
 селгэн, ≈д, т. к. -э, б, ≈һэр
 селгэнэ даалхвр
 селгэтэ
 селгнг, -уд, ө. к. -т
 селектор, -муд, ө. к. -т
 селекц^о, -с
 селитр, -муд, ө. к. -т
 селм, -с, бт -инм, -иннь
 селх^о
 селькор, -муд, ө. к. -т
 сельмаг, -уд, ө. к. -д, б. -ар
 сельпо, -с, т. к. -н, б. -ар
 сельсовёт, -муд, ө. к. -д
 семафор, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 семестр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 семжн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр,
 бт -инм, -иннь
 семинар, -муд, ө. к. -т
 бт -инм, -иннь
 семинарск^о, ч. н., семинарин
 семрлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 семру
 семрх^о
 сентлх^о
 сенж^о (ушко)
 сенркл
 сенрклнн, т. к. -э, б. ≈эр
 сенркулх^о
 сентлх^о

сентябрь (haxa сар), т. к. -ин,	серлтэ
ө. к. -т, б. -яр	сермсг, -үд, ө. к. -д
сентябрьск°, ч. н., сентябрин	сернжл, -муд, бт -инм, -иннь
сенсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈эр	серуллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
сепараптор, -муд, ө. к. -т	серулх°
сепараторлх°	серүн
сер (өөдм назр), -муд, ө. к. -т	серүнэр
б. -эр	серүтрлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
сер° (серх)	серүтрх°
серә, -с, т. к. -н, б. -һәр,	серүцүлгдх°
бт -нм, -ннъ	серүцлгч°
серб, -с, ө. к. -д	серүцүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
Сербия, т. к. -ин (Сербин),	серүцүлх°
ө. к. -д, б. -эр	серх°
сéрбск°, ч. н., сербии	сессий, -ьмуд (сессьмуд), т. к.
сервәг, -үд, ө. к. -т	-ин (сессин), ө. к. ьд, б. -эр
сергәгдх°	сетрә
сергәх°	сетрллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
сергг	сетрлх°
серглһи, т. к. -ә, б. ≈эр	сец° (селитра), -с
серглт°, т. к. -ин, ө. к. -д	сéялк°, -с, ө. к. -д
сергмж°	сибирск°, ч. н., сибирии
сергмжтэ	Сибирь, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -эр
сергх°	сигар, -муд, т. к. -ын, б. -ар
сержант, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д	сигнал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
сержицнлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	сидт (волшебство), -с, ө. к. -д
сержицнх°	сидттэ
серий, -муд (сериймуд)	синглһи, т. к. -ә, б. ≈эр
т. к. -ин, (серийин), ө. к. -д	сиигх°
(серийд), б. -эр (серийэр)	сиик, -с, бт -инм, -иннь
серийность, т. к. -ин, ө. к. -д	сиилвр (гравюра), -муд, ө. к. -т
серк°, -с, ө. к. -д	сиилвртэ
серкәлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	сиилүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
серкәнг (люцерна), ө. к. -т	сиилүлх°
серкин өвр	сиилх°
серл (сознание), -муд,	сиинг (козел двугодовалый)
бт -инм, -иннь	сиинц°, -с, бт -инм, -иннь
серл орх°	сиитцн, т. к. -ә, б. ≈эр
серл-сегә алдх°	сиичх°
серлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	силикат, т. к. -ын, ө. к. -д,
серлт°	б. -ар

силикатн, ч. н., силикатын
сйлос, -муд, ө. к. -т
силосллн, т. к. -а, б. ≈ар
силослх^o
симфоны, -с, т. к. -я, ө. к. -д,
б. -яр
симфоническ^o, ч. н.
сйнтаксис, ө. к. -т
сйнтеz, -муд, ө. к. -д
сйнус, -муд, ө. к. -т
синхронизаtор, -муд, ө. к. -т
синхронизац, -с, т. к. -ин
синхронизацлх^o
синхронизм
синхроническ^o, ч. н.
синхронн, ч. н.
синхроноскоп, -с, ө. к. -д
синхронотрбн, -с, т. к. -а,
б. -ар
синьк^o, -с
синьбр, -муд, ө. к. -т
Сирия, т. к. -ин (Сирийн),
ө. к. -д (Сирийд), б. -эр (Си-
рийэр)
сириец, -нр
сирийк^o, -с
сирийск^o, -ч. н.
сиrop, -с, ө. к. -д
систем, -с, бт -инм, -иннь
систематизац, -с
ситрб, -с. т. к. -н, б. -har
скамейк^o, -с, бт -инм, -иннь
Скандинавия, т. к. -ин, б. -ар
скат, -муд, ө. к. -д, бт -инм,
-иннь
скважин, -с, т. к. -э, б. -эр
сквёр, -муд, ө. к. -т
скйдк^o, -с, ө. к. -д
скирд^o, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т,
б. -инм, -иннь

склад, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
-иннь
склянк^o, -с, ө. к. -д, бт -инм,
-иннь
скрёпер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
скульптор, -муд, ө. к. -т,
бт -инм, иннь
скульптур, -муд, ө. к. -т
скульптурн, ч. н., скульптурин
славян, -муд, т. к. -а, б. -ар
славянизм
славянин, -муд, т. к. -э, б. -эр
славянск^o, -с, ө. к. -д
сланец, -с, б. -эр
слёсарь -муд, ө. к. -т, б. -яр
слёт, -муд, ө. к. -д,
словак, -уд, ө. к. -д
слюда, -с, ө. к. -д, б. -har,
бт -нм, -иннь
смет, -муд, ө. к. -д, бт -инм,
-иннь
снайпер, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
-иннь
снайперск^o, ч. н., снайперин
снаряд, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
-иннь
собес, ө. к. -т
совёт, -муд, ө. к. -д, бт -инм,
-иннь
советизац, -с
советизацлх^o
совётск^o, ч. н., советин
Советск^o Союзин Коммунисти-
ческ^o парты
Совётск^o Социалистическ^o Рес-
публиксин Союз (СССР)
совещань, -с. т. к. -я, ө. к. -д,
б. -яр
совещательн, ч. н.
совшх^o (хатрх)
совхоз, -муд, бт -инм, -иннь

совхозно-колхозн, ч. н.
 совхозн, ч. н., совхозни
 согтах^о
 согтлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 согтлан
 согту
 согтуһар
 согтх^о
 сод, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т
 солг (серая масть)
 солг (петушок), -уд, ө. к. -т,
 б. -ар
 солһа
 солһач^о, -ир
 солилһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 солилһх^о
 солист, -ир, ө. к. -д
 солих^о
 Солк^о (Кизляр)
 солңһ (радуга), -с. т. к. -ин
 солңһтрх^о
 солом^о
 сольвлудуллїн, т. к. -а, б. ≈ар
 сольвлудулх^о
 сольвр
 сольг, уд, ө. к. -т
 сольгдх^о
 сольлт, -с, ө. к. -д
 сольлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 сольлцх^о
 сольңүу
 сольңүд
 сольр
 сольх^о
 сольцан
 солю
 солюллїн, т. к. -а, б. ≈ар
 солюлх^о
 солян кислота
 соңр
 соңчлї^о

соңыжтә, соңмҗта
 соңмҗ^о
 соңмсалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 соңмсаҳ^о
 соңмсг
 соңмслїн, т. к. -а, б. ≈ар
 соңмслт^о, -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 соңмсх^о
 соңн
 соңсач^о, -ир, ө. к. -д
 соңсвр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 соңсврта
 соңсгдлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 соңсгдм
 соңсгдх^о
 соңсхлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 соңслїн, т. к. -а, б. ≈ар
 соңслт^о, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 соңсн
 соңсх^о, -ж, -жана
 соңсхвр, -муд, ө. к. -т
 соңсхвр диктант
 соңсхх^о
 сорғо, -с, т. к. -н, б. -һар
 сорт, -т. к. -ын, ө. к. -с
 сорнц^о, -с
 сорнцта
 сорх^о
 сорул
 сосйск^о, -с, ө. к. -д, бт -инн,
 -инн
 София (б), т. к. -н (Софийин),
 б. -эр
 сохллїн, т. к. -а, б. ≈ар
 сохлх^о
 соҳр
 соҳр номи (крот)
 сохрлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 соҳрм: нұдан соҳрм
 соҳрх^о, -ж, -жана

соцбооцан, ≈д, т. к. -а, б.	сөңч ^к
≈hāp, бт -амм, -аннь	сөөвн, -гүд, т. к. -гин, ө. к. -д,
соцдөрлдэн, т. к. -ә, б. ≈həp	б. -гэр
социал-демократ, -нр, ө. к. -д	сөөхин башмг
социал-демократическ ^о , ч. н.	сөөхәр
социализац, -с	сөөлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
социализацлх ^о	сөөлһүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
социализм	сөөлһүлх ^о
социалист, -нр, ө. к. -д	сөөлнкә дуута
социалистическ ^о , ч. н.	сөөлнкәдлт (хрип)
социально-политическ ^о , ч. н.	сөөлнкәдх ^о
социально-экономическ ^о , ч. н.	сөөлнкәрх ^о
социолог, ө. к. -д	сөөнә
социологч ^о , -нр	сөөнъ өрәл ^о
соцстрах ^о	сөөх ^о
соцтосхлт ^о , -с, т. к. -ин, ө. к. -д	сөр
союзно-республиканс ^о , ч. н.	.сөрв ^о , -с
соя, -с, т. к. -н, б. -hар	сөрглһи, т. к. -ә, б. ≈әр
сө*, -с, т. к. -ин, б. -hәр,	сөргх ^о
бт -иним, -иннъ	сөргүллһи, т. к. -ә, б. -әр
сө дүләд	сөргүлх ^о
сөвкр	сөркәдх ^о
сөг, зарм	сөрлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
сөг, ө. к. -т, б. -әр	сөрлдлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
сөг: нөг-сөг уга	сөрлдүллһи, т. к. -ә, б. -әр
сөгдл, т. к. -ин, б. -әр	сөрлдүлх ^о
сөгдлһи, т. к. -ә, б. ≈әр	сөрлдх ^о
сөгдүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр	сөрлцән
сөгдүлх ^о	сөрлцлһи, т. к. -ә, б. -әр
сөгдх ^о	сөрлцх ^о
сөдргмг	сөрсәлһи, т. к. -ә, б., ≈әр
сөм*, -с, т. к. -ин, -инм	сөрсәлх ^о
сөн дуусн	сөрсәх ^о
сөң (тост), -гүд, ө. к. -д,	сөрүд
б. -гэр, бт -гинм, -гиннъ	сөрүцлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
сөң (торос)	сөрүтә
сөң мөсн (глыба ледяная)	сөрүцлт ^о , -с, ө. к. -д
сөңг татх ^о	сөрүцх ^о
сөңг ^о (один из пары), -с.	сөрх ^о
т. к. -ин, б. -әр	спальнь, -с, т. к. -я, ө. к. -д,
сөңглх ^о	б. -яр

спартакиад, -муд, т. к. -ын
 ө. к. -т
 спектакль, -муд, т. к. -ин,
 ө. к. -д, б. -яр
 спектр, -муд, ө. к. -т
 спектроскопий, т. к. -ин, б. -эр
 специализац, -с
 специализацлх^о
 специалист, -нр, ө. к. -д
 специалистк^о, -с
 специальность, т. к. -ин, ө. к. -д
 б. -яр
 спецхувци, -д, б. ≈ар
 спидометр, -муд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 спайнинг, -с, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 спираль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 спирометр, -муд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 спирт, -с, ө. к. -д
 спиртовк^о, -с, бт -инм, -иннь
 спирттә
 спісок, -уд, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 спорт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 спортплощадк^о, -с
 спортсмен, -муд, т. к. -ә, б. -эр
 спортсменк^о, -с
 спортивар, -муд, ө. к. -т
 справк^о, с, ө. к. -т
 справочник, -уд, т. к. -ин, б. -эр
 спутник, -уд т. к. -ин, б. -эр
 среда (Үлмж)
 ссуд, -муд, ө. к. -т
 стабилизатор, -муд, ө. к. -т
 стабилизаци, -с
 стабилизацлх^о
 стадион, -с, т. к. -а, б. -ар
 стаж, -муд, т. к. -ин, б. -ар

стажёр, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 стажировк^о, -с
 стажировклх^о
 стакан, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 сталебетон, т. к. -а, б. -ар
 сталактийт, т. к. -ин, ө. к. -д. б.
 -эр.
 сталелитейн, ч. н.
 стандарт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 стандартизаци, -с
 стандартлх^о
 стандартн, ч. н.
 станиц, -с, бт -инм, -иннь
 станкозавод, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -т
 станок, -уд, бт -инм, -иннь
 станочник, -уд
 станц, -с
 старт, т. к. -ын, ө. к. -д
 стартер, -муд, ө. к. -т
 старшина, -с, т. к. -н, б. -ар
 статистик, ө. к. -д, б. -эр
 статистик^о, -нр
 статуй, -муд, т. к. -ин (ста-
 туйин), б. -яр
 статья, -с, т. к. -н, б. -ар
 стенд, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д
 стенограмм, -с
 стенограф, -с, ө. к. -д
 стенографлх^о
 стенографист, -нр, ө. к. -д
 бт -инм, -иннь
 стенографистк, -с, бт -инм,
 стенографическ^о, ч. н.
 стилистик
 стилистическ^о, ч. н.
 стиль, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 стипендиат, -нр, т. к. -ын,
 ө. к. -д
 стипендиатк^о, -с

стипéнди, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 Стокгольм (б), т. к. -ин, б. -ар
 стол, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 столиц, -с
 столб, -с, бт -инм, -иннь
 стопк^o, -с
 стóпор, -муд, ө. к. -т
 стратéг, ө. к. -т, б. -эр
 стратегч^o, -нр, ө. к. -д, б. -эр
 стратегиcк^o, ч. н.
 стратостат, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -д
 стратосфér, -муд, ө. к. -т
 стрелк^o, -с
 стрéлочник, -уд
 стрихнин, -с, т. к. -э, б. -эр
 структур, -муд, ө. к. -т
 структурн, ч. н., структурин
 студéнт, -нр, ө. к. -д, б. -эр
 студéнтк^o, -с, бт -инм, -иннь
 студéнческ^o, ч. н.
 студéнчество, -с
 студий, -муд (студьмуд), т. к.
 -ин, ө. к. -д, б. -яр
 стул, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 су*
 суббот (Бемб), т. к. -ын,
 ө. к. -д
 субботник, -уд
 субтрóпик, -уд
 субтропиcк^o, ч. н.
 суверенитет, ө. к. -д
 сувровец, -нр
 сувровск^o, ч. н.
 суврhn, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 сувсн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 суг-суг- гих^o
 суhллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 суhуллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 суhулух^o

суhлх^o
 судл, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 судр, -муд, ө. к. -т
 судци, -д. ө. к. -д, б. ≈ар,
 бт -анм, -аннь
 сул^o
 сул^o орм, -с
 сул^o хэлэц^o, -с
 сулар
 сулдач^o, -нр
 сулдвр, -муд, ө. к. -т
 сулддг
 сулдл
 сулдлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 сулдлт^o, т. к. -ын, ө. к. -д
 сулдхх^o
 сулдрлт^o (инертность), т. к.
 -ин, ө. к. -д
 сулдртх^o
 сулдуллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 сулдулх^o
 сулдх^o
 сулдхач, -ир
 сулдхвр (освобождение)
 сулдхл, т. к. -ын
 сулдхлhn, т. к. -а, б. -ар
 султан, -муд, т. к. -а, б. -ар
 султанат, т. к. -ын, ө. к. -д
 сулхн
 суль^o, арва
 суль, т. к. -ин, ө. к. д., б. -яр
 сульфазол, т. к. -ын
 сульфат, т. к. -ын, ө. к. -д, б.
 -ар
 сульфатн, ч. н.
 сульфáтор, ө. к. -т, б. -ар
 сульфáторщик, -уд, ө. к. -д
 сульфид
 сульфидин, т. к. -э, б. ≈эр
 сумк^o, -с, бт -инм, -иннь
 сумлгдх^o

сүмлін, т. к. -а, б. ≈ар
 сүмлуллін, т. к. -а, б. ≈ар
 сүмлұлх°
 сүмлх°
 сүмн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 бт. -анм, -аннь
 сүндлх°
 сунх°
 сунлін, т. к. -а, б. ≈ар
 сунлт°, т. к. -ин, ө. к. -д
 сунуллін, т. к. -а, б. ≈ар
 сунулх°
 сунх°
 сунялін, т. к. -а, б. ≈ар
 сунялх°
 сунях°
 сүнһагч°, -нр
 сүнһах°
 сүнһач°, -нр
 сүнһвр, -муд, ө. к. -т
 сүнһгдлін, т. к. -а, б. ≈ар
 сүнһгдх°
 сүнһлін, т. к. -а, б. ≈ар
 сунһуг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 сунһуллін, т. к. -а, б. ≈ар
 сунһулх°
 суперфосфат, т. к. -ын, ө. к. -д
 супоңь, -с, т. к. -я, б. -яр
 сур, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сур-цуца (сбруя), -с, т. к. -н
 сурвр, -муд, ө. к. -т
 сургдх°
 сургч°
 сургч° зәңг°
 сурғач°, -нр
 сурғаль (учение)

сурғдх°
 сурғч°
 сурлін, т. к. -а, б. ≈ар
 сурліна-консультацин
 сурліна-методикин
 сурліна-дамшлтын
 сурліна-производствин
 сурһмж°
 сурһмжта
 сурһмжлгч°
 сурһулх°
 сурһуллін, т. к. -а, б. ≈ар
 сурһуль (учеба), -муд, т. к.
 -ин, ө. к. -д, б. -яр
 сурһульта
 сурһульч°, -нр
 сурх°
 сурéпк°, -с
 сурлін, т. к. -а, б. ≈ар
 сурмсг, -уд, ө. к. -т
 сурул, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 сурулх°
 сурулх°
 сурх°, (сурһуль сурх) -ч, -чана
 сурх° (юм сурх) -ж, -жана
 сут°, т. к. -ын, ө. к. -д
 суувч°
 суулh°, -с, т. к. -ин, б. -ар,
 бт -инм, -иннь
 суулілін, т. к. -а, б. ≈ар
 суулін, т. к. -а, б. ≈ар
 суулнуллін, т. к. -а, б. ≈ар
 суулнулх°
 суулх°
 суулдх°
 суух°
 сүфлёр, -муд, ө. к. -т
 сүффикс, -муд, ө. к. -т
 схем
 сү*, -с, т. к. -һин, б. -һәр,
 бт -инм, -иннь

сүв[°] (ушко), -с, бт -инм, -иннь
 сүв[°] (совет)
 сүв[°]-селвг
 сүвә, -с, т. к. -н, б. -һәр
 сүвәтә
 сүвлх[°]
 сүж[°], -с, т. к. -ин, б. -әр
 сүзг, -үд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сүзглүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүзглүх[°]
 сүзглих[°]
 сүзгтә
 сүзгч[°], -ир
 сүк[°], -с, ө. к. -д, бт -инм, -иннь
 сүкдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүкдүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүкдүлх[°]
 сүкдх[°]
 сүктә
 сүл*, -мүд, бт -инм, -иннь
 сүл үг[°]
 сүл: тевр сүл
 сүлдр (вялый)
 сүлдрллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүлдрлх[°]
 сүм
 сүм (шомпол), -с, бт -инм,
 -иннь
 сүм[°] (храм), -с
 сүмсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүмтә
 сүр (отвага), ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сүр дарх[°]
 сүрә дарх[°]
 сүрәлкх[°]
 сүрәллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүрәлх[°]
 сүрг, -үд, ө. к. -т, бт -инм
 сүрдәгч[°], -ир

сүрдәх[°]
 сүрдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүрдм
 сүрдх[°]
 сүркә
 сүрклін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүркрлт[°] (храп) -с, ө. к. -д
 сүркрх[°]
 сүртә
 сүртәһәр
 сүүв[°], -с
 сүүвдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүүвдүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүүвдүлх[°]
 сүүвдх[°]
 сүүгх[°]
 сүүдр, -мүд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 сүүдр гем
 сүүдр дәврлін
 сүүдрәсн әәх[°]
 сүүдрллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүүдрлх[°]
 сүүдртә
 сүүж[°], -с, ө. к. -д, б. -әр, бт
 -инм, -иннь
 сүүж[°], -с, ө. к. -д, б. -әр,
 бт -инм, -иннь
 сүүкилін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүүкнүлх[°]
 сүүкнх[°]
 сүүлин
 сүүлтә
 сүүлтә одн (комета)
 сүүлч[°], -ир
 сүүр[°] (основа), -мүд, ө. к. -т
 сүүрллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүүрлүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 сүүрлүлх[°]
 сүүрлх[°]

сүүсих[°]

схем, -с, бт -инм, -иннь
сцен, -с, т. к. -э, б. -эр
сценар, -муд, ө. к. -т
счет, -муд, ө. к. -д, бт -инм,
иннь

счетовод, -муд, т. к. -ын, ө. к.
-д, бт -инм, -ыннь

счётчик, -уд

США (Америкин Нийлсн
Штатмуд)

съезд, -муд, ө. к. -д
сыр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
сырьё, -с, т. к. -н, б. -хар
сырьевой
сюжет, -муд, ө. к. -д, б. -эр
сюйт, -муд, ө. к. -д, б. -эр

Т

та* (вы)

та* (предположи)

та немүлх[°]

таава, -с, т. к. -и, б. -хар,
бт -нм, -ннъ

таавр, -муд, ө. к. -т

таавр-туувр

тааңач[°], -нр

тааж[°] медх[°]

таал[°] (условие)

таалар

таалхи, т. к. -а, б. ≈ар

таалмж

таалмжта

таалуллхи, т. к. -а, б. ≈ар

таалулх[°]

таалур

таалх[°]

таалх[°] дутман

тааль (подъемник)

таальг (верблюд 2 лет), ө. к.
-т, б. -ар

таальг: шуурха таальг

таанр

таарллхи, т. к. -а, б. ≈ар

таарлт[°], т. к. -ын, ө. к. -д

таарсг

таарх[°], -ч, -чана

таасгдх[°]

таасгч[°]

тааслхи, т. к. -а, б. ≈ар

тааслт (одобрение)

тааста

таасх[°], -ж, -жана

таатр-таатр гих[°]

таах[°], -ж, -жана

табель, -муд, т. к. -ин, ө. к.

-д, б. -эр, бт -инм, -иннь

табельщик, -уд, бт -инм, -иннь

таблётк[°], -с

таблиц, -с, бт -инм, -иннь

табор, -муд, ө. к. -т

табү

табурэтк[°], -с, бт -инм, -иннь

тав[°] (удовольствие), ө. к. -д,

б. -ар

таван ханхах[°]

таварн

таварлх[°]

таварн суух[°]

тавг (лапа), -уд, ө. к. -т, бт

-инм, -иннь

тавг (чашка) -уд, ө. к. -т

б. -ар

тавг сүл

тавг сүүлтэ

тавдгч[°]

тавлгч[°]

таасгч[°]

таарлхи, т. к. -а, б. ≈ар

тавлух

тавлх[°]

тавн, т. к. -а, б. ≈ар

тавн зун

тавн талта	таксомотёрщик, -үд
тавн холва	тактик, -үд, ө. к. -д
тавн хонга	тактич ⁰ , -нр
тавна цаасн	тактическ ⁰ , ч. н., тактикин
тавр: эд-тавр	тал: гер тал
тавр-тувр	тал дунднь
тавта	тал-талданар
тавулн	тал-талдандинь
тавшл ⁰ н, т. к. -а, б. ≈ар	талвалт ⁰ , т. к. -ын, ө. к. -д, б.
тавшулл ⁰ н, т. к. -а, б. ≈ар	-ар
тавшулх ⁰	талвах ⁰
тавшх ⁰ , -ж, -жана	талвн (площадь), т. к. -гин,
таг (полка), -муд, ө. к. -т	ө. к. -д, б. -гар
таг сохр	талдан
таг-танх ⁰	талданар
таг-яг	талдандинь
тагт (мост), -с, ө. к. -д, б. -ар	Таллайн (б), т. к. -э, б. -эр
тагтлл ⁰ н, т. к. -а, б. ≈ар	талын
тагтлх ⁰	талм-талхм кех ⁰
тагч	талмш уга
таджик, -үд, ө. к. -д	талон, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap
таджикск ⁰ , ч. н.	талт ⁰ -мулт ⁰
Таджикск ⁰ Советск ⁰ Социали-	талта
стический ⁰ Республика	талхдл ⁰ н, т. к. -а, б. ≈ар
таджичк ⁰ , -с	талхдх ⁰
таз, -муд, ө. к. -д, бт -инм,	талхн (порошок)
-иннь	тальвр, -муд, ө. к. -т
тажрха	тальвх ⁰
Тайланд, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар	тальк ⁰ , -с
таиландск ⁰ , ч. н., тайландинь	там ⁰ , -с
тайг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,	там ⁰ , -с, ө. к. -д, б. -инм,
-иннь	-иннь
така, -с, т. к. -н, б. -hap, бт,	там ⁰ лл ⁰ н, т. к. -а, б. ≈ар
-нм, -ннъ	там ⁰ лх ⁰
така сар (июль)	там ⁰ та
така сохр	тампон, -с, т. к. -а, б. -ар
таксй, -с, т. к. -н, б. -həp, бт	тамтата
-нм, -ннъ	тамтрх ⁰
таксомотор, -муд, ө. к. -т	тамшал ⁰ н, т. к. -а, б. ≈ар
таксомоторн, ч. н., таксомото-	тамшах ⁰
рин	тан ⁰ , -муд, т. к. -ин, б. -ар

тана	тарлц цоохр
тানго, т. к. -н, б. -гар	тарлцтх°
танк°, -с, бт -инм, -иннь	тарлт°
танкер, -муд, ө. к. -т	тартах°
танкетк°, -с	тарх°
танкист, -ир, ө. к. -д, бт -инм,	тарха
-иннь	тархаллн, т. к. -а, б. ≈ар
тантрх°	тархалх°
таньдго	тархах°
таныл	тас (совсем, кондор)
танылдлн, т. к. -а, б. ≈ар	тас цокх°
танылдуллн, т. к. -а, б. ≈ар	тас уга боллн
танылдулх°	таслвр (перенос), -муд, ө. к. -т
танылдх°	таслгдх°
таных°	таслгч° янз°
танюллн, т. к. -а, б. ≈ар	тасллн, т. к. -а, б. ≈ар
танюлх°	тасллт°, ө. к. -д, б. ≈ар
таңд	таслмр
таңгр, -уд, ө. к. -т, б. -ар	таслуллн, т. к. -а, б. ≈ар
таңл	таслулх°
таңч°	таслх°
таңна	тасм, -с
таңнаһан ташх°	тасмллн, т. к. -а, б. ≈ар
таңсг	тасмлх°
таңсх°	тасрлн, т. к. -а, б. ≈ар
таңх°	тасрлт°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
таңх° дүлэ	тасрлт° угаһар
таңх° час	тасрх°
таңх°-янх°	тасрха, -с, т. к. -н, б. -гар
таңхрулх°	тасрха-тасрха
таңхрх°	тасрхан уга
тар, ө. к. -т, б. -ар	тасчад авх°
тар уга	тасчач°, -ир
тараһад хайчх	тасчлн, т. к. -а, б. ≈ар
тарвж°, -с	тасчх°, -ж, -жана
таралц, т. к. -гин. ө. к. -д,	татар, -муд, ө. к. -т, б. -ар
б. -гар	Татарск° Автономн Советск°
тарвах°	Социалистическ° Республика
тарвс, -муд	татас° татх°
тарлн, т. к. -а, б. ≈ар	татасллн, т. к. -а, б. ≈ар
тарлц	татаслулх°

татаслх[°]
 татасн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 татаста
 татата
 татач[°] -ир,
 татвр, ө. к. -т, б. -ар
 татгч[°]
 татдг, -уд, ө. к. -т
 татдг тәмк[°]
 татлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 татлцх[°]
 татнха
 тату
 тату-тартг
 татур, -муд, ө. к. -т
 татх[°], -ж, -җана, тач[°] тачана
 татх[°], бара татх[°]
 татхлэх[°]
 тах[°], -с, ө. к. -д, б. -ар
 тахллїн, т. к. -а, б. ≈ар
 тахлулх[°]
 тахлх[°]
 тахомётр, -мұд, ө. к. -т, б. -әр
 тахшлт[°], -с, т. к. -ын, ө. к., -д,
 б. -ар
 тахшн
 тахшх[°], -ж, -җана
 тахъя, -с, т. к. -н, б. -гар
 тачал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 тачалдх[°]
 тачалта
 тачанк[°], -с
 тачаңүү
 тачаңүута
 тачк[°], -с
 тачкиж[°] инәх[°]
 тачкилїн, т. к. -а, б. ≈ар
 тачкилт[°], -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 тачкнн гүүх
 тачкнллїн, т. к. -а, б. ≈ар

тачкнулх[°]
 тачкнур, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 тачких[°]
 таш-баш бәрлдх[°]
 таш-пиш гих[°]
 таш-таш гих[°]
 таша, -с, т. к. -н, б. -гар,
 бт -нм, -инн
 ташалдх[°]
 Ташкент (б), ө. к. -д, б. -әр
 ташлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 ташлт[°], -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 ташмг, -уд, ө. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, -инн
 ташмр, ө. к. -т, б. -ар
 ташр
 ташр даалх[°]
 ташр иткх[°]
 ташр кех[°]
 ташр нерн
 ташр хулдј авх[°]
 ташр хулдх
 ташрлх[°]
 ташу, -с, т. к. -н, б. -гар
 тасчад-маажад
 тасчлїн, т. к. -а, б. ≈ар
 тасчх[°]
 ташуллїн, т. к. -а, б. ≈ар
 ташулх[°]
 ташх[°], -ж, -җана
 тә*

тәәһи
 тәәлвр, -мұд, ө. к. -т
 тәәлгдлїн, т. к. -ә, б. -әр
 тәәлгдх[°]
 тәәллїн, т. к. -ә, б. ≈әр
 тәәлрх[°]
 тәәлх[°]
 тәәрәсн, т. к. -ә, б. ≈әр
 тәәргдлїн, т. к. -ә, б. ≈әр
 тәәргдх[°]

тээрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тээрхә
 тээрх°, -ч, -чәнә
 тээх°: һал тээх°
 тээш (наместник), -нр, ө. к. -т
 тәвдгч°
 тәвл уга дахлдх°
 тәвлін°, -с
 тәвлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тәвн
 тәвсн мөңгн (вклад)
 тәвсн хөв° (участь)
 тәвтә
 тәвүр, -мұд, ө. к. -т
 тәвх°
 тәвц° (вклад), -с
 тәвц° (подставка), -с, ө. к. -д
 тәк° (дикая лошадь), -мұд
 тәкинәд одх°
 тәкл, -мұд
 тәкл тәкх°
 тәкм, -с, б. -әр
 тәкмдх°
 тәкрәх°
 тәкрдг гем
 тәкрлін, т. к. -ә, б. -әр
 тәкrh°
 тәкх°
 тәмк°
 тәмк° татх°
 тәрә тәрлін
 тәрә цокх
 тәрән, т. к. -ә, б. ≈hәр
 тәрәнә tolha
 тәрәч°, -нр
 тәрәч° тәрх°
 тәрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тәрлк°, -с, бт -инм, -инъ
 тәрм
 тәрмр
 тәрн°, -с, т. к. -ин, б. ≈әр

тәрнделін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тәрнх°
 тәрнта
 тәрнч°, -ир
 тәрх°, -ж, -жәнә
 тәтә: чиш тәтә
 Тбилиси (б), т. к. -ин, ө. к. -ыт,
 б. -әр (Тбилисәр)
 те*
 тәйтр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 театральн, ч. н.
 тевг, -ұд, ө. к. -т
 тевгтә
 тевк°, -с, ө. к. -д, б. -әр
 тевкrlх°
 тевкrh°
 тевр, -мұд, ө. к. -т
 теврлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 теврлдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 теврлдх°
 теврх°
 тевчгч°
 тевчлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тевчнгу
 тевчх°
 тевш, -мұд, ө. к. -т, б. -әр
 тег*, -мұд, ө. к. -т, бт -инм,
 -инъ
 тегәд (затем, потом)
 Тегеран (б), т. к. -а, б. -ар
 теглг
 теглцг
 тегш°: бер тегш°
 тегш° зөв
 тегшлх°.
 тегшллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тегштнъ
 тедн
 теднә
 теднәр
 тедү

тедү дүнгэ
 тедү кир
 тедү мет^o
 тедүкнд
 teeħəč^o, -нр
 теерм, -с, бт -инм, -иннь
 теермдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 теермдх^o
 теермч^o, -нр, бт -инм, -иннь
 teex^o
 тежәл, т. к. -ин, бт -инм, -иннь
 тежәлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тежәмл
 тежәх^o
 тежг
 тежгәр
 тежгр
 тезис, -муд, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 текст, -с, ө. к. -д, бт -инм, -иннь
 текстільщик, -ұд
 текстолійт, -муд, ө. к. -д
 телевіденъ, -с, т. к. -ә, б. -әр
 телевізор, -муд, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 телеграмм, -с
 телеграф, -с, ө. к. -д
 телезәңг^o, -с, ө. к. -д, б. -әр
 телемеханик
 телемеханикч^o, -нр
 телеприёмник, -ұд
 телепрограмм, -с
 телескоп, -с ө. к. -д
 телесоңсач^o, -нр
 телеузвр, -муд
 телефон, ≈д, т. к. -а, б. ≈har
 телефонизациялх^o
 телефонист, -нр, ө. к. -д
 телефонистк^o, -с, бт -инм, -иннь
 телефонограмм, -с
 телекентр, -муд, ө. к. -т

телтр
 телүлх^o
 телүрклін, т. к. -ә, б. ≈әр
 телүрклт^o
 телуркх^o
 тел туһл
 телх^o
 Тель-Авів (б), ө. к. -д, б. -әр
 темәлжәрлін^o (стрекоза), т. к. -ә,
 б. -әр
 темән, ≈д, т. к. -ә, б. ≈hәр,
 бт -әнм, -әннь
 темән чикн
 темәч^o, -нр
 темдг, -ұд, ө. к. -т
 темдг бичг
 темдгләч^o, -нр
 темдглгдх^o
 темдгллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 темдгллт^o, -с, ө. к. -д
 темдглүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 темдглүлх^o
 темдглх^o
 темдгтә
 темдгтә орм әзлх^o
 тем (тема), -с, бт -инм, -иннь
 тематик, -ұд
 темп, -с, ө. к. -д
 температүр, -муд, ө. к. -т
 темсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
 темтүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 темтүлх^o
 темтрх^o
 темцән
 темцл
 темцүлх^o
 темцх^o
 тенәх^o
 тенг^o
 тенг толһа
 тенд^o

тендэс[°]
 тенлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тэннис, ө. к. -т, б. -әр
 теннисист, -нр, ө. к. -д
 тёнор, -муд, ө. к. -т
 тенүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 тенүлх[°]
 тенх[°]
 Тен (Дон), т. к. -гин, ө. к. -д,
 б. -гэр
 тен (равновесие)
 тенгэ
 тенгр, ө. к. -т, б. -әр
 тенгрин ки (гриб)
 тенгс, -муд, ө. к. -т
 тенгсин хол (пролив)
 тенгсәс[°] дор назр (впадина)
 тенгсин көвә
 тенгсч[°] -нр, ө. к. -д
 тенкән уга
 теннәр[°], -муд, ө. к. -т
 тенх[°], ө. ц. -нә
 тенцл
 тенцлін (противопоставление),
 т. к. -ә, б. ≈әр
 тенцүлх[°]
 тенцү[°]
 теншәрлін (равновесие), т. к.
 -ә, б. ≈әр
 теншәрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 теншәрүлх[°]
 теорем, -с
 теоретик, -үд, ө. к. -д, бт -инм,
 -иннь
 теоретичск[°], ч. н.
 теорий, -муд, (теормуд),
 т. к. -ин, б. -ар
 тепловоз, -муд, ө. к. -д
 теплоход, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д
 теплоэлектростанц, -с
 тер[°] (тот)

тер бум (тысяча миллионов)
 тер[°] назра
 тер[°] тоот[°]
 тер[°] учрар
 тер[°] цага
 терапий, т. к. -ин, (терапийин),
 ө. к. -д, б. -эр
 Терг (Терек) һол
 тергн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр,
 бт -әнм, -әннь
 тергүтн
 терз[°], -с. ө. к. -д, б. -эр,
 бт -инм, -иннь
 терзин керсг
 терзин сернж
 теркә
 терм[°], -с
 терм[°] эрәтә
 термин, -с, т. к. -ә, б. -эр
 терминолог, ө. к. -д
 термит, ө. к. -д
 термитн, ч. н., термитин
 термометр, -муд, ө. к. -т
 тёrmос, -муд, ө. к. -т
 термоскоп, -с, ө. к. -д
 термоэлектрическ[°], ч. н.
 термоядерн, ч. н., термоядерин
 территор, -муд, ө. к. -т
 террор, -муд, ө. к. -т
 терс (иноверец, еретик), -муд
 ө. к. -т
 тертәх[°]
 тертхр
 терүг[°], түүг[°]
 тес
 тес тусх[°]
 тес цокх[°]
 тесәд суух[°]
 тесвр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 тесвр угаһар
 тесж[°] болм

тескл уга	тив°, -с, түв°, -с
теслїн, т. к. -ә, б. ≈әр	тигель, -мұд, т. к. -ин, б., -әр
тесллїн, т. к. -ә, б. ≈әр	тиигәд
теслт°, т. к. -ин, ө. -д, б. -әр	тииген
теслт° уғаһар	тииглїн, т. к. -ә, б. ≈әр
теслттә	тиигн гихнь
теслх°	тиигүлх°
теслцх°	тиигх°
тесмһә	тиигх° бәэтхә
тесркә	тиигхд
тесрх°	тиигхин төлә
тессн	тиигхлә
тесүллїн, т. к. -ә, б. ≈әр	тииз°, -мұд, т. к. -ин, б. -әр
тесүлх°	тииз° дарлїн, т. к. -а, б. ≈ар
тесх°, -ж, -жәнә	тиизллїн, т. к. -ә, б. ≈әр
теткәч° (снабженец), -нр,	тиизлүллїн, т. к. -ә, б. ≈әр
ө. к. -д	тиизлүлх°
тетквр (обеспечение), -мұд,	тиикәрә
ө. к. -т	тиим°
теткгдлїн, т. к. -ә, б. ≈әр	тиим° болвчи
теткгдх°	тиирх°
тетклїн, т. к. -ә, б. ≈әр	тиирцг (махла), -үд, ө. к. -т
теткуллїн, т. к. -ә, б. ≈әр	тиирчлїн, т. к. -ә, б. ≈әр
теткул, т. к. -ин, б. -әр	тиирчх°
теткулх°	тинилігдлїн, т. к. -ә, б. ≈әр
теткх°	тинилігдх°
тетнүр	тинилїн, т. к. -ә, б. ≈әр
тетрадь, -муд, т. к. -ин, ө. к. -д,	тинилїх°
б. -яр	тиних°
техминимум, т. к. -ин, б. -ар	тиньгр
техник, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -әр	типограф, -с, ө. к. -д, б. -ар
тэхнико-экономиҹеск°, ч. н.	типографиҹеск°, ч. н.
техникум, -с, т. к. -ин, б. -ар	типографск°, ч. н., типографин
тэхниҹич°, -нр	типографч°, -нр
техниҹеск°, ч. н., техникин	тир, -мұд, ө. к. -т
технolog	тираж, -муд, ө. к. -д, б. -ар
технologиҹеск°, ч. н., технологин	тиражн, ч. н., тиражин
технologч°, -нр	Тирана (б), т. к. -а (Тирана),
технорук, -уд	б. -ар
техдөң (техпомощь)	титан, т. к. -а, б. -ар

титм (венок, диадёма)	тогтнүлдг
то*, -с, т. к. -хин, б. -хар	тогтнүллін, т. к. -а, б. ≈ар
то диглх°	тогтнүлх°
то уга	тогтих°
тов°, -с, ө. к. -д, б. -ар	тогтсн
товаровёд, -муд, ө. к. -т	тогтун
товаро-пассажирск°, ч. н.	тогтунар
товорун, ≈д, т. к. -а, б. ≈хар	тогтур, ө. к. -т
товорч°, -с	тогтур уга
товчллт°, -с, ө. к. -д	тогтурлін, т. к. -а, б. ≈ар
товч° үг°	тогтуртаһар (степенно)
товчан тәэлх°	тогтх°
товчлгдх°	тоһрун, ≈д, т. к. -а, б. ≈хар
товчлгч°	тоһрута
товчлгч° үгмуд (обобщающие	тоһручлх°
слова)	тоһстн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
товчллін, т. к. -а, б. ≈ар	тоһш, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
товчлуллін, т. к. -а, б. ≈ар	-иннь
товчлулх°	тоһшлата
товчлх°	тоһшрх°
товчта	тоһшлх°
товчта үг° (лаконичный)	тодлвр° -муд, ө. к. -т
товшур (лютня муз.), ө. к. -т	тодллін, т. к. -а, б. ≈ар
тог, -муд, ө. к. -т, бт -инм,	тодлуллін, т. к. -а, б. ≈ар
-иннь	тодлулх°
тогъллін, т. к. -а, б. ≈ар	тодлх
тогълх°	тодрха
тоглюллін, т. к. -а, б. ≈ар	тодрханар
тоглюлх°	тойғ (цифра), -с, ө. к. -т, б. -ар
тогта	ток: электрическ° ток
тогтавр, -муд, ө. к. -т	токарно-винторéзн, ч. н.
тогтанаһач° (создатель)	токарх°
тогтач°	токуг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
тогтал, -муд, т. к. -ын, б. -ар	токарь, -муд, т. к. -ин, б. -яр
тогтал: усн тогтал (водохра-	Токио (б), т. к. -н, б. -хар
нилище)	толв°, -с, т. к. -ин
тогталлін, т. к. -а, б. ≈ар	толвта
тогталт° (становление), -с,	толһа, -с, т. к. -н, б. -хар
ө. к. -д	толһа бий
тогтах°	толһа нерн
тогтиллін, т. к. -а, б. ≈ар	

толһадх°

толһаллһиң, т. к. -а, б. ≈ар
толһалуллһиң, т. к. -а, б. ≈ар

толһалулх°

толһалх°

толһата

толһач° (глава), -нр

толь, -муд, т. к. -ин, б. -яр

толькх°

тольрх°

тольт°

том (крупный)

тома, т. к. -н, б. -hap

тома орх°

тома уга

томат, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар

томата

томатаһар

томаш, -муд, ө. к. -т, б. -ар

томһ° сахл (бакенбарды), -муд,

бт -инм, -иннь

томһ° тәвх°

томлһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тому, т. к. -н, б. -hap

тому күртх°

томх°

тонач°, -нр

тонлһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тонлт°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д

тонн, -муд, т. к. -а, б. -ар

тонно-километр, ө. к. -т

тоннаж, -муд, ө. к. -д

тоннель, -мұд, б. -эр

тонул, -муд, т. к. -ын, б. -ар

тонулх°

тонулч°, -нр

тонта

тонх°

тоныллһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тонылх°

тонылһулх°

тоңһах°

тоңһрг, -уд, ө. к. -т, бт -инм,
-иннь

тоңһцглх°

тоңкун

тоңшх°

тоңшур

тоовр, -муд, ө. к. -т, б. -ар

тоод° орулх°

тоодг, -уд, ө. к. -т, б. -ар

тоолвр, -муд, ө. к. -т

тоолврта

тоолгдх°

тоолгч° то

тоолһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тооллһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тооллт° (количество)

тоолуллһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тоолулх°

тоолх°

тоомср, ө. к. -т, бт -инм, -иннь

тоомсрта

тоор° (персик), ө. к. -т

тоорм, -с

тоорм-тоосн

тоормта

тоосн, -д, т. к. -а, б. ≈ар

тооста

тоосх°, -с, ө. к. -д, б. -ар

тоот°: күн тоот°

тоох°

тооцан, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap

тооцан уга

тооцата

тооцлдан

тооцлдх°

тооцлдлһиң, т. к. -а, б. ≈ар

тооцх°

тооч°, -нр

топчан, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap,

бт, -анм, -иннь

тор (сетка, клетка)
 торвр, -муд, ө. к. -т
 торг (задержка), -уд, ө. к. -т
 торһа, -с, т. к. -н, б. -hap
 торһтр (шелковистый)
 торһн, ≈д, б. ≈ар
 торһн илгн
 торһх°
 торий, т. к. -ин. (торийин), ө. к.
 -д, б. -эр
 торлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 торлзлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 торлзуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 торлзулх°
 торлзх°
 торлх°
 торлцх°
 торм, -с, т. к. -инм, -иннь
 торм; орм-торм уга
 торпёд, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 торпедист, -нр
 торпедн, ч. н., торпедин
 торпедонбосең, -нр
 торс гих°
 торс хәләх°
 торф, ө. к. -д, б. -ар
 торфта
 торх°, -ч, -чана
 тосвр, -муд, ө. к. -т
 тослһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тосллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тослх°
 тоси, т. к. -а, ө. к. -д, б. ≈ар
 тоста
 тостах°
 тостлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тостсн
 тостх°
 тосуд зар (аноңс)
 тосуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тосулх°

тосх°, -ж, -жана
 тосхач°, -нр, ө. к. -д, б. -ар
 тосхгдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тосхгдх°
 тосхлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тосхлт, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 тосхх°, -ж, -жана
 totхур
 totх° (верхний косяк двери),
 -с, ө. к. -д, б. -ар
 totх° (остановить)
 totхлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 totхлт°, т. к. -ын, ө. к. -д
 totхр
 totхх°
 totъ (попугай), -муд, т. к. -ин,
 б. -яр
 тоха, -с, т. к. -н, б. -hap,
 бт -нм, -ннъ
 тоха арл
 тоха усн
 тохалдх°
 тохалдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 тохалх°
 тохм (малын тохм), -с, т. к.
 -ин, б. -ар
 тохм (эмэл дор тэвдг ишкэ)
 тохма
 тохмар
 тохньсн
 тохњх°
 тохњяллһн
 тохњята
 тохњях°
 тохрац°
 тохрах°
 тохрл (уклад)
 тохх°
 тошилһн, т. к. -э, б. ≈эр
 тошилх°
 тоших°

тошлήн, т. к. -а, б. ≈ар
 тошх[°], -ж, -жана
 тошхр
 тө*, т. к. -хин, б. -хәр
 төв (центр)
 төв[°] (меткий)
 төвкнлήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төвкнүллήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төвкнл
 төвкнүлх[°]
 төвкнүн
 төвкнүнәр
 төвкнх[°]
 төвллήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төвлүллήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төвлүллнήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төвлүллт[°] (централизация)
 төвлүлх[°]
 төвлх[°]
 төвч[°]
 төвшүн
 төгә, -с, т. к. -н, б. -хәр,
 бт -нм, -ннъ
 төгәлң
 төгәлнәдән
 төгәлүллнήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төгәлүлх[°]
 төгәлх[°]
 төгән бүс
 төгән мәр
 төгән тавг, -уд
 төгән хурһн
 төгәтә
 төгәтә утци
 төгәх (төгәж өгх)
 төгрг
 төгргллнήн, т. к. -э, б. ≈эр
 төгрглх[°]
 төгс (четный)
 төгс то (четное число)
 төгсәх[°]

төгскдх[°]
 төгсклнн, т. к. -э, б. ≈эр
 төгскх[°]
 төгслнн, т. к. -э, б. ≈эр
 төгсх[°], -ж, -жәнә
 төл, -мұд, ө. к. -д
 төлә
 төлә өгх[°] (дать под залог)
 төләд[°]
 төләлгч[°] (представитель)
 төләсн мөңгн
 төләчлх[°] (уполномачивать)
 төлг[°], -с, ө. к. -д, б. -эр
 төлжлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 төлжлт[°], -с, ө. к. -д, б. -эр
 төлжх[°]
 төмр, -мұд. ө. к. -т
 төмр чедр, -мұд, ө. к. -т
 төмр хаалх[°], -с
 төң, т. к. -гин, ө. к. -д, б. -тәр
 төөл[°], -мұд, ө. к. -д, б. -эр
 төөлг, -уд, ө. к. -т
 төөлгтә
 төөлтә
 төөлх[°]
 төөмдә, -с, т. к. -н, б. -хәр
 төөн[°], -с, т. к. -ин, б. -эр
 төөн[°] дарх[°]
 төөнрлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 төөнрх[°]
 төөнтә
 төөрлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 төөрх[°], -ч, -чәнә
 төр, -мұд, ө. к. -т
 төргч[°] киисквр (родительный
 падеж)
 төркн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 төрксх[°]
 төрл, -мұд, ө. к. -д, б. -эр
 төрл-сады
 төрл-төрсн

төрлһ° (процент)	траншэй, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
төрлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	трап, -с, т. к. -ин, б. -ар
төрлһтә	трапец, -с
төрлт°, -с, ө. к. -д, б. -эр	трасс, -муд, ө. к. -т
төрлтә	траулер, -мүд, ө. к. -т
төрлти: күмн-төрлти (челове- чество)	трафарёт, -мүд, ө. к. -д
төрсклт° (патриотизм)	тред-юнион
төрски	трелёвк°
төрскнч° (патриот), -нр, ө. к. -д	трéнер, -мүд, ө. к. -т
төрт° орх°	трескá (захсн), -с, т. к. -н, б. -гар
төрт° харш°	трест, -с, ө. к. -д, б. -эр
төрүц°	трибун, -с, т. к. -а, б. -ар
төрх°, -ж, -жэнэ	трибунал, -мүд, ө. к. -д, б. -ар
төрх°: уйн төрх°	тригономéтр, ө. к. -т
терхэрэ	трíер, -муд, ө. к. -т
төрхэрэхэ	трикó, -с, т. к. -н, б. -гар
төс гих°	трикотаж, -муд, т. к. -ин, б. -ар
траектóр, -муд, ө. к. -т	трикотажн, ч. н., трикотажин
träkтор, -муд, ө. к. -т, бт -инм, -инъ	триллион, т. к. -а, б. -ар
тракторист, -нр ө. к. -д, бт -инм, -инъ	Триполия (б), т. к. -ин, ө. к. -ьд, б. -яр
трактористк°, -с	триумф, -с, ө. к. -д, б. -ар
träkтори, ч. н., тракторин	триумфальн, ч. н.
трамвай, -муд, т. к. -ин, б. -яр (трамваяр)	троллéйбус, -муд, ө. к. -т
трамвайн, ч. н., трамвайн	троллейбусн, ч. н., троллейбу- син
трамвайщик, -үд	трóпик, -үд
трамплýн, -с	трóпик алдн (субтропик)
транскрýпц°, -с	тропическ°, ч. н., тропикин
транслýц, -с	тротуár, -муд, ө. к. -т
трансляцлх°	трофéй, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
трансмисс, -мүд, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -эр	трофéйн, ч. н., трофеин
транспорант, -с, т. к. -ын, ө. к. -д	трубá, -с, т. к. -н, б. -гар, бт -нм, -инъ
транспортер, -муд, ө. к. -т	трудодéнь, -с. т. к. -ә, б. -эр
транспортýр, -мүд, ө. к. -т	трюм, -с, т. к. -ин, б. -ар
трансформáтор, -муд, ө. к. -т	трюмб, -с, т. к. -н, б. -гар
трансформац, -с	

ту*	туңалғын, т. к. -а, б. ≈ар
түвінең, -ир	туңхано
түвінк°, -с	туңғылғы
Түвінск° Автономн Советск°	турбін, -с, т. к. -ә, б. -эр
Социалистіческ° Республика	турбобұр, -муд, ө. к. -т
түг, -муд, ө. к. -т, бт -инм,	турбогенератор, -муд, ө. к. -т
-иннь	турбореактиви, ч. н.
түргік	турглх°
түгч°, -ир	туреңк°, ч. н.
түіл, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,	туреңко-советск°, ч. н.
б. -ар	турізм, т. к. -ин, б. -эр
түіллін, т. к. -а, б. ≈ар	турист, -ир, ө. к. -д
түілуллін, т. к. -а, б. ≈ар	туристіческ°, ч. н.
түілулх°	турістк°, ч. н.
түілх°	туркмэн, -муд, т. к. -ә, б. -эр
түілч, -ир	туркмэнк°, -с
түл (кит), -муд, т. к. -ын,	туркмэнск°, ч. н.
ө. к. -д, б. -ар	Туркмэнск° Советск° Социали-
түл° (тулх)	стическ° Республика
түлах°	турнепс, ө. к. -т, б. -эр
түлг, -уд, ө. к. -т, б. -ар	турнір, -муд, ө. к. -т
түлгтнъ күргх°	турнита
түлін°, -с, бт -инм, -иннь	турнха
түллін, т. к. -а, б. ≈ар	турун, ≈д, т. к. -а, б. ≈шар
түлм	турута
түлм° хавдр	турутнр
түлмлх°	Түрция, т. к. -ин, б. -ар
түлур, -муд, ө. к. -т, б. -ар	турчанк°, -с
түліх°	турш°
түмбочк°, -с, бт -инм, -иннь	туршарт°
тунгұс, -муд, ө. к. -т	турштнъ
тунгұсо-маньчжұрск°, ч. н.	туршул, т. к. -ын, б. -ар
тунгұсск°, ч. н. тунгусин	туршх°, -ж, -жана
тундр, -муд, т. к. -ин, ө. к. -т,	тус (дөң)
б. -ар	тус (шуд)
Тунис (б), ө. к. -т, б. -эр	тус° (тусх)
тунлін, т. к. -а, б. ≈ар	тус күргх
туннель, -муд, т. к. -ин, б. -эр	тус-тустан
тунх°	туск°
түң (самый)	тускар
туңаг, -уд, ө. к. -т, б. -ар	туслгч°

туслһи, т. к. -а, б. ≈ар
 тусллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 тусли
 туслыгар
 туслцх°
 туссн
 тустнь
 туста
 туста малтгч° (полезное иско-
 паемое)
 тусх°, -ж, -жана
 тусах
 тусхалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 тусхх°
 тутрһ°, -с, т. к. -ин, б. -ар
 туувр, -муд, ө. к. -т
 туугдсн элсн (барханы)
 тууж°, -с
 туужлж° келлһи
 туужч°, -ир
 туула, -с, т. к. -н, б. -хар
 туула сар (январь)
 туулвр, ө. к. -т
 туулһи, т. к. -а, б. ≈ар
 туулжн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 туулн (пятилетний)
 туулх°
 тууль (сказка), -с
 тууль (брыкайся)
 туульч°, -ир
 туурһ, -муд, ө. к. -т
 туурмж°, -с, т. к. -ин, б. -ар
 туурх°
 тууршх°
 туфль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 туух°
 туша, -с, т. к. -н, б. -хар
 тушата
 тушлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 тушуллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 тушулх°

тушх°, -ж, -жана
 тушь, т. к. -ин, б. -ар
 тuya, т. к. -н, б. -хар
 туу*
 Түвд
 түвд (күн)
 түгәлһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түгәх°: гем түгәх°
 түгх°
 түдәх°
 түдвр, -муд, ө. к. -т
 түдлһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түдлһиә темдг
 түдлт°, т. к. -ин, ө. к. -д
 түдх°
 түжгр
 түжгрдх°
 түжгрүллһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түжгрүлх°
 түжгрх°
 түкрәч°, -ир
 түкрлһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түкргдлһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түкрулгдх°
 түкргдх°
 түкрулх°
 түкруллһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түкрх°
 түлән, т. к. -э, б. ≈хәр
 түлгдлһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түлгдх°
 түлкәч°, -ир
 түлклән, т. к. -э, б. ≈хәр
 түлклдлһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түлкдүллһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түлклдх°
 түлкүлгдх°
 түлкүллһи, т. к. -э, б. ≈эр
 түлкүлх°
 түлкүр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 түлкх°

түлкү⁰, -с, т. к. -ин, б. -эр
 түллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түлкә
 түлүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түлүлх⁰
 түлх⁰
 түнг, -ұд, ө. к. -т, б. -эр
 түнктр
 түнг, -с, т. к. -ин, б. -эр
 түнгрцг, -ұд, ө. к. -т, б. -эр
 түншүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түншүллт, т. к. -ин, б. ≈әр
 түншүлх⁰
 түңш⁰
 түрә, -с, т. к. -н, б. -һәр
 түрәллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түрәх⁰
 түрг (турк), -ұд, ө. к. -т
 түрг маңһұд (туркмен)
 түргәр
 түргдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түргдуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түргдүлх⁰
 түргдүлгдх⁰
 түрглін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түргн
 түргүр (ничком)
 түргүр: элк⁰ түргүр
 түргх⁰
 түрд гих⁰
 түркдг
 түрклін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түркүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түркүлх⁰
 түркх⁰
 түрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түрлін-зұдлін
 түрлт⁰, -с, ө. к. -д, б. -эр
 турмшг, -ұд, ө. к. -т
 турсн (измученный)

түрү
 түрү-зұду
 түрү уғаһар
 түрүһәр
 түрүлгч⁰, нүүрлгч, -иң
 түрүллт⁰ (приоритет)
 түрүлх⁰
 түрүн
 түрүн авттан
 түрүнк⁰
 түрүтә
 түрх⁰
 түрх⁰-зұдх
 түүг⁰, терүг⁰
 түүгәрн, терүгәрн
 түүдг, -ұд, ө. к. -т, б. -эр
 түүк⁰ (повесть)
 түүкә
 түүкч⁰ (летописец), -иң
 түүлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түүмр, -мұд, ө. к. -т, б. -эр
 түүмрдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түүмрдх⁰
 түүнә, терүнә
 түүнәһәр, терүнәһәр
 түүнәс⁰, терүнәс⁰
 түүнәс⁰ үлү
 түүнг (мелкий арбуз), -ұд, ө. к.
 -т
 түүрм, -с, т. к. -ин, б. -эр
 түүтв⁰ модн (тутовое дерево)
 түшг, -ұд ө. к. -т, б. -эр
 түшлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түшмл, -мұд, т. к. ≈ин, б. -эр
 түшүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 түшүлх⁰
 түшх⁰, -ж, -жәнә
 төрко-татарск⁰, ч. н.
 тюркск⁰, ч. н., тургин

тюрчанк°, -с

Тянь-Шань, т. к. -я, ө. к. -д, б.

-яр

тяпк°, -с, т. к. -ин, б. -ар,

бт -инм, -иннъ

У

у* (просторный)

у* (пей)

у цаг

увж° (соска), -с

увжллін, т. к. -а, б. ≈ар

увжх°, -ж, -жана

уг, -муд, т. к. -ин, б. -ар

уг сүүлднъ

уг-үндсн (сословие)

уга

угаһар

угальх°

угарлін, т. к. -а, б. ≈ар

угарх°

угатьир, ө. к. -т

угатя

углавр (монтаж)

углаврч° (монтажник)

углар°, -муд, ө. к. -т

угзрх°

углевод, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т

углеводород, -муд, т. к. -ын,

ө. к. -т

углекислота, -с, т. к. -н, б. -тар

углх

угта

үнагдх°

үналлін, т. к. -а, б. ≈ар

үналнн, т. к. -а, б. ≈ар

үнах°

удадх°

удан

удан әгшг

уданар

ударлт° (ударение), т. к. -ын,

ө. к. -д

удін, т. к. -а, б. ≈ар

уддг

ударн, ч. н.

ударник, -уд

ударниц, -с

ударничеств, -с

уділлін, т. к. -а, б. ≈ар

уділх°

удельн, ч. н.

удл уга

удлін, т. к. -а, б. ≈ар

удмұрт, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар

Удмұртск° Автономн Советск°

Социалистическ° Республика

удн (ива), ≈д, т. к. -а, б. ≈ар,

бт -амм, -аннъ

удрлін, т. к. -а, б. ≈ар

удрх°

удх°

узбек, -уд, т. к. -д, б. -эр

Узбекистан, т. к. -а, б. -ар

узбекск°, ч. н.

Узбекск° Советск° Социалистическ°

Республик

узбечк°, -с

уйгддг

уйгдлін, т. к. -а, б. ≈ар

уйгдх°

уйгур, -муд, ө. к. -т

уйгурк°, -с

уйгурск°, ч. н., уйгурин

үйдах°

үйдвр, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -инм,

-иннъ

үйдврта

үйдл, -муд, т. к. -ын, б. -ар

үйдлін, т. к. -а, б. ≈ар

үйдх°

үйлн, т. к. -а, б. ≈ар

үйн	улвр
үйн төрх°	улвр шар°
үйрах°	улви (енот), -с, т. к. -а, б. -ар
үйрх°	улвртх°
үйх°	уллхи, т. к. -а, б. ≈ар
үйц°	уллулхи, т. к. -а, б. ≈ар
Украина, т. к. -э, б. -эр, бт -энм, -эннь	уллулх°
украйнец, -ир	уллх°
Украинск° Советск° Социали- стический° Республика	улм (болото), -с, т. к. -ин, б. -ар
укроп, -с, бт -инм, -иннь	улм (еще)
уккус, -муд, ө. к. -т	улмта
уктдг	улмтлхи, т. к. -а, б. ≈ар
уктлхи, т. к. -а, б. ≈ар	улмтх°
уктул укtx°	улнтрлхи, т. к. -а, б. ≈ар
уктх°	улнтрх°
ул°, -муд, т. к. -ын, бт -инм, -иннь	улнх°
ула (подвода), -с, т. к. -н, б. -хар	улнхдах°
улавр	улнхдлхи, т. к. -а, б. ≈ар
улавтр	улнхдх°
улалһгсн	улс (народ), ө. к. -т, бт -инм, -иннь
улалһгдх°	улта
улалхи, т. к. -а, б. ≈ар	ульг (назойливый)
улалхи	ульхи-дульхи
уламд (корь), т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар	ультрг, -уд, ө. к. -т
улан (красный)	умсер (талый)
улан (песчаные бугры)	умсртлхи (влажность), т. к. -а, б. ≈ар
Улан-Батор (б), ө. к. -т, б. -ар	умсрх°
улан мөнгн	умш (крупинка), -муд, ө. к. -т
улана усн (половодье)	умш° (умшх)
уланжса (красноперка), -с, т. к. -н, б. -хар	умшач°, -ир, бт -инм, -иннь
уласн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар	умшгдх°
улатлнъ	умшдг
улах°	умшлхи, т. к. -а, б. ≈ар
улачуд	умшсн
улв°, -с	умшуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
	умшх°, -ж, -жана
	унайин мөрн
	уналхи, т. к. -а, б. ≈ар
	унхах°

унһллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унһлх°
 унһн, т. к. -а, б. ≈ар
 ундаслһн, т. к. -а, б. -ар
 ундасх°, -ж, -жана
 унди, т. к. -а, г. ≈иг, б. ≈ар
 унжһр
 унжу
 унжуулх°
 унжx°
 универсамг, -уд, ө. к. -д
 университет, -мүд, ө. к. -д
 университетск°, ч. н., универси-
 тетин
 унлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унлт°, т. к. -ын, ө. к. -д
 унн
 унтвр, ө. к. -т, б. -ар
 унталһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унтралһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унтрах°
 унтрлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унтрх°, -ж, -жана
 унтын серүн хойрин заагт
 унттл
 унттлан
 унтуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унтулх°
 унх°
 уну (выгода)
 унул (топъ)
 унулта
 унута (выгодный)
 унх°
 уньи, ≈д, т. к. -а, ө. к. -д, б.
 ≈яр (уняр)
 уняртх°
 унг° (корень)
 унг°-дэнг° күртлән
 унһдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 унһdx° (тлетъ)

ур* (пар), ө. к. -т, б. -ар
 ур* (гнев), ө. к. -т, б. -ар
 уравнёнь, -с, т. к. -э, б. -эр
 Урал (За һол), т. к. -ын, б. -ар
 уралан
 уралh°
 уран, т. к. -а, г. -ыг, б. -ар
 ураңов, ч. н., урана
 урвач° (изменник), -нр
 урвлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 урвлт° (измена), т. к. -ын, ө. к.
 -д
 урвлhta
 урвх°
 ург: ург көндрх°
 уругшлх°
 уругшан
 урha
 урhalhн, т. к. -а, б. ≈ар
 урhах°
 урhlhн, т. к. -а, б. ≈ар
 урhlт°, т. к. -ын, ө. к. -д
 урhlтta
 урhmж°, -с
 урhмл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 урhх°
 урhц°, -с
 урd°, т. к. -ын, б. -ар
 урданhр
 урдас°
 урдаснь
 урдк°
 урднь
 урдын
 урж° өдр
 урзин
 урznак°
 урл, -муд, т. к. -ын, бт -ынм,
 -ынны
 урллгdsн (огубленные)
 урлын эс (губные звуки)

урлдан, т. к. -а, б. ≈hap	услвр (орошение), ө. к. -т
урлдлһн, т. к. -а, б. ≈ар	усллһн, т. к. -а, б. ≈ар
урлдх°	услур (водопой), муд, ө. к. -т
урлх°	услх°
урльг	усн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
урмд, т. к. -ын, ө. к. -т	усн дорк чолуд (пороги)
урмдлһн, т. к. -а, б. ≈ар	усн тогтал (водохранилище)
урмдлт°, т. к. -ын, ө. к. -д	усна-дәэнә (военно-морской)
урмд уга	усна замг
урмдуллһн, т. к. -а, б. ≈ар	усна угу (ил)
урмдулх°	усишқ
урмд хәрх°	уста үзм
урн (урн құн), ≈чуд, т. к. -а, б. -ар, бт -анм, -аннь	устав, -с, ө. к. -д, бт -инм, -иннъ
урн (яршг), -с, т. к. -а, б. -ар	устх°
урн (урна керг)	усчад һатлх°
урн-урң гих°	усчач°, -ир
урн уга	усчлһн, т. к. -а, б. ≈ар
урок (кецәл), -уд, т. к. -ин, ө. к. -д	усчуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
урнх°, бт -инм, иннъ	усчулх°
урслт° (дрейф), -с, т. к. -ын, ө. к. -д	усчх°
урсмл, т. к. -ын, б. -ар	ут° (юмана утнь), т. к. -ин, ө. к. -д
урсх°, -ж, -жана	ут° (юм утх)
урсхлһн, т. к. -а, б. ≈ар	ут° киитә
урсхмл (раствор), т. к. -ын, б. -ар	утан, т. к. -а, б. ≈hap
урұ	утата
урұхул, -муд, т. к. -ын	утвр
урсхх°	утгдх°
урұ	утдах°
уругвәец, -ир	утдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
Ургувай, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -яр (Ургуваяр)	утдинь
уругвайк°, -с	утдуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
уругшан	утдулх°
урх°, -с, ө. к. -д	утдх°
урц	утдхх°
урч°, -ир, бт -инм, -иннъ	утлһн, т. к. -а, б. -ар
урчлх°	утллһн, т. к. -а, б. ≈ар
уршг (обстоятельство)	утлх°
	утль

утль уга	уулын ташу (склон горы)
утльта	уулын хавчг° (горное ущелье)
утулн	уулта
утур (отпечаток), -муд	уульха (рябь), -с, т. к. -н,
ө. к. -т, б. -ар	б. -хар
утур (вырез рукава)	уульлнн, т. к. -а, б. ≈ар
утх°, -с, ө. к. -д, б. -ар, бт -инм,	уульмха
-иннь	уулын дуулх°
утх° (содержание)	уульниц°, -с
утх° (черпать)	уульних°
утх° (коптить)	уульх°
утх°-ухан	уульха
утх-учр	уург, -уд, ө. к. -т, б. -ар
утх°-чинр	уурх°, -с
утхур, -муд, ө. к. -т	уурхлх°
утхх°	уурлнн, т. к. -а, б. ≈ар
утхн°, -с	уурллнн, т. к. -а, б. ≈ар
утци, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар	уурлуллнн, т. к. -а, б. ≈ар
утца	уурлуулх°
уугдх°	уурлх°
ууhn	уурта
ууhp, -муд, ө. к. -т, б. -ар	ууртахар
ууд° (удила), -муд, т. к. -ын,	уурууллнн, т. к. -а, б. ≈ар
ө. к. -д, б. -ар	ууруулх°
ууд° harх°	уурх°, -ч, -чана
уудг	уурха
уудлх°	уурхач°, -ир
уудх°	уурхан сац
удьвр, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -ар,	уурхн (прииск)
бт, -инм, иннь	уут°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д, бт.
удьврта	-ынм, -ыннь
уужм	уутъруллнн, т. к. -а, б. ≈ар
уужуллнн, т. к. -а, б. ≈ар	уутърулх°
уужулх°	уутъхн
уужх°, -ж, -жана	уух°
уул°, -муд, т. к. -ын, г. -ыг	уухн
уул° орн	ууц°, -с, бт -инм, -иннь
уулнн, т. к. -а, б. ≈ар	уха туцнах°
уулын бел° (горный склон)	ухалвр, ө. к. -т, б. -ар
уулын девсц (подошва горы)	

ухаллын, т. к. -а, б. ≈ар
 ухалх^о
 ухан, т. к. -а, б. ≈ар, бт -анм,
 -инъ
 ухан-сегэн
 ухан-серл
 ухалж^о, нээрүүллүн
 ухарлыг
 ухатаар
 ухатир
 ухр, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -инъ
 ухри уга
 уху, -с, т. к. -н, б. -ар
 участок, -уд, ө. к. -д, бт -инм,
 -инъ
 учг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 учлгх^о
 учтта
 учебник (дасхл), -уд, б. -эр,
 бт -инм, -инъ
 учет, ө. к. -д, б. -ар
 учётчик, -уд
 учётчиц^о, -с
 учильщ, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 учкэм, -с
 учр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 учр-зөв (мотив)
 учрагч (учредительный)
 учрежденъ, -с, т. к. -э, б. -эр
 учрлүн, т. к. -а, б. ≈ар
 учрлт^о, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
 учрта
 учрх^о
 уюлаач^о, -нр
 уюлх^о
 уя (шов), т. к. -н, б. -ар
 уя (привязь)
 уята
 уяч^о, -нр

Ү

ү-дэ уга
 ү-түмн
 ү цокх^о
 үв^о (имущество)
 үвл, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 бт -инм, -инъ
 үвлэ
 үвлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 үвлэч^о, -нр
 үвлэздг тэрэн
 үвлэлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 үвлэн, -гүд, т. к. -гин, ө. к. -д,
 б. -гэр, бт -гинм, -гинъ
 үвлэх^о
 үвлэсн
 үвх^о (сгнить)
 үг^о, -муд, ө. к. -д, б. -эр,
 бт -инм, -инъ
 үг^о алдх^о
 үг^о билү
 үг^о-күр^о
 үгэн өгх^о
 үгдэн орулх^о
 үгд^о орх^о
 үгдрлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 үгдрх^о
 үглүр (лексика) -муд, ө. к. -т,
 б. -эр
 үглүрлт^о (лексикология), т. к.
 -ин, ө. к. -д, б. -эр
 үглл (словарь), -муд
 үгцэн, т. к. -э, б. ≈ар
 үгцүллүн, т. к. -э, б. ≈эр
 үгцүлх^о
 үгцх^о
 үд^о, ө. к. -д, бт -инм, -инъ
 үдэ, -с, т. к. -н, б. -эр

үдэр°, -мұд, ө. к. -т, -инм,
 -иннь
 үдин кем
 үдин хот°
 үдлә
 үдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үдрдәх° (подбадривать)
 үдх
 үдшәлт°
 үдшәх°
 үдшәч°, -ир
 үдшлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үдшлх°
 үдшүләч°, -ир
 үдшүллін
 үдшүлгч°
 үдшүлх°
 үдшх°, -ж, -жәнә
 үзүр, -мұд, ө. к. -т, б. -әр,
 бт -инм, -иннь
 үзгән олх°
 үзгддг уга
 үзгдл, -мұд, бт -инм, -иннь
 үзгдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үзгdmш
 үзгdmш болх
 үзгdx°
 үзглл, -мұд, бт -инм, -иннь
 үзгуд, ө. к. -т, бт -инм, -иннь
 үзгч°, -ир
 үзг-чиг уга
 үзл, -мұд, бт -инм, -иннь
 үзлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үзлтә
 үзлцх°
 үзм, -с, бт -инм, -иннь
 үзмж°
 үзмжтә
 үзмр дәңцл (наглядное посо-
 бие)
 үзсн болх°

үзүлвр (показатель), -мұд, ө. к.
 -т, бт -инм, -иннь
 үзүлгч°, -ир
 үзүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үзүлх°
 үзүр, -мұд, ө. к. -т, б. -әр,
 бт -инм, -иннь
 үзүрлх°
 үзүскли° (привлекательный)
 т. к. -гин, ө. к. -д, б. -гәр
 үзх°
 үй°, -мұд, т. к. -ин (үйин),
 ө. к. -д, б. -әр, бт -инм, -иннь
 үй° ах°, -ир
 үйн
 үкәр°, -мұд, ө. к. -т, б. -әр
 үкл, -мұд, бт -инм, -иннь
 үкл: зуурдын үкл
 үклін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үклтә
 үкм°
 үкн гүүхәрн
 үкр, -мұд, ө. к. -т, б. -әр,
 бт -инм, -иннь
 үкр бөөлжрһи° (крыжовник)
 үкр сар (ноябрь)
 үкр хар°
 үкрә махн
 үкрдә (линь), -с, т. к. -н,
 б. -һәр
 үкржән
 үкрч°, -ир
 үкс
 үкс гих°
 үкс-дахс гих°
 үкс өөрдх°
 үкс-үкс гих°
 үктлнъ
 үкүг, -үд, ө. к. -т, б. -әр
 үкуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үкулх°

үкх°	үмгр (корявый)
үлә	үмгх°
үләгдлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үмкә
үләгдх°	үмкәрүллһн, т. к. -ә, б. ≈әр
үләлһәтә	үмкәрүлх°
үләлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үмкәрх°
үләх°	үмкх°
үлгүр, -мүд	үмслһн, т. к. -ә, б. ≈әр
үлгүр (пословица), -мүд, ө. к.	үмслдх°
-т, бт -инм, -иннь	үмслт°, ө. к. -д, б. -әр
үлгүр (выкройка)	үмсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
үлгурллһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үмсх°, -ж, -жәнә
үлгурлм	үмтәгдх°
үлгурллт°	үмтәх°
үлгурлхд	үн° (цена)
үлд (зер-зев), -с, ө. к. -д	үнән барх°
үлд (үлдх)	үнәр
үлдәх°	үнәрий
үлдл, -мүд	үнгн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
үлдлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үндсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
үлдх°	бт -әнм, -әннь
үллһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үндслх°
үлмә, -с, т. к. -н, б. -һәр,	үнлгдх°
бт -нм, -ннь	үнллт (стоимость), -с, ө. к. -д
үлмә зәңг (придаточное предложение)	үнлх°
үлмәлх°	үнн, т. к. -ә, ө. к. -д, б. ≈әр,
үлмәтә	бт -әнм, -әннь
Үлмж° (среда)	үнн седкләрн
үлү	үнндән күрх°
үлү гид	үннднь
үлудлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үннч°, -нр
үлүднъ	үнншн
үлүллһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үнр
үлүлх°	үнр harх°
үлүркх	үнркх°
үлүшг	үнрч°
үлх°	үнрчлж° медх°
үмгтдх°	үнрчллһн, т. к. -ә, б. ≈әр
үмглһн, т. к. -ә, б. ≈әр	үнрчлх°
үмглдх°	

үнртэ	үрх° (наар гих)
үнтэ	үрх° (үрэд чилх)
үнтэрлт°, ө. к. -д, б. -эр	үрх° (ноос үрх)
үнтэрлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үсәрәд орх°
үнтэрх°	үсәрх°
үр* (товарищ), -мүд, ө. к. -т	үсн (толһан үсн), т. к. -ә,
үр* (гнездо), -мүд, ө. к. -т,	б. ≈эр, бт -энм, -эннь
б. -эр	
үрә, -с, т. к. -н, б. -һәр, бт- -нм,	үсн (үкрин үсн), т. к. -ә, б. -эр
-ннъ	үслүллһи, т. к. -ә б. ≈эр
үрвәд	үслүлх°
үрвлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үслх°
үрвр (приглашение), ө. к. -т	үссг
үрврлх° (пригласить)	үстә
үрвүлх°	үстен
үрвх°	үстүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
үргәлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үстүлх°
үргәлт°, -с, ө. к. -т, б. -эр	үстх°
үргәх°	үс° хәәчләч°, -ир
үрглждән	үсәрх°
үрглһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үүдәвр (творение), -мүд
үрглх°	үүдәһәч° (творец), -ир, ө. к. -д
үргмтхә	үүдәлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
үргүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үүдәх°
үргүлх°	үүдәгч°, -ир
үргх°	үүдәвр
үрн, -д, т. к. -ә, б. ≈эр. б.	үүдәвр диктант
әнм, әннъ	үүдгч°
үрншң	үүдлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
үрнкә	үүдн, ≈д, т. к. -ә, б. -эр,
үрс, ө. к. -т, б. -эр	бт -энм, -эннъ
үрсг	үүдүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
үрү	үүдулх°
үрүдәгч°	үүд° түүд° күргл уга
үрүдәх°	үүдх° *
үрүдлһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үүдч°, -ир
үрүдсн	үүл, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
үрүдүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр	үүлгдх°
үрүдүлх°	үүлдәвр (деятельность)
үрүдх°	үүлдвр (действие) -мүд, ө. к. -т

үүлдврч°, -нр
 үүлдх°, -ж, -жэнэ
 үүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үүлмр то (дробное число)
 үүлн (облако), ≈, т. к. -ә,
 б. ≈әр
 үүлнч°
 үүлрхг
 үүлтә
 үүлх°
 үүлч°, -нр
 үүлчлх°
 үүмән, ≈д, т. к. ә-, б. ≈һәр
 үүмлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үүмлдән°, т. к. -ә, б. ≈һәр
 үүмүлх°
 үүмх°
 үүнд°, энүнд°
 үүнәс° авн, энүнәс° авн
 үүрг, -үд, ө. к. -т, б. -әр,
 бт -инм, -иннь
 үүрллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үүрлт°
 үүрлх°
 үүрмг сувсн
 үүрмг-заармг юмс
 үүрмгдлін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үүрмгдх°
 үүрсг°
 үүрүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
 үүрүлх°
 үүрх°, -ч, -чәнә
 үүсә
 үүср
 үч°, -мүд, бт -инм, -иннь
 үчтә
 үчүкн
 үчүкн цаг
 үчүкн чинән

Ф

фабзавком, -с
 фабзавуч, -муд, ө. к. -д
 фабком, -с
 фабрик, -үд, ө. к. -д, б. -әр
 фабриктә
 фабрично-заводской, ч. н.
 файдешин, -с. т. к. -ә, б. -әр
 фәкел, -мүд, т. к. -ин, б. -әр
 факсимиле, -с. т. к. -н, б. -һәр
 фактүр, -муд, ө. к. -т
 факультет, -мүд, ө. к. -д,
 бт -инм, -иннь
 фанер, -муд, ө. к. -т
 фанерн, ч. н., фанерин
 фанеровщик, -үд
 фәнз, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 фар, -муд, ө. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 фармацефт, -нр, ө. к. -д
 фәрфор, ө. к. -т, б. -ар
 фарш, ө. к. -т, б. -ар
 фасад, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т,
 бт -инм, -иннь
 фасоль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 фәэтон, ≈д, т. к. -а, б. ≈һар
 фаянс, ө. к. -т
 февраль (лу сар), т. к. -ин,
 б. -яр
 февральск, ч. н., февралин
 федеральн, ч. н.
 федеративн, ч. н.
 федератц, -с
 фельдмаршал, -муд, т. к. -ын
 фельдфебель, -мүд, т. к. -ин
 фельдшер, -мүд, ө. к. -т
 фельдшерско-акушерск°, ч. н.
 феодал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 феодализм

феодальн, ч. н.
 ферм, -с, бт -инм, -иннь
 фермер, -муд, ё. к. -т
 фестива́ль, -муд, т. к. -ин,
 б. -яр
 фетр, -муд, ё. к. -т
 фибролит, -муд, ё. к. -д
 фигур, -муд, ё. к. -т, бт -инм,
 -иннь
 физик, т. к. -ин, б. -эр, ё. к. -д
 физик-географин
 физик-математикин
 физик-техникин
 физик-химин
 физикч^o, -ир
 физиолог, т. к. -ин, ё. к. -д,
 б. -ар
 физиологическ^o, ч. н.
 физиологч^o, -ир
 физическ^o, ч. н.
 физкультминутк^o, -с
 физкульттур, ё. к. -т, б. -ар
 физкульттурник, -уд
 физкульттурниц, -с
 физброг, -с, ё. к. -т
 фикус, -муд, ё. к. -т
 филармонь, -с, т. к. -я, б. -яр
 Филиппины, т. к. -э, б. -эр
 филолог, ё. к. -д, б. -ар
 филологическ^o, ч. н.
 философ. т. к. -ин, ё. к. -д, б.
 -ар
 философск^o, ч. н., философии
 философч^o, -ир
 фильм, -с. т. к. -ин, б. -эр
 фильмоскоп, -с, ё. к. -д, б. -ар
 фильмотек, -уд, ё. к. -д, б. -эр
 фильтр, -муд, ё. к. -т, б. -эр
 финанс, ё. к. -т, б. -ар
 финанс-кредитин
 финанс-промышленностин

финанс-экономикин
 финанслх^o
 финанспектор, -муд, ё. к. -т,
 б. -ар
 финляндь (кун)
 Финляндия, т. к. -ин, ё. к. -ъд,
 б. -яр
 финляндк^o, -с
 финляндск^o, ч. н., финляндии
 финн, -муд, т. к. -э, б. -эр
 финно-угорск, ч. н.
 финотдел, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 финплан, ≈д, т. к. -а, б. ≈har
 финск^o, ч. н.
 фирм, -с, т. к. -ин, б. -эр
 фисгармонь, -с, т. к. -я, б. -яр
 флакон, -с, т. к. -а, б. -ар
 фланель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 фланец, -с
 флексы, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 флективи, ч. н.
 флигель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 Флоренция, т. к. -ин, б. -эр
 флот, -муд, ё. к. -д, б. -ар
 фляг, -уд, ё. к. -д, б. -ар
 фойе, -с, т. к. -н, б. -hэр
 фокстрот, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар
 фольклор, т. к. -ин, ё. к. -т, б. -ар
 фонд, -муд, т. к. -ын, ё. к. -д,
 б. -ар
 фонем, -с, т. к. -ин, б. -эр
 фонеми, ч. н., фонемин
 фонетик, ё. к. -д, б. -эр
 фонетическ^o, ч. н., фонетикин
 фонтан, -с, т. к. -а, б. -ар
 форзац, -с, б. -ар
 формализм
 формалин, т. к. -э, б. -эр
 формат, -с
 форсунк^o, -с

форток^o, -с, сальквч^o
 фостген, т. к. -э, б. -эр
 фосфор, ө. к. -т, б. -ар
 фото, -с, т. к. -н, б. -хар
 фотоальбом, -с
 фотоаппарат, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -д, б. -ар
 фотовитрин, -с, т. к. -э, б. -эр
 фотогазёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 фотоХэхүл, -муд
 фотозург, -уд
 фотокорреспондент, -ир, ө. к. -д,
 б. -эр
 фотокорреспондэнц, -с
 фотомонтаж, -муд, ө. к. -д,
 б. -ар
 фототёхник, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -ар
 фототёхникч^o, -ир
 фототехнолог, ө. к. -д
 фотоцаасн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 фотоэтюд, -муд, т. к. -ын, ө. к. -т
 фраз, -муд
 фракц^o, -с
 фракционёр, -муд, ө. к. -т
 фракционн, ч. н.
 Франция, т. к. -ин, б. -ар
 француженк^o, -с
 француз, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 французск^o, ч. н., францин
 фрезеровк^o, -с
 фрезеровщик, -уд
 френч, -с
 фронт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д, б.
 -ар, бт, -ынн, -ыннъ
 фронтовик, -уд
 фронтовичк^o, -с
 Фрунзе (б), т. к. -н, б. -хэр
 фундамент, -с, ө. к. -д
 фуражк^o, -с, б. -ар, бт -инн,
 -иннъ

фургён, -с, т. к. -а, б. -ар
 фут, -муд, ө. к. -д
 футбол, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 футболист, -ир, ө. к. -д
 футболк^o, -с
 футболън, ч. н., футболын
 фуфайк^o, -с, бт -инн, -иннъ
 фюзеляж, -муд, т. к. -ин, б. -ар

Х

ха (бууһар хах)
 ха (үүд хаах)
 ха (өмнк көл), т. к. -хин,
 б. -хар
 хаавр (запрет), ө. к. -т, б. -ар
 хаагдлнн, т. к. -а, б. ≈ар
 хаагдх^o
 хаахата
 хааһул, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 хаалн^o, -с, т. к. -ин, б. -ар
 хаалн^o аю (попутно)
 хаалн^o харх^o
 хаалндан
 хаалнин амн deer
 хаалнин дэврү
 хаалнин цока (ухаб)
 хаалнлнн, т. к. -а, б. ≈ар
 хаалнн, т. к. -а, б. ≈ар
 хаалнх^o
 хаалнч^o, -ир
 хаалт^o (эмбарго, запрет)
 хаараан, хамараан
 хаах^o
 хаац^o, -с
 хаачллнн, т. к. -а, б. ≈ар
 хаачлулх^o
 хаачлх^o
 хаб-хаб гих^o
 хав-хара биш^o

хав (тюлень), -с, ө. к. -д, б. -ар
 хав° (стрелял)
 хавал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 хавг (тыква), -уд, ө. к. -т
 хавг (кабак), -уд, ө. к. -т
 хавдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавдр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 хавдрлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавдрлх°
 хавдрта
 хавдх°
 хавжнх°
 хавллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавлуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавлулх°
 хавлх°
 хавр, ө. к. -т, б. -ар
 хавра
 хаврзى
 хавсн, ≈д. б. ≈ар, бт -анм,
 -аннь
 хавсрлт° (скобки), ө. к. -т,
 б. -ар
 хавстн, ≈д, б. ≈ар
 хавстта шөлн
 хавтх°, -с, ө. к. -д, б. -ар
 хавтха
 хавтха уулмуд
 хавтхаллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавтхалх°
 хавтхаруллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавтхарулх°
 хавтхарх°
 хавх°, -с, т. к. -ин, б. -ар
 хавхг, уд, ө. к. -т, б. -ар
 хавхд° торх°
 хавхнт°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
 | б. -ар
 хавцлач°, -ир
 хавцлдг
 хавцлх° (переплести)

хавцн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 хавчар, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 хавчата
 хавчг
 хавчг-жывчг гих°
 хавчгдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавчгдуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавчгдулх°
 хавчгдх°
 хавчглзх°
 хавчлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хавчар°, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 хавчх°
 хавччкх°
 хавшх°, -ж, -жана
 хаг (давста hazр), -муд, ө. к.
 -т, б. -ар
 хаг (толһан хаг), ө. к. -т, б. -ар
 хаг (стрелять)
 хагз° -с, ө. к. -д, б. -ар
 хагзллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хагзлх°
 хагсагдх°
 хагсалһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хагсалт°, т. к. -ын, ө. к. -д
 хагсах°
 хагстлын
 хагсн
 хагсу
 хагсу: эгр хагсу
 хагсх°
 хагшад инэх°
 хагач°, -ир
 хаглар° (перебор)
 хаглар° (вспашка)
 хаглвр
 хагллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хаглх°
 хаглыш
 хагрлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хагрлт°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д

xaһpx^o
 xaһpxа, -с, т. к. -и, б. -hap,
 бт -ним, -инъ
 xaһpxата
 xaһцл, т. к. -ын, б. -ар
 xaһцлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 xaһцуллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 xaһцулx^o
 xaһцх^o
 хад^o (утес), т. к. -ын, ё. к. -д,
 б. -ар
 хад^o (өвс хадх)
 хад чолун (гранит)
 хада, -с, б. -hap
 хадасн, -д, б. -ар
 хадач^o (косарь), -нр
 хадвр (согласный), ё. к. -т
 хадвр үзг
 хадг, -уд, ё. к. -т, б. -ар
 хадһата
 хадһлач^o, -нр
 хадһлгдлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хадһлгdx^o
 хадһллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хадһлх^o
 хадһpx^o
 хадлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хадм^o
 хадм^o эгч^o
 хадм^o эк^o
 хадм^o эцк^o
 хадмуд
 хадмуд хәәх
 хадрн (зайн)
 хадрх^o
 хадта
 хадур, -муд, ё. к. -т, б. -ар,
 бт -ним, -инъ
 хадх^o
 хаж^o, -муд, т. к. -ин, б. -ар
 хажһлзх^o

хажһр
 хажилһдлhn, т. к. -э, б. ≈эр
 хажилһгdx^o
 хажилһлhn, т. к. -э, б. ≈эр
 хажилһлт^o, -с, т. к. -ын, ё. к. -д
 хажилhn, т. к. -э, б. ≈эр
 хажилһулhн, т. к. -э, б. ≈эр
 хажилһулx^o
 хажилhx^o
 хажилт, -с, ё. к. -д
 хажис гих^o
 хажих^o
 хажлh^o, -с
 хажу, -с, т. к. -и, б. -hap
 хажуhap
 хажуһарнь
 хажудк^o
 хажуднь
 хазар, -муд, ё. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, -инъ
 хазарллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хазарлулx^o
 хазарлх^o
 хазг, -уд, ё. к. -т, б. -ар
 хазгдлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хазгdx^o
 хазлвш (перс), -муд, ё. к. -т,
 хазлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хазлт^o, т. к. -ын, ё. к. -д
 хазн (шан), т. к. -а, б. -ар
 Хазн (Казань), т. к. -а, б. -ар
 хазн^o: альхна хазн^o
 хазуллhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хазулx^o
 хазх^o
 хайг, -уд, т. к. -ин, б. -ар
 хайлhn, т. к. -а, б. -ар
 хайгдлhn, т. к. -а, б. ≈ар
 хайгdx^o
 хайгч^o (адресат), -нр
 хайлдлhn, т. к. -а, б. ≈ар

хайлдх
 хайх[°]
 хака́с, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 хака́ск[°], с
 хака́сск[°], ч. и., хакасин
 Хака́сск[°] автономн таңғчо
 халâ, -с, т. к. -и, б. -har
 хала-бала
 халас[°] тәвх[°]
 халас[°] халх[°]
 халаслх[°]
 халасн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 халва, -с, т. к. -и, б. -har
 халвһн (шовун), -с
 т. к. -ин, б. -ар
 халвң (махла), -гуд, т. к. -гин,
 ө. к. -д, б. -гар
 халһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халһнла харһулх[°]
 халһрх[°]
 халдан, т. к. -а, б. ≈har
 халдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халдуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халдулх[°]
 халдх[°]
 халлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халмһа
 халта
 халтаһар
 халтр (наэр)
 халтр (мэрн)
 халу дөрх
 халуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халулх[°]
 халун
 халун-бүлән
 халун өвчи
 халун наэрин ордуд
 халун гем
 халун өсрүндән

халун салькн
 халурхгч[°]
 халурхлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халурх[°], -ж, -жана
 халурхх[°]
 халута
 халухн
 халуч[°]
 халучрлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халучрхх
 халх[°] (күүнэ халх), -с, ө. к. -д,
 б. -ар
 халх[°] (усн халх)
 халх[°] (дегтрин халх)
 халхвч[°]
 халхлдх
 халхлзх[°]
 халхллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халхлулх[°]
 халхлх
 халхц[°]
 халцха
 халцхалгч[°]
 халцхалһх[°]
 халцхаллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 халцхалх[°]
 халш, ө. к. -т, б. -ар
 хальдах[°]
 хальдвр, т. к. -ин, ө. к. -т,
 б. -ар
 хальдврта
 хальдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 хальдх[°]
 хальм
 хальмг, -уд, ө. к. -т
 Хальмг Автономн Советск[°]
 Социалистическ[°] Республика
 хальмпр, ө. к. -т, б. -ар
 хальңг
 хальндх[°]

хальр	хамц°
хальслх°	хамц үүлдлт° (сотрудничество)
хальсн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар	хамцлhn (сплочение), т. к. -э,
хальтрлhn, т. к. -а, б. ≈ар	хамциhy (сплоченный)
хальтrm	хамцлт (сплоченность)
хальтrh°	хамцу (сплоченный)
хальх°	хамцулгч киисквр
хальчлх°	хамцуллhn, т. к. -а, б. ≈ар
хальш	хамцулх°
хальш°-түлш°	хамцх°
хальшрах°	Хамш (Камышин)
хальшрах°	хан*, ≈д, т. к. -а, б. ≈hар
халюн (бобр)	хан хулсн (bamбук), ≈д,
халюн (буланый)	т. к. -а, б. ≈ар
хам (совместный)	ханвр, ө. к. -т, б. -ар
хам° (подбери)	хандha (лось)
хамаһас°	хандhр
хамаран	хандх°, буру хандх°
хамгин сэн	ханж° болш уга
хамдан	ханжал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
хамднь	ханжанав
хамр, -муд, ө. к. -т, б. -ар	ханжлду (аист), -д, ө. к. -д, б.
хамрин наhцhр (переносница)	-hар
хамрин нүкн	ханл, т. к. -ын, б. -ар
хамт° (совместно)	ханлhn, т. к. -а, б. ≈ар
хамтхасн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар	ханлт°, т. к. -ын, ө. к. -д
хаму, -с, т. к. -н, б. -hар	ханлт° өргх°
хамуд, -муд, ө. к. -т, б. -ар,	ханлтта
бт, -ынм, -ынни	ханмж°
хамурлhn, т. к. -а, б. ≈ар	ханн байрлх°
хамурх°	Ханой (б), т. к. -ин, б. -яр
хамх°	хантлан
хамх° цокх°	хантхлзлhn, т. к. -а, б. -ар
хамхллhn, т. к. -а, б. ≈ар	хантхлзур
хамхлх°	ханты, -нр, т. к. -ын, б. -ар
хамхрлhn, т. к. -а, б. ≈ар	хантыйск°, ч. н.
хамхрлт, ө. к. -д	ханур (бритва), -муд, ө. к. -т,
хамхрм	б. -ар
хамхрх°	ханх°
хамхрха	
хамхул	

ханцвч°
 ханцн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 ханцна нүһлар° (общлаг)
 ханчр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 ханъ,° -муд, ө. к. -д, б. -яр
 ханълһи, т. к. -а, б. ≈ар
 ханълх°
 ханъцх°
 ханядан ḥарph°
 ханяди, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 ханялһи, т. к. -а, б. ≈ар
 ханях°
 хаңжалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 ханхалh°
 хаңхах°
 ханшу (күншг үнр)
 хар°
 хар-хар гих°
 хар-хур гих°
 хар° аһр (бук)
 хар° асхар
 хар° бор° уга
 хар° буурл
 хар герлә
 хар° гөр
 хар° назр
 хар° һалун (баклан)
 хар° һуйр
 хар° дарлһи
 хар° даг
 хар° дүнлә
 хар° кедмн
 хар° келн
 хар° кер
 хар° керә, -с, т. к. -н, б. -һәр
 хар° көк°
 хар° күрн
 хар° модн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 хар° мөртә
 хар өрг, -үд, ө. к. -т

хар° саната
 хар° санлһи, т. к. -а, б. ≈р
 хар° санх°
 хар° сөв°
 Хар° тенгс
 хар° уга
 хар° улан
 хар° үүлн
 хар° цеңг
 хар°: чотл хар°
 хар° шовун
 хар° яр
 хара бәэдг күн
 хара биш°
 хара зөндән
 харада, -с, т. к. -н, б. -һар
 харал, т. к. -ын, б. -ар
 харал тәвх°
 харалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 харалh°
 харан, т. к. -а, б. ≈һар
 бт -анм, -аннь
 харан тату
 харах°
 харач°, -с
 харвх°
 харһа, -с
 харһилдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 харһилһи, т. к. -а, б. ≈ар
 харһилдх°
 харһилт°, -с, ө. к. -д
 харһилцан,
 харһилцулх°
 харһилцх°
 харһиналһи, т. к. -а, б. ≈ар
 харһинах°
 харһилһи, т. к. -а, б. ≈ар
 харһилт°, т. к. -ын, ө. к. -д
 харһуулх°

харһих [°]	харсг (заслон)
харһин	харслт [°] (защита), -с, т. к. -ын,
харһуллін, т. к. -а, б. -ар	ө. к. -д, б. -ар
харһулх [°]	харвр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
харһих [°]	харсгч [°]
харһи [°] , -с, ө. к. -д, б. -ар	харслін, т. к. -а, б. ≈ар
харһидг	харслдлін, т. к. -а, б. ≈ар
харһилін, т. к. -а, б. ≈ар	харслдх [°]
харһиз [°]	харслт [°] , т. к. -ын, ө. к. -д
хард [°] (вечерне)	харсх [°] , -ж, -жана
хард гих [°]	харт [°] авх [°]
хард-хард гих	харта
хардах [°]	харь (хартия), -с, т. к. -ин
харжахар	б. -ар
харжыллін, т. к. -а, б. ≈ар	хару (рубанок)
харжынх [°] , ө. ц. -на	харудх [°]
харлыш (бумажник), -муд,	харул (охрана, мачта),
ө. к. -т, б. -ар	т. к. -ын
харллін, т. к. -а, б. ≈ар	харулч [°] , -нр
харлт [°] , т. к. -ын, ө. к. -д. б. -ар	харх [°] , -ж, -жана
харлулх [°]	харц [°]
харлх [°]	харцих [°] (ястреб), -с
харм (сожаление)	харч [°]
Харм (Крым)	харш [°] (сөрүд)
харм болх [°]	харш [°] (өргә)
харм төрх [°]	харшм (шалаш), -с, ө. к. -д,
хармг, -уд, ө. к. -т	харшллін, т. к. -а, б. ≈ар
хармнх [°]	харшллт [°] , т. к. -ын, ө. к. -д, б.
хармх [°]	-ар
хармч [°]	харшлх [°]
харңыу	харшуллін, т. к. -а, б. ≈ар
харңыу-бутығу	харшулх [°]
харңыурлін, т. к. -а, б. ≈ар	хасср
харңыуд [°]	хасвч [°] , -с, т. к. -ин, б. -ар
харңыуруллін, т. к. -а, б. ≈ар	хасвчта
харңыурулх [°]	хасг (казах), -уд, ө. к. -т,
харңыурх [°]	б. -ар
харңыутруллін, т. к. -а, б. ≈ар	хасгдлін, т. к. -а, б. ≈ар
харңыутрулх [°]	хасгдх [°]
харңыутрх [°] (омрачиться)	
харсаң [°] , -нр	

хасгч (вычитаемое)
 хаслхи (вычитание), т. к. -а,
 б. ≈ар
 хассн
 хасуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хасулгч° (уменьшаемое)
 хасулх°
 хасх, -ж, -жана
 хаталхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хаталт° (закалка)
 хатамул, т. к. -ын, б. -ар
 хатамул агх°
 хатах°
 хатмл
 хатн, ≈д, т. к. -а, г. -ыг,
 б. -ар
 хатрл, т. к. -ын, б. -ар, г. -ыг
 хатрлт°, т. к. -ын. ө. к. -д, г. -ыг
 хатрлтта мэрн
 хатрлч°
 хатруллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хатрулх°
 хатрх°
 хатсн
 хату
 хатужл
 хатурлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хатурулх°
 хатурх°
 хатурхлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хатурхх°
 хатуч°
 хатуш
 хатучрхх°
 хатх°
 хатханчг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 хатханчгта
 хатхгч°
 хатхлхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хатхлдан
 хатхлдх°

хатхмр, -муд, ө. к. -т
 хатхмр хатхдг
 хатхур, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 хатхх°
 хатьг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 хах°
 хахх°
 хачр (щека), -муд, ө. к. -т
 хачрсн (чешуя), ≈д, т. к. -а,
 б. ≈ар
 хаш, ө. к. -т, б. -ар
 хаш чолун
 хаш эрднь
 хаша, -с, т. к. -н, б. -гар
 хашаллт (перила)
 хашаллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хашалуллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хашалулх°
 хашалх°
 хашц
 хашндулх°
 хаяллхи, т. к. -а, б. ≈ар
 хаялх°
 хая-хая
 хаяд оркх°
 хаяр, ахурцг
 хэ*
 хэйир
 хээв° (оңһцин), -с. ө. к. -д,
 б. -эр
 хээв° (юм хээх)
 хээвдлхи, т. к. -э, б. ≈эр
 хээвдх°
 хээвр, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
 хээвч°, -нр
 хээгдлхи, т. к. -э, б. ≈эр
 хээгдүлх°
 хээгдх°
 хээгч°
 хээхэч°, нр
 хээкргч°

хээкрлн, т. к. -э, б. ≈эр	хэврһ°, -с, ө. к. -д, б. -эр
хээкрлт°, -с, ө. к. -д, б. -эр	хэврһәрн
хээкрх°	хэврһәснь
хээлн, т. к. -э, б. ≈эр	хэврһднь
хээллн, т. к. -э, б. ≈эр	хэврһшэн
хээллт°	хэврһшлх°
хээлнгү	хэврлн, т. к. -э, б. ≈эр
хээлх°	хэврх°
хээмл иңгн	хэг-дэг гих°
хээмнъ	хэгдг
хээмцх°	хэлэвр, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
хээр°-бээр° уга	хэг-хэг гих
хээрдлн, т. к. -э, б. ≈эр	хэлэвртэ
хээрдх°	хэлэхэч°, -нр
хээрлн, т. к. -э, б. -эр	хэлэлн, т. к. -э, б. ≈эр
хээрллн, т. к. -э, б. ≈эр	хэлэлцх°
хээрлт уршг (уступительное об- стоятельство)	хэлэмж°, -с, т. к. -ин, б. -эр
хээрллт° -с, ө. к. -д, б. -эр	хэлэмжтэ
хээрлх°	хэлэн бээх°
хээрн°	хэлэх°
хээртэ	хэлэц°, -с, ө. к. -д, б. -эр,
хээрх°	бт -инм, -иннь
хээрцг, -үд, ө. к. -т, б. -эр	хэм
хэесн (котел), ≈д, т. к. -э, б. ≈эр	хэм harх°
хэесн (искашний)	хэм күн (нерешительный)
хэех°	хэнкнх°
хэеч°, -с, ө. к. -д, б. -эр	хэнкнүр, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
хэечлэ хархуллн	хэнкнүллн, т. к. -э, б. ≈эр
хэечлгдлн, т. к. -э, б. ≈эр	хэнкнүлх°
хэечлгдх°	хэр (незнакомый, иной)
хэечллн, т. к. -э, б. ≈эр	хэр (мелкий)
хэечлуллн, т. к. -э, б. ≈эр	хэр° (иди домой)
хэечлулх°	хэрг (застенчивый)
хэечлх°	хэрглн, т. к. -э, б. ≈эр
хэвдлн, т. к. -э, б. ≈эр	хэрглдэн, т. к. -э, б. ≈hэр
хэвдүлх°	хэрглдх°
хэвдх°	хэргүлх°
хэвн-хэвн гих°	хэрд° harх°
	хэрд° мордулх°
	хэрин
	хэркрэн

хәркrlhн, т. к. -ә, б. ≈әр
 хәркpx^o
 хәрлhн, т. к. -ә, б. ≈әр
 хәрлт^o
 хәрлцәn (взаимоотношение)
 хәрлцәt (взаимный)
 хәрнь
 хәрс, хәдрис (браво)
 хәрү, -c, т. к. -н, б. -hәр
 хәрү өгx^o
 хәрү цокx^o
 хәрүлгdx^o
 хәрүлгч^o
 хәрүлhш, ө. к. -т, б. -әр
 хәрүллhн, т. к. -ә, б. ≈әр
 хәрүллt^o
 хәрүлх^o
 хәрүцәn уга (безропотный)
 хәрүцлhн, т. к. -ә, б., ≈әр
 хәрүцлt^o уга
 хәрүцx^o
 хәрх^o
 хәрцәn (отношение)
 Хэльсинки (б), т. к. -ин, б. -әр
 химий, т. к. -ин, (химин)
 б. -әр
 химизац, -c
 химизацlx^o
 химик, -үд
 химикат, -муд, ө. к. -д
 химическ^o, ч. н., химин
 химкомбинат, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -д
 хин (хина), т. к. -ин, б. -әр
 хирургий, ө. к. -д, б. -әр
 хирүргч^o, -иp, т. к. -ин, б. -ар
 хирургический, ч. н., хирургин
 хлопкозавод, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -т
 хлопкокомбайн, -c, т. к. -a,
 б. -ар

хлопок, ө. к. -д, б. -ар
 хлопчатник, -үд
 хлопчato-бумажи, ч. н.
 хлор, ө. к. -т, б. -ар
 хлорлх^o
 хлорпикрийн, т. к. -ә, б. -әр
 хмель, т. к. -ин, ө. к. -д. б. -әр
 хо*
 хо бүүрл
 хов, -c, ө. к. -д, б. -ар
 хов-хуж^o
 ховдг
 Ховц (Кубань)
 ховдгллhн, т. к. -a, б. ≈ар
 ховдглулх^o
 ховдглх^o
 ховлгдх^o
 ховлhн, т. к. -a, б. ≈ар
 ховлуллhн, т. к. -a, б. ≈ар
 ховлух^o
 ховлх^o
 ховр
 ховч^o, -иp
 хог, ө. к. -т, б. -ар
 хог-бог
 хогта
 хоhн (луковник)
 ходад, ө. к. -т, б. -әр
 ходри
 хожул -муд, т. к. -ын, б. -ар
 хозлг (терги), -уд, ө. к. -т,
 б. -ар
 хозрасчёт, -муд, т. к. -ын, ө. к.
 -д, б. -ар
 хозрасчётн, ч. н., хозрасчётын
 хойр
 хойр дам
 хойр ухаллт^o
 хойр холва
 хойрдвар
 хойрдгч^o

хоккейст, -нр, ө. к. -д, б. -эр	хольгдулх°
хоккейстк°, -с	хольгдх°
хоккей, -муд, т. к. -ин, б. -эр	хольжуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
хол* (горло), -муд, т. к. -ын,	хольжулх°
б. -ар	хольжх°
хол° (далекий), холын	хольлһн, т. к. -а, б. ≈ар
хол* (пролив), т. к. -ын	хольх°
холас°	холян (смесь), т. к. -а, б. ≈ар
холва, -с, т. к. -и, б. -ар	хомһл (навоз)
холван, т. к. -а, б. ≈ар	холята
холвлгдлһн, т. к. -а, б. -ар	хомһл түлән (торф)
холвгдх°	хомлһн, т. к. -а, б. ≈ар
холвгч° (множитель)	хомх°
холвһ° (поплавок), -с, т. к. -ин	хонг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
холвлһн (умножение), т. к. -а,	хонга
б. ≈ар	хондг гер
холвлт°, -с, т. к. -ын, б. -ар	хонлһн, т. к. -а, б. ≈ар
холвх°	хонлт°, -с, т. к. -ын, ө. к. -д
холһлх°	хонуд
холд һарх°	хонудар
холд° харгч°	хонх°
холдлһн, т. к. -а, б. ≈ар	хонц°, -с, т. к. -ин, б. -ар,
холдууллһн, т. к. -а, б. ≈ар	бт -иним, -иннь
холдх°	хонц° хонх°
холдхх°	хонһр
холжлһн, т. к. -а, б. ≈ар	хонх°, -с, ө. к. -д, б. -ар
холжлт°, т. к. -ын, ө. к. -д	хонх° уйх°
холжх°	хонхт° алг (крохаль)
холодёц, т. к. -ин, б. -эр	хонхта
холодильник, -үд	хоншавч°, -с, ө. к. -д, б. -ар
холтллһн, т. к. -а, б. ≈ар	хоншар°, -муд, ө. к. -т, б. -ар
холтлх°	хоовр
холтрх°	хооврдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
холтхсн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар	хооһш, -муд, ө. к. -т, б. -ар
холхах°	хооһш онһц°
хольвллһн, т. к. -а, б. ≈ар	хоолдан шахх°
хольвлх°	хоолта
хольвр	хоома
хольврлт	хоомаһар
хольгдлһн, т. к. -а, б. ≈ар	хоомадлһн, т. к. -а, б. ≈ар
хольгдуллһн, т. к. -а, б. ≈ар	хоор-хоорндан

хооран
 хооран саах[°] (отсрочить)
 хооран тәвх[°]
 хооран цухрх[°]
 хоорнд[°] (между)
 хоорнд орлцлһи
 хоорндан
 хоорндк[°]
 хоосар
 хоосн
 хоосрлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хоосрulgdx[°]
 хоосрulgч[°]
 хоосруллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хоосрулх[°]
 хоосрх[°]
 хор күн
 хор-хор гих[°]
 хора, өрә, с-
 хора, -с, т. к. -н, б. -hap
 хоран халдах[°]
 хорв[°] (белуга), -с, т. к. -ин,
 б, -ар
 хорвх[°]
 хорһдах[°]
 хорһдл, т. к. -ын, б. -ар
 хорһдлһи, т. к. -а, б. -ар
 хорһдх[°]
 хорһлжн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 хорһн (жир), т. к. -а, б. ≈ар
 хорһн (белымо)
 хорһсн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 хорд[°] (пеликан), т. к. -ын,
 ө. к. -д, б. -ар
 хордалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хордамр
 хордах[°]
 хордлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хордх[°]
 хорей, т. к. -ин, б. -эр
 хореограф, ө. к. -д, б. -ар

хореографическ[°], ч. н.
 хоржңилһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хоржңилт[°], т. к. -ын, ө. к. -д
 хоржңих[°]
 хоржңнур, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 хорз[°] (спирт), т. к. -ин, ө. к. -д
 б. -ар
 хоркрлт[°] (хрюканье), т. к. -ын,
 ө. к. -д
 хорлгдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хорлгдх[°]
 хорллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хорлт, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 хорлуллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хорлулх[°]
 хорлх[°]
 хорма, -с, т. к. -н, б. -hap,
 бт -нм, -ннь
 хормата
 хормтха (робкий)
 хорн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 хорн хавг
 хорслһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хорслт[°], т. к. -ын, ө. к. -д
 хорсн
 хорсх[°], -ж, -җана
 хорхалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хорсхх[°]
 хорта
 хортлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хортн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 хортхах[°]
 хортхалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 хорх[°]
 хорха, -с, т. к. -н, б. -hap
 хорха-меклә
 хорха-хот[°]
 хорха-хотын сахл (шупальцы)
 хорхалһи, т. к. -а, б. ≈ар

хорхалх ^o	хөөх ^o (избавиться)
хорхандг (раковина), -уд, ө. к. т- б. -ар.	хөөн
хорханцг (известняк, ракушеч- ник)	хөөн үг (послесловие)
хорхах ^o	хөөрмг, ө. к. -т
хоршах ^o	хөөт ^o үг (последог)
хоршлт (сбережение). т. к. -ын, ө. к. -т, б. -ар	хөөт ^o эцк ^o
хоршлтын касс	хөөтк ^o
хоршлтын дегтр	хөөтктэ
хоршуллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хөөч, -ир, бт -инм -иннь
хоршулх ^o	хөр hap
хоршх ^o , -ж, -жана	хөргдлхи, т. к. -э, б ≈ эр
хот ^o (пища), т. к. -ын, ө. к. -д	хөргдх ^o
хот ^o (желудок), т. к. -ын, ө. к. -д	хөргллхи, т. к. -э, б. ≈ эр
хот ^o өглхи	хөрглх ^o
хот ^o холдх	хөргүшлх ^o
хоти, -д, т. к. -а, б. ≈ ар	хөрдгч ^o
хоти-хоса	хөрлхи, т. к. -э, б. ≈ эр
хоса бээлхи	хөрн
хоцрлт ^o , ө. к. -д	хөртэ
хоцрх ^o	хөрүллхи, т. к. -э, б. ≈ эр
хош, -муд, ө. к. -т, б. -ар	хөрүлх ^o
хошлх ^o	хөрх ^o
хююри	хризантэм, -с, т. к. -ин, б. -эр
хө өсклхи, т. к. -э, б. ≈ эр	христиайнин, -муд, т. к. -э, б. -эр
хөв ^o (судьба, счастье)	христиайнств, -с
хөкр	хром, т. к. -ин, б. -ар
хөкрллхи, т. к. -э, б. ≈ эр	хроник, -уд, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
хөкрллт ^o , ө. к. -д, б. -эр	хроникально-документальн, ч. н.
хөкрлх ^o	хронометр, ө. к. -т, б. -эр
хөмөстэ	хронометраж, -муд, т. к. -ин, б. -ар
хөн*, ≈д, т. к. -э, б. ≈ һэр, бт, -энм, -эннъ	хү* (доиста)
хөн сар (май)	хув ^o (янтарь), т. к. -ин, б. -ар
хөн уласн (осина)	хувагдгч ^o
хөнглдц	хувагддг уга
хөнкнүр	хувагдх ^o
хөөхлт ^o , ө. к. -д, б. -эр	хувагдлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
хөөхлт ^o уга	хувагч ^o (делитель)

хувалһн (деление), т. к. -а,
б. ≈ ар
хувах^o
хувацих^o
хуврг, -уд, ө. к. -т
хувц^o ишкәч^o
хувц-хунр
хувцлгдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хувцлгдх^o
хувцллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хувцлх^o
хувци, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар,
бт, -анм, -аннь
хугтан
хугтаднь
хугтаний
хүһлар, -муд, ө. к. -т, б. -ар
хүһллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хүһллт^o, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар
хүһлм
хүһлх^o
хүһрлән, т. к. -а, б. ≈ ар
хүһрх^o
хүһрха, -с, т. к. -и, б. -нар,
бт -нм, -ннь
хүһрха зурасн (ломаная ли-
ния)
хүһсллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хүһслуллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хүһслулх^o
хүһслх^o
худ^o (сват), -нр, т. к. -ын, ө. к.
-т, б. -ар, бт -ынм, ыннь
худ^o болх^o
худ^o эмги
худг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
худл, т. к. -ын, б. -ар
худлахар
худлч^o, т. к. -ин, б. -ар

худрһ^o, -с, т. к. -ин, б. -ар
бт -инм, -иннь
худрһднь орх^o
хужр (солончаки), ө. к. -т,
б. -ар
хужр: чикнэ хужр
хуйг (броня), -уд, ө. к. -т,
б. -ар, бт -инм, -иннь
хуйг (панцырь), -уд, ө. к. -т
хул^o, т. к. -ын, б. -ар
хуланцг эцк (прапрадед)
хулһн^o, -с, т. к. -ын, б. -ар
хулһн^o сар (октябрь)
хулһнын хавх^o
хулһр чиктә
хулд^o (покупка), т. к. -ын
ө. к. -д, б. -ар
хулд^o (продай)
хулд^o (луны)
хулд^o кеһәч^o
хулд^o кех^o
хулдач^o, -нр
хулдгдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хулдгдх^o
хулдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хулдулгдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хулдулх^o
хулдх^o
хулси, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар
хултң-зелтң гих^o
хултхлзх^o
хулу, т. к. -и, б. -нар
хулх^o, -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
б. -ар
хулх^o (нүкн)
хулха^o, -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
бт -нм, -ннь
хулханар
хулхалгдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
хулхалгдх^o
хулхаллһн, т. к. -а, б. ≈ ар

хулхалуллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хулхалулх°
 хулхалх
 хулхалцх
 хулхач°, -ир
 хум гих° (вздремнуть)
 хумсн, -д, т. к. -а, б. ≈ ар
 бт -аннь, -анм
 хумсн бурғы
 хумстн
 хумха
 хумха хурғн
 хумхарлін (увядание), т. к. -а,
 б. ≈ ар
 хумхарх°
 хумхл, т. к. -ын, б. -ар
 хумштх°
 хун°, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 хундг, -уд, ө. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, иннь
 хуншг үнр (смрад)
 хунштх°
 хур, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 хур-боран
 хурагдх°
 хураңлін, т. к. -а, б. -ар
 хураңх°
 хураңы, -с, т. к. -н, б. -ар,
 бт -нм, -ннъ
 хурах
 хурвч°, -с
 хург, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 хуралт°, -с, ө. к. -д, б. -ар
 хурғ° дарх°
 хурғуллх°
 хурғулллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурғллін, т. к. -а, б. -ар
 хурғлх°
 хурғн (нарин хурғн) ≈ д, т. к.
 -а, б. ≈ ар, бт -анм, аннь

хурғн (хөөнә хурғн), ≈ д, т. к.
 -а, б. ≈ ар
 хурдар бичлін
 хурдлуллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурдлулх°
 хурдлх°
 хурдн
 хурл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 хурлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурлдан (сбор)
 хурлзлін, т. к. -а, б. -ар
 хурлзх°
 хурма
 хурмш, -муд, т. к. -а, б. -ар
 хурняслуллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурняслулх°
 хурняслх°
 хурнясн, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурняста
 хурсн, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурсх°, -с, т. к. -ин, ө. к. -д, б.
 -ар
 хурта
 хурх°
 хурц° булн
 хурц° хәләц°
 хурцидалін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурцидах°
 хурцидлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурцидуллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хурцидулх°
 хурцидх°
 хурцидхх°
 хурцлх
 хурцллін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хуршн
 хусата
 хусрлін, т. к. -а, б. ≈ ар
 хусм (хусж авсн юмн), -с,
 т. к. -ин, б. -ар

хусм (модн), -с, т. к. -ин,	хуухлэх°
б. -ар	хуухлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
хусм	хуухлулхи, т. к. -а, б. ≈ ар
хусрн	хуухлулх°
хусруллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хууци, т. к. -а, б. ≈ ар
хусрулх°	хуучар
хусрх°	хуучн
хустг, -уд, ө. к. -т, б. -ар	хуучн-саачн юмн
хусх° -ж, -жана	хуучрлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
хутха	хуучруллхи, т. к. -а, б. -ар
хутхан, т. к. -а, б. -гар	хуучрулх°
хутхгдлхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хуучрх°
хутхгдх°	хуучта
хутхлхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хухр-хухр гих°
хутхлдлхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хуц°, муд, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
хутхлдх°	хуц°, -ж, -жана
хутхур, ө. к. -т, б. -ар	хуцач°
хутхурта	хурцдуллхи, т. к. -а, б. -ар
хутхх°	хурцдулх°
хуудм	хуцлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
хууллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хуча, -с, т. к. -н, б. -гар
хуулх°	хучлхи°, -с, ө. к. -д, б. ≈ ар
хуур (скрипка), -муд, ө. к. -т,	хучлхи, т. к. -а, б. ≈ ар
б. -ар	хучуллхи, т. к. -а, б. ≈ ар
хуур° (поджарь)	хучулх°
хуурхсн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар,	хучх°
бт -анм, -аннь	хү* (вихрь)
хуурхслх°	хү сальки
хуурмг	хүв° (часть), -с, ө. к. -д, б. -эр
хуурмгар	хүв° тэвц°
хуурмгллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хүвэвр (раздел), -мүд, ө. к. -т,
хуурмглх° (симулировать)	б. -эр
хуурмгшллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хүвд° орх°
хуурмш	хүвэс° дутах°
хуурмшлх°	хүвлэлх°
хуурсн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар	хүвлээн, т. к. -э, б. ≈ һэр
хууруллхи, т. к. -а, б. ≈ ар	хүвлэти, т. к. -э, б. -эр
хуурулх°	хүвлэхи, т. к. -э, б. ≈ эр
хуурх°	хүвллт°, -с, т. к. -ин, ө. к. -д
хуурч° (скрипач), -нр	хүвлүллхи, т. к. -э, б. ≈ эр
хуух°, -с	хүвлүлх°

хүвлх°	цаажлуулх°
хүвтэ	цаажлх°
хүвргч°	цалд-цалд гих°
хүврдг	цалм
хүврлхн (изменение), т. к. -э, б. ≈ эр	цар гем (парша)
хүврлхтэ	цааран: жили цааран
хүврлт°, т. к. -ин, ө. к. -д. б. -эр	цааран хэлэх°
хүврмг	цаарандкнь
хүврүлх°	цааранднь ясруулх°
хүврх°	цаарта
хүвс (частицы)	цаасн, ≈ д, т. к. -а, б. ≈ ар
хүркрлхн, т. к. -э, б. ≈ эр	цааста ширк
хүркрх°	цаб-цаб гих°
хүрм, -с, т. к. -ин, б. -эр, бт -инм, -иннь	цав° (шероховатость), -с, ө. к. -д, б. -ар
хү*, т. к. -ин, б. -хэр	цавг (крахмал), т. к. -ин, ө. к. -т, б. -ар
хүүв°	цавгллхн, т. к. -а, б. ≈ ар
хүүвлэн	цавдата
хүүвлх°	цавдлт, т. к. -ын, ө. к. -д
хүүкр	цавдх
хүүкрллхн, т. к. -э, б. ≈ эр	цавта (шероховатый)
хүүкрлх°	цаг, -муд, ө. к. -т, б. -ар, бт -инм, -иннь
хүүрэ, -с, т. к. -н, б. -хэр	цаг биш° цагла
хүүрэ тег (сухая степь)	цаг-цагарнь
хүүрэдлхн, т. к. -э, б. -эр	цаг-цагин (сезонный)
хүүрэллхн, т. к. -э, б. ≈ эр	цаг түдл уга
хүүрэхэр	цагасн урд°
хүүхлэх°	цагин селгэн
Ц	цагда (полиция), -с, т. к. -н, б. -хар
ца	цагдач° (полицейский)
ца: герин ца	цаглань
ца-цаһач	цагларн көдлгч° салькн (мусы- соны)
ца-цааран	цаглх°
цаахас°	цаглш уга (неимоверный)
цаад° бийднь	цагнь болсн төр (наболевший вопрос)
цааж° (наказание)	
цаажллхн, т. к. -а, б. ≈ ар	
цаажлууллхн, т. к. -а, б. ≈ ар	

цағтнь	цальгрулх°
цағиха	цальгрх°
цаһаллһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циалвц, -гүд, ө. к. -д, б. к. -гар
цаһалһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циам, -с, т. к. -ин, б. -ар
цаһалһх°	циамадх°
цаһалуллһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циаман амта
цаһалулх°	циамилх°
цаһалх°	циамих°
цаһан	циамхах°
цаһанар	циан° -муд, т. к. -ын, б. -ар
цаһан мөңгн	циандг (лужа), -уд, ө. к. -т,
цаһан сар	б. -ар
цаһан хала (цинк)	цианта
цаһан харһа (ель)	циань арһ° уга
цаһатлың (добела)	цианям (гермафродит), -с,
цаһачуд	т. к. -ин, б. -ар
циадарлһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циаң (иней)
циадарх°	циаң (литавры), т. к. гин,
циаддг	ө. к. -д, б. -гар
циадлһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циаңһиң, т. к. -а, б. -ар
циадсн	циаңһлт°, т. к. -ын, ө. к. -д, б.
циадтлан	≈ар
циадтлың	циаңис (клюква), т. к. -ин,
циадх°, цадж°, цаджана	ө. к. -т, б. -ар
циадхлһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циаңх°
циадхлң	циантх°
циадхх°	циар (вол), -муд, ө. к. -т,
циалвц	б. -ар, бт -инм, -иннь
циалһа	циар (парша)
циалһа амн	циар чолун (жернов)
циалдң, т. к. -гин, ө. к. -д, б.	циардасн
-гар	циардах°
циалдңнлһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циардһр
циалдңх°	циарн, -уд, т. к. -гин, б. -гар
циалм (аркан), -с, т. к. -ин,	циарнта
б. -ар	циарта
циалмта	циарцалһиң, т. к. -а, б. ≈ар
циальгран, т. к. -а, б. ≈ар	циарцах°
циальгрлт°, т. к. -ын, ө. к. -д,	циарцаха, -с, т. к. -н, б. -ар
г. -ыг	циарцх°
циальгруллһиң, т. к. -а, б. ≈ар	циасн, т. к. -а, б. ≈ар

часна умш	цээлх°
часта	цээрүлх°
частлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	цээсг
частлх°	цээтлнъ (добела)
частх°	цээх°
цах° -муд, ё. к. -д, б. -ар	цээх°: ёр цээх°
цахлх°	цэв° -с, т. к. -ин, б. -эр
цахта	цэвдр (игреневый), ё. к. -т,
цахх°	б. -эр
цацг, -уд, ё. к. -т, б. -ар	цэвдлһн, т. к. -э, б. ≈ эр
цацгдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	цэвдх°
цацгдх°	цэклһн, т. к. -э, б. ≈ эр
цацгта	цэклһн, т. к. -э, б. ≈ эр
цацл, -муд, т. к. -ын, б. -ар	цэкллт° т. к. -ин, ё. к. -д,
цацлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	б. -эр
цацмдх°	цэклһнэ хөрлт° (громоотвод)
цацу	цэклх°
цацу: оди цацу	цэкүр, -муд, ё. к. -т, б. -эр
цацуһар	цэхх°
цацуулһн, т. к. -а, б. ≈ ар	цэнких°
цацуулт° т. к. -ын, ё. к. -д	цэнхх°, ё. ц. -нэ
цацуулх°	цеб гисн
цацуурлһн, т. к. -а, б. к. -ар	цеб-цеб гих°
цацуурллһн, т. к. -а, б. ≈ ар	цев° (цепь), -с, т. к. -ин,
цацуурлх°	б. -эр
цацуурлт° ё. к. -д	цевллһн, т. к. -э, б. ≈ эр
цацуурх°	цевлх° (оковать)
цацх°	цевн (белорыбица), т. к. -э,
цаяха (рак), -с, т. к. -н, б. -һар	б. -эр
цэ* (чай), т. к. -һин, б. -һэр	цевр
цээвр	цевр-цер
цээлһвр, -муд, ё. к. -т, б. -эр	цевр-цеерд° харш°
цээлһгдлһн, т. к. -э, б. ≈ эр	цеврәр бичлһн
цээлһгдх°	цеврдгч°
цээлһгч°	цеврдлһн (реабилитация)
цээлһлһн, т. к. -э, б. ≈ эр	т. к. -э, б. ≈ эр
цээлһлт° (определение), -с	цеврдтлнъ
цээлһх°	цеврдх°
цээлзлһн, т. к. -э, б. ≈ эр	цеврдхх°
цээлзсн	цеврлгдлһн, т. к. -э, б. ≈ эр
цээлзх°	

цеврлгдх°	цемент, ө. к. -д, б. -эр
цеврллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	цементац, -с
цеврлх°	цементн, ч. н., цементин
цевтә (цепной)	цементно-бетонн, ч. н.
цег, -мұд, ө. к. -т, б. -эр	цемцәх°
цегәллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	цемшлін, т. к. -ә, б. ≈ әр
цегәлх°	цемш (на цыпочках)
цегән	ценг (вили), -үд, ө. к. -т,
цегәнәр	б. -эр
цегәнн	цэнзор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
цегдг, -үд, ө. к. -т, б. -эр,	цензур, -муд, ө. к. -т, б. -ар
бт -инм, -иннь	центнер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
цеглгч° (запятая), -с, т. к. -ин,	центральн, ч. н.
б. -эр	центр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
цеглх°	ценх°
цегрәчг (колючка), -с, ө. к. -т	цец (шовун)
цегтә	ценкр
цеев° (пойменный луг)	ценкртх°
цеерллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	цер, * т. к. -ин, ө. к. -т, б. -эр
цеерлүллін, т. к. -ә, б. ≈ әр	цервлін, т. к. -ә, б. ≈ әр
цеерлүлх°	цервх°
цеерлх°	церг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
Цейлён, т. к. -а, б. -ар	цергләч° -ир, ө. к. -д
цейтнот, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар	цергллін, т. к. -ә, б. -эр
цекә, -с, т. к. -н, б. -һәр	церглх°
цекр	цергтә
цел (острый)	цергч° -ир
целвг (блин), -үд, ө. к. -т,	церд, -муд, ө. к. -т, б. -эр,
б. -эр	бт -инм, -иннь
целвг (хворост), ө. к. -т,	цердллін, т. к. -ә, б. ≈ әр
б. ≈ әр	цердлүлх°
целлофон, т. к. -а, б. -ар	цердлх° (белить)
целлулойд, ө. к. -д, б. -эр	цердтә
целлюлоз, -муд, т. к. -ин,	церх° -ж, -жәнә
б. -ар	цех, -муд, т. к. -ин, б. -эр,
целлюлоз-цаасна	бт -инм, -иннь
Цельсий, т. к. -ин, ө. к. -ът (Цельсът), б. -эр	цеҳ-автомат, -муд, т. к. -ын,
цем (цыпочки)	ө. к. -д
цемғн, ≈ д, т. к. -ә, б. ≈ әр	цеҳком, -с, т. к. -ин, б. -ар
	цеҳов ^{ой} , ч. н,

цеңг (цветок), -үд, ө. к. -т,
б. -эр, бт -инм, -иннь
цеңг (оспа), ө. к. -т, б. -эр
цеңгәнчг (цветник), -үд,
ө. к. -т, б. -эр
цеңглгч°
цеңгллһн, т. к. -ә, б. ≈эр
цеңгллт° (расцвет)
цеңглх°
цеңгрлһн
цеңгрлт° -с, ө. к. -д
цеңгтә
цеңгшн
цеңкә (эрзачок), -с, т. к. -н,
б. -һәр
цеңн
цеңрлһн, т. к. -ә, б. ≈эр
цеңрлг (цветочник), -үд, ө. к. -т
цеңрх°
цеңрхг
цеңрхх°
цигейк° -с, ө. к. -д, б. ≈эр
цикл, т. к. -ин, б. -эр
циклбн, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap
цилиндр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
цилиндрйческ° ч. н.
цингá, т. к. -н, б. -hap
цинк, -с, ө. к. -д, б. -эр
цинкограф, -с, ө. к. -д
цинкографч, -нр
цинкографическ, ч. н. цинко-
графин
цирк, -с, ө. к. -д, б. -эр
цистёрн, -с, т. к. -ә, б. -эр
цитат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар
цитатлх°
ийтрус, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -ар
циферблáт, -муд, т. к. -ын,
ө. к. -д, б. -ар

цифр (тойг), -муд, ө. к. -т,
б. -эр
циоб-циобе
циог, -муд, ө. к. -т, б. -ар
циогта
циогц° -с, ө. к. -д, б. -ар
циогц хорха
циод күнд°
поддг
циодлһн, т. к. -а, б. ≈ар
циодуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
циодулх°
циодрх°
циодх°
цикан, т. к. -а, б. ≈hap
цикар,° ө. к. -т, б. ≈ар
цикарта
циката
цикгдх°
циклһн, т. к. -а, б. -ар
циклт° т. к. -ын, б. -ар
циклдан, т. к. -а, б. ≈hap
циклддг
циклдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
циклдх°
циклт° т. к. -н, б. -ар
циклур: эргин цоклур
циокх°
цол (время), -муд, т. к. -ын,
б. -ар
цол (титул, звание), т. к. -ын,
б. -ар
цольвн
цольгур, ө. к. -т
цольгх°
ционалһн, т. к. -а, б. ≈ар
ционах°
ционх° ө. ц. -на
ционх° -с, ө. к. -д, б. -ар
циооллһн, т. к. -а, б. ≈ар

цоолулх°	цөсн, ≈ д, т. к. -э, б. ≈ эр
цоолур, -муд, ө. к. -т, б. -ар	цестэ
цоолх°	цөөкн
цоома, -с, т. к. -н, б. -ар	цөөрлһн, т. к. -э, б. ≈ эр
цоонг, -уд, ө. к. -т, б. -ар	цөөрх°
цоонгрх°	цөөтэ
цоорг, -уд, ө. к. -т	цу* (укус), т. к. -һин, б. -ар
цоорх°	цув°, -с, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
цоорха, -с, т. к. -н, б. -ар	цулад
цоохр (рябой)	цувлг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
цоохр (севрюга), ө. к. -т,	цувлх°
б. -ар	цувлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
цоохр: шар° цоохр	цувллһн
цоохрдах°	цувллт
цоохрдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	цувлх°
цоохрдх°	цувх°
цорһ° -с, т. к. -ин, б. -ар	циг
цорхалһн, т. к. -а, б. ≈ ар	цигар, цуһар
цорхах°	цигла: цугла эм
цох° (висок), -муд, ө. к. -д,	циглар
б. -ар	циглар°
цох° (ступа), -муд	цигллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
цихдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар	циглрлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
цихдуллһн, т. к. -а, б. ≈ ар	циглрх°
цихдулх°	циглрцах°
цихдх°	циглулач° -ир
цихч° -ир, ө. к. -д, б. -ар	циглулгдлһн, т. к. -а, б. ≈ ар
це*, -с, т. к. -һин, б. -һэр	циглулгдх°
цигц° -с, ө. к. -д, б. -эр,	циглууллһн, т. к. -а, б. ≈ ар
бт -инм, -иннь	циглуулт° т. к. -ын, ө. к. -д,
цигцтэ	б. -ар
цикрлһн, т. к. -э, б. ≈ эр	циглуулх°
цикрлт° т. к. -ин, ө. к. -д,	циглур (набор, комплект),
б. -эр	ө. к. -т, б. -ар
цикрх°	циглх°
цилдлһн, т. к. -э, б. ≈ эр	цигтаднь
цилдүлх°	цигтан
цилдх°	цигтнъ
цимсн, ≈ д, т. к. -э, б. ≈ эр	цуһар, цугар
циен	

цуһла, -с, т. к. -н
 цуһлх°
 цулвр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 цулврт°, -с, ө. к. -д, б. -ар
 цумг
 цумллһи, т. к. -а, б. -ар
 цумлх°
 цумрха, т. к. -н, б. -ар
 цунцг
 цунцгллһи
 цунцглх°
 шур, -муд, ө. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, -иннь
 цур
 цурт орх°
 цурhy
 цурдһр
 цурллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цурлх°
 цурх° (щука), -с, ө. к. -д,
 б. -ар
 цусн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар,
 бт -ам, -аннь
 цусн орх°
 цусрх°
 цусрхг
 цусрхх°
 цутхвр
 цутхлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цутхлң
 цутхлт
 цутхх°
 цуув° (лещ), -с, т. к. ин, б. -ар
 цуунг (репа), -уд, ө. к. -т,
 б. -ар
 цуунгллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цуунглх°
 цуурдх°
 цуурх°
 цухл

цухл уга
 цухлдан
 цухлдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цухлдх°
 цухрлһи, т. к. -а, б. -ар
 цухрлт°
 цухрх°
 цуцгддг
 цуцгдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цуцгдх°
 цуцлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цуцрлт°, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
 цуцлх°
 цуцралһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цуцрах°
 цуцрлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цуцлт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
 цуцрлт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
 цуцрлтта
 цуцруллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 цуцрулх°
 цуцрх°
 цуцх°
 цуцхмр
 цуврлһи, т. к. -ә, б. ≈әр
 цуврүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
 цуврүлх°
 цүүгә hарhх°
 цүүгән, т. к. -ә, б. ≈hәр
 цүүгэтә
 цүүглһи, т. к. -ә, б. ≈әр
 цүүглдүллһи, т. к. -ә, б. ≈әр
 цүүглдүлх°
 цүүглдх°
 цүүгүлх°
 цүүгх°
 цыған, цииһи, ≈д

Ч

чабаң, ≈д, т. к. -а, б. -ар,
бт -амм, аннь
чавас°
чавг, -уд, ө. к. -т, б. -ар,
бт, -инм, -иннь
чавкадх°
чаврун, ≈д, т. к. -а, б. ≈har
чавчлһи, т. к. -а, б. ≈ар
чавчлт°, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар
чавчуллһи, т. к. -а, б. ≈ар
чавчулх°
чавчур, -муд, ө. к. -т, б. -ар
чавчх°
чагчм
чаһр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
чадвр, ө. к. -т, б. -ар
чаддг
чадлһи, т. к. -а, б. ≈ар
чадмг
чадмгар
чадх°
чакмадх°
чалма, -с, т. к. -н, б. -har
чальчаг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
чамаг
чамар
чамас° авн
чамас° көлтә
чамд°
чангдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
чангдх°
чанлһи, т. к. -а, б. ≈ар
чанх°
чаңһ°
чаңһ-чиирг
чаңагч° (усилитель)
чаңрлт°, т. к. -ын, б. -ар
чаңтар
чаңах°

чаңғарлһи, т. к. -а, б. ≈ар
чаңғрах°
чаңғрлт°, т. к. -ын, б. -ар
чаңғрх°
чарлаг (чедак), -уд, б. -ар
ө. к. -т, б. -ар
час, -муд, ө. к. -т, б. -ар
часнг, ө. к. -т, б. -ар
частын зуур°
частын дунд°
частр (гимн), -муд, ө. к. -т,
б. -ар
чачр, -муд ө. к. -т, б. -ар
чачрлх°
чашкурдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
чашкурдх°
чәңкл
чәрг, -үд, ө. к. -т
чееж°, -с, т. к. -ин, б. -эр
чеежәр дасх°
чеежәр тооллһи
чеежвч° (нагрудник), -с
чеежин киләсн (переживание)
чеежллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
чеежлх°
чеенъг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
чек, -муд, ө. к. -т, б. -эр
чекист, -нр, ө. к. -д, б. -эр
чекистск°, -с, ө. к. -д, б. -эр
чемодан, ≈д, т. к. -а,
б. ≈har, бт -амм, -иннь
чемпион, -муд, т. к. -а, б. -ар
чемпионат, -муд, ө. к. -д, б. -ар
чемпионк°, -с
чемпионск°, ч. н., чемпиона
червонец, -с,
чедак, -уд, ө. к. -д, б. -ар
чепепиц, -с, ө. к. -д, б. -эр
чепепиичн, ч. н., чепепицин
чекес (серкш), -муд, ө. к. -т,
б. -эр

чернільниц	-с	чиидмг
четверг (Пүрвэ)		чинирх°
чех, -муд, т. к. -ин, б. -эр		чиирг
Чехословакия, т. к. -ин, б. -ар		чиихлтлхн, т. к. -э, б. ≈эр
чехословакц°, ч. н. чехословакин		чиихлтх°
чечён, -муд, т. к. -э, б. -эр		чик°
чечёнк° -с		чикэн даах°
Чечено-Ингушск° Автономн		чикэн атхх°
Совётск Социалистическ°		чикэр
Республик		чикэтэ
чи (ты)	.	чиквч° (наушник)
чи* (вишня)		чики хол°, чуку хол°
чивэлхн, т. к. -э, б. ≈эр		чикгдлхн, т. к. -э, б. ≈эр
чивэх°		чикгдх°
чивхисн, т. к. -э, б. ≈эр		чикдэн
чивлхн, т. к. -э, б. ≈эр		чикдх°
чивх° (привес)		чиклвр, -муд, ё. к. -т, б. -эр
чиg*, ё. к. -т, б. -эр		чиклгдлхн, т. к. -э, б. ≈эр
чиgэн, т. к. -э, б. ≈hэр		чиклгдх°
чиgр		чиклхн, т. к. -э, б. ≈эр
чиgрг, -уд, ё. к. -т, б. -эр		чикллхн, т. к. -э, б. ≈эр
чиgтхлэх°		чикллт°, ё. к. -ин, б. -эр
чиgчэ, -с, т. к. -н, б. -hэр		чиклулхн, т. к. -э, б. ≈эр
чидвр		чиклуулх°
чиdl, -муд, т. к. -ин, б. -эр		чиклх°
чиdl-чинэн орх°		чики, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр,
чиdlэн барх°		бт, -энм, -эннь
чиdlэн сөрлхн		чикнэ булг
чиdlхн, т. к. -э, б. ≈эр		чикрх°
чиdlинн кирцэхэр		чиктэ
чиdlтэ		чикх°
чиdmг		чилэлхн, т. к. -э, б. ≈эр
чиdmхэ		чилэх°
чиdx°		чилвр, ё. к. -т, б. -эр
чиigллхн, т. к. -э, б. ≈эр		чилвртэ
чиigлх°		чилгр
чиigтэ		чилгртлхн, т. к. -э, б. ≈эр
		чилгртх°
		чиlgч°, -с, ё. к. -д, б. -эр
		Чили, т. к. -н, б. -hэр
		чиllхн, т. к. -э, б. ≈эр

чиллт° уга	чиңшх° (скулить)
чилшго	чирә, -с, т. к. -н, б. -һәр,
чим° (каракурт), -с, ө. к. -д, б. -әр	бт, -нм, -нны
чимг (украшение), -үд, ө. к. -т	чирә далд°
чимкәр°, -мүд, ө. к. -т, б. -әр	чирәсг
чимклһн, т. к. -ә, б. ≈әр	чирәллһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чимклдлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	чиргдх°
чимклдх°	чиргүл (оглобля), т. к. -ин,
чимкүллһн, т. к. -ә, б. ≈әр	б. -әр
чимкүлх°	чирдәлт°, ө. к. -д, б. -әр
чимкүр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр бт -инм, -иннъ	чирдәх°
чимкх°	чирдх°
чимлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	чирк°, -с
чимрүн киитн	чирлдлһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чимх°	чирлдх°
чинән, т. к. -ә, б. ≈һәр	чирмәх°
чинвр (напряжение), ө. к. -т	чирм-чирм гих°
чинвртә	чирм нүцкн
чингдх°	чирмлһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чиндһн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	чирмлдлһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чиндр, -мүд, ө. к. -т, б. ≈әр	чирмлдх°
чиндр цаһан	чирмх°
чиндрллһн, т. к. -ә, б. ≈әр	чис (шест), -мүд, ө. к. -т,
чиндрлулһн, т. к. -ә, б. ≈әр	б. -әр
чиндрлұлх°	чис гих°
чиндрлх°	чисм улан
чинни	читлг, -үд, ө. к. -т, б. -әр
чинниһәр	чичлһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чинөвник, -үд ө. к. -д, б. -әр	чичлдән, т. к. -ә, б. ≈һәр
чинр, ө. к. -т, б. -әр	чичлдәч°, -нр
чинрлгч° нерн	чичлдх°
чинрлт° (качество)	чичргч°
чинртә	чичрлһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чинх°	чичрқнсн
чиңгә: ааһин чингә	чиңғнх°
чиңнүр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр	чиңрүлх°
чиңнурдлһн, т. к. -ә, б. ≈әр	чиңрх°
чиңнурдх°	чиңүллһн, т. к. -ә, б. ≈әр
чиңх°, ө. ц. -нә	чиңүлх°

чичур (лом), -мүд, ө. к. -т,
б. -эр
чичх^o
чиш тэтэ
чишклїн, т. к. -э, б. ≈эр
чишклт^o, ө. к. -д, б. -эр
чишкх^o
чишум улан
член, ≈д, т. к. -э, б. ≈həр
членск^o, ч. н., членэ
чоh^o болх
чод
чолун, ≈д, т. к. -а, б. ≈hар
чолун нүүрсн
чолуч^o, -нр
чомпах^o
чомчг-чомчг гих^o
чон^o, -муд, т. к. -ын, б. -ар
чон^o нүдэр хәләх^o
чонж^o, -с, т. к. -ин, б. -ар
чонтг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
чонши
чонких^o
чонклїн, т. к. -а, б. ≈ар
чонкх^o (долбить)
чонун (галка), ≈д, т. к. -а,
б. ≈hар
чорпих^o
чорпхр
чотл хар^o
чорт хар^o
чортхр
choхr ажрh^o
чочалїн, т. к. -а, б. ≈ар
чочах^o
чочлїн, т. к. -а, б. ≈ар
чочлт^o, т. к. -ин, ө. к. -д
чочмha, чочмтха
чочуллїн, т. к. -а, б. ≈ар
чочулх^o
чочх^o

чөдр, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
чөдрллїн, т. к. -э, б. ≈эр
чөдрїн, т. к. -э, б. ≈эр
чөдрлх^o
чөклүллїн, т. к. -д, б. -эр
чөклүлх^o
чөклх^o
чөләкә
чөлән (луч), ≈д, т. к. -э,
б. ≈həр
чөлмх^o
чөмчг-чөмчг гих^o
чөөж^o, -с, т. к. -ин, б. -эр
чөөрә
чуваш, -муд, ө. к. -т, б. -ар
чувашк^o, -с
чувашск^o, ч. н., чувашин
Чувашск^o Автономн Советск^o
Социалистическ^o Республик
чукотск^o, ч. н.
чуку тенд, чики тенд
чүкча, -с, т. к. -и, б. ≈hар
чулан, ≈д, т. к. -а, б. ≈hар
чүүкл сах^o
чүүкүдэ (шовун)

III

ша*
шаавр, -муд, ө. к. -т, б. -ар,
бт -инм, -иннь
шаагдлїн, т. к. -а, б. ≈ар
шаагдх^o
шаазha, -с, т. к. -и, б. -hар
шаалдх^o
шааль, -муд, т. к. -ин, б. -яр,
бт -инм, -иннь
шаальг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
шаанцг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
шаарh^o

- шаах°
 шаб-шаб гих
 шав°, -с, ө. к. -д, б. ≈ар
 шаварлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шаварх°
 шавач°, -нр
 шавдгч°
 шавдл (харһа)
 шавдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шавдур һүйр (макароны)
 шавдх°
 шавлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шавр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 шавталһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шавтах°
 шавтлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шавтсн
 шавтх°
 шавх°
 шавхг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 шавхр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 шавхх°
 шавшлһ° (горизонт), -с,
 т. к. -ин, б. -ар
 шавшлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шавшх°, -ж, -жана
 шаг, ө. к. -т, б. -ар
 шаган барх°
 шаглар°, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 шагллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шаглх°
 шагшавд
 шагшиг (заросль), -уд, ө. к. -т
 шагшлдх°
 шаһа, -с, т. к. -н, б. -тар
 шаһа чимгн (берцовая кость)
 шаһалһн, т. к. -а, б. -ар
 шаһах°
 шаһл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 шажн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 шал-шал гих°
- шаланд°, -муд, т. к. -ын, ө. к.
 -д, б. -ар
 шалаш, -муд ө. к. -т, б. -ар
 шалв°
 шалвах°
 шалвр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 шалвх°
 шалһ°, -с, т. к. -ин, б. -ар
 шалһлһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шалһлт°, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 шалһх°
 шалд гих°
 шалд-палд гих°
 шалдар°, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 шалдач°, -нр
 шалдлһн, т. к. -а, б. -ар
 шалдн
 шалдрн
 шалдх°
 шалз°, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 шалтг (предлог, повод), -уд,
 ө. к. -т, б. -ар
 шалтг (болезнь)
 шалтглһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шалтглх°
 шалтгта
 шалу, -с, т. к. -н, б. -тар
 шалхр
 шалхлзх°
 шальжиңур
 шальжңиң°
 шальшг
 шальшх°
 шаляг күн
 шалягллһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шам, шумр
 шам, -с, т. к. -ин, б. -ар
 шам-шам гих°
 шамдалһн, т. к. -а, б. ≈ар
 шамдах°

шамдһа	шар° шүүсн
шамдлһи, т. к. -а, б. ≈ар	шар° харһа
шамдуллһи, т. к. -а, б. -ар	шар° цоохр
шамдулх°	шар-шар гих
шамдх°	шар° шовун
шамллһи, т. к. -а, б. ≈ар	шарвадлһи, т. к. -а, б. -ар
шамлх°	шарвадх°
шамран (шквал), ≈д	шарвр
т. к. -а, б. ≈хар	шарвтр
шана (скула), -с, т. к. -н,	шаргдлһи, т. к. -а, б. -ар
б. -хар	шаргдх°
шанһ°, -с, т. к. -ин, б. -ар	шарһ°
шандва°	шарһгчн (самка сайгака)
шантралһи, т. к. -а, б. ≈ар	шард-шард гих°
шантралх°	шард-шурд гих°
шантрах°	шаржнлһи, т. к. -а, б. ≈ар
шантрлһи, т. к. -а, б. ≈ар	шаржнх°, ё. ц. -на
шантрлт°, т. к. -ын, ё. к. -д,	шаркран, т. к. -а, б. -хар
б. -ар	шаркрлһи, т. к. -а, б. ≈ар
шантрх°: омг шантрх°	шаркрулһи, т. к. -а, б. ≈ар
Шанхай (б), т. к. -ин, б. -яр	шаркрулх°
шан, т. к. -гин, ё. к. -д, б. -гар	шаркrh°
шанһа	шарлдг (желтуха), ё. к. -т
шаннлһи (вознаграждение),	шарлжи, ≈д, т. к. -а, б. ≈эр
т. к. -а, б. ≈ар	шарлх°
шаннлт°, т. к. -ын, ё. к. -д,	шармгдлһи, т. к. -а, б. -ар
б. -ар	шармгдх°
шаннх°, ё. ц. -на	шарнху
шанхг, уд, ё. к. -т, б. -ар	Шарту (Саратов)
шаншм (тетерев), т. к. -ин,	шарх°, -с, ё. к. -д, б. -ар
б. -ар	шаркрлһи, т. к. -а, б. ≈ар
шар°	шархл
шар° буслх°	шархталһи, т. к. -а, б. ≈ар
шар° даг	шархтах°
шар° дүң	шархтлһи, т. к. -а, б. ≈ар
шар° зеерд	шархтх°
шар° кер	шасси, -с, т. к. -н, б. -хэр
шар° өрг	шат°, -муд, т. к. -ын, ё. к. -д.
шар° улан	б. -ар
шар° усн	шатагдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
шар° үсн	шатагдх°

шатагч°
 шатаһач°; -нр
 шаталһи, т. к. -а, б. -ар
 шатах°
 шатдго
 шатлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 шатнха
 шатр, -муд, ө. к. -т, б. -ар,
 бт, -инм, -иннь
 шатр гер
 шатрч°, -нр
 шатсн
 шатх°, шач°, шачана
 шах (шах)
 шахан
 шах° (окать)
 шахвр, ө. к. -т
 шахата
 шахгдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 шахгдх°
 шахлдлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 шахлдх°
 шахлдлт°, т. к. -ын, б. ≈ар
 шахг, -уд, ө. к. -т, б. -ар
 шахлһи, т. к. -а, б. ≈ар
 шахлур, ө. к. -т, б. -ар
 шахм
 шахмр
 шахр
 шаху: арв шаху
 шахх°
 шахц° (напор), -с, т. к. -ин,
 б. -ар
 шахцалһи, т. к. -а, б. ≈ар
 шахцан
 шахцуллһи, т. к. -а, б. ≈ар
 шахцулх°
 шахцх°
 шашг болх°
 шәргәд орх°
 шәрглһи, т. к. -ә, б. -эр

шәрглт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр,
 шәргх°
 швед, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 шведк°, -с
 шведск°, ч. н., шведин
 швейцár, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 швейцáрец, -нр
 Швейцáрия, т. к. -ин, б. -ар
 швейцáрк°, -с,
 швейцáрск°, ч. н. швейцарин
 швёллер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 швёллерн, ч. н., швеллерин
 Швéция, т. к. -ин, б. -эр
 шев°, -нр, ө. к. -д, б. -эр
 шевро°, -с, т. к. -н, б. -нр
 шег* -муд, ө. к. -т, б. -эр
 шеемг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
 шеемгрх°
 шеесн
 шезлёнг, -үд, ө. к. -д, б. -ар
 шеф, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 шеф-замч° (шеф-повар)
 шиб-шиб гих°
 шивэ, -с, т. к. -и, б. -нр
 шивэллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шивэлх°
 шивгдх°
 шивгчи
 шивкэнд (багор), -үд,
 ө. к. -т, б. -эр
 шивкр
 шивлдлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шивлдх°
 шивлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шивулх°
 шивр, т. к. -ин, ө. к. -т, б. -эр
 шивр-шивр гих°
 шиврлг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
 шивртлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шивртх°

шивх°	шиидх°
шиг (гвоздь для подковы)	шиир°, -мүд, ө. к. -т
шигдэч°, -нр	шиир° алг
шигдэлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шиких°
шигдэх°	шикр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр
шигдх°	шикртә
шигж (канарейка), -с, ө. к. -д,	шикртлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
б. -әр	шикрлх°
шигжңүлх°	шикртәх°
шигжлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шикртх°
шигжх°	шил, -мүд, т. к. -ин, б. -әр,
шиглдх°	бт, -инм, -иннъ
шигрлү (стерлядь), -с, т. к. -н,	шиләвр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр
б. -һәр	шилв°, -с
шигшг	шилвкх°
шигшллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шилвлзх°
шигшлх°	шилвр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр
шиддг	шилврдлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
шидлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шилврдх°
шидмсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	шилгәх° (потряхивать)
шидвр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр	шиллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
шидр	шиллүллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
шидрәс°	шиллүлх°
шидрәс° нааран	шиллх°
шидрәһә	шилтәх°
шидрк°	шилтңгу
шидртк°	шилтх°
шидрхн	шилх°
шидүллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шим, -с, т. к. -ин, б. -әр
шидүлх°	шим°, -ж, -жәнә
шидх°	шимлдлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
шииглһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шимлдх°
шииглт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -әр	шимлдцхәх°
шиигүллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шимлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
шиигүлх°	шимтә
шиигх°	шимтрәгдх°
шиидвр, -мүд, ө. к. -т, б. -әр	шимуллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр
шиидлһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шимулх°
шиидм	шиимх°
шиидүллһиң, т. к. -ә, б. ≈әр	шин° (новый)
шиидүлх°	

шин (шина), -с, т. к. -ин, б. -эр
 шинэр (по-новому)
 шинэс[°] (сызнова)
 шинель, -муд, т. к. -ин, б. -эр,
 бт -инм, -иннь
 шинж[°], т. к. -ин, б. -эр
 шинжләч[°], -нр
 шинжлгдлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шинжлгдх[°]
 шинжлгч[°]
 шинжллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шинжллт[°], т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 шинжлх[°]
 шинжтә
 шинжүр (цепочка), -муд,
 ө. к. -т, б. -эр
 шинкн
 шинләч[°] (новатор), -нр
 шинллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шинлх[°]
 шинрүләч[°], -нр, ө. к. -д
 шинрүллһи, т. к. -ә
 б. ≈эр
 шинрүллт[°], -с, ө. к. -д.
 шинрүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шинрүлх[°]
 шинрх[°]
 шинтклһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шинткх[°]
 шинц[°] (корица), -с, ө. к. -д
 шингләт[°], т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 шингәх[°]
 шинглһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шинглт[°], т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 шингн
 шингруллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 шингрулх[°]
 шингх[°]
 шиншәч[°] ноха

шиншвр, т. к. -ин, ө. к. -т
 шиншх[°], -ж, -жәнә
 шир, -мұд, ө. к. -т, б. -эр
 шир: әмн шир тасрх[°]
 шир цә
 ширә, -с, т. к. -н, б. -һәр,
 бт -нм, -ннъ
 ширәллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширвлзх[°]
 ширвлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширвх[°]
 ширг гем, өвчн
 ширгәлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширгәлт[°], -с, ө. к. -д, б. -эр
 ширгәмр
 ширглһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширглт[°], -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 ширгсн
 ширгх[°]
 ширдәч[°], -нр
 ширдг, -ұд, ө. к. -т, б. -эр
 ширдгллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширдглүлх[°]
 ширдглх[°]
 ширдлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширдүллһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширдүлх[°]
 ширдх[°]
 ширжынлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширкг, -ұд, ө. к. -д, б. -эр
 ширкгтә
 ширких[°]
 ширм (чугун), -с, т. к. -ин,
 б. -эр
 ширтлһи, т. к. -ә, б. ≈эр
 ширтх[°]
 ширх[°]
 ширшх[°]
 ширв[°] гих[°]

- шитвр (рогожа), -мүд.
 ё. к. -т, б. -эр
 шитм, -с, т. к. -ин
 шифер, -мүд, ё. к. -т, б. -эр
 шифон, т. к. -а, б. -ар
 шифонъёр, -мүд, ё. к. -т, б. -эр
 шифр, -мүд, ё. к. -т, б. -эр
 шифрлх[°]
 шифровк[°], -с
 шихт[°], -с, ё. к. -д, б. -эр
 шишэ, -с, т. к. -н, б. -һәр
 шишилн
 шишилн мәсн
 шишилндиңн, т. к. -ә, б. ≈эр
 шишилндуллн, т. к. -ә, б.
 ≈әр
 шишилндулх[°]
 шкалә, -с, т. к. -н, б. -har
 шкатулк[°], -с, ё. к. -д, б. -ар
 шкаф, -с, ё. к. -д, б. -ар
 шкив, -с, т. к. -ин, ё. к. -д,
 б. -эр
 школ, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 школ-интернат, -муд, т. к. -ын,
 ё. к. -д, б. -ар
 шланг, -с, ё. к. -д, б. -ар
 шлей, -мүд, т. к. -ин, б. -эр
 шлифөвщик, -үд, ё. к. -д. б. -эр
 шлюз, -муд, ё. к. -д, б. -ар
 шлюпк[°], -с, ё. к. -д, б. -ар
 шо (кубик)
 шо нәэрх[°]
 шовалнн, т. к. -а, б. ≈ар
 шовах[°]
 шоварнг, -уд, ё. к. -т, б. -ар
 шовинизм, т. к. -ин, б. -эр
 шовинист, -нр ё. к. -д
 шовлзх[°]
 шовн-шовц гих[°]
- шовун, ≈д, т. к. -а, б. ≈har
 шовуч[°], -нр
 шовхаг, -уд, ё. к. -т, б. -ар
 шовшлн[°] (водоворот)
 шог, -муд, ё. к. -т, б. -ар
 шоглач[°], -нр, ё. к. -д
 шог дун
 шоглх[°]
 шогч[°], -нр
 шогшх[°]
 шоһл, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 шоһл чон[°]
 шогллнн
 шодн хән
 шоколад, -муд, т. к. -ын,
 ё. к. -т, б. -ар
 шоколадк[°], -с
 шоколадн, ч. н., шоколадын
 шолхлзх[°]
 шольжиңнх[°]
 шомпол, -муд, т. к. -ын, б. -ар
 шонтл, -муд, т. к. -ын, б. -ао
 шон-шон гих[°]
 шонхр, -муд, ё. к. -т
 шоңшр
 шоодвр, -муд, ё. к. -т, б. -ар
 шоодгдлнн, т. к. -а, б. ≈ар
 шоодгдх[°]
 шоодгч[°]
 шоодлнн, т. к. -а, б. ≈ар
 шоодрлх[°]
 шоодх[°]
 шор, -муд, ё. к. -т, б. -ар
 шора, -с, т. к. -н, б. -har
 шоран умш
 шората
 Шорв[°] (Сарпа)
 шорһлжн, ≈д, т. к. -а, б. ≈ар
 шордвр, ё. к. -т, б. -ар
 шордврта
 шордх[°]

шбрец, -нр
шоржылхиң, т. к. -а, б. ≈ар
шоржылх°
шоссē, -с, т. к. -и, б. -һер
шоссéйн, ч. н., шоссейин
шотк°, -с, ө. к. -д, б. -ар
шотлáндец, -нр
Шотлáндия, т. к. -ин, ө. к. -ъд,
б. -яр
шофёр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
шофёрск°, ч. н., шоферин
шошах°
шошхр
шошнур
шәвг, -үд, ө. к. -т, б. -эр,
бт. -инм, -иннь
шөлн, т. к. -э, б. -эр, бт. -энм,
-эннь
шөрг (зайсан), -үд, ө. к. -т,
б. -эр
шөргелхиң, т. к. -э, б. ≈эр
шөргэх°
шөргх°
шпал, -муд, т. к. -ын, б. -ар
шпалозавбд, -муд, ө. к. -т,
т. к. -ын, б. -ар
шпильк°, -с, ө. к. -д, б. -эр
шпингалéт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
шпиндель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
шпион, -муд, т. к. -а, б. -ар
шпионаж, -муд, ө. к. -д, б. -ар
шшибилх°
шпор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
шпордлхиң, т. к. -а, б. ≈ар
шпордх°
шприц, -с, ө. к. -д, б. -эр
шпрот, -муд, т. к. -ын, б. -ар
шпульк°, -с
шрапнель, -муд, т. к. -ин,
б. -эр

шифт, -с, ө. к. -д, б. -эр
штаб, -с, ө. к. -д, б. -ар
штабист, -нр, ө. к. -д, б. -эр
штаб-квартýр, -муд, ө. к. -т,
б. -эр
штакётник, -үд
штамп, -с, ө. к. -д, б. -ар
штамплх°
штампóвк°, -с
штампóвщик, -үд
штанг,*-с, ө. к. -д, б. -ар
штангенциркуль, -муд,
т. к. -ин, б. -яр
штангист, -нр, ө. к. -д, б. -эр
штапель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
штапельн, ч. н., штапелин
штат, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар
штати́в, -с, т. к. -ин, б. -эр
штатн, ч. н., штатын
штéмпель, -муд, т. к. -ин, б. -эр
штéмпельн, ч. н., штемпелин
штéпсель, -муд, т. к. -ин,
штóпор, -муд, ө. к. -т, б. -ар,
бт -инм, -иннь
штор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
штурм, -с
штраф, -с, ө. к. -д
штурвал, -муд, т. к. ын, б. -ар
штурм, -с
штурман, -муд, т. к. -а, б. -ар
штурманск°, ч. н., штурмана
шу тусх°
шувтллхиң, т. к. -а, б. ≈ар
шувтлх°
шувтрах°
шувтрх°
шувтраха
шугшилхиң, т. к. -э, б. ≈эр
шугших

шүгшлһн, т. к. -а, б. ≈ар	шуржыллһн, т. к. -а, б. ≈ар
шүгшх°	шүржинх°
шүһм (линия)	шүркру
шүһмлт°	шууган, т. к. -а, б. ≈ар
шүһмлх°	шуугата
шүһмч°, -нр	шуугх
шүһү (угол), -с, т. к. -и,	шуудтан
б. -гар	шуудтнь
шүд°	шуукрлһн, т. к. -а, б. ≈ар
шүдрh°	шуукрлт°, т. к. -ын, ө. к. -д,
шүдрмг	шуукрх°
шүдрх°	шуулгдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
шүллһн, т. к. -а, б. ≈ар	шуулгдх
шүлм, -с	шууллһн, т. к. -а, б. ≈ар
шүлмта	шуулуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
шулу-шулугар	шуулулх°
шулугар	шуулх°
шулун	шуура
шулун-дулун	шуург, ө. к. -т, б. -ар
шулун-шудрмг	шуурhн, т. к. -а, б. ≈ар
шулх°	шуурмг, ө. к. -т, б. -ар
шумр, шам	шуурха
шунл	шуучгдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
шунлһн, т. к. -а, б. -ар	шуучгдх°
шунлт°, т. к. -ын, ө. к. -д, б. -ар	шуучлдлһн, т. к. -а, б. ≈ар
шунмһа	шуучлдх°
шунмһаллһн, т. к. -а, б. ≈ар	шуучлһн, т. к. -а, б. ≈ар
шунмһалт° (активность),	шуучлт°, т. к. -ын, ө. к. -д
т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар	шуучх°
шунмһалх°	шухмр (слиток), -муд,
шунмһач°, -нр	ө. к. -т, б. -ар
шунһрцг, -уд, ө. к. -т, б. -ар	шухтнлһн, т. к. -а, б. ≈ар
шур (коралл), -муд, ө. к. -т	шухтнуллһн, т. к. -а, б. ≈ар
шург, -уд, ө. к. -т, б. -ар,	шухтнулх°
бт -инм, -иннь	шухтих°
шурһуллһн, т. к. -а, б. ≈ар	шү*
шурһулх°	шүвтр
шурh°	шүвтрхг
шурд гих°	шүглдүр (морковь), ө. к. -т,
шурдх°	б. -эр

шүдлн тэмэн (верблюд четырехлетний)
 шүдн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 шүдтэ
 шукр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 шукрлт[°]
 шүлг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
 шүлгч[°], -ир
 шүлглэн (поэзия)
 шүлкэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
 шүлм усн
 шүлсн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 шүлтлн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүлтлт[°]
 шүлтигү
 шүлтх[°]
 шүргх[°]
 шүрүхэр
 шүрүдлн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүрүдх[°]
 шүрүлклн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүрүлкх[°]
 шүрүн
 шүрүслн
 шүрүсн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 шүрүсн татлн (судорога)
 шүтэн (статуэтка), ≈д,
 т. к. -э, б. ≈хэр
 шүтлн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүтх[°]
 шүүвр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 шүүгдвр, ө. к. -т, б. -эр
 шүүгдлн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүүгдх[°]
 шүүгүл, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 шүүхэч[°], -ир
 шүүдэх[°] (досаждать)
 шүүдлн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүүж[°] шалх[°]
 шүүлhlн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүүлн, т. к. -э, б. ≈эр

шүүлх[°]
 шүүлт[°], т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 шүүнч[°], -с, ө. к. -д, б. -эр
 шүүрлн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүүрлдэн, т. к. -э, б. ≈хэр
 шүүрмг, ө. к. -т, б. -эр
 шүүрх[°], -ч, -чэнэ
 шүүрлдх[°]
 шүүсллн, т. к. -э, б. ≈эр
 шүүслх[°]
 шүүсн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 шүүх[°]

Ш

щелочнй, ч. н., щелочин
 щёлочно-кислотн, ч. н.
 щёлочь, -с, т. к. -ин, б. -ар
 щётк[°], -с
 щи, т. к. -ин, б. -хэр

Э

э (да)
 э, тиим[°]
 эбонит, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 эв[°] (мир)
 эв[°]-арх[°]
 эв[°]-төвкнлт[°], т. к. -ин, б. -эр
 эвакопункт, -с, ө. к. -д, б. -ар
 эвакуац, -с
 эвакуацлх[°], эвакуац кех[°]
 эвго
 эвдэч[°], -ир
 эвдгч[°]
 эвдлн, -т. к. -э, б. ≈эр
 эвдрэгх[°]
 эвдрэх[°]
 эвдрл

эвдрлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 өвдрлт, -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 эвдрмхэ
 эвдршго
 эвдх°
 эвен (күн)
 эвёнк°, -с
 эвёнкск°, ч. и., эвенкин
 эвкэр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 эвклнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эвкх°
 эвлгч°
 эвллнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эвллт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 эвлун
 эвлх°
 эволюц, -с
 эволюцлх°
 эврэ дураг
 эврэхэрн
 эврэн
 эврэннъ хэлэцэн келх°
 эвтэ
 эвтэхэр
 эвтэхн
 эвтэн орулх°
 эвцэн, т. к. -э, б. ≈хэр
 эвцлдэн
 эвцлдлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эвцлт°, -с, ө. к. -д, б. -эр
 эвцлдүллнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эвцлдүлх°
 эвцлдх°
 эвцигү
 эвцилх°
 эвцх°
 эвцшго
 эвшэлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эвшэлх°

эвшэх°
 эвшх°, -ж, -жэнэ
 Эгейск° тенгс
 эгзцнлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эгзцнуллнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эгзцнулх°
 эгзцнх°
 эгл
 эгц°
 эгцднъ
 эгцдлгдлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эгцлгдх°
 эгцллнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эгцлулх°
 эгч°, -ир
 эгчтэ
 эгшг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
 эгшгтэ
 эгшгудин сольлт°, -с
 эд, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 эд-тавр
 эдгэлнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эдгэх°
 эдггч°
 эдглнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эдгх°
 эдл (бээх юмн, зөөр)
 эдл° (идх)
 эдл-ахуч°, -ир
 эдл-аху (хозяйство), т. к. -н,
 б. -хар
 эдл-тежэл (достаток)
 эдл-ууш°
 эдлэч°, -ир
 эдлвр, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 эдлврч°, -ир
 эдлж° болм
 эдллнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эдлүллнн, т. к. -э, б. ≈эр
 эдлүлх°
 эдлх°

эдрк, -гүд, т. к. -гин, б. -гэр
 эдрүн
 эдтэ
 эжгэрлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 эжгэрх°
 эжго
 эзлж эдллүн
 эзллүн, т. к. -э, б. ≈эр
 эзлвр
 эзлуллүн, т. к. -э, б. ≈эр
 эзлүлх°
 эзлх°
 эзи, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 эзни
 эзңкгч°
 эзңкдлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 эзңкдх°
 ээрклүн, т. к. -э, б. ≈эр
 ээркг
 ээркх°
 эй
 эйлдг
 эйлдлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 эйлдлт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 эк°, -ир
 эк° татх°
 эк° татачнр
 эк° толһа уга
 эквивалент, -с, ө. к. -д, б. -эр
 эквивалентн, ч. н.
 экзамен, -с, т. к. -э, б. -эр
 экзаменатор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 экзамен авх°, шүүвр авх°
 экзём, -с, т. к. -ин, б. -эр
 экземпляр, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 экипаж, -муд, ө. к. -д, б. -ар
 экипирöвк, -с
 эккер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 экл давста

эклэч° (зачинатель), -ир
 эклгдлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 эклгдх°
 эклгч°
 экллүн, т. к. -э, б. ≈эр
 экллт°, -с, т. к. -ин, ө. к. -д, б.
 -эр
 эклүлх°
 эклх°
 эклц°, -с
 эки, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр
 эки авгтан
 эки бийнь
 эки бичг
 эки түрүн
 эки уга
 экирэ
 экнд° хах° ташсн
 экономизм, т. к. -ин, б. -эр
 экономик, ө. к. -д, б. -эр
 экономист, -ир, ө. к. -д, б. -эр
 экономическ°, ч. н., экономикин
 экран, -с, т. к. -а, б. -ар
 экранлүн, т. к. -э, б. ≈эр
 экрануллүн, т. к. -э, б. ≈эр
 экранулх°
 экрх°
 экрж° уульлүн, т. к. -а, б. ≈ар
 экскаватор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 экскаваторн, ч. н., экскаватор-
 рин
 экскаваторщик, -үд
 экскурсант, -ир, т. к. -ын,
 ө. к. -д, б. -ар
 экскурсионн, ч. н., экскурсиин
 экскурсовод, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -т, б. -ар
 экскурсия, -муд, т. к. -ин,
 ө. к. -т, б. -ар
 экспедитор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 экспедиц, -с

эксперимент, -с, ө. к. -д, б. -эр
экспериментальн, ч. н.

экспериментлх[°], эксперимент
кех[°]

эксперт, -нр, ө. к. -д, б. -эр
экспертиз, -муд, ө. к. -д, б. -эр

экспертн, ч. н., экспертина

эксплуататор, -муд, ө. к. -т,
б. -ар

эксплуататорск[°], ч. н.

эксплуатаци, -с

эксплуатацилх[°], эксплуатаци кех
экспозиц, т. к. -ин, ө. к. -д

экспонат, -муд, т. к. -ын,
ө. к. -д, б. -ар

экспорт, -с, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар

экспортн, ч. н., экспортны

экспресс, -муд, ө. к. -т, б. -эр
экспроприаци, -с

экспроприацилх[°]

экспроприацилгдх[°]

экстенсивн, ч. н.

экстёрн, -с, т. к. -э, б. -эр
эл (төвкнүн)

эл[°] (элх)

элэ, -с, т. к. -н, б. -хэр

элэд (элэд хуучрн)

элэд[°] (зөвэр ик)

элэдэр

элэдх[°]

элэдцр

элэлхн, т. к. -э, б. ≈эр

элэх[°]

элвг

элвгэр

элвжх[°]

элвлхн, т. к. -э, б. ≈эр

элвулх[°]

элвх[°]

элгдлхн, т. к. -э, б. ≈эр

элгллхн, т. к. -э, б. ≈эр

элглх[°]

элгн, ≈д, т. к. -э, б. ≈эр

элгн-садн

элгсг

элдв

элдлхн, т. к. -э, б. ≈эр

элдуллхн, т. к. -э, б. ≈эр

элдулх[°]

элду

элдх[°]

элдчкн һуйр

элеватор, -муд, ө. к. -т, б. -ар

элеваторн, ч. н., элеваторин

электрик, -үд, ө. к. -д, б. -эр,
бт -инм, -иннъ

электрификац, -с

электрификацилх[°], электрификац
кех[°]

электричес[°], ч. н.

электричеств, -с

электричк[°], -с

электроаппаратур, -муд,
ө. к. -т, б. -ар

электроарматур, -муд, ө. к. -т

электробеш, -муд, ө. к. -т,
б. -эр

электробур, -муд, ө. к. -т, б. -ар

электробуслнач[°], -с, ө. к. -д,
б. -ар

электровоз, -муд, ө. к. -д, б. -ар

электрогенератор, -муд,

ө. к. -т, б. -ар

электрод, -муд, т. к. -ын,

ө. к. -т, б. -ар

электродвигатель, -муд,

т. к. -ин, б. -эр

электродвижок, -уд, ө. к. -д

электрозавод, -муд, ө. к. -т

электрозалылдан, т. к. -а, б.
 -hap
 электроилүр, -муд, ө. к. -т,
 б. -эр
 электроцирхлт^o, -с, ө. к. -д,
 б. -эр
 электрокноңк^o, -с
 электрокөрә, -с
 электрокөрәдлт^o, ө. к. -д, б. -эр
 электрокөрәч^o, -ир
 электроқран, -с, т. к. -а, б. -ар
 электролебёдк^o, -с
 электролйт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 электромагистраль, -муд,
 т. к. -ин, б. -яр
 электромагнетизм
 электромагнит, ө. к. -д, б. -эр
 электромеханик, т. к. -ин,
 ө. к. -д, б. -эр
 электромеханикч^o, -ир
 электромонтер, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 электромотор, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 электрон, -с, т. к. -а, б. -ар
 электроқиилүр, -муд, ө. к. -т,
 б. -эр
 электроник, ө. к. -д, б. -эр
 электрони, ч. н., электрона
 электрооборудовань, т. к. -я,
 б. -яр
 электроорацин, ≈д, т. к. -а,
 б. ≈ар
 электропередач, -с
 электроплит^o, -с, т. к. -н,
 б. -hap
 электроплыйк^o, -с
 электроплүг, -муд, ө. к. -д,
 б. -ар
 электроподстанц, -с
 электропбезд, -муд, ө. к. -д

электроприбор, -муд, ө. к. -т
 электропровод, -муд, ө. к. -т
 электропромышленность,
 т. к. -ин, б. -яр
 электросаалын, т. к. -а, б. ≈ар
 электросааңач^o, -ир
 электросвáрк^o, -с
 электросвáрщик, -уд
 электросеТЬ, -муд, т. к. -ин,
 б. -эр
 электростанц^o, -с
 электросчётик, -уд
 электротéхник
 электротéхникч^o, -ир
 электротехническ^o, ч. н.
 электротовар, -муд, ө. к. т-,
 б. -ар
 электрохагсаңач, -с
 электроханллт, -с, т. к. -ын,
 ө. к. -д, б. -ар
 электрохалулач^o
 электроханур, -муд, ө. к. -т,
 б. -ар
 электрохару, -с
 электрохээч^o, -с
 электрохимическ^o, ч. н.
 электроход, -муд, т. к. -ын,
 ө. к. -т, б. -ар
 электрохонх^o, -с, ө. к. -д, б. -ар
 электрочасовой, ч. н.
 электрошам, -с
 электрошнүр, -муд, ө. к. -т
 электроэмилын, т. к. -э, б. ≈эр
 электроэнéрг, -с, ө. к. -д, б. -эр
 электроэнергетик
 электроэнергéтик^o, -ир
 электроэнергетическ^o, ч. н.
 элемент, -с, т. к. -ин, ө. к. -д,
 б. -эр
 элжгн^o, -с, т. к. -ин, б. -эр

әлквч°, -с	эмигрантк°, -с
әлкдх°	эмиграц, -с
әлкн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	эмиграцлх°, эмиграцд һарх°
әлкн қөндрлін	әмир, -мұд, ө. к. -т, б. -әр
әлмр: кишго әлмр	әмкә
әлнцг әк° (прабабушка), -ир	әмкәһен зуух°
әлнцг әцк° (прадед), -ир	әмәх°
әлнкә	әмнг
әлнкәһәр	әмнг һазр (целина)
әлнкәрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	әмнлін, т. к. -ә, б. ≈әр
әлнкәрх°	әмнүллін, т. к. -ә, б. ≈әр
әлсн ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	әмнүлх°
әлсрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	әмнүллт°
әлсрх°	әмнх°
Әлст°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -әр	әмпирізм
әлстә	әмч°, -ир
әлтлнъ	әмчллін, т. к. -ә, б. ≈әр
әлх°	әмчлх°
әлч°, -ир	ән°
әлчллт° (посольство), ө. к. -д	әнд°
Әльбрұс, ө. к. -т, б. -ар	әнд°-тенд°
әм° (күүкд күн)	әнд°-тендән хәләх°
әм (әмнх)	әндк°
әмаль, -муд, т. к. -ин, б. -яр	әндлін, т. к. -ә, б. ≈әр
әмәл, -муд, т. к. -ин, б. -әр,	әндр
бт -инм -инн	әндрк°
әмәлн, т. к. -ә, б. ≈әр	әнду
әмәлнх°	әндуһәр
әмәлин жову	әндүрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
әмәллін, т. к. -ә, б. ≈әр	әндүрлт°
әмәллх°	әндүрх°
әмәлт° уга	әндшпиль, т. к. -ин, б. -әр
әмәлтә	әнерг (энергия), -с, ө. к. -д,
әмесг	б. -әр
әмәх°	әнергетик
Әмб° (Әмба)	әнергетик°, -ир
әмблем, -с, т. к. -ин, б. -әр	әнергетичск°, ч. н.
әмг° әк°	әнергопоезд, -муд, ө. к. -д,
әмгн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр	б. -әр
әмигрант, -ир, ө. к. -д, б. -ар	энергосистем, -с
	энжл

энллін, т. к. -ә, б. ≈әр	эр°
энллт°, ө. к. -д, б. -әр	эр° зөг (трутень)
энлх°	эр° така
энрлін, т. к. -ә, б. ≈әр	эр°, эм° уга
энрлт°	эрә, -с, т. к. -н, б. -һәр
энрх°	эрәлжллін, т. к. -ә, б. ≈әр
энти	эрәлжлх°
Энткг (Индия)	эрәллін, т. к. -ә, б. -һәр
энтузиазм	эрәсләч°
энтузиаст, -нр, ө. к. -д, б. -ар	эрәсллін, т. к. -ә, б. ≈әр
энүнд°	эрәсл°
энхнцг	эрәсн, ≈д, т. к. -ә, б. ≈әр
энциклопедист, -нр, т. к. -ин,	эрәстә
ө. к. -д	эрәтә
энциклопедъ, -мұд, т. к. -ин,	эрәтрлін, т. к. -ә, б. ≈әр
б. -әр	эрәтрх°
эн	эрвәкә, -с, т. к. -н, б. -һәр
эн зах° уга	эрвәх°
эндән	эрвлзлін, т. к. -ә, б. ≈әр
энгэ (простой)	эрвлзх°
энгин	эрвң
энгсх°	эрг, -с, ө. к. -д, б. -әр
энкисн	эрг-дург гих
энкх°	эргән цоклін (прибой)
энкр	эрггдх°
энкрәр	эрггч°
энкрллін, т. к. -ә, б. ≈әр	эргдг
энкрлх°	эргин салькын (бриз)
энцилін, т. к. -ә, б. ≈әр	эргин татасн (береговая ли-
энисн	ния)
энх°, ө. ц. -нә	эргин цоклур
энсх°	эрглін, т. к. -ә, б. ≈әр
энтә	эрглт° (вращение)
эпиграмм, -с	эргм (сфера)
эпилог, -уд, ө. к. д, б. -ар	эрғн (окрестность)
эпитет, -мұд, ө. к. -д, б. -әр	эрғнд°
эпическ°, ч. н.	эрғндән
эполёт, -мұд, ө. к. -д, б. -әр	эрғндк°
эпопей, -мұд, т. к. -ин, б. -әр	эрғү
эпос, -муд, ө. к. -т, б. -ар	эрғуллін, т. к. -ә, б. ≈әр
эпож, -с, ө. к. -д, б. -ар	эрғулх°

эргт[°]: тавн эргт[°] махмуд
 эргх[°]
 эрги[°], -с
 эрдм, т. к. -ин, б. -эр
 эрдм-билг
 эрдм-сүрһүль
 эрдмтэ
 эрдмтэ-сүрһүльта
 эрднь, т. к. -ин, б. -эр
 эрднь чолун
 эрк[°] (важный)
 эрк[°] (изнеженный)
 эрк[°] (притолока)
 эрк[°] биш[°]
 эркшилтэ
 эркшилтн
 эркэ, -с, т. к. -н, б. -һэр
 эркэр
 эркэтэ
 эрклүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 эрклүлх[°]
 эрклх[°]
 эрк (четки), ≈д, т. к. -ин
 б. ≈эр
 эркн: үүдиңэ эркн
 эркта
 эркти (орган)
 эркти: белгин эркти
 эркцлт[°]
 эркцх[°]
 эрлг, -үд, ө. к. -т, б. -эр
 эрлн[°]
 эрлнн, т. к. -ә, б. ≈эр
 эрлт[°], т. к. -ин. ө. к. -д, б. -эр
 эрлттәһәр
 эрм цаһан көдә
 эрмг
 эрмдг, ө. к. -т, б. -эр
 эрмдгллнн, т. к. -ә, б. ≈эр
 эрмдглх[°]
 эрс, -мүд, ө. к. -т, б. -эр

эрсин газет
 эрсллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 эрслх[°]
 эрт[°]
 эртэр
 эртин
 эртинэ
 эртир
 эрүл
 эрүл-дорул
 эрүл-менд[°]
 эрүләр
 эрүлдән
 эрүлх[°]
 эрх[°]
 Эрцс (Иртыш)
 эрчм, т. к. -ин, б. -эр, бт -инм,
 -иннъ
 эрч[°] (инерция)
 эрчмллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 эрчмлүллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 эрчмлүлх[°]
 эрчмлх[°]
 эрчмтэ
 эрчс (пылкий)
 эс[°]
 эс[°] гиҗ[°]
 эсв[°] (задача)
 эсвллін, т. к. -ә, б. ≈эр
 эсвлх[°]
 эсер, -мүд, ө. к. -т, б. -эр
 эсрүүллін (сопротивление),
 т. к. -ә, б. -эр
 эсрүүцх[°]
 эскадр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 эскадриль, т. к. -ин, б. -эр
 эскадрон, ≈д, т. к. -а, б. ≈har
 эскалатор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 эскалаторщик, -үд
 эсқиҙ, -мүд, ө. к. -д, б. -эр
 эскимо, т. к. -н, б. -har

эскимос, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 эстафёт, -муд, ө. к. -д, б. -эр
 эстонец, -нр
 Эстония, т. к. -я, ө. к. -ъд, б. -яр
 эстонк°, -с
 эстонск°, ч. н., эстония
 Эстонск° Совётск° Социалистый-
 ческ° Республика
 эстрад, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 эстрадын, ч. н., эстрадын
 этажерк°, -с
 эталон, -с, т. к. -а, г. -ыг, б. -ар
 этап, -с, т. к. -ин, б. -ар
 этикёт, ө. к. -д, б. -эр
 этил, т. к. -ин, б. -эр
 этилён, т. к. -э, б. -эр
 этимолог, т. к. -ин, ө. к. -д, б.
 -ар
 этимолологч°, -нр
 этнограф, ө. к. -д, б. -ар
 этнолог, ө. к. -д, б. -ар
 этнологч°, -нр
 этн-этн гих°
 этудэр
 этюд, -муд, т. к. -ын, ө. к. -д,
 б. -ар
 этюдн, ч. н.
 эфиоп, -нр
 Эфиопия, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -ар
 эфиопк°, -с
 эфиопск°, ч. н., эфиопин
 эфир, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 эфирн, ч. н., эфирина
 эцелхи, т. к. -э, б. ≈эр
 эцх°
 эцк°, -нр, ө. к. -т, б. -эр
 эцлхи, т. к. -э, б. ≈эр
 эцс
 эцсн
 эцуулхи, т. к. -э, б. ≈эр
 эцуулх°

эцх°
 эццэвр
 эццн
 эшелон, ≈д, т. к. -а, б. ≈хар
 ээвр, -муд, ө. к. -т, б. ≈эр
 ээврлх°
 ээвртэ
 ээдрлхи, т. к. -э, б. ≈эр
 ээдрлт°, т. к. -ин, ө. к. -д, б. -эр
 ээдруллхи, т. к. -э, б. ≈эр
 ээдрулх°
 ээдрх°
 ээж°, -нр
 ээжтэ
 ээзгэ, -с, т. к. -н, б. -хэр
 ээлт° (обаяние)
 ээлттэ
 ээлтх°
 ээлхн
 ээм° (плечо), -с, т. к. -ин, б.
 -эр, бт -инм, -иннь
 ээм°-эмэн хархулх, зуг эм цацу
 ээмдх°
 ээмрхг
 ээмч°
 ээнгшх°
 ээрлхи, т. к. -э, б. ≈эр
 ээрх°
 ээрчксн утцн
 ээх°

Ю

ю-ку медлго
 юбилей, -муд, т. к. -ин, б. -эр
 юбилеин, ч. н., юбилейин
 юбилияр, -муд, ө. к. -т, б. -ар
 ювелир, -муд, ө. к. -т, б. -эр
 ювелирн, ч. н.
 ювелирно-часовой, ч. н.

Юго-Осетинск° автономн таң-
хч°
югослав, -с, ө. к. -д, б. -ар
Югославия, т. к. -ин, б. -ар
югославк°, -с
югославск°, ч. н., югославин
юкагир, -муд, ө. к. -т, б. -эр
юм үнадг сав°
юмб°
юми
юн
юнкер, -муд, ө. к. -т, б. -эр
юнкор, -муд, ө. к. -т, б. -ар
юннат, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар
юннатск°, ч. н., юннатын
юнгад
Юпитер, ө. к. -т, б. -эр
юридическ°, ч. н.
юрисконсульт, -нр, т. к. -ын,
ө. к. -д, б. -ар
юрист, -нр, ө. к. -д, б. -эр
юстийц, ө. к. -д, б. -эр
Ютландия, т. к. -ин, б. -яр
юнас° авн
юнас° көлтә
юунд° чигн

яг-таг
ягдалх°
ягдалдх°
ягц°
яһад болв чигн
яһдг-кеғдг болв° чигн
яһлав°
яһла халг
яһлалх°
яһна-кеғиң
яһсн өдрв эңчи
яhx°
ядад: келж ядад
ядерн, ч. н., ядерин
ядлдх°
яду
ядуһар
ядурлhn, т. к. -а, б. ≈ар
ядурх°
ядх°
ядхдан
яկут, -нр, т. к. -ын, ө. к. -д,
б. -ар
якүтк°, -с
якутск°, ч. н., якутын
Якутск Автономн Советск° Со-
циалистическ° Республика
ял, -муд, т. к. -ын, б. -ар
ялд° унхах°
ялдах°
ялми, ≈д, б. ≈ар
ялч°, -нр
ялчлх°
ям (чин)
ям (гем)
яма өсклhn
ямазһи, т. к. -а, б. ≈ар
яман, ≈д, т. к. -а, б. ≈hap,
бт -анм, -аннь
ямаран
ямб, -с, т. к. -ин, б. -ар

Я

я, яһлав
я, тиим°
яаклзх°
яарм, -с, т. к. -ин, б. -ар
яарад-яхлад
яах°
яах-кеехэн әс медх°
явр
яг

ямрхг
 ямт[°], -нр, т. к. -ын, ё. к. -д
 ямта кун
 ямтархл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 ямтархх[°]
 ямти, ямтиր
 янв^{арск}[°], ч. н., январин
 январь (туула сар), т. к. -иц,
 ё. к. -т, б. -яр
 янз[°], -с, т. к. -ин, ё. к. -д, б. -ар
 янэта
 янтах[°]
 янтхр
 ям өвчн
 яңг^р, -уд, ё. к. -д, б. -ар
 Яңхл (б), т. к. -ын, б. -ар
 япон (күн), (японец), -нр,
 т. к. -ин, б. -эр
 Япония, т. к. -я, б. -яр
 японк[°], -с
 японск[°], ч. н., японя
 японско-китайск[°], ч. н.
 яр
 яр-яр гих[°]
 ярви
 ярглл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 ярглх[°]
 ярға
 ярға заңсн (лосось)
 ярғ^г
 ярдл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар

ярдх[°]
 ярлг, -уд, ё. к. -т, б. -ар,
 бт -инм, -иннь
 ярлзх[°]
 ярм, -с, т. к. -ин, б. -ар
 ярус, -муд, ё. к. -т, б. -ар
 яршг, -уд, ё. к. -т, б. -ар
 ясгдл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 ясвр, -муд, ё. к. -т, б. -ар
 ясгдх[°]
 ясн, ≈д, т. к. -а. б. ≈ар
 ясрл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 яслт[°], -с, т. к. -ын, ё. к. -д, б. -ар
 ясьль, -муд, т. к. -ин, б. -яр
 ясл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 ясрулгдх[°]
 ясрулл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 ясруллт, т. к. -ын, ё. к. -д, б.
 -ар
 ясрулх[°]
 ясрх[°], -ж, -жана
 яснн
 ятх[°] (лира)
 ятхин дун
 яхлад-яарад
 яхлл^{һн}, т. к. -а, б. ≈ар
 яхлх[°]
 ячейк[°], -с
 яшкл, т. к. -ын, б. -ар
 Яшкуль, т. к. -ин, б. -яр
 яшл, т. к. -ын, б. -ар

ДАХУЛЬ

ХАЛЬМГ НЕРД

ЗАЛУ КҮҮНЭ НЕРД

Адуч°	Арслң	Балдн
Адъян	Арта	Балдр
Ажала	Арш	Балзн
Айта	Аюш	Балтг
Амбу	Ээрст°	Бамб
Амбуш	Өвэ	Бамбуш
Амр	Өвшэ	Барванцг
Аңғрг	Әрстид	Барка
Анжа	Баазр	Барку
Анжу	Баатр	Басң
Анжука	Бавлда	Басти
Алдр	Бавта	Бат
Анжур	Бавти	Бата
Анюш	Бада	Бат-Насн
Аңга	Бади	Бача
Ануш	Бадла	Бэрс
Ара	Бадм	Бегэл
Араш	Бадм-һәрэ	Беглэ
Араша	Бадм-Хаалһ	Беедрг
Арвг	Баду	Бемб
Арлтан	Бадуш	Бембэ
Арлу	Бадуг	Бендерйэн
Арню	Бака	Бога
	Баклан	

Богла	Доода	Коожа
Бодня	Доолю	Коорда
Бокта	Дорж	Копа
Боли	Дорж-Нэрэ	Коржа
Бооль	Дудин	Коти
Бооля	Ентэ	Көвнгэ
Борлг	Жаавш	Көгжэ
Борманна	Жаара	Кеткр
Босха	Жава	Кукж°
Боова	Жал	Күлмн
Босхмж	Жалг	Лаатш
Бува	Жамб	Лавг
Буурл	Жамна	Лавган
Буушк	Жамтр	Лаврэн
Буш	Жанж	Лаг
Бүтц	Жанжуку	Лалуш
Гелэ	Жаңыр	Ләэлүш
Һаав	Жав	Ләри
Һавң	Жижүш	Леежн
Һагни	Жимб	Лиж°
Һалди	Живдэ	Лиж-Нэрэ
Һалзн	Замб	Лииэр
Һэрэ	Замбл	Лоолуш
Һога	Замъян	Маатш
Һола	Занжи	Мадьг
Һонда	Занди	Мазн
Һончк	Зула	Манж°
Һоога	Зурбан	Манж°-Нэрэ
Һоогн	Зурмха	Манта
Һулаш	Инж°	Манц°
Һуна	Инжэ	Матвя
Һунаш	Инжр	Мату
Һуча	Ишмэн	Мацг
Дава	Иислдэ	Мэркл
Дадна	Иисн	Мергн
Дамб	Каару	Микэ
Дандш	Каату	Микүш
Данзн	Кавлаш	Микшэ
Дарм	Кавшг	Минжуд
Даш	Каж	Мингийн
Дедэ	Канкус	МОһлцг
Деелэ	Канлу	Моднк°
Дермэн	Карви	МОңхл
Довж	Кендш	Мордун
Догдн	Качко	Морха
Дода	Киисэ	Морхаж°
Додна	Коврин	Морхус
Долан	Козля	Морча
Донвр	Колч	Мотя
Дондг	Комба	
Донр		

Мөнк°	Пөөдр	Хаср
Мөнк°-Насн	Пунцг	Хахлу
Мөнкэ	Пүри	Хэвэдэ
Мөрчэ	Пүрвэ	Хажа
Муудря	Савр	Хожа
Муузра	Сэлж°	Хоньн
Муука	Сальм°	Хенхр
Муута	Сашкуш	Хүрмчэ
Муутл	Санж°	Цагди
Муучка	Санжарг	Цаһада
Нальж°	Санж°-Һэрэ	Цандг
Нальж-Һэрэ	Санл	Цөвг
Намру	Санчр	Цедэ
Намс	Саңга	Цедн
Наму	Саңжж°	Цембл
Насн	Сари	Церн
Натр	Сарнку	Цецн
Нэдвд	Сэри	Цүлцэ
Нээмн	Сенгэ	Чимд
Ника	Сепэрэ	Чоокна
Нимэ	Серэтр	Чоора
Нимгр	Серглц	Чорда
Ноһажа	Сёркш	Чөөрэ
Номһажа	Сермэ	Чүдэ
Овш°, Увш°	Сумъян	Чүльцэ
Огл	Сүүкэ	Чүрм
Ожа	Сүүкнэ	Чүүчэ
Ока	Таану	Шовадур
Окажа	Тавдын	Шольди
Окн	Тавр	Шснхр
Олдуш	Таһр	Шуурна
Олзуч°	Тавк°	Шуурхч°
Ольда	Тарха	Эдэ
Ольдш	Таехэ	Эдлэ
Ольчуда	Теени	Элвг
Олядг	Темэнг	Элдэ
Олядур	Темэч°	Элксэ
Омбг	Тогт	Эмбэ
Омбур	Төлжэ	Энкэдэ
Ому	Түлмж	Эрдэ
Ордаш	Түмд	Эрдм
Ота	Түрвэ	Эрднь
Отхн	Улаж	Эрдүш
Очр	Улада	Эрнжэн
Оча	Улан	Эрици
Пилжэ	Уташ	Этцэ
Польт°	Утнасан	Яван
Пишман	Хаңлх°	Ямада
Потня	Хардаш	Янкура
	Харцх°	Янку

КҮҮКД УЛСИН НЕРД

Абуя	Буштын	Куука
Авгда	Бүткэ	Куукш
Агуш	Герл	Күүкжэ
Ажа	Герлэ	Лэкшэ
Алля	Герлтэ	Лижмэ
Альма	Гөрнэл	Лсола
Альмин	Гиичэ	Луглы
Амрхн	Гилэн	Магу
Амуулц	Гилэш	Монта
Атин	Гилдэ	Мөнча
Атур	Данр	Мөнгэ
Әсә	Данга	Мөнгн
Әбэш	Делэш	Намжл
Әвэ	Делгр	Нэмса
Әнгүш	Делжэ	Намча
Әңгр	Доокш	Нарма
Байгуш	Доржма	Нарн
Байн-Жирхл	Дукта	Нарнку
Байр	Дуука	Ноһала
Байрта	Дүйма	Нона
Байчх°	Жана	Нүүдлэ
Балта	Жагаль	Нүүдлч
Бэлъжр	Жама	Ооня
Бальжрма	Жиижэ	Отха
Бальгада	Жис	Өлзэ
Бамба	Жүргдан	Өлзэт
Бамбуля	Жуужа	Пальтка
Баяда	Занда	Патнюш
Беевэ	Ижмэ	Пээпүш
Бовхр	Инжэ	Саглр
Богдр	Игсэ	Сакля
Бола	Иисэлэ	Санжрма
Бельян	Каама	Сатля
Болташ	Калькуш	Сээхлэ
Болхадг	Кармада	Сэн-Белг
Болхаш	Көемэ	Седкл
Бесова	Кермн	Сүүлэ
Бесра	Кимэ	Тааха
Ботуд	Киштэ	Тавнда
Бугаш	Кишгт	Тоона
Бужа	Конта	Тсоха
Бужака	Коску-	Төвкэ
Буля	Көсра	Төвкинг
Буляш	Коташ	Төгрэш
Бүлһаш	Көржэ	Тута
Бүлһин	Күкля	Тути
Бүлһша	Куку	Туута
Бульда	Күлда	Түмдэ

Түтэ	Цаһан	Энгл
Үзмэ	Цеңдэ	Эгкэ
Үлмж°	Чевэ	Энгүш
Үрвжүр.	Шарка	Юга
Харка	Шикрэ	Юда
Хога	Шинэ	Яндаш
Цаһала	Шиндэ	Янжма

ЧИКЭР БИЧЛҮНЭ ҮОЛ ЗОКАЛМУД

I. Зэрм үзгүд олзллήна зокал.

Эгшг э

1. Эгшг э хальмг келнэ үгмүдт оньдиндэн үгин эклцд бичгднэ: эн, энүнэ, Эрнцн.

2. Талын келнэс орсн үгмүдин эклцд болн эгшгин хөөн чигн эгшг э бичгднэ: электричество, поэт, аэроплан.

Эгшг е болн ё.

Үгин дунд, хадвр үзгин хөөн э гидг ээг е гидг үзгэр темдглнэ: керг, серэ, делегат.

2. Үгин эклцд е гидг үзг йотированн э эгшгиг темдглнэ: Егор, Ентэ, ен, еңсг.

3. Эгшг ё үзг талын келнэс орсн үгмүдт бичгднэ ёлк, самолёт.

Хадвр й.

1. Хадвр й эгшг о үзглэ онц бичгднэ: йорал, йосн, йор.

2. Хадвр й жөөлн эгшгүдлэ бас онц бичгднэ: йөрэл, өгйэ; бий-бийэн, бийүрн, бийин; йиртмж, йисн, музей, музейэс, музейүр, музейлэ.

Эгшг я.

1. Угин эклид, дунд болн сүүлд эгшг я бичгднэ: юн, юмн, аю, Аюка, юрист, трамвай—трамваюр.

2. Жөөлн хадврин хөөн эгшг я бас бичгднэ: ханядн, унартна, буудя, Поля, регулятор, сурхуль-сурхуляр.

Эгшг ю.

1. Угин эклид, дунд болн сүүлд эгшг ю бичгднэ: юн, юмн, аю, Аюка, юрист, трамвай-трамваюр.

2. Жөөлн хадврин хөөн ю бас бичгднэ: Анюр, Арню, полюс, соль-солюл, сурхуль-сурхулюр.

Эгшг ы.

1. Талын келнэс оржах ы эгшгтэ үгмүд тер кевтэн бичгднэ: лыжи — лыж, сыр, акын, Царицын.

2. Төрски болн талын келнэс оржах чилгчдэн хату л, н, д, т хадврмудта үгмүд, кемр эн хадврмудыннь өмн ар дарана эгшгүдтэ болхла, киискврэр хуврхлэрн ы эгшгэр эклсн чилгчс авна: школ—школын, школыг; парт — партын, партыг; тонн — тоннын, тонныг; сад—садын, садыг; реостат—реостатын, реостатыг; пенал—пеналын, пеналыг; мал—малыг, малын; чон—чонын, чоныг; хот—хотын, хотыг; орд—ордын, ордыг.

Темдг. Ямр нег үг киискгдж хуврсн цагт үгин ы эгшгин хөөн немгджэх чилгчс өмн дарана эгшгтэхэр бичгднэ: лыж—лыжэр, мал—малыһэн.

Хадвр в.

1. Хадвр в хальмг келнэ үгмүдт үгин дунд болн сүүлд бичгднэ: көвә, авдр, авла, кельв, авв.

2. Талын келнэс орсн үгмүдт бээх хадвр в тер кевтэн бичгднэ: вагон, винтовк, вывеск н. ч.

Хадвр б.

1. Хадвр б үгин эклид бичгднэ: бал, бөкүн, болд, ботаха, Бадм, Балдн.

2. Үгин дунд болн сүүлд м хадврин хөөн оньдин б бичгднэ: **бумб, амбар, бумблв, Бемб, Замб.**

3. Талын келнэс орсон үгмүдин хамань болв чигн бичгднэ: **бомб, будк, бочк.**

4. Междометъяд болн чилгчдэн н хадврта орч нернд сургч б хүв тэвхлэ, сүүлдк н хадвр м хадврар сольгдж мб гиж бичгднэ: **шаб-шаб гих, хаб-хаб гих, кен-кемб, юн-юмб?**

Хадвр г.

1. Хадвр г жөөлн эгшгүдлэ бичгднэ: **гер, ценг, керг, тергн, гегэн.**

2. Үгин сүүлд хату эгшглэ бас бичгднэ: **аг—агта, цаг — цаган, зург — зурган, Бога, Буга.**

3. Кийизң киискврт жөөлн болн хату эгшглэ бичгднэ: **гер — гериг, һар — һариг, авдриг, агиг.**

4. Талын келнэс орсон үгмүдт бичгднэ: **вагон, гений, Ленинград, гараж.**

Хадвр һ.

1. Үгин эклцд, дунд болн сүүлд хату эгшгүдлэ хадвр һ бичгднэ: **һар, һу, һалун, һосн, һаха, авһ, зурхан, һаруд, аһурцг.**

2. Ямаран чигн эгшгүдин хоорнд шинлүүлгч чинр авч бичгднэ: **махла—махлаһар, ги—гиһәд, ке—кеһәд, көдә—көдәһәс.**

3. Үгин эклцд ә үзглэ хадвр һ бичгднэ: **һә, һәэвхә, һәэхүл, һәрә.**

Хадвр н.

1. Хадвр н болн хадвр н хойриг келлтэрнь шинжлхлэ, эднэ онцсны сээнэр медгднэ: **хонх—хонх, зан—зан, танх—танх, күрн—күрн, олн—олн, манна—мацна, цан—цан, цонх—цонх.**

Келнэ ар дарана хамрин н хадвр үгин дунд болн сүүлд бичгднэ: **ан, дөн, мөнгн, зэнг.**

2. Хадвр н келхлэ, нег хадвр ә соңснавидн. Хамңсн нг келхлэ хойр ә соңснавидн. Энүн deerəс иигж йилһимн: **зан—зэнг, ан—әңг, сөн—сөңг.** Хойрдгч үгмүдтнь нг соңсгджахнь ил, тедү мет тенгр, өнг, зэнг, мөнгн гих мет үгмүдт нг хадврин хөөн г бээхнь соңсварнь дүнцүлхлэ ил медгдҗэнэ.

3. Кемр н хадврар чилсн үгд эгшгэр эклсн суффикс, эс гиж киискврин чилгч ирхлэ, эн н хадврин хөөн г бичгднэ. Улгурлхд: аң—аңгин, аңгас, аңгур, аңган.

Кемр хадвр н чилгчтэ үгд бас хадврар эклсн суффикс, эс гиж киискврин чилгч ирхлэ, н хадврин хөөн г бичгдхш. Улгурлхд: аң—аңд, аңла, аңта; Басн—Баснд, Баснта, Баснла.

4. Морфологин принципээр һардвар авч, н хадвр зэрм хадврмудын өмн (к, с, г, х, и, һ) н мет соңгэддг болов чигн, сольл уга бичхмн. Улгурлхд: түрүнк биш, түрүнк. Эн үгин йозур түрүн. Эду мет икнкнь, үнһах, банк, танк, клеёнк гиж бичхмн.

5. Зэрм үүлдвар үгин н хадврин өмн бээх хамрин н хадвр г гиж сольгдана. Тийм болов чигн ода deerэн урд бичдг кевэрн бичжэхмн: шаржгих, харжгих, шоржгих биш, шаржнх, харжнх, шоржнх гиж бичхмн.

Жөөлн (ь) болн хату (ъ) темдг

1. Жөөлн темдг хадврин хөөн бичгднэ: салькн, альмин, сурнуль, хальмг, Гоголь, Горький.

2. Жөөлн темдг хувагч, салһгч темдг болна. Эн темдг жөөлн хадврин хөөн йотированн эгшгин өмн бичгднэ: Адъян, сатья, статья, курьер, барьер.

3. Хату темдг даңгин хувагч, салһгч чинртэ болна: эн темдг үгин дунд хату хадврин ард йотированн эгшгин өмн бичгднэ: авъяс, съезд, объект, Замъян, Сумъян.

II. Эгшгин болн хадврин зокал.

Алцтрулгч эгшгүд.

Үгин түрүн ниилврт эгшг у, о хойриг, ү, ө хойриг, о, ө хойриг, у, ү хойриг бичлн деер алцтрулт һарна. Кемр үгд алцтрулгч у, о хойр бээхлэ, эгшг у бичхмн, ү, ө хойрин — эгшг ү бичхмн, о, ө хойрин — эгшг о бичхмн, у, ү хойрин — эгшг у бичхмн, ү, и хойрин — эгшг ү бичхмн, әк-ак хойрин әк гисинь бичхмн. Улгурлхд.

Алнтрулгч эгшгүд	Бичгдх эгшгүд	Үлгүрмүд
у, о	у	умшх, һурви, суми, хурвх, хувах, хурвлжн, нульмсн, хувци, цурх.
ү, ө	ү	үвл, үмкә, үмсн, үмсх, үмкәсн, үлмә, күмсг, хүврх, бүдүн, үмгх, үмтәх.
ү, ү	ү	уутыхн, хурах, унън, хурсх, хурсн.
о, ө	о	оньс, оньдин, оольх, сонын.
ү, и	ү	бүчр, шүдн, бүшкүр, бүшмүд.
әк, ак	әк	дәкәд, мәкр, тәкм, бәкран.

Кемр эгшг а, ә хойриг бичлїн deer алнтрхларн, нурһлж эгшг а бичхмн. Үлгүрлхд: таава, тальвр, наха, мана, така, аньх, матыхр, альхн, һаньдглх, танылдх, халыт rh, альдас, затыг, хатыг, салькн, зуг хәэлх, мәэлх, зәэлх, тәэлх, әдл, һәэлх н. ч.

Алнтрулгч эгшгүд чикәр бичхин төлә, бичлїнә зокал медхәс наң, үгин чир, үгин йозур, үгин бүрдәц медх керітә. Үлгүрлхд: өндр биш, әндр. Эн үг ән өдр гисн хойр үгәс бүрдҗ. Үрлә биш, өрлә. Энд үгин йозур өр. Үмс, өмс гисн салу чинртә үгмүд: кү үмсх, хувц өмсх. Өмс гисн үгәс өөмсн гиҗ үг бүрдәгдсмн. Түн deerәс өмсх, өмскул, өөмсн гиҗ бичхмн. Сек, сәк гисн салу чинртә үгмүд: үүд сек, хот сәк, үрән сәк. Тедү мет хөв, хүв гисн үгмүдиг чинринь олж бичхмн. Ямр нег юмна әнгин тускиг хүв гиҗ бичхмн. Үлгүрлхд: зууна нег хүвиг процент гидмн. Қүүнә жирһл, бәәдл, ямр нег йовдл медүлсн цагт

хүв биш, хөв (судьба) гиж бичхмн. Үлгүрлхд: Савр сэн хөвтэ күн. Тек болн тэк бас салу чиртэ үгмүд. Үлгүрлхд: ямана тек, зул тэк, тэкл тэкх. Тэрэн гисн уг тэрх гисн үгэс бүрдж. Тер учрас таран биш, тэрэн.

Хальмг келнэ айлнест зэрм үгмүдин негдгчэс наадж нийлврт бээх ахр эгшг тодрхажар болн тодрха бишэр чигн хархна. Иигж хойр зүсээр хархсан үгмүдин тодрха эгшгтэхэрнь бичжэхмн: **һуужмул, шүүгүл, жаһамул, хамтхасн**, зуг гүүжмл, шүүгл, жаһамл, хамтхсн гиж бичж большго.

Зэрм һазрар гигэд, мисин, манхрсн, игэд, игж, тигэд, тигж гиж келцхэнэ. Литературн келнд гиһэд, **мисин, мэнгрсн, иигэд, иигж, тиигэд, тиигж** гиж бичх болж шиидгдсмн.

Эгшгин таарлт.

Хальмг келнэ эгшгүд хойр даранд хувагдна. Ар дарана, эс гиж хату эгшгүд: **а, у, о, я, ю, ё**. Өмн дарана, эс гиж жөөли эгшгүд: **э, ү, ө, э, и, е**.

Эгшгин таарлтын зокалар:

1. Нег үгд ар болн өмн дарана эгшгүд орх зөв уга. Нег үгд дан өмн дарана, эс гиж дац ар дарана эгшг орх зөвтэ. Нийлж бээх аффиксмүд болн хасгдж немгджэх үгмүд үгин сүүрд бээх дарана эгшглэ ирлцж бичгднэ. Үлгүрлхд:

така, таката, малята, хурняста;
көвүн, көвүнүр, көвэ, көвэхэс;
умшж бээнэ — умшжана, бичжэнэ;
ирж бээцхэнэ — иржэцхэнэ, көдлжэцхэнэ.

2. Талын келнэс оржах үгмүд эгшгин таарлтд багтхш. Болв талын келнэс оржах үгд керглгджэх суффикс, эс гиж киискврин чилгч тер үгин сүүрин чилгчд бээх дарана эгшглэ әдл эгшгтэ болх зөвтэ. Үлгүрлхд: **орден—орденэр, клубур, артельтэ, колхозникүд, самолётур, Емельянас, шлюзар съездэс, Кисвэс, совещаняс, лагерэр, сессэр, медаляр.**

Эгшгин таарлтын зокалд багтдго йовдл бас хархна:

а) талын келнэс оржак сүүлдк ниилвртэн ы эгшг-тэ үгмүд хүврхлэрн, өмн дарана эгшгүд авна. Үлгүрлхд: лыж—лыжэр, акынмүд, Царицынә, завод—заво-дын, заводынәр, сыр—сырэр, сырәс, сыртэн н. ч.

б) Хальмг келнэ уга гидг бурушагч хүв өмнэн бээх үглэ хасгдж го гиж бичгднэ. Үлгүрлхд: ирх уга—ирхго, бичшго, келхго н. ч.

в) Үгин киискврт, үгин хүврлтд эгшг и ар дарана эгшглэ чин бичгднэ. Үлгүрлхд: ах—ахин, ахинәс, умшжахшив.

Удан эгшг.

Өдгэ хальмг бичлтд ахр болн удан эгшгүд темдгл-гднэ. Эдниг бичхин тускар медхны:

1. Ахр эгшгиг үгин түрүн нүүрт нег үзгэр темдгл-нэ: цасн, носн, ах, эк н. ч.

2. Удан эгшгиг үгин түрүн нүүрг давхр әдл үзгэр темдглнэ: цаасн, тоосн, күүкн, туула, тоодг, төөлг, тууль н. ч.

3. Нег ниилвртэ үгмүдт удан эгшг йирин ахр эгшг мет гилтэ соңсгдна. Эдниг бас нег үзгэр темд-глнэ: то, тө, күн, нур, дун. Иим эгшгтэ үгмүд деер ямр нег ниилвр негдж ирхлэ, эднэ эгшгүд удан эг-шгэр сольгдна: то—тоота, тоолвр; күн—күүнә, күүн-лә, күүнәс; нур — нуурин, нуурт; дун — дууна, дуута, дуунар, дууч н. ч.

4. Талын келнэс оржак үгмүд удан эгшг бичлнэ зокалд багтхш. Ударлтта ниилврин эгшг уданар соң-сгдв чигн нег үзгэр темдглгднэ: кадр—кадрмүд, норм — нормс, мастер — мастермүд.

Темдг: 1. Хальмг келнд талын келнэс орад, авъяст шингрж едсн үгмүдин түрүн ниилврт, ударлтта эг-шинь удан эгшгэр темдглнэ: дышло—диишл, мя-чик—мээчг, пиво—пиив, улица—уульнц, Астрахань—Ээдрхн н. ч.

2. Иотированн й хадврин хөөн соңсгджах удан а болн у давхр яа болн юу үзгүдэр бичгднэ: яарм, юунд, юуна, яахв н. ч.

Давхр хадврмуд.

Зерглж дараандан бичгдсн хойр өдл хадвриг давхр хадвр гиж нерэднэ.

Давхр хадврмуд бичлнэ зокал:

1. Давхр хадвр үгин унгд бичгднэ. Үгин унгд харжах давхр хадвр урдны эн хойр хадврин дунд эгшг бээсиг медүлжэнэ. Тер эгшг өдгэ цагт темдглгдхш. Үлгүрлхд: үнн (үнэн) һунн (гунан), дөнн (дөнэн).

2. Кемр унг үгд немгджэх суффиксмуд боли киискврин, хүврлтийн чилгчсин эклц хадвр унг үгин чилгч хадврла өдл болхла, бүрдэгдсн үгд оньдин давхр хадвр бичгднэ. Үлгүрлхд:

а) Бээлнэ нерн: мал—малла, үлд—үлдд, ач—ачн, герт — гертти, үкрин — үкриннь, кел — келнн, модн — модд, амн — амм.

б) Чинрлгч нерн: бат—батта, уут—ууттк.

в) Үлдвр үг: сан—санна, дамж—дамжжана, кел—келлэ, ав—авв, кев—кевв, өг—өгг, унт—унттха, ёс—ёссв, шид—шилдмн, эмэл—эмэлл, бич—биччклэ, тох—тохх, бос—боссн, ид—иддг, тат—таттл.

3. Талын келнэс орсн үгмүдин давхр хадвр тер кевтэн бичгднэ. Үлгүрлхд: коммун, класс, касс, производственн.

Дуута боли дүлэ хадврмуд.

Хальмг келнд дуута (**б**, **в**, **г**, **һ**, **д**, **з**, **ж**) боли дүлэ (**п**, **ш**, **с**, **т**, **к**, **ц**, **х**, **ч**) хадврмуд бээнэ. Эн хадврмудыг алцтрулгч хадвр гиж бас келнэ.

Дүлэ боли дуута хадврмудыг морфологическ принципэр гардвар авч, иим зокалар бичхмн:

1. Алцтрулж бээх дуута боли дүлэ хадвриг медж бичхин төлэ, алцтрулжах хадврин хөөн эгшг үзг оруулж, үгиг сольхмн. Сольсна хөөн ямаран хадвр соңгдна, төрүгинь бичхмн. Үлгүрлхд: цокта, отх,

меттн, сеткл, нутк, өвдкцэ биш, цогта, одх, медтн, седкл, нутг, өвдгнэ гиж бичхмн, тер юнгад гихлэ — цогас, одад, медэд, седэд, нутгин, өвдгэн гиж хуврэхлэ, дуута хадврнь илдб.

2. Эдү мет дуута болн дүлэ хадврмуд үгин дунд болн үгин сүүлд ирлцүлж бичжэхмн. Үлгүрлхд: дегтр, багш, эгч, тогтавр, көгши, церг, багц, тагт.

3. Дуута болн дүлэ хадвр ирлцүлж бичх deerэн үгин чинр, уг бүрдэх унгины медх кергтэ. Кемр үгин чинр сольгдх болхла, күчэр дуута болн дүлэ хадврмуд ирлцүлж большго. Эн цагт хойр болн үлү дүлэ хадвр нег назр бичгддг йовдл харһна. Үлгүрлхд:

а) кет, кед; утх, удх; хадх, хатх; цок, цог мет үгмүд тус-тустан онц чинртэ. Эн үгмүд deer үг бүрдэгч, эс гиж уг хуврэгч чилгчс ирхлэ, үгин сүүрд бээх хадврмуд хуврл уга тер чилгчсиг бий deerэн авх зөвтэ: кет—кеттэ, хатх—хатхх, цог—цогта, цок—цокх, цоксн, өс—өск, өссх.

б) уг бүрдэгч болн уг хуврэгч суффиксмүд медж чикэр олзлх керитэ: алчгсн биш, алчксн. Энд чк гидг суффикс бээнэ: тогтдха биш, тогттха, -тха- суффикс, хастг биш, хасдг, -дг — суффикс, хэврэгшэн биш, хэврэшэн, үгин ѿзур хэврх.

4. Ямр нег үүлдвр уг бичжэхэд, алнтрсн цагтан, үүлдвр угиг закгч (помелительн) болн закалгч (побудительн) янзэд тэвэд шинжлхлэ, яхж бичхнь тодрха медгднэ. Үлгүрлхд: өсгх биш, өссх. Энд закгч янзнь өск; тосхк биш, тосхх. Энд закгч янзнь тосх болн ирч цагин суффикс х; сурхк биш, сурх. Энд закгч янзнь сурх, ирх цагин суффикс к биш, х болдг.

Сургч хүвс.

Сургч у, ү хүвс

1. Үүлдвр үгин цаг медүлгч -ла≈-лэ, -на≈-нэ, -чана≈-чэнэ, -жана≈-жэнэ суффиксмүдин сүүлдк эгшгүдин ормд сургч -у, -ү хүвс бичгднэ: авла—авлу, ав-

на—авну, ирнэ—ирнү, келлэ—келлү, сурчана—сурчану, бичжэнү?

2. Өнггрсн цагин в суффиксин хөөн сургч **у**, **ү** бичгднэ: **келв**-**келвү**, **умшву**, **бичвү**?

Сургч үй хув.

1. Закгч янзта үүлдвр үгд сургч **-й** хув бичгднэ. Кемржэн үүлдвр үг чилгчдэн тодрха эгшгтэ эс болхла, эн сургч хүвин өмн эгшг **и**, **ы** ирнэ: **йов**—**йовий**, **келий**, **сурний**, **холь**—**холий**, **зал**—**залый**, **бул**—**булый**.

Кемржэн үүлдвр үг чилгчдэн тодрха эгшгтэ болхла, сургч **-й** хүвин өмн ямаран чигн эгшг ирхш: **су**—**суй**, **кө**—**көй**, **ке**—**кей**, **дуса**—**дусай**.

Закгч янзта сургч үүлдвр үг болн күсл үндстэ үүлдвр үг әдлэр бичгднэ.

2. Цуг наадк келлнэ хувст сургч **й** хув бичгднэ: **така**—**такай**; **мөрн**—**мөрний**; **сээхн**—**сээхний**; **тавн**—**тавный**; **төр**—**төрий**; **эдн**—**эдний**; **deer**—**деерий**; **дора**—**дорай**; **келх**—**келхий**; **келэд**—**келэдий**; **бичж**—**бичжий**, **биш**—**биший**; **эс**—**эсий**; **хол**—**холий**?

III. Талын келнэс оржах үгмүд бичлнэ зокал.

1. Талын келнэс оржах чилгчдэн хадврта үгмүд ямаран чигн сольлт угаһар орс келнд бичгддг кевэрн бичгднэ: **колхозник**, **участок**, **директор**, **промышленность**, **музей**, **шкаф**, **станок**, **галстук**, **выключатель**, **стакан** н. ч.

Темдг: Талын келнэс хальмг келнд олзлгдж шингрсэрнь бичнэ: **базр**-**базар**, **шотк**-**счеты**, **бас**-**база**, **бинтр**-**вентилятор**, **наруд**-**город**, **ярм**-**ярмо**, **аһурцг**-**огурец**.

2. Талын келнэс оржах үгмүд чилгчдэн ударлт эгшгтэ болхла, хальмг келнд бас ямаран чигн сольлт

угаһар бичгднэ. Ударлтта йя, ѿе, ѿя, ѿу, ѿя чилгчтэ үгмүд хальмг келнд ий, ей, уй, ой гијж бичгднэ: **Москвá, плитá пальто, кашнé, рамбульé, статья; бакалéй, аллéй, эмпирíй, буржúй, мастерскóй.**

3. Чилгчдэн ударлт уга эгшгтэ талын келнэс оржах үгмүд эн чилгчсэн гееж бичгднэ: **машина, электричество, пионерка, кандидатура, математик, училище, конституция, революция, эскадрилья, воскресенье, дежурство.**

4. Ударлт уга чилгч ий, ия, ие, ия эгшгудэн гееж, хальмг келнд оржах үгмүд, кемр эн эгшгудин өмн хадвр л, н, з, с, д, т бээхлэ, эднэ хөөн жөөлн темдг бичгднэ: **партия, совещание, орудие, дивизия, калий — кальцид, сессия—сессия, сессия, ясли—ясли, баня—баня, марля—марль, конюшня—конюшня.**

5. Талын келнэс хальмг келнд оржах дангин оли тоота болдг үгмүд хальмг келнэ то бүрдэлнэ зокалд багтж, оли болн нег тоота болна: **часы-час, часмуд; каникулы-каникула, каникулмуд.**

6. Талын келнэс оржах чилгчдэн не үзгүйтэ хурагч утхта үгмүдин ё эгшг муд-мүд чилгчсэр сольгдна: **крестьяне-крестьянмуд, англичане-англичанмуд, гражданине-гражданимуд.**

7. Ямар нег профессиг медүлжэх үгиг ч гидг суффикс немж бүрдэнэ: **математик, географ, механик, болв номиг медүлхлэрн математик, географ, механик гијж бичнэ.**

8. Талын келнэс оржах эврэ болн географин нерд хальмг келнэ нерэдгч кийскварт хуврлт угаһар бичгднэ: **Володя, Зина, Энгельс, Зоя, Крупская, Азия, Украина, Закавказье, Амазонка нол, Колгуев арл, Байкал нур. Болв, хальмг келнд орад шингрсн географический нердиг даслтд орсн кевэрнь бичжэхмн: Эрэсэ, Ээдрхн, Хар тенгс, Номhn дала, Китд, Көк тенгс, Моңл.**

9. Талын келнәс оржаш чирлгч болы географин нердин төрлөт медүлжәх чилгчсын хайж бичгиднә: партийн һардвар, типографин темдг, Балтийск теңгс, Северн Двина, Финск тоха усн.

10. Талын келнәс орсын бәэлһиң нердәс хальмг келә суффикс олзлж үүлдөр үг, причасть, деепричасть болы нареч бүрдәгиднә: команда — команд, командл, командлул, командлад, командлын, командлж, командлтын, командлла, командынәр, командлх.

Талын келнәс орсын бәэлһиң нердәс үүлдөр үг -л, -д, -р, -рүл, ≈-рүл суффиксмүдәр болы кех гидг дөнгнгч үүлдөр үгәр дамжж бүрдәгиднә: электрифицировать гиснәс электрификацлх, эс гиж электрификац кех; механизировать гиснәс механизация кех, эс гиж механизациялх; радиофицировать гиснәс радиофикацлх, эс гиж радиофикац кех н. ч.

11. Талын келнәс оржаш үгмүд, түн дотр эврә нерд, хальмг келнә үг бүрдәлһиң болы үг хүврүлләнә зокалд багтна.

а) Чилгчдән хадврта үгмүд болы чилгчдән ударлт эгшгтә үгмүд ямаран чигн сольлт угаһар деерән хальмг келнә киискврин чилгчс авч киискгиднә: Москва-Москван, Москвад, Москвашар; шкаф-шкафин, шкафд, шкафур, шкафас; плита-плитан, плитад, плитаһас.

б) Ударлтта йя, юе, ёя, ўя чилгчстә үгмүд, түн дотр эврә болы географин нерд, хальмг келнә нерәдгч киискврт йий, ёй, ўй гиж бичгиднә. Эду мет ударлт чилгчстә үгмүдиг киискхлә, эн чилгчс цуг киизн киискврт хайгдл уга бичгиднә: буржуазия—буржуазий, буржуазийин, буржуазийд; Мария — Марийин, Марийд, Марийәс; Россия—Российин, Российд, Российүр; Гвинея—Гвинейин, Гвинейүр, Гвинейәс н. ч.

Үгин чилгчин уя ударлт уга болвчн үй гиж бичгиднә: статуя—статуй, статуйин, статуйд.

в) Ударлт уга эгшг чилгчтә үгмүд эн чилгчсән гееж киискгиднә: школа—школын, школар, школур;

Макаренко—Макаренкин, Макаренкд, Макаренкэс; Крупская—Крупскин, Крупскур; Франция—Францин, Францд, Францла; география—географин, географд.

Ударлт уга эгшг ий, ия, ие чилгчтэ үгмүдин өмн л, н, д, т, з, с хадвр бээхлэ, эн хадврин хөөн өггч, нийлүүлгч, хамцуулгч киискврт жөөлн (ь) темдг бичгднэ: Азия—Азин, Азъд, Азыта, Азыла; Германия—Германя, Германьд, Германьла, Германьта; машина—машинэ, машинд; сессия—сессий, сессыт, сессин, сессылэ, сессытэ, сессэр; калий—кальд, кальла, кальта, каляс; партия—парть, партьд, партьла, партьта, партюр, партяр н. ч.

г) Талын келнэс оржах ударлт уга -ия, -ие чилгчстэ үгмүд, кемр эн чилгчсинь бичл уга бээхлэ, хойр-хурви үзгтэ нег нийлвртэ үг болж нарсн цагт, эн чилгчсинь ормд -ий чилгч бичгдв (сессия—сессий, серия—серий, химия—химий).

д) Талын келнэс оржах зэрм үгин чинр солюолш уган төлэд пионерия, кавалерия, комсомолия мет үгмүд пионерий, кавалерий, комсомолий гиж бичгдв. Иим боли серия, Сирия мет үгмүд киискгдсн цагт чилгч -ий хайгдхш (пионерий—пионерийин; серий—серийд; Сирия-Сирийд, Сирийэс, Сирийүр).

е) Чилгчдэн эгшгтэ (zug ия биш) хойр-хурви нийлвртэ эврэ боли географин нерд ударлт уга боловчн, цуг киискврт эгшгэн геелго киискгднэ: Ина—Инан, Зина—Зинан, Зинала, Зинаhas; Володя—Володян, Володяhas; Вена—Венан, Гага—Ганан, Ганаhas, Чили—Чилин, Чилиhas; Осло—Ослон, Ослоhas. Болв хурвнас үлү нийлвртэ үгмүдт чилгч эгшгиннь өмн н хадврта эврэ нерд эн эгшгэн гееж киискгднэ: Украина—Украинэ, Антонина—Антонинэ, Антонинэс, Антонинүр.

Темдг: какао, радио, Конго мет үгмүд киискэн цагт, чилгч эгшг геедрхш: радион, радиоhas, радиод. Токио—Текион, Токиоhas, Токиоhas.

ж) Эврэ шишилн нерд бичжэхэд, күүкд күүг залу күүнэс йилхин төлэ, күүкд кү медүлгч өвкин нернэ чилгчиг киизц киискврт хайл уга чигн бичж болхмн. Улгурлхд: Астахован цоксн зург.

МОРФОЛОГД ХАРҮДГ ЧИКЭР БИЧЛҮНЭ ЗОКАЛАС
Амр киисклүнэ киискврин чилгчс бичлүнэ зокал

Киисквр	Чилгчс	Кезэ бичгдиэ (үггин чилгчст бээх үзг)	Үлгүрмүд
Нерэдгч Төргч	а—э	Чилгчдэн н хадврта үгмүдт (зэрм киискврт н чилгчэн ге-едг үгмүдт).	Һосна, мэрнэ
	э—я	Хойрас үлү ниилвртэ чилгчдэн н, нь хадврта үгмүдт.	Украинэ,
	ин	1. Чилгчдэн хадврта үгмүдт 2. Чилгчдэн жөөли хадврта үгмүдт. 3. Чилгч и хадвран ямаран чигн киискврт геедго өмн дарана эгшгэ үгмүдт.	Германя Һарин, герин хань—ханин, суль—сулин күрн—күрнин, берн—бернин
	ын	Ар дарана эгшгэ чилгчдэн л, и, д, т болн ямаран чигн киискврт чилгч и хадвран геедго үгмүдт.	мал—малын, хот—хотын, хад—хадын, чон—чонын, то—тоохин, зеенин, төөхин
	һин	Нег ниилвртэ чилгчдэн эгшгэ үгмүдт.	ноха—нохан, дегэ—дегэн, харада—ха-радан
	н	Чилгчдэн эгшгэ хойр болн үлү ниилвртэ үгмүдт.	
Өггч	д	1. Чилгчдэн хадвр с, ш биш цуг наадк хадврта үгмүдт. 2. Чилгчдэн эгшгэ үгмүдт. 3. Чилгчдэн жөөли хадврта болн ий, ие, ия чилгчинин өмн з, л, н, д, т хадврта үгмүдт. 4. Чилгч р, г хадврмуд хөөнэн тодрха биш эгшгэ үгмүдт. 5. Чилгч д өмнэн бас хадврта үгмүдт.	көлд, мөрнд, шалһд, слетд төгэд, нохад, сарад, тоод тоть—тотьд, бодь—бодъд, Азия—Азъд, магн—магнъд калий—кальд бер—берд, үг—үгд, бильярд— бильярдд, болд—болдд, алд—алдд, стенд—стендд, поезд—поездд

Киисквр	Чилгч	Кезэ бичгднэ (үгин чилгчд бээх үзг)	Үлгүрмүд
	т	<p>1. Чилгчдэн с, сь, ш хадврта үгмүдт.</p> <p>2. Чилгч р, г хадврмуд хөөн нэн тодрха биш эгшг уга үгмүдт.</p> <p>3. Чилгч д хадвр өмнэн эгшгтэ үгмүдт.</p>	хош—хошт, көдлмш— көдлмшт, бүс—бүст, класс—класст. сессий— сессьт цар—царт, гер—герт, цаг—цагт, бусрг—бусргт бод—бодт, завод— заводт
Гемнгч	нг	1. Чилгчдэн хадврта, эс гиж тодрха биш эгшгтэ үгмүдт.	гериг, һариг үг—үгиг
	ыг	<p>2. Чилгчдэн жөөлн хадврта үгмүдт.</p> <p>3. Өмн дарана эгшгтэ чилгч н хадвран геедго үгмүдт. (эн хадврин хөөн тодрха биш эгшг бээв чигн).</p> <p>4. Зэрм киискврт чилгч н хадвран геедг үгмүдт, кемр эн н хадвр өмнэн бас хадврта болхла.</p> <p>Ар дарана эгшгтэ чилгчдэн хату, л, н, т хадврта үгмүдт. (Эднэ хөөн тодрха биш эгшг бээв чигн).</p>	толь—толиг, хань—ханиг, кури ^o —курниг, бөкүн ^o —бөкүниг мөрн—мөриг, носн—носиг,
	г	<p>1. Чилгчдэн эгшгтэ үгмүдт.</p> <p>2. Чилгч -и хадвр өмнэн эгшгтэ үгмүдт.</p>	мал—малыг, хад—хадыг, бот—ботыг, сад—садыг, хан ^o —ханыг, ноха—нохаг, тө—төөг налун—налуг, кузүн—кузүг, хөн—хөөг
Бүрдэгч	ар— эр яр	<p>Чилгчдэн хадврта үгмүдт.</p> <p>Сүурдэн ар дарана эгшгтэ, чилгчдэн жөөлн хадврта үгмүдт.</p>	һар—һаар, гер—герэр толь—толяр, хань—ханяр, медаль— медаляр

Кийсквр	Чилгч.	Кезэ бичгднэ (үгин чилгчд бээх үзг)	Үлгүрмүд
	əр hap— hər	Сүүрдэн өмн дараана эгшгтэ, чилгчдэн жөөлн хадврта та- лын келнэс орсон үгмүдт. Чилгчдэн эгшгтэ үгмүдт.	артель— артельэр, сессий—сессэр, така—такаһар, тө—төөһэр, зе—зееһэр, звено— звеноһар
Ниилүлгч	ла— лэ	Чилгчдэн ямаран чигн хадвр- та болн эгшгтэ үгмүдт.	гер—герлэ, сургуль— сургульла, ноха—нохала, зе—зеелэ, артель— артельла, медаль— медальла
Хамцуулгч	та— тэ	Чилгчдэн ямаран чигн хадврта болн эгшгтэ үгмүдт.	гер—гертэ, толь—тольта, ноха—нохата, зе—зеэтэ, бу—буута
Һаргч	ас—әс яс әс has— həs	Чилгчдэн хадврта үгмүдт бич- гднэ. Чилгчдэн жөөлн хадврта үг- мүдт, кемр эн хадврин өмн хату эгшг бээхлэ, бичгднэ. Чилгчдэн жөөлн хадврта үг- мүдт, кемр эн хадврин өмн жөөлн эгшг бээхлэ, бичгднэ. Чилгчдэн эгшгтэ үгмүдт бичд- нэ	нарас, герэс толь—толяс, хань—ханяс, сургуль— сургуляс, медаль— медиляс артель— артельс, сессий—сессэрс, така—такаһас, төгэ—төгэһас, зе—зееһас, бу—бууһас
Залгч	ур— үр	Чилгчдэн хадврта үгмүдт бич- гднэ.	har—harup, ger—gerup

Киисквр	Чилгчс	Кезэ бичгднэ (үгин чилгчд бээх үзг)	Үлгүрмүд
	юр	Чилгчдэн жөөлн хадврта үг- мүдт, кемр эн хадврин өмн хату эгшг бээхлэ, бичгднэ.	толь—толюр, сурхулюр, ханюр, медаль— медалюр
	үр	Чилгч жөөлн хадврин өмн жө- өлн эгшг бээхлэ бичгднэ.	артель— артелүр, сессий—сессүр
	hyp— hyp	Чилгчдэн эгшгтэ үгмүдт бичг- днэ.	така—такаhyp. төгэ — төгэhyp, зе—зееhyp, звено— звеноhyp

Давхр, эврэ болн бий киисклінэ киискврмүд бичлінэ зокал.

Давхр киисклін.

1. Давхр киисклін амр киисклінэ төргч, өггч, хамцулгч киискврнин сүүрэс бүрднэ.
2. Төргч, хамцулгч киискврнин сүүрэс цуг киискврмүд бүрднэ: көвүнэ—көвүнэд, көвүнэг, көвүнэхэс, көвүнэхyp, көвүнэхэр, көвүнэлэ, көвүнэтэ; эктэ—эктэг, эктэхэр, эктэхyp н. ч. Өггч киискврнин сүүрэс һанцхн һаргч киисквр бүрднэ: герт—гертэс, тендэс, эндэс.
3. Төргч киискврнин чилгчдэн эгшгтэ үгмүдиг киискхлэ, бүрдэгч, һаргч, залгч киискврт нийлүлгч -h бичнэ: көвүнэ — көвүнэхэр, көвүнэхэс, көвүнэхyp, эктэ — эктэхэр, эктэхэс, эктэхyp.
4. Чилгчдэн н хадврас биш, цуг наадк хадврта болн эгшгтэ үгмүдэс һурв давхрлсан чилгчстэхэр давхр киисквр бичгднэ: ах—ахинэг, ахинэхэр, ахинэлэ, ахинэхэс, ахинэтэ; залу—залуһас, залунаһур н. ч.

Эврэ киисклһн.

1. Амр киисклһнэ өггч киискврт -ан≈-эн чилгчс не-мж, эврэ киискврин өггч киисквр бүрдэгднэ: **һосндиосндан**, гертэн.

2. Гемнгч киисквр бүрдэлһн:

а) Амр киисклһнэ гемнгч киискврт -ан≈-эн чилгчс немхлэ, гемнгч киискврин -г хадврин ормд -һ хадвр бичгднэ: **экиг—экиһэн, нохаг—ноханаан, алхиһэн, сөңгиһэн.**

б) Чилгчдэн хадврта үгмүд нурһлж -ан≈-эн чилгчс авч бичгднэ: **эк—экэн, ахайн, герэн н. ч.**

Зэрм киискврт чилгч -н хадвран геедг үгмүд эн хадвран гееж бичгднэ: **күүкн—күүкэн.** Кемржэн чилгч н хадвр өмнэн эгшгтэ болхла эн хадврин ормд нийлүлгч һ бичгднэ: **көвүн—көвүһэн.**

3. Эврэ киисклһнэ бүрдэгч, һаргч, залгч киискврмүд амр киисклһнэ бас иим киискврмүдин чилгчс deer н чилгч nemgđж бүрдэгднэ: **һосн—һосар, һосарн, һоснаасн, һоснурн.**

4. Эврэ киисклһнэ нийлүлгч киисквр амр киисклһнэ нийлүлгч киисквр deer -н чилгч, эс гиж -һан≈һэн чилгчс авч бичгднэ: **һоснла—һоснларн, нохаларн; һосн—һоснлаан, нохалаан; хөн—хөөнләһэн.**

5. Эврэ киисклһнэ хамцулгч киисквр амр киисклһнэ хамцулгч киисквр deer -һан≈-һэн чилгчс nemgđж бичгднэ: **ахта—ахтаяан, нохатаан.**

Бий киисклһн.

1. Хальмг келнэ чини гисн орч нерн боли чигн гисн келнэ хув эн кевтэн чигн бичгднэ. Кемржэн хасгдхларн чн гиж әдлэр бичгднэ. Эдниг чинрэрнь йилхин төлө чини гисн орч нериг хасж бичхлэрн чн гиж, чигн гисиг чн гиж бичжэхмн, үлгүрлхд: **Ахчнь эндр ирлэ гисн чини ах эндр ирлэ гисн зэнг. Ахчн эндр ирлэ гисн. Ах чигн эндр ирлэ гисн зэнг.**

2. Бий киисклһн хасгдсан нур орч нердин хувс не-мж бүрдэгднэ. Нег тооһин түрүн нүүрт -м (мини)

хүв авна, хойрдгч нүүрт -чны (чини), олн тооһин түрүн нүүрт -мдн (бидн) хүв, хойрдгч нүүрт -ти (тана) хүв, нурвдгч нүүрт -ни хүв авна: **һосн—һосм, һоснчны, һоснь, һосмдн, һоснти.**

3. Чилгчдэн зэрм киискврт геедрдг н хадврта үгмүд нег болн олн тооһин нүр орч нернэ хүвс немхлэ, эн н хадвран геенэ: **мөрн—мөрм, мөрмдн, мөрнь.**

Бийүрн татгч нүр орч нернэ минь гидг хүв эн кевтэн бичгдхлэ, үгин чилгчд бээх н хадвр геедрхш: **мөрн минь.** Қемржэн минь гидг хүв хасгдад **минь** гиж үглэ негдж бичгдхлэ, үгин чилгч н хадвр геедрнэ: **мөрмнъ, һосмнъ, көвүмнъ.**

4. Амр киисклнэ төргч киискврт нүр орч нернэ ямр нег хүв негдж, бий киисклнэ төргч киисквр бүрднэ. Эн цагт төргч киискврин **а, ә, чилгчс** (чилигчдэн геедрдг -н хадврта үгмүдт) deerэн н хадвр авна: **һосн—һоснанчны, темэнэнчны, һоснантн, темэнэнтн, һоснанн, темэнэннн.** (Эду мет һоснам, һоснанч).

Төргч киискврт бээх чилгчдэн хадврта болн эгшгтэ үгмүдт нүр орч нернэ хүвс немгдж ирхлэ, төргч киискврин чилгчст ямаран чигн сольт һархш: **һарин—һаринм, һаринчны, һаринн, нохан—нохам, ноханчны—ноханн.**

5. Бий киисклнэ гемнгч киисквр бүрдэлннд иим хүврлт һарна:

а) амр киисклнэ гемнгч киискврт чилгчдэн хадврта үгмүдин хөөн бичгддг **-иг** гидг киискврин чилгчин **-г** хадвр нүр орч нернэ хүвин өмн геедрнэ: **һариг—һарим, һаричны, һаритн, һаримдн, һаринь.**

б) эгшг чилгчтэ үгмүд болн чилгч н хадвринн өмн эгшгтэ үгмүд амр киисклнэ гемнгч киискврин **-г** чилгчэн гееж, терүнэ ормд **-хи** чилгч бий хүвсн өмн авна: **ноха—нохаг, ноханим, ноханичны, ноханимдн, ноханитн, ноханинъ; темэн—темэг, темэхим, темэхинъ.**

6. Бий киисклнэ цуг наадк киискврмүд төргч, бүрдэгч, ниилүлгч, хамцулгч, һаргч, залгч амр киисклнэ чилгчс deer нүр орч нернэ хүвс ямаран чигн хүврлт угаһар немгдж бичгднэ: **һосндум, һосарм, һоснлам, һосгам, һоснасм, һоснурм.**

Үүлдвр үг, причастъ, деепричастъ бичлїнэ зокалас.

Үүлдвр үгмүдин яңз	Чилгчс	Үүлдвр үгин чилгчд бәэх үзг болы үлгүрмүд
A. Таслгч янз 1. Өдгө цаг	-на≈-на -жана≈-жэнэ -чана≈-чэнэ	Ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: умшна, сууна, бичнэ, келнэ. Чилгчдән темдглгддго тодрха биш эгшгтэ р, г, в хадврас биш, цуг наадк эгшгтэ болы хадврта үгмүдт бичгднэ: суужана, келжэнэ, бичжэнэ, йовжана, суржана, умшжана, босжана. Чилгчдән ямаран чигн эгшгтэ уга в, р, г хадврмудта үгмүдт бичгднэ: авчана, сурчана, ёгчэнэ. Кемр чилгчдән д болы т хадврта үүлдвр үгмүдин эн хадврнь геедрхлә бас бичгднэ: од-очана, нааднаачана, тат-тачана, шат-шачана.
2. Өнгрсн цаг	-в, -у, -ү	Ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: ирв, кельв, умшв, цокв. Чилгчдән хадврта, эс гијк тодрха биш эгшгтэ үүлдвр үгмүдт өнгрсн цагин — в суффикс нег болы оли тооһин негдгч болы хойрдгч нүүрт — у болы ү эгшгүдэр сольгдж бичгднэ: би медүв, биди медүвидн, чи медүч, та медүт, би умшув, биди умшувидн. Чилгчдән в хадврта үүлдвр үгдеер өнгрсн цагин в суффикс болы нүр орч нер медүлгч в чилгч немхлә, нег һазр һурви в зерглж иржэнэ. Иигж бичшгон төлә, цаг медүлгч в суффиксиг нег болы оли тооһин түрүн нүүрт у болы ү суффикст тохрасми: Би йовув, тәвүв, авув. Биди йовувидн, тәвүвидн, авувидн.

Үүлдэр үгмүдин янз	Чилгчс	Үүлдэр үзгин чилгчд бээх үзг боли үлгүрмүд
	-ла≈-лэ -ж -ч -х -вза≈-взэ	Ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: сурла, ирлэ, хайла, суула, тоолла, зөөлэ. Деер келгдсн -жана≈-жэнэ чилгчсийн зокалар бичгднэ: сууж, келж, бичж, йовж, суурж, умшж, босж. Деер келгдсн -чана≈-чэнэ чилгчсийн зокалар бичгднэ: сурч, авч, ёгч н. ч. Ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: йовх, келх, уйх, суух. Закгч үүлдэр үглэ ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: кевзэ, суувза, бичвзэ, умшвзэ. Закгч үүлдэр үглэ ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: ирлтэ, келлтэ, суулта, умшлта.
3. Ирх цаг (ирх цагин причастъ) а) ирх цагин алмацгч үүлдэр үг б) ирх цагин-бодгч үүлдэр үг	-лта≈-лтэ	
Б. Закгч янз.		
1. Нег тооһин хойрдгч нүр 2. Нег боли олн тооһин хойрдгч нүр чанһагч кев (сургч үндстэ за-кгч үүлдэр үг)	сүүр -ич≈-ит -нич, -нит	йов, кел, су, уй, хай. Чилгчдэн хадврта үгмүдин хөөн бичдгнэ: йович, йовит, келич, келит, ирич, ирит, босич, босит, хайич, хайит. Чилгчдэн эгшгтэ үүлдэр үгмүдин хөөн бичгднэ: суунич, сууһит, кеһич, кеһит, нааһич нааһит.
3. Нег боли олн тооһин нурвдгч нүр 4. Нег боли олн тооһин түрүн нүр	-г -ий -ый	Ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: йовг, келг, суг, тоолг хайг, уйг, босг, зөг. Чилгчдэн хадврта үүлдэр үгмүдин хөөн бичгднэ: йовий, келий, босий, хайий, бичий, холь-холий. Ар дарана эгшгтэ чилгчдэн л, н, д, т хадврта үүлдэр үгмүдин хөөн бас бичгднэ: алалый, хад-хадый, тат-татый, сан-саный.

Үүлдэр үгмүдин янз	Чилгчс	Үүлдэр үгин чилгчд бээх үзг боли улгурмуд
5. Оли тооһин хойрдгч нүр.	-й	Чилгчдэн эгшгтэ үгин хөөн бичгднэ: су-суй, бо-бой, зөй, кей.
6. Күсл үндстэ закгч нег тооһин үүлдэр үг.	-тн	Ямаран чигн үзгин хөөн бичгднэ: йов-йовтн, келти, суутн, кетн, бостн, хайтн.
7. Күсл үндстэ нег боли оли тооһин закгч үүлдэр үг.	-са≈-са	Нег тооһин түрүн нүүрт нүр орч нернэ чилгч авч уга ямаран чигн хадврийн боли эгшгин хөөн бичгднэ: би йовса, би келсэ, би суса.
B. Причасть 1. Ирх цагин причасть	-с	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн түрүн нүүрин нүр орч нернэ чилгчс авч бичгднэ: би келсв, бидн келсвидн, би сусв, бидн суусвидн.
2. Өнггрсн цагин причасть	-х	Ирх цагин үүлдэр үг мет ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: йовх, хайх, кех, сувх, бичх.
3. Өдгэ цагин үргжүлгч янзта причасть	-си	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: йовсн, хайнсн, келсн, сусун, боссн.
4. Ол давтгч причасть	-а≈-э	Чилгчдэн хадврта үгмүдин хөөн бичгднэ: кел-келэ, хайхая, тоола, бичэ, умша.
G. Деепричасть 1. Өдгэ цагин нийилүлгч деепричасть	-ха≈-хэ	Чилгчдэн эгшгтэ үгмүдин хөөн бичгднэ: су-сууha, зөөhэ, бооha.
2. Өдгэ цагин нийилү деепричасть	-дг	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: йовдг, келдг, сүудг, хайдг, меддг.
	-ж	Деер келгдсн -жана≈-жэнэ зокалар бичгднэ: кел-келж, сувуж, йовж, өсрж, умшж, босж кель.
	-ч	Деер келгдсн -чана≈-чэнэ чилгчсин зокалар бичгднэ: сурч, ёгч, авч ирв.
	-н	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: йов-йовн, босн, сун, ири, кели босв.

Үүлдвр үгмүдин янз	Чилгчс	Үүлдвр үгин чилгчд бээх үзг болн үлгүрмүд
3. Өнгрен цагин хувагч деепри-часть	-ад≈-эд	Чилгчдэн хадврта үүлдвр үг-мүдин хөөн бичгднэ: кел-ке-лэд , йовад, хай-хаяд, тоолад, бичэд өгв.
	-һад≈-һэд	Чилгчдэн эгшгтэ үүлдвр үг-мүдин хөөн бичгднэ: су-суу-һад , зөөһэд, бооһад, тееһэд тарав.
4. Хамцу деепричасть	-тл	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: келтл, суутл, иртл, йовтл ир.
5. Зөвин деепричасть	-хла≈-хлэ	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: йовхла , келхлэ, ирхлэ.
6. Хэрүлт деепри-часть	-вчн	Ямаран чигн чилгчтэ үгин хөөн бичгднэ: келвчн, суувчн, ирвчн, йоввчн.

Деер келгдсн зокалмудт немгджэхн:

Ямар нег үүлдвр үгиг чикэр бичхин төлэ, хамгин түрүнд үүлдвр үгиг закгч янзднь тэвчкэд, деернь кергтэ суффиксины, эс гиж чилгчинь немхмн. Үлгүрлэд: **сурхмн** гиж соңдг болвчн, **сурхмн** гиж бичхмн. Энд **сурх** закгч үүлдвр үг, **х** — ирх цагин суффикс, ми — лавтрхалгч хүв, **өкмн** гиж соңдг болвчн **өгхмн** гиж бичхмн. Энд закгч үүлдвр үгнү өг, зуг **өк** биш.

Үүлдвр үг, причасть, деепричасть болн нареч бичлнх деер керглгдх зэрм зокалмуд:

1. Үүлдвр үгиг хүврэсн цагт нүр орч нерн хасгдж, ямаран чигн цагт нүүрин чилгч болж үүлдвр үглэ бичгднэ:

- а) Нег тооһин түрүн нүүрт **-в:** **би умшлав.**
- б) Нег тооһин хойрдгч нүүрт **-ч:** **чи умшлач.**
- в) Олы тооһин түрүн нүүрт **-видн:** **бидн умшла-видн.**

г) Олы тооһин хойрдгч нүүрт **-т:** **та умшлат.**

2. Хальмг келинэ үүлдвр үг нурхлж нег тооһар бичгднэ. Үүлдвр үгин тонь нерлгчэр болн үүлдвр үгд чилгч болжах орч нерэр медгднэ. Энүн deerэс үүлдвр үгин олы то медулгч **-цха**, **-цхэ** суффикс бичх зокалнъ:

а) Олн то медулгч зэнгд нерлгч уга болхла бичхмн. Үлгүрлхд: Эдн балһс орла. Балһснд ирэд бууцхала. **Мал хэрүлчхэнэ** н. ч.

б) Лавта олынь батлж темдглхин төлэ нерлгч бээвчн бичж болхмн. Үлгүрлхд: **Хургт эмтн үг келчхэлэ.** **Ихэхүлд колхозникүд ирцхэлэ.**

3. Ямр нег үүлдвр лавта күцэгдсиг болн күцэгдхиг медулхин төлэ лавтрулгч -чк гидг хув үүлдвр үгин сүүрд орулж бичгднэ. Эн суффикс нурхлж өнгрсн болн ирх цагин үүлдвр үглэ олзлгдна. Үлгүрлхд: **умшкв, биччиж, зурчкла, умшкх, умшчк** н. ч.

4. Кемржэн сургч үндстэ закгч үүлдвр үг -л суффиксэр бүрдэгдхлэ, эн суффиксин хөөн -чнъ, -ти гидг чилгчс ирнэ: **умш-умшлчнъ, бичлчнъ, келлчнъ, келлтн, умшлтн, бичлтн.**

5. Кемржэн сургч үндстэ закгч үүлдвр үг -хн суффиксэр бүрдэгдхлэ, эн суффиксин хөөн бас -чнъ, -ти гидг хувс ирнэ: **умш—умшхнчнъ, келхнчнъ, суухнчнъ, бичхнчнъ, бичхнтн, суухнтн.**

6. Хальмг келин мөн гидг лавтрхагч хув ирх цагин үүлдвр үглэ болн причастыла -мн гиж нег назр бичгднэ: **келх—келхмн, йовхмн; кемржэн -мн гидг хув причастин -сн, -дг суффикст немгдхлэ, эн суффиксмудин н болн г хадвр геедрнэ: йовсн мөн — йовсмн, келсмн; келдг мөн — келдмн, умшдмн, дасдмн.**

7. Ол давтгч (многократное) причасть deer уга гисн бурушагч хув го гиж хасгдж немгдсан цагт -дг гидг суффиксин г хадврн геедрнэ. Үлгүрлхд: **келдг-го — келдго, меддго, оддгож, ирдго, темдглгдго** н. ч.

8. Ол давтгч причасть бүрдэдг -дг суффиксин г хадвр, кемр орч нернэ түүрийн чилгчс немгдж ирхлэ, бас геедрнэ. Үлгүрлхд: **би авдг — авдв, келдв, умшдвидн.** Болв хойрдгч нүүрт эн хадвр геедрхш. Үлгүрлхд: **чи авдгч; та авдгт.**

9. Тогтагдсан наречс иим чилгчсэр дамжж бичгднэ:

а) Чирлгч нердэс **-ар≈-эр** чилгчсэр дамжж чаңи—чаңтар, сэн—сээнэр, халунар, муунар, шинэр, кееһэр болн н. ч.

б) Бээлнэ болн орч нердэс төргч кийскврин болн бүрдэгч кийскврин чилгчсэр дамжж: **көвүн—көвүнэхэр, миниһэр, чиниһэр, совет—советинэр, геройинэр,**

большевикинэр, орс — орсаһар, орсинәһәр, н. ч.

в) Талын келнәс орсн -ск, -ческ суффикс деер бүрдәгч киискврин чилгчс немгдж: **героический-героический, геройский, большевистский** н. ч.

10. Хальмг келнә энд, тенд, дора, деер гих мет наречсиг, (кемр үзг зааж хүврэхлэрн) залгч киискврин -ур≈-үр аффиксәр темдглхмн: эндәһүр, тендәһүр, дораһүр, деегүр болн н. ч.

Келлһнә наадк хүвс.

Чинрлгч, тоолгч, орч нерд бичлһн деер икәр эндүрм йовдл харһхш. Болв, келлһнә эн хүвсиг бичлһн деер медхнь:

1. Чинрлгч нерн.

а) Чинрлгч нерн цәэлһжәх үгиннъ өмн ямаран чигн хүврлт угаһар бичгднә: **хурдан мөрн, дулан өдр, сән темдг, кер мөрн.**

б) Талын келнәс -ск, -ческ, -ийн суффикстәһәр орсн чинрлгч нердиг хальмг келнд олзлхас наң, эн суффиксин ормд хальмг келнә төргч киискврин чилгчс бичәд, утхинь медүлж болхмн. Улгүрлхд: **Советск ѹосн, партийн һардвар, коммунистическая партия гисн зәнгсиг хальмг келнә төргч киискврәр советин ѹосн, партии һардвар, коммуна партия гиж бас болхмн.**

в) Хальмг келнд чинрлгч нернә -а, -ә, -и гидг суффиксмүд бәэнә. Эн суффиксмүдиг хальмг келнә нормд икәр срулж олзлхмн. Чинрлгч нернә -а, -ә суффиксмүд н хадврас биш цуг наадк хадврмудла бичгднә. Улгүрлхд: үкә тосн, цергә күн, ик дөрвдә һазр, хальмг базра күн н. ч. Чинрлгч нернә -и суффикс чилгчдән н хадврта үгмүдлә бичгднә. Улгүрлхд: **зүркни менд, сөөни киити, өрүни кирү.** Эн -и суффиксиг утхинь медж олзлжах кергтә. Зүркни менд гисн зәнгд зүркни гисн — чинрлгч нерн. Зүркнә гем гисн зәнгд зүркнә гисн төргч киискврт бәәх бәәлһнә нерн.

г) Бәәлһнә болн чинрлгч нер бүрдәлһнә -иһу≈-иһү гидг суффикс бәэнә. Эн суффиксәс -иһу гидгнъ ар дарана эгшгүдтә үгмүдт бичгднә: **хуранһу, харнһу.** Өмн дарана эгшгүдтә үгмүдт -иһү бичгднә: **өршәнгү, күцәнгү, бүтнгү, делгрнгү.**

2. Тоолгч нерн.

а) Тоолгч нерн цээлхэжэх үглэрн ямаран чигн хуврлт угаһар бичгднэ: **Хойр күн. Тавн мөрн. Зурһан зун. Тэвн хөн.**

б) Һанцар бээх тоолгч нерн, һанцар бээх чинрлгч нерн мет, бээлһиэ нернэ киискврин чилгчс авч хуврнэ: **хойр—хойриг, хойрла, хойрнь, һурвим, һурвитн, һурвничнь.**

в) Бүкл тоог үүлжэх үүлмр то төргч киискврт бичгднэ. Эн цагтан бий чилгчс бас авна: **нег дөрвнэ, хойр һурвна, зууна арвнь, һурвнань хойр.**

г) Бүклин хүв медүлжэх тоолгч нерн бүкл тооһин ард зогсж, бийн чигн, хувагджах бүкл тонь чигн төргч киискврт бичгднэ: **хойрин һурвна хүв. Хөрнэ дөрвнэ хүвнь — тавн.**

д) Хувагч тоолгч нерд -ад≈-эд, -аһад≈-эһэд суффикстэ болна: **арви-арвад, арваһад.** Чилгчдэн н хадврта бүту нег ниилвртэ тоолгч нердэс хувагч нерн -һад≈-һэд гидг суффиксэр дамжж бичгднэ: **зун—зуунад.**

е) Хурагч чинртэ тоолгч нер бүрдэлһи деер **хойр** гисн тоолгч нернэ р үзг хурагч тоолгч нер бүрдэлһи суффиксин л үзглэ сольгдана: **хойрулн-хоюрн.**

ж) Хасгч тоолгч нерн даңгин -хн гидг суффиксэр дамжж бичгднэ: **негхн, хойрхн, дөрвхн, миңхн.**

3. Орч нерн.

1. Нүр орч нерд кесг сүүртэ болна: **би—мини, нан, нам; чи—чини—чам; бидн—ман, та-тан.** Эн суурмуд деер киискврин чилгчс немгдж, нүр орч нерд киискгднэ: **би—мини, нанд, намағ, нанла, нанар н. ч.**

2. Орм заагч деер, дор гидг наречс бийинь өми чам, нан, ман, тан гидг нүр орч нернэ сүүр керглиэ: **чам деер, нан деер, ман деер; чам дор, нан дор, ман дор.**

3. Заагч орч нерд бас кесг сүүртэ болна: **эн—энүн, үүн; тер—терүн, түүн.** Заагч орч нердин киизц киисквр цүг эн сүүрмудэс бүрднэ: **эн—энүнэ, үүнэ; тер—терүнэ, түүнэ, терүнэс, түүнэс н. ч.**

4. Сургч кен гидг орч нерн чилгч и хадвран ямаран чигн киискврт геехш.

2. Деер келгдсн мини, чини гисн орч нердиг хасл уга тер кевтнъ бичж болжана. Кемржэн өмннъ бээх үгмүдлэ эдниг хасж м, чнь гиж негдүлж бичхлэрн, эднэ хөөн бас мини, чини гиж давтж бичж большго.

Үлгүрлхд: мини ахм ирлэ, ахм мини ирлэ, чини ахчнъ ирлэ гиж бичж чигн, келж чигн большго.

Оли тоохин суффиксмүд бичлнэ зокал.

Оли тоохин суффиксмүд	Кезэ бичгдэв	Үлгүрмүд
-д	<p>Чилгчдэн и хадврта үгмүдт бичгднэ (нег тоод зэрм киискврт болн оли тоод и хадвран геедг үгмүдт). Тэмд г: юмн, эмтн гисн угмүдэс оли то юмс, эмтс гиж бүрдэгднэ.</p>	<p>куүкн — куүкд, мөрн — мөрд, темэн — темэд, хөн — хөд, район — районд, машин — машинд</p>
-с	<p>1. Чилгчдэн эгшгтэ үгмүдт бичгднэ.</p> <p>2. Чилгч и, нь хадвран ямаран чигн киискврт геедго үгмүдт бичгднэ. (Эднэ хөөн тодрха биш эгшг бээв чигн).</p> <p>3. Күүкд кү медүлжэх суффикстэ үгмүдт бичгднэ.</p> <p>4. Эврэ болн талын келиэс орс чилгчдэн д, с, л, р, ш, й, щ, ж биш цуг наадк хадврар чилсн үгмүдт бичгднэ.</p> <p>5. Чилгч т, к, з хадврин өмн бас хадврта үгмүд.</p> <p>6. Чилгч г хадврин өмн (р, л, н) хадврмуд бээхлэ бичгднэ.</p>	<p>така — такас, зо — зос, цө — цөс, пальто — пальтоц бахн — бахнс, күрн — күрнс, термин — терминс, совещань — совещаньс</p> <p>пионерк — пионеркс, мастериц — мастерицс, ударниц — ударницс</p> <p>бомбс, кузовс, клубс, савс, тэвциц, чилгчс, шалнс, шкафс, обкомс, окопс, цехс, алхс, чеежс, күцэмжс</p> <p>бинтс, картс, ишкс, ложкс, олзс, терэс иргс, төлгс, эргс, штангс, лозунгс, митингс, комсоргс, парторгс</p>
е-		

Оли тооһин суффиксмүд	Кезэ бичгдэв	Үлгүрмүд
-мүд -мүд	<p>1. Чилгчдэн д, р, л, с, ш, й, ж, щ хадврта үгмүдт нурхлж бичгднэ.</p> <p>2. Чилгчдэн т, з хадврмудта үгмүдт, кемр өмнэн эгшгээ болхла, бичгднэ.</p> <p>3. Чилгчдэн жөөлн хадврта үгмүдт бичгднэ. Темдг: тууль, зать, бодь, парть мет үгмүд оли тоодан с суффикс авна.</p> <p>4. Ямр нег кели әмтиэ нерд (кемржэн чилгчдэн и хадврта болхла), зэрм зер-зевин, мал-аһурсна нерд медүлжэх үгмүд бас нурхлж -мүд, -мүд авна.</p>	эдмүд, нөкдмүд, карелмүд, латышмүд, арлмүд, цармүд, дермүд, нармүд, столмүд, онъсмүд, хошмүд, тевшмүд, басмүд, трамваймүд, аллеймүд, героймүд, тиражмүд, лыжмүд, плацмүд
	<p>5. Чилгчдэн г, н хадврта үгмүдт нурхлж бичгднэ. Темдг: чилгчдэн г, к хадврта бүркэтэ нег ниилвртэ үгмүд оли тоод муд-мүд авна.</p> <p>6. Чилгч к хадврин өмн эгшгээ үгмүдт бичгднэ.</p>	газетмүд, билетмүд, уутмүд, кетмүд, совхозмүд тетрадьмүд, табельмүд, тольмүд, нахульмүд а) туркменмүд, армянмүд, англичанмүд; б) сүкмүд, цанмүд; в) бухмүд, хуцмүд, занмүд, чонмүд, хунмүд
чуд-чүд		иньг—иньгүд, үзгүд, донжгүд, майгүд, күмсгүд, ан—ангүд, сөнгүд, күлгүд, тагмүд, сегмүд, тугмүд, тогмүд, үгмүд, иигмүд, бакмүд, люкмүд колхозникүд, ударникүд, кубикүд, участкуд, кружокуд, методикүд, урокуд

чүл-чүд	Чинрлгч нердэс кү темдглгч бээлһнэ нерд бүрдэжэх үг-мүт бичгднэ.	баһ—баһчуд, ик—икчүд, улан—улачуд, цаһан—цаһачуд, сэн—сээчуд, хар—харчуд, болв бички—бичкдүд
-ир	Күн төрлтиг, үүлдэчнриг меду-лжэх үгмүт бичгднэ.	ах—ахир, ээжир, эгчир, дүүир; эцкир, багшир, малчир, көдлмшир, ленинецир, депутатир, африканецир, эстонецир, ханты—хантир

Темдг: Кемр нердиг олинь медүлжэх тоолгч нерн бээхлэ, тер нерд нурһлж нег: тооһар бичгднэ: хойр машин, долан мөрн, авн багш. Болв, кемр олинь медүлгч нареч бээхлэ, нерд бас олн тоод бичгднэ: дала багшир, оли мөрд, кесг хөд н. ч.

Бурушагч хүвс.

Хальмг келнд уга, биш, эс, ш, бичэ гидг бурушагч хүвс бээнэ. Бурушагч хүвс бичлһнэ зокал.

Бурушагч уга.

1. Эн хүв бурушагч үгтэһэн нег назр бичгдхлэрн, го гиж хасгдана, үгэс салу олзлгдхларн, хасгдл уга тер кевтэн бичгднэ.

2. Эн хүв нурһлж бээлһнэ нернэ, причастин, деепричастин хөөн бичгднэ.

а) Бээлһнэ нернлэ салу бичгднэ: **күн уга, гер уга, сургууль уга.**

б) Причастыла салу болн нег назр бичгднэ.

1. Чилгчдэн -сн суффикстэ причастыла салу бичгднэ: **Келсн уга. Ирсн уга. Ухалсн уга.**

2. Чилгчдән -дг, -х суффикстә причастьла салу чигн, нег һазр чигн бичгднә. Үлгүрлхд:

а) дг суффикс: **сүүдг үга—сүүдгө**, келдг үга — **келдгө**.

Бурушагч үга хүв -дг суффикстә причастьд хасгдж немгдхлә, нег г бичгднә: ирдг **го** — **ирдгө**.

б) х суффикс: **ирх үга**, эс гиҗ **ирхго**

келх үга,	»	келхго
йовх үга,	»	йовхго.

3. Деепричастьла бурушагч үга салу бичгднә:

а) Хувагч деепричасты: **келәд үга**, умшад үга.

б) Нийлү деепричастин и хадвр бурушагч үга хүвин өмн л хадврт тохрж бичгднә: **мәдл үга**, **келл үга**, **умшл үга**.

Бурушагч биш.

1. Эн хүв келлнә ямаран чигн хүвслә салу бичгднә. Үлгүрлхд:

а) **Мөрн биш**, шүлг биш, цаасн биш.

б) **Цаһан биш**, сән биш, бор биш.

в) **Арви биш**, зун биш, хойр биш.

г) **Мини биш**, мана биш, эднә биш.

д) **Хол биш**, өөрхн; тенд биш, энд.

е) **Тарах биш**, хурах; суусн биш, кевтсн.

ж) **Цокад биш**, келәд; келж биш, бичж.

2. Бодгч -лта≈лтә гидг суффикстә үүлдвр үгин хөөн биш гидг хүв вш гиҗ бас бичгднә: **ирлтә биш** — **ирлэвш**, **келлтэвш**.

3. Төргч киискврт бээх нерд хөөнэн биш гидг суффикс кергли�. Үлгүрлхд: **үкрин биш**, **суусна биш**, **мини биш**, **хойрин биш**.

Бурушагч ш.

Эн бурушагч хүв ирх цагин причастьла нег һазр бичгднә. Үлгүрлхд: **ирхш**, **уухш**, **тоолхш**, **иржэхш**, **келжэхш**, **дурлжахш**, **келжэхшч**, **келжэхшт** и. ч.

Бурушагч үга, биш, ш хүвс үүлдвр үгин түрүн нүүрин бий орч нернлә бичгдхләрн, үгин ардан нүүрин чилгчс авна. Үлгүрлхд: **Би ирх угав**. **Би ирхгов**. **Бидн ирхговидн**. **Би бишв**, **бидн бишвидн**, чи бишч, та

угат; та бишт. Би ирхшив. Бидн танаһур одхшивидн н. ч.

Бурушагч сүүртә причастин хөөн негдгч нүүрин чилгч немгдхлэ, хоорндын эгшг и ирлэнэ: Би тоолхшив. Бидн йовхшивидн. Бидн бичжэхшивидн. Би келжэхшив.

Бурушагч эс.

Эн хув бурушагч үгиннь өмн болн ард бичгднэ.

1. Үүлдвр үглэ, причастьла, деепричастьла эн хув өмн бийдн бичгднэ. Үлгүрлхд: юнгад эс сууна. Эс ирнэ. Эс сууж. Эс суув. Эс суугч; эс медгч; эс келдг; эс умшдг; эс суусн; эс ирсн; эс суух, эс йовх; эс ирэд бээв; эс медэд бээв; эс келэд бээв.

2. Бээлнэ, чирлгч, тоолгч, орч нердлэ болн наречлэ эс гисн хув олзлгдхларн, эн нердин ард. сургч чинр өгүлж бичгднэ. Үлгүрлхд: Мөрн эсий. Бор эсий. Хойр эсий. Мини эсий. Эндр эсий? н. ч.

Бурушагч бичэ.

Закгч үүлдвр үглэ бичэ гидг бурушагч хув бичгднэ. Эн хув закгч үүлдвр үгин өмн бичгднэ. Үлгүрлхд: Бичэ ир, бичэ су, бичэ умш, бичэ цок, бичэ тасл, бичэ альвл.

Давхр хасгдсан үгмүд.

Талын келнэс оржах үгмүд.

Давхр хасгдсан үгмүд оли янзар бүрдэгднэ.

1. Салу үгмүдин түрун үзгүдэс бүрднэ. СССР—Советск Социалистический Республикин Союз, ВЛКСМ—Цугсоюзин Ленинск Коммунистическ Баһчудын Нийцэн, КПСС—Советск Союзин Коммунистическ партия.

2. Салу үгмүдин түрун хувсэс бүрднэ: комсомол—баһчудын коммунистический нийцэн, Минпрос—сургууль-эрдмин министерств н. ч.

3. Түрун үгин хувсэс болн бүкл нег үгэс хамцж бүрднэ: сберкасс, стенгазет н. ч.

Хальмг келнд давхр хасгдсан үгмүдиг орс келнд хасгдсан кевэр болн хальмг келнд бүкл кевтнь орчуулж болхмн. Болв орчулчкад, үзгэр хасж болн үгин

хүвсээр темдглж болшго. Үлгүрлхд: КПСС, ВЛКСМ, комсомол, профсоюз, РТС, Минпрос болв бүкл угэр Советск Союзин Коммунистическ парты гиж бичж болхмн, зуг орчулсан ССКП гиж хасж бичж болшго. Медхд күнд боли интернациональн чирт уга хасгдсан давхр үгмүдиг хальмг келнд бүклднь орчулж бичжэхмн. Үлгүрлхд: вуз—деед сургулин заведень, роно—района сургууль-эрдмин энг.

4. Ямаран чигн үзгүдэр хасгдсан үгмүдиг хальмг келнэ киискврин зокалар хуврэжэхмн. Үзгүдэр хасгдж бичгдсан үгмүдин хөөн керглгдажэх киискврмудин чилгчсийн темдглжэхмн. Энүнэ төлэ алфавитд бээх үзгүд яхж келгдлгинь медх кергтэ. Зэрм үзгүд өмнэн эгшгтэхэр келгдна (эм, эр), зэрмнь-ардан эгшгтэхэр келгдна (ка, гэ). Энүгэр гардвар кеж, үлгүрлэд, иижж бичхмн: ВЛКСМ-ин, СССР-ин, СССР-эс, ВЦСПС-үр. ЦК гиж хасгдсан үгд төргч киискврти -н чилгч бичхмн; ЦК-н. Теду мет: ФРГ-н, США-н.

Хальмг келнэ хасгдсан давхр үгмүд.

1. Талын келнэс оржах үгмүд хальмг келнэ үгмүд—лэ хасгдж бичгдлхи: цугсоюзин, аэроцан, гостеерм, соцдөрлдэн, соцбооцан, политкөдлэч н. ч.

2. Хойр боли үлү үгмүд давхр хасгдж нийлж, шин чинртэ үгмүд бүрдэлхи: күчин, көлсн — күч-көлсчир, буудян эдл-аху н. ч.

3. Хойр үг зерглж ирж, шин чинртэ үг бүрдэлхи: күч-көлсн, эдл-аху, ах-дүүнр, орн-нутг, зер-зев.

4. Хойр боли хойрас үлү үгмүд хасгдж негдэд, чинрэн геелго шин янзта үг бүрдэлхи: эзлж бээсн — эзлжэсн, умшж бээнэ бидн—умшжанавидн, кех мөн—кехмн, умши гиж бээнэ — умши гижэнэ, умшж бээнэ—умшжана, бээж бээхлэм,— бээжэхлэм, келх угав — келхгов, үзхгов, үзж бээхшийч — үзжэхшийч н. ч.

5. Хойр үг негдуулж бичлхи.

а) Талын келнэс оржах чинр үзүлгч давхр нерд нийлүлгч эгшгэн геехш: культурно-техническ, социально-политический, фабрично-заводской.

б) Чинр медүлжэх давхр үгин хойрдгч үгнь төргч киискврт бээхлэ, түрүнкн нерэдгч киискврт бичгднэ.

Эди хоорндан татасар холвгдна: целлюлоз-цаасна, физик-географин, финанс-экономикин.

в) Чир медүлжэх давхр үгин түрүн үгнь төргч киискврт бичгдхлэ, хойрдгч үгнь бас төргч киискврт бичгднэ. Эди хоорндан татасар холвгдна: сурхлана-консультациин, сурхлана-производствин, сурхлана-методикин н. ч.

Үгин таслвр.

1. Үгиг нийлврэрийн таслж, шин мөрт бичхмн. Ямар нег эгшгиг өмнүү бээх хадврас салхж болшго: **кө-дэ, мах-ла, ха-ра-да, түл-кү-рин, мод-на, мөр-нэс, чо-луна, гер-мүд, гол-му-дын** н. ч.

2. Мөр deer нег үзгиг үлдэж чигн, дарук мөрүр таслж чигн болшго. Удан эгшгиг үзгүдэрни салхж болшго. Улгурлхд: **у-ужана, у-ула, э-эжин, ү-үнэ гиж таслж** болшго.

3. Таслвр кехлэри, закгч боли закалгч янзта суффиксиг үгин сүүрэс таслж бичж болшго. Улгурлхд: **эндүр-нэ, сурх-лана, келүл-нэ, нард-ла гиж таслж** болхмн.

4. Таслвр кехлэри и, ъ, ь өмнүү бээх үзгэс салхж болшго: **толь-та, тууль-дан, онь-сан, соль-жа-на, тен-нэр, ан-гин, зац-та, көвн-тэ** н. ч. Хадвр й өмнүү бээх үзгэс таслад чигн, таслл уга чигн бичгднэ: **хай-ла, май-ла, бий-дэн, би-йүрн, би-йэн, ма-йг, та-йг.**

Темдг: Нийлүлгч h хадвриг мөр deer нь үлдэл уга, нийлүлжэх хүвлэнь хамдны салхж бичжэхмн. Улгурлхд: **ке-һэд, зөө-һэд, суу-һад** н. ч.

5. Үгд бээх суффиксиг үзгэрни хуваж, салхж болшго. Үгиг утхарни хэлэж, унгарни боли негдсн суффиксэрийн иижж нийлврэри хувахмн: **хайгдсн—хайгд-сн, хай-гдсн; сурхгдсн — сурхгд-сн, сурх-гдсн; медлhn — мед-лhn, мед-сн; сурхлhn — сурх-лhn; урлдан — урлдан, көдлмшчнр — көдл-мшчнр, көдлмш-чнр, көдлмшчнр; керглгддг — керг-лгддг, кергл-гддг, керглгд-дг; сунхгдсн — сунх-гдсн, сунхгд-сн.**

Темдг: Нег һазр кесг хадврта үг хүврэд, deerэн эгшгтэ чилгчс авсн цагт, суффиксиг салхж бичж болхмн: үлгурлхд: **унтс-нас, сурхлана-сурхлhn-на.**

6. Үзгүдәр хасгдж бичгддг үгмүдиг таслж большо. Үлгүрлхд: СССР, ВЛКСМ, РТС, ТУ-104.

7. Давхр хасгдсн үгмүдиг иим янзар таслхмн: гостеерм, аэро-цан, гүүжә-нә, гүү-жәнә, умшжа-на, умшжана.

8. Ямр нег кемжә, темдг хасж медүлхләрн, эдниг темдглжәх темдгиг өмнүй бәәх үгәс болы тооһас таслж большо. Үлгүрлхд: 1973 ж., 58 км, 10 кг, 12 м гиҗ бичхмн.

9. Түдлінә темдгиг бас таслж большо.

10. Кемржән үгиг утх-чинрәрнү, бүрдәцәрнү һард-вр авч таслвр кекж большо болхла, дуртаһарн таслж болхмн: темәлжәрһн — те-мәлжәрһн, темәл-жәрһн, темәлж-рһн, көглжәрһн — көгл-жәрһн, кө-глжәрһн, көгл-жр-һн.

Чик келлт

Эн Тольд чикәр бичлінәс наң чик келлтин туск нег цән медрл өггәджәнә. Хальмг келнә фонетикин талар зөвәр ик хүврлт һарсн учрас, хальмг келнд айл-хус (говоры) бәәх учрас зәрм улс, хамгин икднү сур-хульчнр, литературин келлтин халхар ик эндү һарһад бәәцхәнә.

Энүн деерәс эн Толь литературин келлтин талар чиги кергтә дәң болы цәэлһвр өгх гиҗ сангдана. Литературин чик келлтин норм радиоһар, телеузврәр үг келлһинд, театрин наад һарһлһинд, илдкл келлһинд, сур-хуль сурһлһинд диглгдҗ керглгднә.

Әгшгүдин чик келлт.

Хальмг келнә әгшгүд эврәнны келлтәр дөрви әңгәр хувагдна: ахр, удан, күңү удан биш болы тодрха биш. Өдгә бичлтд түрүн хойрны темдглгднә. Чикәр умшад, чикәр келжәхин төлә иим зокалмудар һардvr кехмн.

1. Тодрха биш әгшгүд үгин дунд, үгин сүүлд чиги ҳарһна. Эн Тольд үгин сүүлд бәәх тодрха биш әгшгүдиг (°) темдгәр темдглүвидн. Иим темдгүд ямр нег үг хадврар төгсж, эгц келгддог медүлжәнә: чон, зан, күрз гиҗ бичв чиги чон°, зан°, күрз° гиҗ хошаһад ниилвртәһәр келнә. Үгин сүүлдк тодрха биш әгшг тем-

дгллһи үгин чинр чигн йилһхд туслна: зун (сто), зун[°] (лето), сер (взъем ноги), сер[°] (проснись), көрәд (замерзать), көрәд[°] (пили). Хату эгшгүйтә үгин сүүлд бәәх тодрха биш эгшг ы эәһин янзтаһар гилтә келгднә: тах[°], тор[°]; жәөлн эгшгтә үгмүдин сүүлд бәәх тодрха биш эгшг ә эгшгин янзтаһар гилтә келгднә: эк[°], күрн[°]; үгин сүүлдк ж, ч, ш хадврмудың хөөн бәәх тодрха биш эгшгүд и эгшгин янзтаһар келгднә: багш[°], ирж[°], малч[°], санж[°] болн н. ч.

2. Үгин түрүн ниилврт бәәх ахр эгшгүд тодрханар соңсгдна: сам, кө, хар[°], улан. Эн эгшгүдиг ахрар, тодрханар умшж чигн, келж чигн болхмн, зуг уданар тач келж болшго.

3. Түрүн нүүрт бәәх удан эгшгүд, давхр әдл үзгүдәр темдглгднә: цаасн, тоосн, теерм, аак[°], саах[°]. Үгмүдин иим эгшгүдиг уданар тач келжәхмн.

4. Күцц удан биш эгшгүд, эндән келхд, тодрха эгшгүд, онц үзгүдәр темдглгдхш. Эдн тодрха сәәнәр соңсгдна йириң үзгүдәр темдглгднә. Иим эгшгүд үгин түрүнк биш, наадк ниилврмүдт болн нег ниилвртә үгмүдт харһна: то, тө, гү, һу, нур, така, халун.

Үгмүдин иим эгшгүдиг удан биш, йириң тодрха эгшг мет умшжахмн.

5. Күцц удан биш эгшгтә нег ниилвртә үгмүд деер бас ямр нег ниилвр негдж ирхлә, тодрха эгшг удан эгшгәр сольгдна: то-тооһин, тоола; күн-күүнлә, күүнүр, күүнд[°]; нур-нурин, нуурт[°].

6. Тодрха эгшгүтә олн ниилвртә үгмүдин сүүлинк ниилврин өмнк ниилврин тодрха эгшг уданар келгднә: хара:да, өмә:рән, тата:та, тата:сн, малта:p. Кемржән тодрха эгшгүдәр бичәтә хойр болн олн ниилвртә үгмүд деер бас ямр нег ниилвр немгдж ирхлә, сүл ниилврин тодрха эгшг уданар келгднә хара:да—харада:ла, харадаһа:c[°], һалун—һалу:та, көвүн—көвү:илә, көвү:мдн; эгшгин уданнъ энүнд давхр (:) цегәр медүлүвидн. Тольд ямр нер үгин хөөн (°) темдг бәәхлә, сүл ниилврин өмнк ниилврин тодрха эгшг удаһинь медүлжәнә: чирәд, түрәд, тоолулх, адунд гиж бичәтә үгмүд чирә:d[°], түрә:d[°], тоолулх[°], адү:нд[°] гиж сүүлдкиң өмнк ниилврин тодрха эгшгүд онъдинд уданар умшгдна. Эдн деер ударлт

(ударение) бас ирнэ. Кемржэн иим^(°) темдг уга болхла, сүүлин тодрха эгшг уданар умшгдх зөв уга: чирэд, түрэд. Эдн талдан чинртэ үгмүд, тодрха эгшгүднь буту ниилврт бээнэ. Түрүн ниилврин ахр эгшгүд тодрха болв чигн удан эгшгүдэр сольгдхш: герт[°], серх[°], ахд[°], бичгт[°] болн нань чигн.

7. Гемнгч, өггч, һаргч киискврмүдин чилгчс сүүлдэн тодрха биш эгшгтэ: герт[°], гери:г[°], герэ:с[°], така:д[°], така:г[°], такаха:с[°]. Им чилгчстэ үгмүд эгцэр төгсж келгдхш: сүүлинк тодрха биш эгшг секэтэ ниилвр тогтажахинь deerк үлгүрмүдэс үзгджэнэ. Чилгч ниилврин өмнк ниилврт бээх тодрха эгшг уданар келгддгинь бас медүлжэнэ: така:д[°], гери:г[°], харада:г[°]. Эн зокалд зэрм давхр киискврмүдин чилгчс багтна: ахахар-аха:рн, ахта:һан, ахинэ:рн, ахинэхэ:с[°]. Сүүлинк ниилврин өмнк ниилврин тодрха эгшг удан болдгинь энд бас медүлгджэнэ. Кемржэн киискврин чилгчс буту ниилвр бурдэхлэ (төргч, бурдэгч, залгч) теднэ эгшгүд удан биш, йирийн тодрханар келгднэ: һарин, такан, һараар, һарур, герүр, ахдан. Ниилулгч, хамцуулгч киискврмүдин секэтэ чилгчс удан бишэр келгднэ: һар-һарла, һарта, һаха-һаха:та, һаха:ла, төгэ:лэ, төгэ:тэ.

8. Эгшгин таарлтын зокалар һардвар кеж үгмүдиг умшхмн. Тедү метэр келжэхмн. Эврэ бээрн һазринэр келхлэ литературийн чик келлтийн норм батлж чадшговидн. Энүн deerэс манэ, такэ, тэкэ, һэхэ, суунэ гиж большго. Эрк биш мана, така, һаха, маля, сууна, келжэ:нэ, йовжжа:на гих метэр келхмн.

Кемржэн уга гисн үг го гиж хасгдж ирсн цагт жөөлийн эгшгүдтэ үгмүдт тер кевтнь бичж чигн, келж чигн болжана: иршго, келшго.

Тедү мет давхр хасгдж ирсн үгмүдт келгднэ: зэнггод, үзгдлгод, кишго, кишва, керго, н. ч. Энүнэ тускар 225 халхд келгдв.

9. Алнтрулгч эгшгүдиг батлгдсан зокаларнь умшж чигн, келж чигн бээхмн. Тер цагт литературийн чик келлтийн норм батрад, мана келн улм икэр өргжх. Сурхульчирт литературийн чик келлтийн нормар сүүр бэрүлж келдг дасххмн: уутъхн, хурсх, үвл, күмсг, бүдүн, оньс, оньдин, ханядн, альмн, бүчр, дэкэд, мэкр, хүрм,

иим, иигэд мис—миисин гих метэр. Энүнэ тускар 204 халхд келгдэв.

10. Литературий чик келлтий норм батрахин төлэ, эгшгин талар келнд һарч йовх хүврлтсиг медх кергтэ:

а) Би йовув, келүв, бидн йовувидн, келүвидн, чи йовуч, келүч, та йовут, келүт гиж келгдиэ. Энд хадврмудин хоорнд өнгрсн цагин в эгшг у≈ү болж хүврж. Эн йовдл бичгт чигн батлгдла. Эду мет эмд келнд тарус, шөрү : сн, келүт, орку : за, соңсу : рч°, келү : рх гих метэр келгдж йовна.

б) Кемржэн үгд бээх бурушагч ш хүвин хөөн бий орч нердин -в, -видн хүвс немгдхлэ, эднэ хоорнд эгшг ирнэ: келхшив, келхшивидн, йовхшив, йовхшивидн. Эду мет сүргч -й? өнгрсн цагин -ж суффиксин өмн чилгчдэн хадврар бичгддг үгмүд ирхлэ, эднэ хоорнд бас эгшг ирнэ: мөрний?, суухий?, келхий? белдчиж, оркчиж.

в) Зэрм үгмүдт й, м, б хадврмуд геедрэд, удан эгшг тогтагдж йовна: бийдэн—биидэн, хамаран—харан. Эду метэр келлннд саалт һарж большо, болов й хадвриг бээрн һазринэр һ хадврар сольж келж большо: бийнь, бийинь, бийэрнь гихин ормд биһнь, биһинь, биһэрнь гиж келж большо.

г) Хальмг келнд и болн ы эгшгүд бээнэ. Эдниг иилж керглжэх кергтэ. Эгшг ы хату эгшгтэ үгмүдт л, н, д, т, з, с хадврмудла ирлцнэ. Энүг иим үлгүрмүд медүлжэнэ:

1) Ямр нег үгин сүүрд болн күүнэ нернд: кулы:x°, һуды:x°, аты:x°, саасы:x°, залзы:x°, Луглы, Тавдын, Буштын.

2) Төргч, гемнгч кинскврт болн ямр нег үүлдэр үгин янзст: малын, партин, мартын, олы:g°, хотын, хоты:g°, чонын, хадын, модный? буулый, холый?

Эду метэр эс келхлэ, чик келлтий келвр эвдрх деерэн, үгин чинр чигн сольгдхмн: партин, партин: буулый, буулий; холый, холий гисн салу чинртэ үгмүд.

Хадврин чик келлт.

Хальмг келнэ хадврмудыг келлтийн таалар медхнь.

1) Хальмг келнд ар дарана хамрин һ хадвр бээнэ. Эн хадвриг келсн цагт г хадвр орлцх зөв уга. Зэрм

улс савн, Басң гихин ормд савнгъ, Баснгъ гиж кел-цхэнэ. Эннэ хажир. Хадвр н келсн цагт бички кели (увула) келинэ ар нурхилань негдж, чеежэс һарчах кийг хамрар давулна. Тер учрас энүг хамрин хадвр гинэ. Хадвр г келсн цагт келинэ ар нурхи деегшэн өрггдж, жөөлн таңнала негднэ. Эн танна чеежэс һарчах кийг бүркж хамрур орулхш. Тер ки жөөлн таңна болн келинэ ар нурхи зааглулж, хаирж, амна аһүхар һарна.

Иим үгмүд дүнцүлж шинжлти: **аң-әңгъ, зан-занһь-зәңгъ, сөң-сөңгъ-сенсън**. Түрүн үгмүднү нежөһөд ниилвртэ, наадкснь—хошаһац. Эн үгмүдин унгднү г хадвр бээнэ. Кемржэн н хадврин хөөн г бээхлэ, эн г эрк биш тодрха биш эгшгтэхэр келгднэ: **унгъ, өнгъ**. Хамрин н хадврин хөөн чигн эгшг келгдхш. Кемржэн чилгчдэн н хадврта үгмүд deer ямр нег эгшгэр эклсн аффикс немгдхлэ, эднэ хоорнд эрк биш г хадвр немгдж ирнэ: **көвн—көвнгин, көвнгэр**; зуг хадврар эклсн аффикс ирхлэ г немгдхш: **көвнд°, көвнлэ**.

Деер келгдсн зокалар һардвр авч, н хадврта үгмүдиг чикэр бичхэс нань, чикэр келжэх кергтэ.

2. Хадвр н ямр нег үгд, **к, һ**, с хадврмудын өмн н хадврар сольгдна. Тедү метэр келгднэ: **түрүн-түрүнк°, сүүлинк°, танк°, баңк°** клеенк°, **ун°-унһах°, сонсх°**. Эн хадвр н нурхилж ямр чигн үгд **к, һ, с, г, х**, н хадврмудла ирлцнэ: **мөнк°, сенсн, тенгр, монһл, анхун, тенһнэр°**.

3. Хальмг келинд **һ** хадвр бээнэ. Энүг келсн цагт жөөлн танна биш, бички келинэ үзүр келинэ ар нурхила өөрдж ирэд, заагтаһар негдхлэ, заагта **һ** келгднэ: **ша-һа, кеһэд, гиһэд**. Кемржэн **һ** хадвр үгин эклцд, эс гиж ямр нег хадврин хөөн бээхлэрн, заагта биш, хаиргч янзтаһар келгднэ: **һазр, һаха, аиһуч**. Эн **һ** хадвриг г хадврас йилһж келжэх кергтэ. Энүнэ тускар (201) халхд умштн.

4. Хальмг келинд дүлэ болн дуута хадврмуд бээнэ. Эдниг келлнэ тускар медхнь:

а) үгин чилгчд дуута хадврмуд дүлэхэр гилтэ сонсглна: **нүтг, кеөг, хустг, болд, архд, босад** гиж бичнэвидн. Зуг **нүтък, худък, керък, хустък, цак, болът, архът, босат** гих метэр келгднэ. Үгин сүүлд бээх дуута хадврмуд дүлэ метэр келгджэнэ. Эднэ эклц энгнь

невчк дуута болхла, чилгч өнгнү дүлэ болна. Иим хадврмудын хөөн эгшгэр эклсн аффикс ирхлэ, эдн дуутаар келгднэ: нутгин, худгар, кергин, хустгар, цаган, архдар, болдар.

б) кемржэн дүлэ болн дуута хадврмуд зерглж ирлдсн цагт, дуута хадврь дүлэхэн дураж, дүлэхэр келгднэ: седкл, медти, ногт, тагт, көгшн, багш, эгч гиж бичнэвидн. Зуг сэткъл, меттън, ноктъ, тактъ, көкшън, бакшъ, экчъ гиж келнэвидн. Дүлэхэр сонсгджах дуута хадврин хөөн эгшгүд, эс гиж сонорн хадвр ирхлэ, теднэ дуутань ил медгднэ: сэткъл—сэдэд, сэдлэ; мэттн—мэдэд, мэдлэ.

в) үгин цувад дуута хадврмуд дүлэ хадврмудла ирлцхлэ, тедн икэр сольгдж, дүлэхэр келгднэ: **сурх**, **өгх**, **хэврхшэн**, одти, **хархш**, **кирх**, үзн гиж бичнэвидн, зуг **сурхкъ**, **өккъ**, **хэврхшэн**, отти, **хархкъш**, **кирхкъ**, **усцън** гиж келнэвидн.

г) Хальмг келнэ өггч киискврт — т болн — д гидг аффикс бээнэ. Чилгчдэн р, с, ш, г хадврта үгмүд нурхлж -т аффикс керглнэ: **харт**, **герт**, **класст**, **багшт**, **бешт**, **нуттг**, **кергт**. Эдн эду метэр келгднэ **Хая нег**, кемржэн deer келгдсан хадврмудын хөөн бээх тодрха биш эгшг ил болхла, -д аффикс чигн керглгднэ. Энүгинь Толяс медж болхмн.

Үүлдвр үгмүдт deer келгдсан хадврмудын хөөн нурхлж -ч, чана, -чэнэ гидг аффиксмуд сонсгдна: **харчана**, **босчана**, **умшчана**, **өгчэнэ**. Эдү метэр келжэх кергтэ. Болв **босжана**, **умшжана** гиж бичнэвидн. Тедү мет нег цөн үгмүдт -ж, -жана, -жэнэ аффикс керглгднэ, үлгүрлэд: **сурхуль** **сурчана**, болв **терүнэс** **суржана**. Иим үгмүд Тольд онц темдглгдв.

5. Нег **наэр** кесг **хаиргч** хадврмуд зерглж ирхлэ, теднэ зэрмнъ заагта хадврар сольгдна.

а) Дуута **хаиргч ж** бас дуута, зуг заагта ж хадврар сольгдж йовх йовдл хархжана: **аждг**, **ээждэн** **Лижлэ** гиж бичнэвидн, зуг **аждък**, **ээждэн**, **Лижлэ** гиж келцхэнэ.

б) **Хаиргч ж**, ч хадврмуд заагта ш хадврар сольгдна: **көвүчлх**, **ачти**, **сажти**, **зөвчлх**, **өргмжтэ**, **керчж**, **бичж**, почт гиж бичнэвидн, болв **көвүшлхъ**, **ашти**,

сашти, зөвшлхъ, өргмштэ, кергшчъ, бишъ, пошт гиж келнэ.

6. Нег һазр кесг заагта хадвр зерглж ирхлэ, теднэ негнъ хаһргч хадврар сольгдна:

а) Заагта с, ш, з хадврмудын хөөн иржэх с хадвр негдл хаһргч ц хадврар сольгдна: босси, дасси, харсси, тавши, ташси, аашси, үэсси, хазси гиж бичнэ, зуг босцън, дасцън, харсцън, тавщцън, ташцън, аашцън, үсцън, хасцън гиж келнэ.

б) Угин сүүрд бээх заагта х хадвр deer бас х хадврар эклсн аффикс ирхлэ, эн заагта х хаһргч к хадврар сольгдна: дасхх, тосхх, тохх гиж бичнэ, зуг дасхкъ, босхкъ, тохкъ гиж келнэ.

Н А Р Г

Нүр үт	3
Толь олзллнна тускар	4
Хасгдсн үгмүд темдгллнн. Хальмг келнэ алфавит	8
Хальмг нерд	194
а) Залу күүнэ нерд	194
б) Күүкд улсин нерд	197
Чикэр бичлнэ һол зокалмуд	199
Зэрм үзгүд олзллнна зокал	199
эгшг э	199
эгшг е болн ё	199
хадвр й	199
эгшг я	200
эгшг ю	200
эгшг ы	200
хадвр в	200
хадвр б	200
хадвр г	201
хадвр һ	201
хадвр ң	201
жөөлн (ь) боли хату (ъ) темдг	202
Эгшгин боли хадврин зокал	202
Алнтуулгч эгшгүд	202
Эгшгин таарлт	204
Удан эгшг	205
Давхр хадврмуд	205
Дуута болн дүлэ хадврмуд	206
Сургч хүвс	207
Талын келинэс оржах үгмүд бичлнэ зокал	208
Морфологд харһдг чикэр бичлнэ зокалас	212
Амр кийсклнэ кийскврин чилгчс бичл- нэ зокал	212
Давхр, эврэ боли бий кийсклнэ кийскврмүд бичлнэ зокал	215
Давхр кийсклн	215
Эврэ кийсклн	216
Бий кийсклн	216
Үүлдвр үг, причастъ, деепричастъ бичлнэ зокалас	218

Келлінә наадк хүвс	223
Чинрлгч нерн	223
Тоолгч нерн	224
Орч нерн	224
Оли тооин сүффиксмүд бичлінә зокал	225
Бурушагч хүвс	227
Давхр хасгдсан үгмүд	229
Үгин таслвр	231
Чик келлт	232

Павлов Дорджи Антонович.

**ОРФОГРАФИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ ЛИТЕРАТУРНОГО
КАЛМЫЦКОГО ЯЗЫКА
(на калмыцком языке)**

Редакторы А. Ш. Кичиков, А. Ц. Бартунова.

Тех. редактор В. Б.-У. Церенова.

Корректоры М. О. Шургучинова,
Б. Г. Бембина.

Калмыцкое книжное издательство, г. Элиста, 1973 г.

Сдано в набор 9.I-73 г. Подписано к печати 11.IX-73 г.
Формат 84×108^{1/32}. Бумага типографская № 2. Печ. л.
12,6. Уч.-изд. л. 14,2. Тираж 3000 экз. Заказ № 220.
Цена в переплете 36 коп.

Краевая типография, г. Ставрополь, ул. Артема, 18.

36 коп.